

การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี:
การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

นางศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

VARIATION OF FINAL CONSONANTS IN SGAW KAREN AND PATTANI MALAY:
CONTACT-INDUCED LANGUAGE CHANGE IN PROGRESS

Mrs. Sirirat Choophan Atthaphonphiphat

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ
และภาษามลายูถิ่นปัตตานี: การเปลี่ยนแปลงที่กำลัง
ดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

โดย

นางศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์

สาขาวิชา

ภาษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

.....คนบดีคณะอักษรศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ อัครวิรุฬหการ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ปราณี กุลละวณิชย์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทยาวัฒน์ พิทยาภรณ์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง ชื่นสุขิมล)

ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ : การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี: การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา. (VARIATION OF FINAL CONSONANTS IN SGAW KAREN AND PATTANI MALAY: CONTACT-INDUCED LANGUAGE CHANGE IN PROGRESS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ศ. กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 236 หน้า.

ตามสากลลักษณะของการเปลี่ยนแปลงของภาษา เสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงที่มักจะสูญไปหากพบเสียงพยัญชนะท้ายเพิ่มขึ้นในตำแหน่งที่ไม่เคยมีมาก่อนก็จะถือว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง ดังในกรณีภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้ายเพียงเสียงเดียว คือ เสียงกักที่เส้นเสียง /ʔ/ และภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้ายเพียง 3 เสียง เมื่อผู้พูดภาษาเหล่านี้ได้เรียนรู้ภาษาไทยทำให้เกิดการสัมผัสภาษา ลักษณะทางภาษาบางอย่างจากภาษาไทย เช่น การมีเสียงพยัญชนะท้ายหลายเสียงจึงอาจจะถูกยืมได้ งานวิจัยนี้ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุรูปแบบและวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) และ (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคติ และวัจนลีลา และเพื่อสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาโดยอาศัยผลการวิเคราะห์ทั้งหมด ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา 120 คน จากจุดเก็บข้อมูล 4 แห่งๆ ละ 30 คน เป็นผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหมู่บ้านแม่ปิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านตลาดแขก อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และหมู่บ้านรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น รูปแบบของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) มี 3 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ [Ø] ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิม รูปแบบ [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ ส่วนรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) มี 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบ [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิม และรูปแบบ [k] ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ ส่วนผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงดังกล่าวตามตัวแปรทางสังคม พบว่าตัวแปรทางสังคมทั้งหมดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด คือ ทักษะคติที่มีต่อภาษาไทย รองลงมาตามลำดับ คือ ความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาวะสองภาษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์วัจนลีลา ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่ารูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายปรากฏในวัจนลีลาแบบประมัตระวังมากกว่าวัจนลีลาแบบเป็นกันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา ซึ่งสรุปโดยสังเขปได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษามีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคมหรือเงื่อนไขทางสังคม หากภาษาที่สัมผัสศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาแม่ และผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก มีอายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย และมีทักษะคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาท้องถิ่น

ภาควิชา ภาษาศาสตร์

ลายมือชื่อนิสิต

สาขาวิชา ภาษาศาสตร์

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ปีการศึกษา 2556

5280517922 : MAJOR LINGUISTICS

KEYWORDS: LANGUAGE CHANGE IN PROGRESS / SGAW KAREN / PATTANI MALAY

SIRIRAT CHOOPHAN ATTHAPHONPHIPHAT: VARIATION OF FINAL CONSONANTS IN SGAW KAREN AND PATTANI MALAY: CONTACT-INDUCED LANGUAGE CHANGE IN PROGRESS. ADVISOR: PROF. EMERITUS DR. AMARA PRASITHRATHSINT, 236 pp.

It is more universal for a language to lose final consonants rather than gain ones. Thus, finding a final consonant in a language that earlier has none would be interesting, as in the case of Sgaw Karen, a language which has only one final consonant, i.e. glottal stop /ʔ/, and Pattani Malay which has only three final consonants. When the speakers of these languages learn Thai, they will become bilingual and language contact will occur. Some phonological features, e.g. rich final consonants, will probably be borrowed from Thai. The present study examines the variation of final consonants in Sgaw Karen and Pattani Malay. The purpose is to identify the variants of final (∅) and (ʔ) in Sgaw Karen and Pattani Malay and analyze their relationship with certain social factors; namely, bilingualism, age, community closeness, attitude, and style. The study also aims to synthesize a model of language change in progress resulting from language contact.

Data was collected by interviewing 120 informants from four language communities (30 informants for each community). The four communities are composed of two Sgaw Karen language communities: 1) Ban Pa La-U, Amphoe Hua Hin, Changwat Prachuap Khiri Khan and 2) Ban Mae Ping, Amphoe Pai, Changwat Mae Hong Son, and two Pattani Malay language communities: 1) Ban Talat Khaek, Amphoe Ko Samui, Changwat Surat Thani and 2) Ban Rusamilae, Amphoe Mueang Pattani, Changwat Pattani.

The findings show that [ŋ] and [k] are the new variants of final consonant (∅) whereas [k] is the new one of final consonant (ʔ). They are found only in Sgaw Karen community at Ban Pa La-U. The frequencies of these variants significantly vary according to social factors. The most influential one is language attitude. The next influential ones are community closeness, age, and bilingualism, respectively. Moreover, there is stylistic variation of the final consonants; i.e., the new variants are used more in careful style than in casual style with the statistical significance at 0.01.

Finally, a model of mechanism of language change in progress due to language contact was synthesized, based on all of the analysis results. In brief, language change in progress is related to social factors. If the contact language is more prestigious than the vernacular, and the speakers have competence in the contact language, belong to the young generation, have little community closeness, and have positive attitude to the contact language, then the vernacular is likely to change.

Department: Linguistics

Student's Signature

Field of Study: Linguistics

Advisor's Signature

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณา สละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอกราบขอบพระคุณสำหรับทุกคำแนะนำ การอบรมสั่งสอน และการตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความเมตตากรุณา ความเอาใจใส่ ความอดทน และความปรารถนาดีเสมอมา อาจารย์คอยให้กำลังใจ สร้างความเชื่อมั่น สอนให้คิด วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่น พากเพียร มานะ และพยายามจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี อันนำมาซึ่งความภาคภูมิใจในตนเองให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง อาจารย์เป็นแรงบันดาลใจในการทำงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์สังคม อีกทั้งยังเป็นต้นแบบที่ประเสริฐของการดำเนินชีวิตในทุกด้าน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ปราณี กุลละวณิช ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิทยาวัฒน์ พิทยาภรณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. บุญเรือง ชื่นสุวิมล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ รวมถึงการตรวจแก้ไขจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ อาจารย์เป็นผู้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลภาคสนามรวมถึงการเปิดโอกาสให้ได้ปฏิบัติจริงนอกห้องเรียน อาจารย์เป็นผู้เปิดโลกทัศน์ของผู้วิจัย และทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาภาษาชนกลุ่มน้อย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย รวมถึงบุคลากรในภาควิชาทุกท่านที่คอยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านตลอดระยะเวลาการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกอบอุ่นใจและภาคภูมิใจเสมอที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ต้นสังกัดของผู้วิจัย ซึ่งได้สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย และอนุญาตให้ผู้วิจัยลาศึกษาต่อเต็มเวลาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา และผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” จากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บอกภาษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลจากชุมชนภาษาทั้ง 4 แห่ง ผู้วิจัยได้รับความร่วมมืออย่างเต็มใจและการต้อนรับอย่างอบอุ่น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงสำเร็จลุล่วงไม่ได้หากปราศจากน้ำใจและมิตรภาพอันดีที่ผู้บอกภาษาหยิบยื่นให้แก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอบคุณเพื่อนๆ และพี่น้องนิสิตชาวภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คุณมนต์ชัย เตชะพิพัฒน์สกุล คุณวิลาสินี ดาราฉาย คุณกัมพลสิษฐ์ เตชะราชันย์ คุณศุภจินธุ์ จิตวิริยนนท์ คุณกานต์ธิดา เกิดผล คุณธัญวิทย์ ศรีจันทร์ คุณคเชนทร์ ต้นศิริ คุณวรวิศรา จันทร์รัฐ คุณศิริอมร ทวลหอม และคุณสุวรรณรัตน์ ราชรักษ์ รวมถึงท่านอื่นๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้ทั้งหมด สำหรับมิตรภาพอันดีตลอดระยะเวลาการศึกษา ทุกคนคอยช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ รับฟังปัญหา ให้กำลังใจและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเสมอมา

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ของผู้วิจัยเป็นอย่างสูง สำหรับความรัก ความห่วงใยและกำลังใจอันยิ่งใหญ่ที่มีให้ลูกเสมอมา ขอขอบคุณพี่สาวและน้องชายสำหรับสายสัมพันธ์อันดีที่มีให้แก่กัน และกันเสมอระหว่างเราสามคนพี่น้อง และขอบคุณสามีของผู้วิจัย คุณสรารัฐ อรรถพลพิพัฒน์ สำหรับกำลังใจอันยิ่งใหญ่ ความเชื่อมั่น และการสนับสนุนทุกการตัดสินใจของผู้วิจัย คอยช่วยเหลือ รับฟังและแก้ไขทุกปัญหาด้วยความรัก ความห่วงใย และความเข้าใจเสมอมา ครอบครัวคือแรงผลักดันและเปรียบเสมือนไม้เท้าที่คอยสนับสนุนให้ผู้วิจัยพยายามทำในสิ่งที่มุ่งมั่นตั้งใจจนประสบความสำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	12
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	12
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	13
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	13
2.1.1 ภาษากะเหรี่ยงสะกอ.....	13
2.1.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษากะเหรี่ยงสะกอ.....	13
2.1.1.2 งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอ.....	16
2.1.2 ภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	21
2.1.2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	21
2.1.2.2 งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	24
2.2 การสัมผัสภาษา.....	27
2.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา.....	38
2.2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการกำเนิดเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา.....	38
2.2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา.....	41

หน้า

2.2.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะอันเนื่องมาจากการ สัมผัสภาษา.....	42
2.3 การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่.....	43
2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการเปลี่ยนแปลงทางภาษาของลาบอพ.....	47
2.3.2 แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่แตกต่างกันระหว่างลาบอพและนักภาษาศาสตร์ เชิงประวัติดั้งเดิม	56
2.4 งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย	62
2.4.1 การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา.....	62
2.4.2 การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม	63
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
3.1 จุดเก็บข้อมูล	65
3.1.1 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอ.....	65
3.1.2 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	67
3.2 ผู้บอกภาษา.....	69
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	70
3.4 การเก็บข้อมูลภาคสนาม	81
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
3.5.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
บทที่ 4 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี.....	91
4.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	91
4.1.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล ...	94
4.2 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ.....	99
4.2.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล .	101
4.3 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	106
4.4 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี	107
บทที่ 5 การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ตามตัวแปรทางสังคม	109

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยง สะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปร	110
5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยง สะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร	115
5.2.1 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา มลายูถิ่นปัตตานีตามภาวะสองภาษาของผู้พูด	116
5.2.2 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา มลายูถิ่นปัตตานีตามอายุของผู้พูด	123
5.2.3 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา มลายูถิ่นปัตตานีตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด	129
5.2.4 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา มลายูถิ่นปัตตานีตามทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด	135
5.2.5 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา มลายูถิ่นปัตตานีตามวิถีชีวิต	142
บทที่ 6 การสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้าย ในภาษากะเหรี่ยง สะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี	146
บทที่ 7 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	153
7.1 สรุปผลการวิจัย	153
7.2 อภิปรายผลการวิจัย	155
7.3 ข้อเสนอแนะ	166
รายการอ้างอิง	167
ภาคผนวก.....	175
ภาคผนวก ก รายละเอียดผู้บอกภาษา.....	176
ภาคผนวก ข การถ่ายถอดเสียงประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย	184
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล	196
ภาคผนวก ง การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่ หมู่บ้านป่าละอูที่พบในวิถีชีวิตแบบประมงน้ำจืด.....	218
ภาคผนวก จ ผู้บอกภาษาและความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย จำแนกตามชุมชนที่ใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม	231

ญ

หน้า

ภาคผนวก ฉ คำอธิบายสถิติการวิเคราะห์การถดถอย.....	234
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	236

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่ 2.1	ระบบเสียงพยัญชนะภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิง	15
ตารางที่ 2.2	หน่วยเสียงสระภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิง	16
ตารางที่ 2.3	แสดงจำนวนนับในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมและภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบัน.....	18
ตารางที่ 2.4	ลักษณะนามของภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม และภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบัน.....	19
ตารางที่ 2.5	ระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี	24
ตารางที่ 2.6	ระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานี	24
ตารางที่ 2.7	การแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) จากงานวิจัยของลี (Li, 1982).....	58
ตารางที่ 2.8	แสดงงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา	62
ตารางที่ 2.9	งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรสังคม.....	63
ตารางที่ 3.1	คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (Ø)	75
ตารางที่ 3.2	คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ).....	76
ตารางที่ 3.3	คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแม่ปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (Ø)	77
ตารางที่ 3.4	คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแม่ปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ)	78
ตารางที่ 3.5	คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีหมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลที่มีเสียงพยัญชนะ ท้าย (Ø)	79
ตารางที่ 3.6	คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีหมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลที่มีเสียงพยัญชนะ ท้าย (ʔ).....	80
ตารางที่ 3.7	ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปร ใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) กับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด85	
ตารางที่ 3.8	ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับ การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	87
ตารางที่ 3.9	ตัวอย่างตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของอายุของผู้พูดกับการ ปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	88
ตารางที่ 3.10	ตัวอย่างตารางแสดงอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	90
ตารางที่ 4.1	ความถี่และอัตราร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ใน ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	92
ตารางที่ 4.2	ความถี่และอัตราร้อยละของการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ใน ภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูล	94

ตารางที่ 4.3 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)	97
ตารางที่ 4.4 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๒) ในภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	100
ตารางที่ 4.5 ความถี่และร้อยละของการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๒) ในภาษา กะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูล	102
ตารางที่ 4.6 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๒)	104
ตารางที่ 4.7 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษา มลายูถิ่นปัตตานี	106
ตารางที่ 4.8 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๒) ในภาษามลายู ถิ่นปัตตานี	107
ตารางที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของ เสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี และความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปร	111
ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุด เก็บข้อมูล จำแนกตามความสามารถในการใช้ภาษาไทย	118
ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏ ของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) จำแนกกลุ่มการใช้รูปแปรใหม่ของเสียง พยัญชนะท้ายตามคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย	119
ตารางที่ 5.4 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูด กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่า ละอู	121
ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูด กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่า ละอู	122
ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุด เก็บข้อมูล จำแนกตามอายุ	124
ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏ ของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู จำแนกตามอายุของผู้บอกภาษา	125
ตารางที่ 5.8 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปร ใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู	127

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	127
ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามความใกล้ชิดชุมชน.....	131
ตารางที่ 5.11 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ ($ʔ$) จำแนกตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด.....	132
ตารางที่ 5.12 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	133
ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	134
ตารางที่ 5.14 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามระดับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย	137
ตารางที่ 5.15 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ยในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ ($ʔ$) จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายและคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย.....	138
ตารางที่ 5.16 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	139
ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	140
ตารางที่ 5.18 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ ($ʔ$) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู จำแนกตามวัจนลีลา	143

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1 กลุ่มภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan) ตามการจัดกลุ่มของมาติซอฟ (Matisoff, 2003).....	14
ภาพที่ 2.2 การแบ่งกลุ่มย่อยของภาษากะเหรี่ยง ตามการจัดกลุ่มของแบรดลีย์ (Bradley, 1997)...	14
ภาพที่ 2.3 กลุ่มภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) ตามการจัดกลุ่มของบลัสท์ (Blust, 1977).....	22
ภาพที่ 2.4 การแบ่งกลุ่มย่อยของภาษามลายู-จามิค (Malayo-Chamic) ตามการจัดกลุ่มของบลัสท์ (Blust, 1977).....	22
ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างภาพแสดงอัตราการปรากฏของรูปแปร (Ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	84
ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของอายุของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	89
ภาพที่ 4.1 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	92
ภาพที่ 4.2 อัตราการปรากฏของรูปแปรเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล	95
ภาพที่ 4.3 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ	100
ภาพที่ 4.4 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ จำแนกตามจุดเก็บข้อมูล	103
ภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู	123
ภาพที่ 5.2 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของอายุของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	129
ภาพที่ 5.3 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	135
ภาพที่ 5.4 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู.....	141
ภาพที่ 5.5 อัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (Ø) และ (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูตามวัจนลีลา.....	143
ภาพที่ 6.1 แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม	148

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ไม่มีภาษาใดในโลกที่คงที่เป็นหนึ่งอยู่เสมอโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา หรือแปรไปตามปัจจัยต่างๆ ภาษาเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ เพราะภาษาเป็นสมบัติของสังคม ในเมื่อสังคมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ ภาษาจึงได้รับผลกระทบนี้ด้วย” คำกล่าวของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548:9) นี้หมายความว่าภาษากับสังคมเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างแนบแน่น เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมนำมาเกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นสังคมหลายภาษา คนที่อยู่ในสังคมส่วนใหญ่จึงเป็นผู้รู้หลายภาษา เมื่อคนใดคนหนึ่งรู้หลายภาษาและภาษา เหล่านี้ต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นธรรมชาติ คือ “การสัมผัสภาษา” ซึ่งอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548:92) ให้คำจำกัดความว่า “การสัมผัสภาษา เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในสังคมหลายภาษา ซึ่งอุดมไปด้วยผู้รู้หลายภาษา และคนเหล่านี้พูดหลายภาษาสลับกันหรือปนกัน ภาษาของคนเหล่านี้จึงมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน จุดที่มีการสัมผัสภาษาก็คือในตัวผู้รู้หลายภาษานั้นเอง” เช่นเดียวกับทอมัสสัน (Thomason, 2001a) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการสัมผัสภาษานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับคำศัพท์ ระดับเสียง และระดับโครงสร้างประโยค

งานวิจัยนี้สนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงในระดับเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาของภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางภาษามากที่สุดแห่งหนึ่งในโลกตามคำกล่าวของเน็ตเทิล (Nettle, 1998) ทั้งนี้ บริเวณที่มีความหลากหลายทางภาษามากย่อมไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเกิดปรากฏการณ์การสัมผัสภาษาได้ นักภาษาศาสตร์หลายท่าน เช่น มาทิสอฟ (Matisoff, 1978, 2006) ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (L-Thongkum, 1994) เอนฟิลด์ (Enfield, 2006, 2011) บิซัง (Bisang, 2006) เธอกู๊ดและลี (Thurgood & Li, 2002) เป็นต้น ให้ความสนใจในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผลการศึกษาจำนวนมากยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเฉพาะเสียงวรรณยุกต์นั้น เกิดขึ้นเนื่องจากการสัมผัสภาษา การเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ การกำเนิดวรรณยุกต์ (tonogenesis) ซึ่งหมายถึง การปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาที่เคยเป็นภาษาไม่มีวรรณยุกต์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเปลี่ยนจากภาษาไม่มีวรรณยุกต์กลายเป็นภาษามีวรรณยุกต์นั่นเอง ตัวอย่างงานวิจัยที่พบการกำเนิดวรรณยุกต์ เช่น งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามรรักษ์ (L-Thongkum & Intajamornrak, 2009) ศึกษาภาษามัล

(Mal) ซึ่งเป็นภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก งานวิจัยของเอแวนส์ (Evans, 2001) ศึกษาภาษาเชียง (Quiang) ซึ่งเป็นภาษาตระกูลจีน-ทิเบต และงานวิจัยของเธอกู๊ดและลี (Thurgood & Li, 2002) ศึกษาภาษาจาด (Tsat) หรือภาษาจามที่พูดที่เกาะไหหลำ ซึ่งเป็นภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน งานวิจัยเหล่านี้ล้วนแล้วแต่พบว่า การสัมผัสภาษาที่มีอิทธิพลทำให้ภาษาที่ไม่เคยมีเสียงวรรณยุกต์ได้พัฒนาระบบเสียงวรรณยุกต์ขึ้นเนื่องจากการสัมผัสภาษาที่มีวรรณยุกต์ โดยผ่านทางกรอการยืมคำศัพท์จำนวนมากจากภาษาที่มีวรรณยุกต์เป็นเวลานาน งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่าผู้พูดภาษามัลยิมคำศัพท์ภาษาคำเมืองถิ่นน่าน ผู้พูดภาษาเชียงยืมคำศัพท์จากภาษาจีน และผู้พูดภาษาจามยืมคำศัพท์จากภาษา 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาฮไล (Hlai) และภาษามิน (Min) อย่างไรก็ตาม นอกจากการกำเนิดเสียงวรรณยุกต์แล้ว ทอมสัน (Thomason, 2001a) ได้กล่าวว่าการสัมผัสภาษายังมีอิทธิพลทำให้เกิดการสูญเสยเสียงวรรณยุกต์ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ภาษาสวาฮีลี (Swahili) ซึ่งจากเดิมเคยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์แต่กลับกลายเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์เนื่องจากการสัมผัสกับภาษาอาราบิก (Arabic) ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์เป็นระยะเวลานาน ทั้งนี้ นอกจากงานวิจัยที่พบว่า การสัมผัสภาษามีผลทำให้เกิดวรรณยุกต์ และการสูญเสยเสียงวรรณยุกต์ดังกล่าวแล้วนั้น ยังมีงานวิจัยที่พบว่า การสัมผัสภาษามีอิทธิพลทำให้ภาษาใดภาษาหนึ่งปรับสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาของตนเองให้คล้ายคลึงกับอีกภาษาหนึ่งที่ได้สัมผัสด้วย งานวิจัยดังกล่าว คือ งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (L-Thongkum, 1994) ซึ่งศึกษาภาษาเมี่ยน ภาษาตระกูลม้ง-เมี่ยน ที่พูดที่บ้านห้วยแม่ซ้าย ตำบลดอยยาว อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย ภาษาดังกล่าวนี้สัมผัสกับภาษาไทยเป็นระยะเวลานาน ผลงานวิจัยพบว่าเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้นตก (high-rising-falling) ซึ่งออกเสียงโดยผู้พูดชาวเมี่ยนรุ่นอายุน้อยกว่า 25 ปี เป็นเสียงวรรณยุกต์ที่มีสัทลักษณะคล้ายคลึงกันกับเสียงวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยมาตรฐาน เป็นต้น

การศึกษางานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นั้น ทำให้ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเสียงวรรณยุกต์ และผลการวิจัยเหล่านี้ก็ล้วนแล้วแต่เป็นหลักฐานยืนยันว่าการสัมผัสภาษากระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ได้ ผู้วิจัยจึงเกิดคำถามว่าเสียงพยัญชนะจะเกิดการเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ในสถานการณ์การสัมผัสภาษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะในส่วนเสียงพยัญชนะจากงานวิจัยของปริชา สุขเกษม (Sukkasem, 2005) ซึ่งศึกษาภาษากวย-กวย (ส่วย) ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก พบว่าภาษากวยหรือกวยที่พูดในถิ่นที่อยู่ต่างกัน 4 ถิ่น ได้แก่ ภาษากวยที่บ้านสังแก ภาษากวยที่บ้านจอมพระ ภาษากวยที่บ้านสำโรง และภาษากวยที่บ้านโพนผึ่ง มีการแปรของเสียงพยัญชนะต่างกัน เนื่องจากการได้รับอิทธิพลของภาษาอื่นๆ ที่อยู่ใกล้ชิดกัน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การสัมผัสใกล้ชิดกับภาษาที่แตกต่างกันทำให้ภาษากวยที่พูดในแต่ละถิ่นเกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะแตกต่างกัน ดังนี้ 1) ภาษากวยที่บ้านสังแก ซึ่งสัมผัสใกล้ชิดกับภาษากวยกลุ่มอื่นๆ และภาษาเขมร ผู้พูดภาษากวยยังคงเก็บเสียงพยัญชนะภาษากวยดั้งเดิมไว้ทั้งหมด 2) ภาษากวยที่บ้านจอมพระ ซึ่งสัมผัสกับ

ใกล้เคียงกับภาษาญกุ่มอื่นๆ และภาษาเขมร แต่มีการสัมผัสกับภาษาลาว และภาษาไทยด้วย ผู้พูดภาษาญกุ่มยังคงมีเสียงพยัญชนะท้าย -c, -ŋ และ -r แต่มีรูปแปร 2 รูป ได้แก่ [-c] ~ [k], [-ŋ] ~ [ŋ] และ [-r] ~ [-l] 3) ภาษาญกุ่มที่บ้านสำโรง สัมผัสใกล้เคียงกับภาษาลาว ทำให้ภาษาญกุ่มสูญเสียพยัญชนะต้น r- และเสียงพยัญชนะท้าย -c, -ŋ และ -r เนื่องจากภาษาลาวไม่มีเสียงพยัญชนะเหล่านี้ และ 4) ภาษาญกุ่มที่บ้านโพนผึ่ง สัมผัสใกล้เคียงกับภาษาญกุ่มอื่นๆ และภาษาลาว ผู้พูดยังคงเก็บเสียงพยัญชนะต้น r- ไว้ แต่มีรูปแปร 2 รูป ได้แก่ [-r] ~ [-l] แต่สูญเสียพยัญชนะท้าย -c, -ŋ และ -r งานวิจัยของปรีชา สุขเกษมแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของการสัมผัสภาษาซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะในภาษากวย-กวย (ส่วย)

งานวิจัยที่ได้กล่าวถึงข้างต้นทั้งหมดล้วนแล้วแต่เป็นหลักฐานสนับสนุนว่าภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หลายภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเนื่องจากการสัมผัสภาษา ผู้วิจัยจึงได้ย้อนกลับมามองภาษาต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศหนึ่งที่มีความหลากหลายทางภาษามาก นอกเหนือจากภาษาไทยทั้ง 4 ถิ่น อันได้แก่ ภาษาไทยถิ่นกลาง ภาษาไทยถิ่นเหนือ ภาษาไทยถิ่นอีสาน และภาษาไทยถิ่นใต้แล้ว ในประเทศไทยยังมีภาษาชนกลุ่มน้อยเป็นจำนวนมากกว่า 80 ภาษาตามคำกล่าวของธีระพันธ์ ล. ทองคำ (ธีระพันธ์ ล. ทองคำ, 2527) และยังมีผลงานวิจัยที่ยืนยันว่าประเทศไทยเป็นสังคมหลายภาษาอย่างแท้จริง เช่น งานวิจัยของสมอลลี (Smalley, 1988) และงานวิจัยของประพนธ์ จันทวิเทศ (ประพนธ์ จันทวิเทศ, 2532) เป็นต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่สัมผัสกับภาษาไทยเป็นเรื่องน่าสนใจอย่างยิ่ง อีกทั้งผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยใดเลยที่มุ่งเน้นศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไทย

ความสนใจที่จะศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เริ่มจากการที่ผู้วิจัยได้มีโอกาสออกภาคสนามเพื่อทำงานวิจัยและอยู่ในหมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นเวลา 8 วัน เมื่อปีการศึกษา 2553 ผู้วิจัยสังเกตว่าผู้พูดบางคนออกเสียงพยัญชนะท้ายต่างๆ ที่ภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย หรือภาษากะเหรี่ยงสะกอบางถิ่นอาจมีเสียงพยัญชนะท้ายเพียงเสียงเดียว คือ เสียงกักที่เส้นเสียง /ʔ/ ตามคำกล่าวของสุริยา รัตนกุล (สุริยา รัตนกุล, 2529) ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจและต้องการหาคำตอบว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกักที่เส้นเสียง /ʔ/ เพียงเสียงเดียวนั้น เมื่อสัมผัสกับภาษาไทยเป็นเวลานานกว่า 100 ปี¹ เสียงพยัญชนะท้าย 9 เสียง ได้แก่ /p, t, k, m, n, ŋ, j, w, ʔ/ ในภาษาไทยจะมีอิทธิพลกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบเสียง

¹ จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านปาละอูทำให้ทราบว่าหมู่บ้านปาละอูก่อตั้งขึ้นมานานกว่า 100 ปีแล้วโดยคนกะเหรี่ยงสะกอที่อพยพมาจากประเทศพม่า

พยัญชนะท้ายของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่บ้านปาละอูหรือไม่ว่าอย่างไร และผู้วิจัยต้องการศึกษาเพิ่มเติมในเชิงลึกเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงทางเสียง พยัญชนะท้ายของภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ตระกูลอื่น นอกเหนือจากตระกูลจีน-ทิเบตว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาตระกูลไท-กะไดหรือไม่ และมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังต้องการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคมต่างๆ ได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคิด และวัจนลีลา เพื่อให้สามารถอธิบายและเห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ดังที่กล่าวข้างต้นว่าผู้วิจัยต้องการศึกษาภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งอยู่ในตระกูลภาษาที่แตกต่างกัน ภาษาที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาจึงเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีเสียงพยัญชนะท้ายน้อยกว่าภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบว่าภาษาตระกูลอื่นเหล่านั้นที่มาสัมผัสกับภาษาไทย จะได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยจนทำให้ภาษาเหล่านั้นมีความเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษาไทยในเรื่องเสียงพยัญชนะท้ายหรือไม่อย่างไร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาภาษา 2 ภาษา ได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งเป็นภาษาจาก 2 ตระกูลภาษาในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กล่าวคือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นภาษาในตระกูลจีน-ทิเบต ซึ่งสุริยา รัตนกุล (สุริยา รัตนกุล, 2529) กล่าวว่า เป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือบางถิ่นอาจมีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกักที่สั้นเสียง /ʔ/ เพียงเสียงเดียวเท่านั้น และภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาในตระกูลออสโตรนีเซียน ซึ่งอัสมิง กาเซ็ง (อัสมิง กาเซ็ง, 2544) วิเคราะห์ว่าเป็นภาษาที่มีเสียงพยัญชนะท้าย 3 เสียง ได้แก่ /ŋ, h, ʔ/

เหตุผลที่ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี นอกเหนือจากเหตุผลในการเป็นภาษาต่างตระกูลกันดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าจะสามารถเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษาซึ่งมีลักษณะการสัมผัสภาษาตามที่ผู้วิจัยต้องการได้ไม่ยาก กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องการเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษาละ 2 แห่งที่มีการสัมผัสภาษาไทยอย่างน้อยแตกต่างกัน แห่งหนึ่งเป็นชุมชนที่มีคนไทยอาศัยอยู่ในชุมชน อีกแห่งหนึ่งเป็นชุมชนที่ไม่มีคนไทยอาศัยอยู่ในชุมชน จุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอแห่งแรกที่ผู้วิจัยเลือก คือ หมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีคนไทยอาศัยอยู่ประมาณร้อยละ 20 และจุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอแห่งที่สอง คือ หมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งประชากรในหมู่บ้านทั้งหมดเป็นชาวกะเหรี่ยงสะกอ ส่วนจุดเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานีแห่งแรกที่ผู้วิจัยเลือก คือ หมู่บ้านตลาดแขก ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นหมู่บ้านที่มีคนไทยอาศัยอยู่ประมาณร้อยละ 35 และจุดเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานีแห่งที่สอง คือ หมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีประชากรในหมู่บ้านทั้งหมดเป็น

ชาวมลายู อันที่จริงมีภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อื่นๆ ที่อาจเลือกศึกษาได้ เช่น ภาษาตระกูลม้ง-เมี่ยน เช่น ภาษาม้ง ภาษาพม่า และภาษาชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ในตระกูลทิเบต-พม่า ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีเสียงพยัญชนะท้ายน้อยกว่าภาษาไทยเช่นกัน แต่เนื่องจากผู้วิจัยไม่สามารถหาจุดเก็บข้อมูลตามลักษณะที่ผู้วิจัยต้องการได้ และผู้วิจัยไม่ได้เลือกศึกษาภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติกในงานวิจัยนี้ เนื่องจากภาษาตระกูลนี้มีเสียงพยัญชนะท้ายจำนวนมาก อมร ทวีศักดิ์ (อมร ทวีศักดิ์, 2543) ได้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาในตระกูลนี้ และได้กล่าวถึงหน่วยเสียงที่สามารถปรากฏเป็นพยัญชนะท้ายได้ ตัวอย่างเช่น ภาษามอญ มีเสียงพยัญชนะท้าย 9 เสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, m, n, ɲ, ŋ, h/ ภาษาโซ่ มีเสียงพยัญชนะท้าย 12 เสียง ได้แก่ /p, t, k, ʔ, h, m, n, ŋ, l, r, w, j/ ภาษาขมุ มีเสียงพยัญชนะท้าย 14 เสียง ได้แก่ /p, t, c, k, ʔ, s, h, m, n, ɲ, ŋ, r, w, j/ เป็นต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายหรือมีเสียงพยัญชนะท้ายจำนวนน้อยกว่าภาษาไทยเท่านั้น

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี เพื่อหาข้อสรุปว่าภาษาทั้ง 2 ซึ่งเป็นภาษาต่างตระกูลกันที่สัมผัสกับภาษาไทย ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ผู้วิจัยศึกษาในงานวิจัยนี้เรียกว่าเป็นตัวแปรภาษา (linguistic variable) หรือตัวแปรตาม (dependent variable) ซึ่งจะแปรตามปัจจัยต่างๆ ทางสังคม (social variables) นักภาษาศาสตร์สังคมเชื่อว่าการแปรของภาษาที่เกิดขึ้นนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยทางสังคมทั้งสิ้น ดังนั้นจึงไม่มีการแปรใดเป็นการแปรอิสระ (free variation) ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยต่างๆ ทางสังคม เข้ามาพิจารณาด้วย ปัจจัยทางสังคมถือเป็นตัวแปรอิสระ (independent variable) ซึ่งเป็นตัวแปรที่กำหนดสิ่งอื่นให้มีการแปร แต่ตัวเองไม่ถูกกำหนดโดยสิ่งใดในการวิเคราะห์ งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาด้านภาษาศาสตร์สังคมล้วนแล้วแต่สนับสนุนว่าผู้พูดที่มีปัจจัยทางสังคมแตกต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางภาษาแตกต่างกันด้วย ปัจจัยทางสังคมที่ผู้วิจัยจะศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทศนคติ และวัจนลีลา ปัจจัยทางสังคมดังกล่าวทั้งหมดล้วนแล้วแต่สามารถใช้ในการอธิบายเพื่อให้เห็นภาพชัดเจนเกี่ยวกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษามลายูถิ่นปัตตานีอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไทยได้

ภาวะสองภาษา เป็นปัจจัยทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญ และเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาเรื่องการสัมผัสภาษา ไวน์ไรค์ (Weinreich, Labov, & Herzog, 1968:1) ผู้ริเริ่มการศึกษาเรื่องการสัมผัสภาษากล่าวว่า “ภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษาจะถูกเรียกว่าสัมผัสกันได้หากภาษาเหล่านั้นถูกใช้โดยผู้พูดคนเดียวกัน” ทำนองเดียวกันกับทอมสันและค็อฟแมน (Thomason &

Kaufman, 1988) ซึ่งกล่าวว่า “การสัมผัสภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับผู้พูดที่มีภาวะสองภาษา หรือมากกว่าสองภาษา” นอกจากนี้ยังมีอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532:31) ซึ่งกล่าวว่า “การสัมผัสภาษา เป็นกระบวนการซึ่งภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษา ถูกใช้สลับกัน โดยผู้พูดคนเดียวกัน ในตัวผู้พูดสองภาษาหรือหลายภาษานั้น ภาษาทั้งสองภาษาจะยืมลักษณะซึ่งกัน และกัน” จากคำกล่าวของไวน์ไรค์ ทอมสันและค็อฟแมน และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ทำให้สรุปได้ว่าการสัมผัสภาษาไม่ใช่ปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้พูดได้เพียงภาษาเดียว ปรากฏการณ์การสัมผัสภาษาจะเกิดขึ้นกับผู้พูดได้สองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาเท่านั้น ดังนั้น หากภาษาเกิดการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงของภาษาซึ่งอยู่ในความสนใจของงานวิจัยนี้ คือ การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงควรเกิดขึ้นเฉพาะในกลุ่มผู้พูดได้สองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาเท่านั้น

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532:58) ให้คำจำกัดความว่า “ผู้พูดสองภาษา หรือผู้รู้สองภาษา” (bilingual) หมายถึง “คนที่สามารถพูดได้ 2 ภาษา และสามารถใช้ภาษา ทั้ง 2 ภาษาได้ในสถานการณ์ต่างๆ” และภาวะที่คนใดคนหนึ่งสามารถพูดได้ 2 ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ได้นั้น เรียกว่า “ภาวะสองภาษา” (bilingualism) อย่างไรก็ดี อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548:208) กล่าวว่า “ภาวะสองภาษาในปัจจุบันมีความหมายกว้าง มิได้หมายถึงผู้รู้สองภาษาแท้ๆ (true bilingual) ซึ่งหมายถึงผู้ที่รู้หรือสามารถพูดสองภาษาได้เท่าๆ กันแบบเจ้าของภาษา แต่รวมถึงผู้รู้สองภาษาไม่เท่ากันด้วย ภาษาที่รู้ก็มีหลายระดับอาจเริ่มตั้งแต่พูดไม่ได้เลยแต่ฟังรู้เรื่อง หรือพูดได้เล็กน้อยไปจนถึงพูดคล่องเกือบเท่าเจ้าของภาษา แต่ต้องมีความเข้าใจในระดับหนึ่ง หากไม่เข้าใจเลยก็ไม่ถือเป็นผู้รู้สองภาษา” เช่นเดียวกับกับสปอลสกี (Spolsky, 2010:45) ที่กล่าวว่า “ผู้รู้สองภาษา คือ ผู้ที่มีความสามารถบางประการในการใช้ภาษาที่สอง ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้รู้แตกฉานทั้งสองภาษาก็ได้” ส่วน “ผู้รู้หนึ่งภาษาหรือผู้รู้ภาษาเดียว” (monolingual) นั้นราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553:297) ได้ให้คำจำกัดความว่าหมายถึง “ผู้รู้และใช้เพียงหนึ่งภาษา หรือผู้มีความรู้ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเพียงภาษาเดียว แต่อาจมีความรู้ภาษาอื่นๆ อีกในเชิงรับสาร” ทั้งนี้ คำว่า “ความรู้ภาษาเชิงรับสาร” (passive language) ตามคำจำกัดความของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2553:333) หมายถึง “ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาแรกของตน แต่ไม่สามารถใช้ภาษานั้นในการผลิตสารได้เอง”

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้จำแนกผู้บอกภาษาตามภาวะสองภาษาตามระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาทั้งในด้านการฟังและการพูด ดังนั้น ผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้จึงมีทั้งผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษาแม่ของตนเองและภาษาไทย และผู้รู้หนึ่งภาษา คือ ภาษาแม่ของตนเองเพียงภาษาเดียวก็ได้ แต่ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยไม่

เลือกศึกษาผู้ที่พูดได้มากกว่าสองภาษา เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้ที่พูดได้มากกว่าสองภาษา อาจเนื่องมาจากการได้รับอิทธิพลจากภาษาอื่น หรือการแทรกแซงจากภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้บอกภาษาและภาษาไทย ไวน์ไรค์ (Weinreich, 1968) ได้กล่าวถึงการแทรกแซงภาษาว่า หากภาษาสองภาษาที่สัมผัสกันนั้นยังมีความแตกต่างระหว่างระบบของภาษามากเท่าใด ขอบเขตที่เป็นไปได้ของการแทรกแซงภาษาก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น ในขณะที่ทอมาสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988) ได้กล่าวถึงการแทรกแซงภาษาเช่นกัน ทอมาสันและค็อฟแมนกล่าวว่า การแทรกแซงภาษามักเริ่มต้นจากการแทรกแซงทางเสียงก่อน จากนั้นจึงเป็นการแทรกแซงทางไวยากรณ์ และคำศัพท์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดเป็นลำดับสุดท้าย ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาตัวแปรภาวะสองภาษาของผู้พูด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นว่าผู้รู้สองภาษาซึ่งมีระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากกว่าจะได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาไทยจนส่งผลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาเกาะหรือภาษาสะกอกและภาษามลายูถิ่นปัตตานีแตกต่างจากผู้รู้หนึ่งภาษาหรือผู้ที่มีระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยกว่าหรือไม่อย่างไร

อายุ เป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ (change in progress) วิลเลียม ลาบอฟ เป็นผู้ริเริ่มศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ในภาษาศาสตร์สังคม ลาบอฟ (Labov, 1994:73) กล่าวว่า วิธีการที่ตรงไปตรงมาที่สุดในการศึกษาเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา คือ การศึกษาหาร่องรอยของการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) เพื่อพิจารณารูปภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532:16) ให้คำจำกัดความว่า “การเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) หมายถึง “การแปรในการใช้ภาษาของผู้พูดต่างรุ่นอายุกัน ณ เวลาจุดหนึ่งจุดใด ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดสามารถเปรียบได้กับภาษาของอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นอายุกลางๆ ถือได้ว่าเป็นภาษาปัจจุบัน และภาษาของรุ่นอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต ดังนั้น การศึกษาการแปรของภาษาในผู้พูดต่างอายุกัน แต่ในเวลาพร้อมกันนั้น สามารถทำให้เราเห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ เปรียบเสมือนกับที่เราได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาจริงๆ” การศึกษาด้วยวิธีนี้จะแตกต่างจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษา เมื่อภาษานั้นๆ เปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างสมบูรณ์ในเวลาจริง (change in real time) ซึ่งต้องศึกษาด้วยวิธีการแบบข้ามสมัย (diachronic study) ซึ่งหมายถึง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน 2 ช่วง โดยมองดูว่าระบบภาษาในช่วงเวลาหนึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปสู่อีกระบบหนึ่งได้อย่างไรในสมัยหลัง

อายุนับเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญมากประการหนึ่งซึ่งทำให้ผู้พูดมีการใช้ภาษาต่างกัน ดังที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544:27) กล่าวว่า “คนที่มีวัยต่างกันย่อมมีพฤติกรรมทางสังคมต่างกัน พฤติกรรมทางภาษาก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ย่อมเปลี่ยนไปตามวัยของผู้พูดด้วย” งานวิจัย

ในอดีตที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปรของภาษาตามอายุ ไม่ว่าจะเป็งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ตามอายุของผู้พูด เช่น งานวิจัยของอรุณี อรุณเรือง (อรุณี อรุณเรือง, 2533) งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะตามอายุของผู้พูด เช่น งานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1972) ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง, 2537) และพิมพ์ระวี เรื่องวัตกั (พิมพ์ระวี เรื่องวัตกั, 2551) งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของคำศัพท์ตามอายุของผู้พูด เช่น งานวิจัยของศิริรัตน์ ชูพันธ์ (ศิริรัตน์ ชูพันธ์, 2547) และ ศรีนยา จิตบรรจง (ศรีนยา จิตบรรจง, 2551) เป็นต้น ผลงานวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าผู้พูดรุ่นอายุมากและผู้พูดรุ่นอายุน้อยมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้พูดรุ่นอายุน้อยมักจะมีแนวโน้มในการใช้รูปแปรใหม่หรือรูปแปรที่มาตรฐานมากกว่าผู้พูดรุ่นอายุมาก การศึกษาการแปรของภาษาตามรุ่นอายุของผู้พูด ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ ซึ่งทำให้สามารถทำนายได้ว่าเสียงเกาหรือคำศัพท์เก่ามีแนวโน้มที่จะหายไปในอนาคต ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามรุ่นอายุของผู้พูด เพื่อพิสูจน์ทราบวาเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่หรือไม่ ผู้พูดรุ่นอายุน้อยใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากกว่าผู้พูดรุ่นอายุมากหรือไม่อย่างไร

ความใกล้ชิดชุมชน เป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของผู้พูด และสามารถใช้ในการอธิบายพฤติกรรมทางภาษาของผู้พูดแต่ละคนได้ ผู้วิจัยต้องการพิสูจน์ทราบวาผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องความใกล้ชิดชุมชน มีการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไทยแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ความใกล้ชิดชุมชนมีความสัมพันธ์กับเครือข่ายสังคม (social network) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแบบแผนการติดต่อสื่อสารของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อกันในการใช้ภาษา โดยเครือข่ายสังคมซึ่งสัมพันธ์กับการใช้ภาษาท้องถิ่นมีลักษณะที่สำคัญคือ ความใกล้ชิดสนิทสนม ซึ่งเป็นลักษณะของชุมชน หรืออาจเรียกได้ว่าเป็น ความใกล้ชิดชุมชน (community closeness) มิลรอย (Milroy, 1980) ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มศึกษาภาษากับความใกล้ชิดชุมชนมีพื้นฐานทางความคิดว่า ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนจะมีความใกล้ชิดกับบรรทัดฐานทางภาษาท้องถิ่นด้วย หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อผู้พูดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดชุมชนมากก็มีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาท้องถิ่นมากตามไปด้วย

ผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของซาลามิ (Salami, 1991) สโตเซล (Stoessel, 2002) เอแวนส์ (Evan, 2004) และศิริกุล กิตติธรากุล (ศิริกุล กิตติธรากุล, 2539) ยืนยันพื้นฐานทางความคิดเกี่ยวกับความใกล้ชิดชุมชนของมิลรอย อีกทั้งยังได้ข้อสรุปตรงกันว่าความใกล้ชิดชุมชนและการเลือกใช้ภาษามีความสัมพันธ์กัน และความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายพฤติกรรมทางภาษาของแต่ละบุคคลได้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาเอเซียตะวันออกเฉียงใต้ด้วยว่า ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนจะใช้รูปแปรใหม่น้อยกว่าผู้พูดที่ไม่มีความใกล้ชิดชุมชนหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เนื่องจากผู้พูด

ภาษาภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชน ผลการวิเคราะห์ความใกล้ชิดชุมชนจึงสามารถอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาทั้ง 2 ภาษาได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ทัศนคติ เป็นปัจจัยทางสังคมที่ทอมสัน (Thomason, 2001b) เรียกว่า “ปัจจัยที่ไม่สามารถคาดเดาได้” ทอมสันกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้น ทัศนคติของผู้พูดเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก แม้ว่าชุมชนภาษาที่มีภาวะสองภาษานั้นจะมีความเข้มข้น ในการสัมผัสภาษาสูงมาก และเป็นชุมชนภาวะสองภาษาที่ขยายวงกว้างมาก อีกทั้งยังมีแรงกดดันทางวัฒนธรรมอย่างสุดขีดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของภาษาก็อาจจะไม่เกิดขึ้น หากผู้พูดมีทัศนคติที่ดี ต่อภาษาของตนเอง อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532:50) ให้คำจำกัดความว่า “ทัศนคติต่อภาษา” หมายถึง “ค่านิยมหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับฐานะ ความถูกต้องและความบริสุทธิ์ของภาษาใดภาษาหนึ่ง เช่น เห็นว่าภาษาหนึ่งต่ำต้อยกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทัศนคติต่อภาษาเป็นเรื่องของสังคม เพราะตามความเป็นจริง ถ้าพิจารณาจากโครงสร้างหรือลักษณะทางภาษาแล้ว เราไม่อาจกล่าวได้ว่าภาษาหนึ่งสูง หรือไพเราะกว่าอีกภาษาหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะทุกภาษาต่างก็มีโครงสร้างและคุณสมบัติในตัวของมันเอง การที่คนคิดว่าภาษาใดสูงหรือต่ำก็เพราะนำภาษาไปผูกกับตัวผู้พูด ดังนั้น วิชาภาษาที่พูดโดยคนชั้นต่ำของสังคมจึงถูกมองว่าเป็นภาษาที่ต่ำต้อยไป”

ผู้วิจัยศึกษาทัศนคติของผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในงานวิจัยนี้ ด้วยความเชื่อที่ว่า การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาไทยของผู้พูดทั้ง 2 ภาษานั้น ส่วนหนึ่งย่อมเกิดจากการที่ผู้พูดมีทัศนคติที่ดี หรือทัศนคติบวกต่อภาษาไทย และเห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรี (prestige) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2532:101) กล่าวว่า “ภาษาหรือวิธภาษาต่างๆ ที่ใช้ในสังคมใดสังคมหนึ่งมีศักดิ์ศรีไม่เท่ากัน ภาษามาตรฐานมักมีศักดิ์ศรีมากกว่าวิธภาษาอื่นๆ และภาษาประจำชาติมักมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาเฉพาะกลุ่ม เช่น ภาษาชนกลุ่มน้อย อีกทั้งภาษามาตรฐานมักถูกใช้โดยกลุ่มคนที่มีอำนาจสูงสุดในสังคม ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับทั่วไปว่า ภาษามาตรฐานเป็นภาษาของพวกคนชั้นยอด” ภาษาไทยเป็นภาษามาตรฐานและเป็นภาษาประจำชาติ ผู้พูดภาษาชนกลุ่มน้อย อันได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษามลายูถิ่นปัตตานี จึงย่อมมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคมไม่มากนักน้อย จนอาจจะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาทั้ง 2 ภาษา ทั้งนี้ ลาบอฟ (Labov, 1972) เรียกการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่เกิดขึ้นโดยการตระหนักรู้ หรือความรู้สึกตัวของผู้พูดเกี่ยวกับความมีศักดิ์ศรีเช่นนี้ว่า “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above)

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติต่อภาษาล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นว่า ทัศนคติมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษา เช่น งานวิจัยของลาบอฟที่ศึกษาทัศนคติของชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ลาบอฟ (Labov, 1972) กล่าวว่าชาวเกาะที่มีทัศนคติบวกต่อเกาะจะออกเสียงสระประสม [əy] และ [əw] เพื่อแสดงความเป็นชาวเกาะท้องถิ่นดั้งเดิม และแยกตัวเองออกจากกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มที่ชาวเกาะรู้สึกต่อต้าน และงานวิจัยของปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง, 2537) ซึ่งศึกษาทัศนคติของผู้พูดภาษาถิ่นสงขลา และพบว่าผู้พูดที่มีทัศนคติลบต่อภาษาถิ่นสงขลาจะออกเสียง /ŋ/ แทนเสียง /h/ ซึ่งเป็นเสียงที่แสดงเอกลักษณ์อันโดดเด่นของภาษาถิ่นสงขลา เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีผู้ศึกษาทัศนคติต่อการใช้ภาษาในเชิงมหัพภาคเพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนภาษา (language shift) ผลการศึกษาเหล่านั้นมักพบว่า ผู้ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาของตนเองมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนภาษามากกว่าผู้ที่มีทัศนคติบวก เช่น งานวิจัยของอีห์แมร์ (Ihemere, 2006) เป็นต้น ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยทัศนคติของผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและของผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานี เพื่อนำผลการศึกษามาอธิบายประกอบกับผลการศึกษาเรื่องการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาทั้ง 2 ภาษา

วจนลีลา ลาบอฟ (Labov, 1972) ได้เสนอว่า วจนลีลาแตกต่างกันตามความใส่ใจหรือความรู้ตัวของผู้พูด และวจนลีลาสามารถจำแนกได้เป็น 5 ระดับ เรียงลำดับจากวจนลีลาที่ผู้พูดมีความใส่ใจหรือรู้ตัวน้อยที่สุดไปหาวจนลีลาที่ผู้พูดมีความใส่ใจหรือรู้ตัวมากที่สุด ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็นกันเอง (casual) วจนลีลาแบบระมัดระวัง (careful) วจนลีลาการอ่านเรื่อง (passage reading) วจนลีลาการอ่านรายการคำ (word list) และวจนลีลาการอ่านคำคู่เทียบเสียง (minimal pairs) งานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1972) ที่ศึกษาการแปรของภาษาตามวจนลีลาสนับสนุนว่าผู้พูดใช้รูปแปรที่มีศักดิ์ศรีหรือรูปแปรมาตรฐานในวจนลีลาที่ผู้พูดมีความใส่ใจหรือรู้ตัวมากที่สุด การแปรของรูปภาษาดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากผู้พูดมีสำนึกทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี ผู้พูดจึงต้องการใช้รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีตามกลุ่มคนชั้นสูงสุดในสังคม เพื่อต้องการเลื่อนฐานะทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น ลาบอฟเรียกการเปลี่ยนแปลงของภาษาเช่นนี้ว่า “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above) นอกจากงานวิจัยของลาบอฟ ยังมีงานวิจัยอื่นๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับวจนลีลา เช่น งานวิจัยของทรดกิลล์ (Trudgill, 1972) แสงจันทร์ ตรียกุล (แสงจันทร์ ตรียกุล, 2529) สุธิดา พูลทรัพย์ (สุธิดา พูลทรัพย์, 2537) และสุดฤทัย ชัยชนะศักดิ์ (สุดฤทัย ชัยชนะศักดิ์, 2538) งานวิจัยเหล่านี้ศึกษาวจนลีลาตามแนวคิดของลาบอฟ โดยเรียกประเภทของวจนลีลาแต่ละระดับตามความเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผลงานวิจัยเหล่านั้นล้วนแล้วแต่พบว่าผู้พูดใช้รูปแปรที่มีศักดิ์ศรี หรือรูปแปรมาตรฐานในวจนลีลาแบบเป็นทางการ เช่น การอ่านคู่เทียบเสียง และการอ่านรายการคำ มากกว่าในวจนลีลาแบบไม่เป็นทางการ เช่น การสนทนา และการสัมภาษณ์ การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาทั้ง 2 ภาษาตามวจนลีลาในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยแบ่งวจนลีลาออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบระมัดระวัง และวจนลีลาแบบเป็นกันเอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยให้ผู้บอกภาษาพูดรายการคำเดียว

เพื่อวิเคราะห์วจนลีลาแบบระมัดระวัง และให้ผู้บอกภาษาพูดข้อความต่อเนื่อง เพื่อวิเคราะห์วจนลีลาแบบเป็นกันเอง จากนั้นจึงวิเคราะห์การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีว่ามีอัตราการปรากฏในวจนลีลาประเภทใดมากน้อยแตกต่างกันอย่างไร

นอกจากการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามปัจจัยทางสังคมดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากภาพรวมการใช้รูปแปรเสียงพยัญชนะท้ายที่สัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคติ และวจนลีลา ทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาได้ ทำให้ทราบว่าตัวแปรทางสังคมใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี และนอกจากตัวแปรทางสังคมแล้ว ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และศาสนาที่น่าจะมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาเช่นกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ระบุรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี
2. วิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามปัจจัยทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคติ และวจนลีลา
3. สังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากภาพรวมการใช้รูปแปรเสียงพยัญชนะท้ายที่สัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคติ และวจนลีลา

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี เสียงพยัญชนะท้าย (๑) มีรูปแปร 4 รูป ได้แก่ [๑] [m] [n] [ŋ] และเสียงพยัญชนะท้าย (๒) มีรูปแปร 4 รูป ได้แก่ [ʔ] [p] [t] [k] โดยรูปแปร [๑] และ [ʔ] เป็นรูปแปรดั้งเดิมในภาษาดังกล่าว และรูปแปร [m] [n] [ŋ] [p] [t] และ [k] เป็นรูปแปรใหม่

2. รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายที่เกิดขึ้นในระบบเสียงของภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษามลายูถิ่นปัตตานี มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม กล่าวคือ รูปแปรใหม่พบมากในกลุ่มผู้พูดที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูง ผู้พูดรุ่นอายุน้อย ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ผู้พูดที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง และในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง

3. เสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การปรากฏของรูปแปรใหม่ในระบบเสียงของภาษาทั้ง 2 ภาษา เป็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติ และวัจนลีลา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดที่หมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี และหมู่บ้านตลาดแขก อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานีเท่านั้น

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี
2. เป็นแนวทางในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา
3. เป็นหลักฐานสนับสนุนหรือคัดค้านเรื่องสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของภาษา

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี
- 2.2 การสัมผัสภาษา และการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา
- 2.3 การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่
- 2.4 งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย

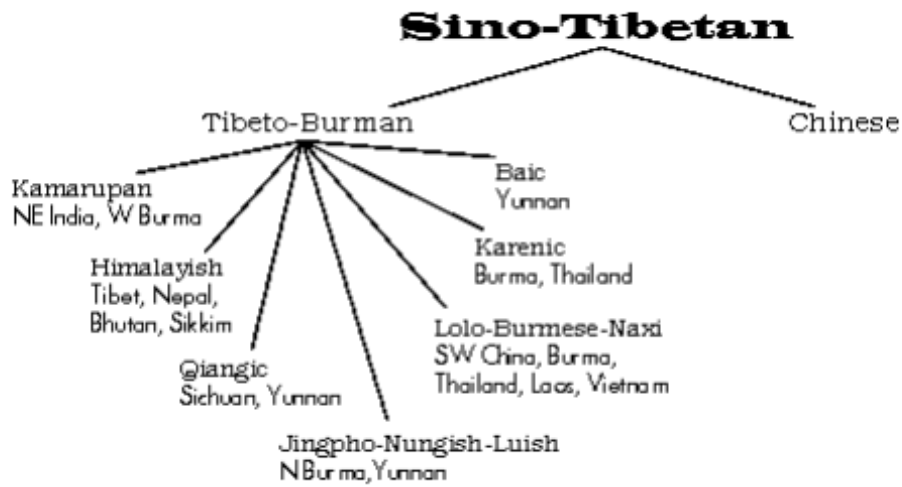
2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

2.1.1 ภาษากะเหรี่ยงสะกอ

2.1.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษากะเหรี่ยงสะกอ

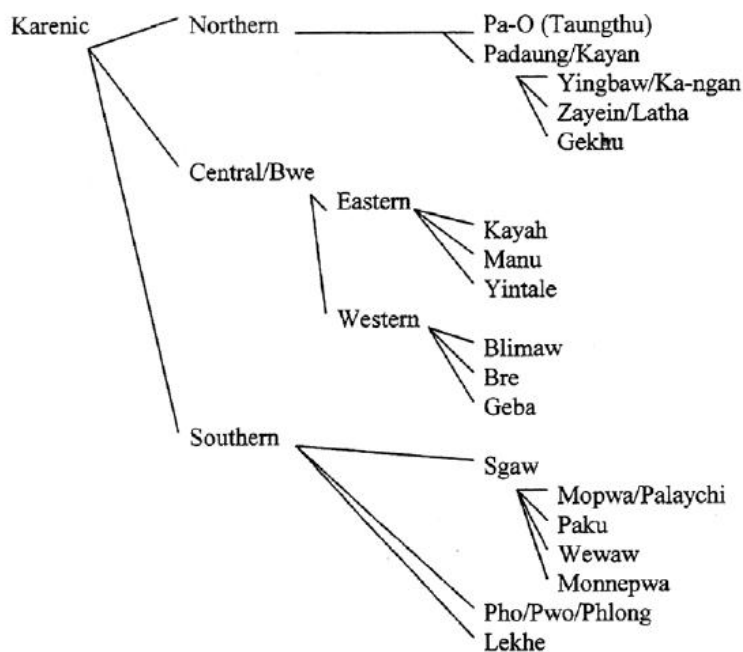
กลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงกลุ่มอื่นๆ อันได้แก่ กะเหรี่ยงโป กะเหรี่ยงคะยา และกะเหรี่ยงตองสู ดังที่สุริยา รัตนกุล (สุริยา รัตนกุล, 2529) ให้รายละเอียดไว้ว่าชาวกะเหรี่ยงตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกของประเทศไทยซึ่งติดต่อกับพม่าตั้งแต่ตอนเหนือลงมาจนถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในบริเวณ 15 จังหวัด ได้แก่ ตาก เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง สุโขทัย แพร่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ อุทัยธานี และกำแพงเพชร อย่างไรก็ตาม สุวัฒนา เหลี่ยมประวัตติ (สุวัฒนา เหลี่ยมประวัตติ, 2533) ได้พบว่ามีการตั้งถิ่นฐานของกะเหรี่ยงบางประปรายในจังหวัดระนองด้วย ทั้งนี้ ในปัจจุบันธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (T. L-Thongkum, 2014) กล่าวว่า ในประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงทั้งหมด 6 กลุ่ม ได้แก่ กะเหรี่ยงปะโอ กะเหรี่ยงกะยั้ง กะเหรี่ยงคะยา กะเหรี่ยงกะยอ กะเหรี่ยงสะกอ และกะเหรี่ยงโป มีจำนวนประชากรกะเหรี่ยงในประเทศไทยประมาณ 5 แสนคน

ตามการจัดกลุ่มของมาติซอฟ (Matisoff, 2003) ภาษากะเหรี่ยง เป็นภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan) สาขาทิเบต-กะเหรี่ยง (Tibeto-Karen) เป็นภาษาที่พูดที่ประเทศพม่าและประเทศไทย ดังแสดงภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กลุ่มภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan) ตามการจัดกลุ่มของมาติซอฟ (Matisoff, 2003)

ในกลุ่มภาษาคะเหรียงด้วยกันสามารถจัดแบ่งกลุ่มย่อยได้ตามที่แบรดลีย์ (Bradley, 1997) เสนอไว้ และภาษาคะเหรียงสะกอ (Sgaw) อยู่ในกลุ่มภาษาคะเหรียงสาขาใต้ ดังแสดงในภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 การแบ่งกลุ่มย่อยของภาษาคะเหรียง ตามการจัดกลุ่มของแบรดลีย์ (Bradley, 1997)

ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ภาษากะเหรี่ยงสะกอทั้ง 2 ถิ่นดังกล่าว เรียงลำดับคำแบบประธาน-กริยา-กรรม (SVO) มีเสียงพยัญชนะ 23 หน่วยเสียง (แสดงในตารางที่ 2.1) ปรากฏเป็นพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ได้แก่ /pl, phl, bl, kl, khl, gl, ml, pw, bw, tw, thw, dw, kw, khw, gw, mw, nw, ɲw, sw, shw, θw, jw, lw, pr, br, tr, dr, kr, gr, θr, py, phy, by, my, shy/ ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้เพียง 1 หน่วยเสียง เท่านั้น คือ เสียงกักที่เส้นเสียง /ʔ/ มีเสียงสระจำนวน 11 หน่วยเสียง เป็นสระเดี่ยว 9 หน่วยเสียง และสระประสม 2 หน่วยเสียง (แสดงในตารางที่ 2.2) ความสั้นยาวของสระไม่มีนัยสำคัญทางภาษา

ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านปาละอูมีเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ต่ำ (low) เสียงวรรณยุกต์กลาง (mid) เสียงวรรณยุกต์สูง (high) และเสียงวรรณยุกต์ตก (falling) ทุกเสียงวรรณยุกต์ปรากฏในพยางค์เป็น ส่วนในพยางค์ตายมีเสียงวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ต่ำ (low) และเสียงวรรณยุกต์สูง (high) ส่วนภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านแม่ปิงมีเสียงวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ต่ำ (low) และเสียงวรรณยุกต์สูง (high) เสียงวรรณยุกต์ทั้งสองเสียงปรากฏทั้งในพยางค์เป็นและพยางค์ตาย

ตารางที่ 2.1 ระบบเสียงพยัญชนะภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านปาละอูและหมู่บ้านแม่ปิง

ลักษณะของเสียง		ตำแหน่งที่เกิดเสียง				
		ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
กัก	ไม่ก้อง	p	t	c	k	ʔ
	ไม่ก้อง + ฟันลม	ph	th	ch	kh	
	ก้อง	b	d			
นาสิก		m	n	ɲ	ŋ	
เสียดแทรก	ไม่ก้อง		s		x	h
	ก้อง				y	
รัว			r			
เปิด		w	l	j		

ตารางที่ 2.2 หน่วยเสียงสระภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านปาละอูและหมู่บ้านแม่ปิง

	ระดับลิ้น	ตำแหน่งของลิ้น		
		หน้า	กลาง	หลัง
สระเดี่ยว	สูง	i	i	u
	กลาง	e	ɔ	o
	ต่ำ	ɛ	a	ɔ
สระประสม		ai au		

2.1.1.2 งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีนักภาษาศาสตร์ผู้สนใจศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอหลายท่าน (Jones, 1961, Bradley, 1997, Matisoff, 2003, Manson, 2009, L-Thongkum, 2011, 2014 และสุริยา รัตนกุล, 2529) ในที่นี้ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาด้านเสียงในภาษากะเหรี่ยงสะกอ งานวิจัยแรกที่จะกล่าวถึงเป็นงานวิจัยของโจนส์ (Jones, 1961) ซึ่งได้สืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม และพบว่าภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมเป็นภาษาที่มีเสียงพยัญชนะท้าย 18 เสียง ได้แก่ *m, *n, *ŋ, *ʔ, *t, *th, *T, *k, *k, *-d, *-dh, *-D, *-g, *gh, *-G, *-, *h และ *q นอกจากนี้ยังมีแมนสัน (Manson, 2009) ซึ่งได้สืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงเช่นกัน และกล่าวว่าส่วนสัมผัส (rhymes) ที่ประกอบด้วยสระและพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงมีดังต่อไปนี้ *am, *an, *aŋ, *aʔ, *ɛm, *ɛn, *ɛŋ, *ɛʔ, *eŋ, *eʔ, *iŋ, *oŋ, *ɔŋ, *ɤŋ, *ɤʔ และ *uʔ อย่างไรก็ตาม ภาษากะเหรี่ยงสะกอในปัจจุบันคงเหลือเสียงพยัญชนะท้ายเพียงเสียงเดียว คือ -ʔ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (T. L-Thongkum, 2011) กล่าวถึงเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงปัจจุบันว่า ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ภาษากะเหรี่ยงกะยา และภาษากะเหรี่ยงกะยอ มีเสียงพยัญชนะท้ายเพียงเสียงเดียว คือ -ʔ ส่วนภาษากะเหรี่ยงกะยันและภาษากะเหรี่ยงโปกมีเสียงพยัญชนะท้าย 2 เสียง คือ -ŋ และ-ʔ ในขณะที่ภาษากะเหรี่ยงปะโอยังคงเก็บเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมไว้ทั้งเสียงพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงนาสิก (nasal) และเสียงพยัญชนะท้ายที่เป็นเสียงกัก (stop) นอกจากนี้ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (T. L-Thongkum, 2014) ยังได้สืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยง และกล่าวถึงระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงสะกอสาขาเหนือ (ภาษากะเหรี่ยงที่พูดที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน) และภาษากะเหรี่ยงสะกอสาขาใต้ (ภาษากะเหรี่ยง

ที่พูดที่จังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์) ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงสะกอสาขาเหนือมีเสียงวรรณยุกต์ 3 หน่วยเสียงที่ปรากฏในพยางค์เป็น ได้แก่ /33/ /31/ และ /11/ และมีเสียงวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียงที่ปรากฏในพยางค์ตาย ได้แก่ /45'/ และ /21'/ ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงสะกอสาขาใต้มีเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียงที่ปรากฏในพยางค์เป็น ได้แก่ /55/ /33/ /31/ และ /11/ และมีเสียงวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียงที่ปรากฏในพยางค์ตาย ได้แก่ /45'/ และ /21'/

งานวิจัยของบลูเนลล์และฟินเกลเดย์ (Brunelle. M. & Finkeldey, 2011) ซึ่งศึกษาทางกลศาสตร์ของวรรณยุกต์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ และการศึกษาด้านการรับรู้ (Perception) เพื่อพิจารณาว่าลักษณะทางสัทศาสตร์ใดที่ใช้ในการจำแนกวรรณยุกต์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ บลูเนลล์และฟินเกลเดย์ (Brunelle. M. & Finkeldey, 2011) กล่าวว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอมีระบบเสียงวรรณยุกต์ที่ซับซ้อน การศึกษาการรับรู้เสียงวรรณยุกต์แสดงให้เห็นว่าลักษณะน้ำเสียงและค่าระยะเวลาเป็นลักษณะเด่นหลักที่ก่อให้เกิดการเปรียบเทียบของเสียงวรรณยุกต์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัย 3 งานที่ศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นหนึ่งในจุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอที่ผู้วิจัยได้ศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (T. L-Thongkum, 2011) งานวิจัยของศุจินันท์ จิตวิริยานนท์ (Jitwiriyant, 2012) และงานวิจัยของกานต์ธิดา เกิดผล (Kerdpol, 2012) งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำศึกษาเรื่อง “จำนวนนับและลักษณนามในภาษากะเหรี่ยงปัจจุบันและภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม” โดยใช้แนวคิดทางภาษาศาสตร์เปรียบเทียบและเชิงประวัติ เพื่อสืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมจากภาษากะเหรี่ยง 6 ภาษาที่พูดในประเทศไทยจากรายการคำ 2,000 คำ และภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นหนึ่งในจำนวนภาษากะเหรี่ยงทั้งหมดภาษาที่ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำได้ศึกษาด้วย ภาษากะเหรี่ยง 6 ภาษาที่พูดในประเทศไทย ประกอบด้วย ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (Sgaw) ไป (Pwo) ปะโอ (Pa-O) กะยัน (Kayan หรือกะเหรี่ยงคอยาว) กะยา (Kayah หรือกะเหรี่ยงแดง) และกะยอ (Kayaw หรือกะเหรี่ยงหูลูใหญ่) ภาษากะเหรี่ยงสะกอและกะเหรี่ยงไปถูกจัดให้เป็นตัวแทนของภาษากะเหรี่ยงสาขาใต้ ภาษาเหรี่ยงกะยัน กะยา และกะยอเป็นตัวแทนของภาษากะเหรี่ยงสาขากลาง ส่วนภาษากะเหรี่ยงปะโอเป็นตัวแทนของภาษากะเหรี่ยงสาขาเหนือ นอกจากผลการศึกษาในงานวิจัยนี้จะทำให้ได้ระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมแล้ว ยังทำให้ทราบถึงระบบจำนวนนับและลักษณนามในภาษากะเหรี่ยงปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถสืบสร้างจำนวนนับและลักษณนามในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม ในบทความวรรณกรรมนี้ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงเฉพาะข้อมูลในส่วนของภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นสำคัญ

ระบบจำนวนนับในภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบันเป็นระบบเลขฐานสิบ เช่นเดียวกับกับภาษากะเหรี่ยงปะโอ กะยัน และกะเหรี่ยงไป ในขณะที่จำนวนนับในภาษากะเหรี่ยงกะยาและกะยอเป็นระบบจำนวนนับแบบการรวมจำนวน ซึ่งเป็นระบบจำนวนนับที่ซับซ้อนกว่า ทั้งนี้ จำนวนนับ 1-

5 และ 10 ในภาษากะเหรี่ยงทุกภาษาเป็นคำโดด ส่วนจำนวน 6-9 ในบางภาษาจะไม่ใช่คำโดด ยกตัวอย่างจำนวนนับ 6-9 ในภาษากะเหรี่ยงกะยาปัจจุบัน ได้แก่ ‘หก’ so³³ swa⁵⁵ (3x2), ‘เจ็ด’ so³³ swa⁵⁵ tv¹¹ (3x2+1), ‘แปด’ lwi³³ swa⁵⁵ (4x2) และ ‘เก้า’ lwi³³ swa⁵⁵ tv¹¹ (4x2+1) เป็นต้น ผู้วิจัยแสดงจำนวนนับ 1-10, 100 และ 1,000 ในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม และภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบันในตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนนับในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมและภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบัน

ความหมาย	ภาษากะเหรี่ยง ดั้งเดิม	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ปัจจุบัน
‘หนึ่ง’	*t-la ^{B/C}	to ¹¹ ~to ²¹
‘สอง’	*k-hni ^A	khi ⁵⁵
‘สาม’	*sɔŋ ^A / *sɔm ^A	sə ⁵⁵
‘สี่’	*lwi ^T -lwi ^A	lwi ³¹
‘ห้า’	*ŋa ^T	je ³¹
‘หก’	*khru ^A	xi ⁵⁵
‘เจ็ด’	*nwek ^C / *nwe ^A	nwi ⁴⁵
‘แปด’	*khrok ^C	xo ²¹
‘เก้า’	*khwi ^A / *gwi ^A	khwi ⁵⁵
‘สิบ’	*chi ^A	chi ⁵⁵
‘ร้อย’	*g-rja ^A	za ³³
‘พัน’	*g-thon ^A	tho ³³

นอกจากนี้ อิระพันธ์ เหลืองทองคำยังพบว่าคำว่า “พัน” “หมื่น” “แสน” และ “ล้าน” ในภาษาไทยถูกยืมไปใช้มากในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษากะเหรี่ยงโป และแม้ว่าระบบจำนวนนับในภาษากะเหรี่ยงสะกอ โป ปะโอ และคะยัน จะเป็นระบบเดียวกัน แต่ก็ไม่ได้มีรูปแบบของเสียงปฏิภาค (sound correspondence) ที่สม่ำเสมอ ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเนื่องมาจากทั้งปัจจัยภายใน เช่น การสูญหน่วยคำเติมหน้า (loss of prefixes) วรรณยุกต์สนธิ (tone sandhi) เป็นต้น และปัจจัยภายนอก เช่น การสัมผัสภาษา

ลักษณะนามในภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมและภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบัน สามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม ดังแสดงให้ตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ลักษณะนามของภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม และภาษากะเหรี่ยงสะกอปัจจุบัน

ลักษณะนาม	ภาษากะเหรี่ยง ดั้งเดิม	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ปัจจุบัน
เป็นมนุษย์ [+human]	*bra ^A	ya ³³
สัตว์สี่ขาลูกด้วยนม 4 ขา [-human + 4-legged mammal]	*ʔdai ^A	di ⁵⁵
เป็นสิ่งที่มีหรือไม่มีชีวิต แบน [±animate + flat]	*ʔba ^B ; *ʔbe ^{2B3}	bi ⁴⁵
เป็นสิ่งที่มีหรือไม่มีชีวิต ยาว [±animate + long]	*ʔbo ^A	bu ⁵⁵
เป็นสิ่งที่มีหรือไม่มีชีวิต กลม [±animate + round]	*pɔn ^B /*ploŋ ^B	phli ⁴⁵

ทั้งนี้ การศึกษาการใช้ลักษณะนามในภาษากะเหรี่ยงยังสะท้อนให้เห็นโลกทัศน์ของชาวกะเหรี่ยง นั่นคือ รูปทรงมีความสำคัญมากกว่าขนาด เป็นต้น

ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น นอกจากงานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (T. L-Thongkum, 2011) ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูอีก 2 งานวิจัย ได้แก่ งานวิจัยของ ศุจินัฐ จิตวิริยนนท์ (Jitwiriyant, 2012) และงานวิจัยของกานต์ธิดา เกิดผล (Kerdpol, 2012) ศุจินัฐ จิตวิริยนนท์ศึกษาเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษากะเหรี่ยงสะกอบ้านป่าละอู โดยการวิเคราะห์ค่าซมิ โทเนสส์ เส้นแนวโน้มและสัมประสิทธิ์ของสมการกำลังสอง ได้แบ่งการวิเคราะห์ 3 ส่วน ได้แก่ 1) ค่าซมิ โทเนสส์เพื่อแสดงสัทลักษณะและความสูงต่ำของระดับเสียง 2) เส้นแนวโน้มสมการกำลังสองเพื่อแสดงทิศทางและระดับของการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียง และ 3) สัมประสิทธิ์ของสมการกำลังสองเพื่อแสดงภาพรวมของวรรณยุกต์เดียวกันและการจำแนกวรรณยุกต์ที่ต่างกัน ศุจินัฐ จิตวิริยนนท์พบว่า ระบบวรรณยุกต์ของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่บ้านป่าละอูประกอบด้วยวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียง ได้แก่ วรรณยุกต์ /ต่ำ/ /กลาง/ /สูง/ และ /ตก/ ซึ่งสามารถเกิดในพยางค์เป็นทั้งหมด ส่วนในพยางค์ ตาย วรรณยุกต์ที่เกิดได้ คือ วรรณยุกต์ /ต่ำ/ และ /สูง/ ส่วนงานวิจัยของกานต์ธิดา เกิดผล (Kerdpol, 2012) ศึกษาเรื่องการปรับเปลี่ยนของค่าความถี่ฟอร์เมนทึ ณ ช่วงรอยต่อซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ สำคัญของการจำแนกฐานกรณ์พยัญชนะนาสิกในภาษากะเหรี่ยงสะกอบ้านป่าละอู โดยศึกษาเสียง พยัญชนะนาสิก 4 ฐานกรณ์ ได้แก่ ฐานกรณ์ริมฝีปาก /m/ ฐานกรณ์ปุ่มเหงือก /n/ ฐานกรณ์เพดาน แข็ง /ŋ/ และฐานกรณ์เพดานอ่อน /ŋ/ ที่เกิดในตำแหน่งต้นพยางค์ และ ลักษณะทางกลศาสตร์ที่

² แบนใหญ่ / แบนเล็ก

ศึกษา ได้แก่ ค่าความเข้ม ค่าระยะเวลา และค่าความถี่ฟอร์เมนต์ซึ่งวัดในช่วงเมอร์เมอร์นาสิก (nasal murmur) และค่าความถี่ฟอร์เมนต์ที่วัดในช่วงรอยต่อระหว่างพยัญชนะต้นนาสิกกับสระที่ตามมา ได้แก่ สระ /a/ และ /o/ รวมทั้งทดสอบความถูกต้องของข้อค้นพบด้วยสถิติ ANOVA และ Tukey's HSD กานต์ธิดา เกิดผลพบว่าค่าความถี่ฟอร์เมนต์ที่ 2 ในช่วงรอยต่อระหว่างพยัญชนะนาสิกกับสระเป็นตัวบ่งชี้ฐานกรณ์ที่ดีที่สุด กล่าวคือ ช่วงรอยต่อระหว่าง /ŋ/ กับสระ /a/ และ /o/ มีค่าความถี่ฟอร์เมนต์ที่ 2 มากที่สุด รองลงมาคือ /n/, /ŋ/ และ /m/ ตามลำดับ และรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างการบิดเบนของค่าความถี่ฟอร์เมนต์ที่ 2 กับที่ 3 ในช่วงรอยต่อก็สามารถช่วยจำแนกฐานกรณ์ของพยัญชนะนาสิกได้อีกด้วย

งานวิจัยภาษากะเหรี่ยงสะกอเรื่องสุดท้ายที่จะกล่าวถึงเป็นงานวิจัยของพุทธชาติ ธัญชยานนท์ (Dhananjayananda, 1983) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านห้วยต้ม ตำบลนาซ่าย อำเภอเถลี จังหวัดลำพูน จากครูผู้สอนในโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปัญหาดังกล่าวคือ นักเรียนชาวกะเหรี่ยงไม่สามารถออกเสียงภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง พุทธชาติ ธัญชยานนท์จึงเก็บข้อมูลคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอจำนวน 1,140 คำจากผู้บอกภาษา 3 คน เพื่อวิเคราะห์ระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงสะกอ และเปรียบเทียบระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงสะกอกับระบบเสียงภาษาไทย เพื่อนำผลของการเปรียบเทียบดังกล่าวมาประยุกต์สำหรับการเรียนการสอนและแก้ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของนักเรียนชาวกะเหรี่ยง ผลการศึกษาพบว่าระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านห้วยต้มและระบบเสียงภาษาไทยมีความแตกต่างกันในหลายด้าน เช่น ด้านโครงสร้างพยางค์ กล่าวคือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอมีโครงสร้างพยางค์เพียงแบบเดียว คือ $C(C)V^T$ ในขณะที่โครงสร้างพยางค์ในภาษาไทยมีทั้งโครงสร้างพยางค์แบบเปิดและแบบปิด $C(C)V^T(C)$ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านห้วยต้มไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย ในขณะที่คำในภาษาไทยนั้นจะมีหรือไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายก็ได้ พุทธชาติ ธัญชยานนท์กล่าวว่าความแตกต่างดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุดที่มีผลต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชาวกะเหรี่ยง ในส่วนของเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ภาษาไทยมีความแตกต่างจากภาษากะเหรี่ยงสะกออยู่บ้าง เช่น ในภาษาไทยมีเสียงพยัญชนะ /f/ /s/ และ /j/ ในขณะที่ภาษากะเหรี่ยงสะกอไม่มี ความแตกต่างในเรื่องของเสียงสระ คือ ความสั้นยาวของสระในภาษาไทยมีนัยสำคัญทางภาษา ในขณะที่เสียงสระในภาษากะเหรี่ยงสะกอไม่ได้มีนัยสำคัญทางภาษา และประเด็นสุดท้ายคือ เรื่องของเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 เสียงวรรณยุกต์ ในขณะที่เสียงวรรณยุกต์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านห้วยต้มมี 6 เสียงวรรณยุกต์ ความแตกต่างระหว่างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษาไทยมีอิทธิพลทำให้เด็กนักเรียนชาวกะเหรี่ยงออกเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยได้ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้ความแตกต่างในเรื่องความสั้นยาวของระบบเสียงสระภาษาไทย ทำให้นักเรียนมีปัญหาการออกเสียงสระสั้นยาวในภาษาไทยด้วยการศึกษาเปรียบเทียบ

ระบบเสียง ภาษาในลักษณะเช่นเดียวกับงานวิจัยของพุทธชาติ ธัญชยานนท์ทำให้ครูผู้สอนทราบว่านักเรียนมีปัญหาการออกเสียงเนื่องจากอะไร และทำให้ครูผู้สอนสามารถช่วยแก้ปัญหาให้ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง

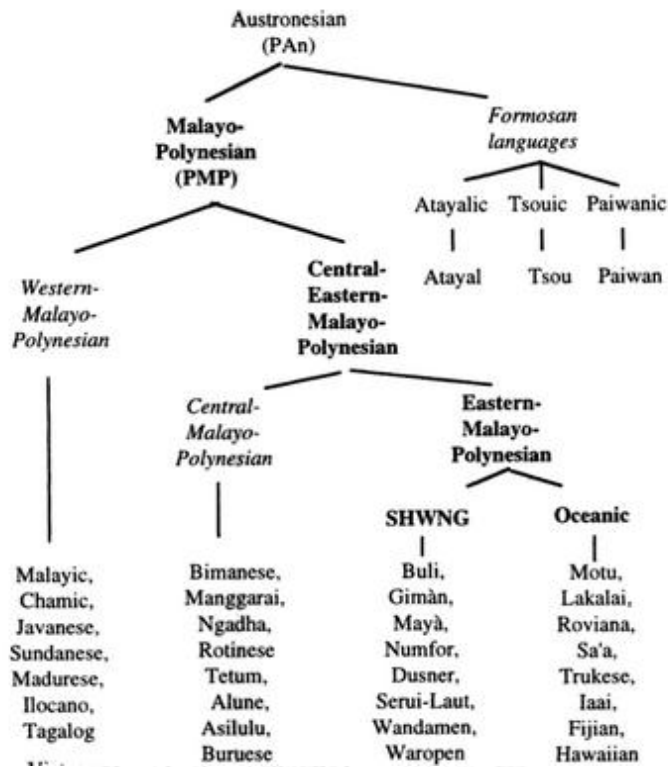
อย่างไรก็ดี นอกจากงานวิจัยด้านเสียงที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีงานวิจัยภาษากะเหรี่ยงสะกอด้านอื่นๆ เช่น งานวิจัยของสุริยา รัตนกุล (Ratanakul, 2001) ซึ่งศึกษาเรื่องคำวิเศษณ์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ และงานวิจัยของกิลมอร์ (Gilmore, 1898) ที่ศึกษาไวยากรณ์ของภาษากะเหรี่ยงสะกออีกด้วย แต่ในที่นี้ผู้วิจัยขอกล่าวถึงเฉพาะงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเสียงในภาษากะเหรี่ยงสะกอเท่านั้น

2.1.2 ภาษามลายูถิ่นปัตตานี

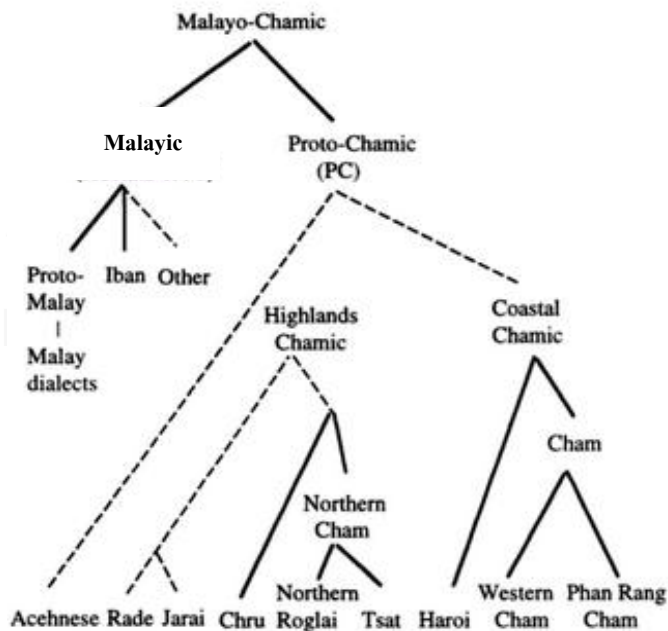
2.1.2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษามลายูถิ่นปัตตานี

กุสุมา เลาะเด (2547) วรวิทย์ บารู และคณะ (2551) กล่าวว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ของชาวไทยมุสลิมที่อาศัยอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส และบางอำเภอในจังหวัดสงขลา ได้แก่ อำเภอจะนะ อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย อย่างไรก็ตาม ยังมีชุมชนภาษามลายูถิ่นปัตตานีกระจัดกระจายอยู่ในจังหวัดต่างๆ ทางภาคใต้ของประเทศไทย และจังหวัดทางภาคกลาง เช่น จังหวัดปทุมธานีและนนทบุรี เป็นต้น

ภาษามลายูถิ่นปัตตานี (Pattani Malay) เป็นภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) หรือตระกูลมลายู-โพลินีเซียน (Malayo-Polynesian) สาขาออสโตรนีเซียนตะวันตก (Western Austronesian) อมร ทวีศักดิ์ (อมร ทวีศักดิ์, 2543) กล่าวว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีจัดอยู่ในกลุ่มภาษามลายู (Malayic) และเป็นภาษาย่อยหรือภาษาถิ่นของภาษามลายูมาตรฐานที่ใช้พูดกันในประเทศมาเลเซีย ดังแสดงในภาพที่ 2.3 และภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.3 กลุ่มภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน (Austronesian) ตามการจัดกลุ่มของบลัสท์ (Blust, 1977)

ภาพที่ 2.4 การแบ่งกลุ่มย่อยของภาษามาลโย-จามิค (Malayo-Chamic) ตามการจัดกลุ่มของบลัสท์ (Blust, 1977)

ลักษณะทั่วไปของภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามที่อัสสมิง กาเซ็ง (2544) และกัญญารัตน์ เอี่ยมวันทอง (2551) ได้กล่าวไว้ คือ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาถิ่นที่มีแต่ภาษาพูด ไม่มีภาษาเขียน ดังนั้นเวลาเขียนจึงต้องใช้ภาษามลายูมาตรฐาน ซึ่งใช้ตัวอักษรโรมัน หรือตัวอักษรยาวีที่เป็นตัวอักษรภาษาอาหรับ คำในภาษามลายูถิ่นปัตตานีส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์ ไม่มีวรรณยุกต์ ความสั้นยาวของสระไม่มีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ สระในพยางค์ปิดจะสั้นกว่าสระในพยางค์เปิด ลักษณะพยางค์ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมี 2 ประเภท คือ พยางค์เปิดและพยางค์ปิด

ภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดที่หมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดที่หมู่บ้านตลาดแขก ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้ง 2 ถิ่นดังกล่าวมีลักษณะทั่วไปดังที่อัสสมิง กาเซ็ง (2544) ได้กล่าวไว้ว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีการเรียงลำดับคำแบบ SVO มีเสียงพยัญชนะ 24 หน่วยเสียง (แสดงในตารางที่ 2.5) ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นได้ทุกหน่วยเสียง ความสั้นยาวของเสียงพยัญชนะต้นมีนัยสำคัญทางภาษา ไม่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ และปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะท้ายได้เพียง 3 หน่วยเสียงเท่านั้น คือ /ʔ/ /h/ และ /ŋ/ มีเสียงสระเดี่ยว 12 หน่วยเสียง แบ่งได้เป็นสระเดี่ยวธรรมดา 8 หน่วยเสียง และสระเดี่ยวนาสิก 4 หน่วยเสียง (แสดงในตารางที่ 2.6) ความสั้นยาวของสระไม่มีนัยสำคัญทางภาษา ทั้งนี้ กัญญารัตน์ เอี่ยมวันทอง (2551) กล่าวถึงการปรากฏของเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานีในพยางค์ที่ลงเสียงหนักว่า หากเป็นพยางค์เปิด สระทุกหน่วยเสียงจะเป็นสระเสียงยาว แต่ถ้าเป็นพยางค์ปิดสระทุกหน่วยเสียงจะเป็นสระเสียงสั้น ยกเว้น สระ /ə/ ที่จะปรากฏเฉพาะในพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนัก ดังนั้น จึงเป็นสระเสียงสั้นเสมอ ไม่ว่าจะปรากฏในพยางค์เปิดหรือพยางค์ปิด

ตารางที่ 2.5 ระบบเสียงพยัญชนะภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลักษณะของเสียง		ตำแหน่งที่เกิดเสียง				
		ริมฝีปาก	ปุ่มเหงือก	เพดานแข็ง	เพดานอ่อน	เส้นเสียง
กัก	ไม่ก้อง	p	t	c	k	ʔ
	ไม่ก้อง + ฟันลม	ph	th	ch	kh	
	ก้อง	b	d	ɟ	g	
นาสิก		m	n	ɲ	ŋ	
เสียดแทรก	ไม่ก้อง		s			h
	ก้อง				y	
ร้ว			r			
เปิด		w	l	j		

ตารางที่ 2.6 ระบบเสียงสระภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ระดับลิ้น	ตำแหน่งของลิ้น					
	หน้า		กลาง		หลัง	
	สระธรรมดา	สระนาสิก	สระธรรมดา	สระนาสิก	สระธรรมดา	สระนาสิก
สูง	i	-	-	-	u	ึ
กลาง	e	-	ə	-	o	-
ต่ำ	ɛ	ẽ	a	ã	ɔ	õ

2.1.2.2 งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษามลายูถิ่นปัตตานี

นักภาษาศาสตร์หลายท่านสนใจศึกษาภาษามลายูถิ่นปัตตานี ผู้วิจัยจึงพบว่าม้งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษามลายูถิ่นปัตตานีในหลายแง่มุม ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาด้านเสียงและคำศัพท์ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่ศึกษาด้านเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้นส่วนใหญ่เป็นการศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ เช่น งานวิจัยของกุสุมา เลาะเต (2547) งานวิจัยของกัญญารัตน์ เอี่ยมวันทอง (2551) และงานวิจัยของณัฐพล พึ่งน้อย (2553) งานวิจัยแรกที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเป็นงานวิจัยของกุสุมา เลาะเต (2547) ซึ่งเป็นการศึกษาทางกลศาสตร์เพื่อเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

ค่าความถี่มูลฐาน (ระดับเสียง) และค่าระยะเวลา (ความสั้นยาว) ของเสียงสระกับเสียงพยัญชนะท้ายในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของเสียงสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /ʔ/, /h/ และ /ŋ/ และพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย ผลการวิจัยพบว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดปัตตานีมีลักษณะของค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของสระเหมือนกัน กล่าวคือ สระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /ʔ/ และเสียง /h/ มีค่าความถี่มูลฐานมากกว่าสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /ŋ/ และสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย ส่วนผลการวิจัยเกี่ยวกับค่าระยะเวลานั้นพบว่าสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /ʔ/ และเสียง /h/ มีค่าระยะเวลาน้อยกว่าสระในพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียง /ŋ/ และสระในพยางค์ที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย กุสุมา เลาะเตสรูปเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างค่าความถี่มูลฐานกับค่าระยะเวลาของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในทั้งสองจังหวัดว่า สระที่มีค่าความถี่มูลฐานมากจะมีค่าระยะเวลาน้อย ส่วนสระที่มีค่าความถี่มูลฐานน้อยจะมีค่าระยะเวลามาก หรืออีกนัยหนึ่ง สระในคำตายที่ออกเสียงสั้นกว่าจะมีระดับเสียงสูงกว่า ส่วนสระในคำเป็นที่ออกเสียงยาวกว่าจะมีระดับเสียงต่ำกว่า

งานวิจัยอีกงานหนึ่งซึ่งศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ได้แก่ งานวิจัยของกัญญารัตน์ เอี่ยมวันทอง (2551) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงสระเดี่ยวธรรมดาและเสียงสระเดี่ยวนาสิกในพยางค์เปิดและพยางค์ปิดในภาษามลายูถิ่นปัตตานีในเรื่องค่าความถี่ฟอร์เมนท (คุณสมบัติสระ) ค่าระยะเวลา (ความสั้นยาว) และค่าความเข้ม (ความดังค่อย) และเปรียบเทียบข้อค้นพบกับผลการศึกษาเสียงสระในเชิงสัทศาสตร์ทั่วไปในภาษาราชการอื่น ๆ ซึ่งนักภาษาศาสตร์คนอื่นเคยศึกษามาแล้ว ผลการวิจัยพบว่า เสียงสระเดี่ยวธรรมดาในพยางค์เปิดทุกเสียงมีค่าความถี่ฟอร์เมนทที่ 1 2 และ 3 ต่ำกว่าในพยางค์ปิด ในขณะที่เสียงสระเดี่ยวนาสิกในพยางค์เปิดทุกเสียงมีค่าความถี่ฟอร์เมนทที่ 1 ต่ำกว่า แต่มีค่าความถี่ฟอร์เมนทที่ 2 และ 3 สูงกว่าในพยางค์ปิด ส่วนในเรื่องของค่าระยะเวลาและค่าความเข้มนั้นพบว่า เสียงสระเดี่ยวธรรมดาและสระเดี่ยวนาสิกในพยางค์เปิดมีค่าระยะเวลาและค่าความเข้มมากกว่าในพยางค์ปิด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบข้อค้นพบกับผลการศึกษาเสียงสระในเชิงสัทศาสตร์ทั่วไปในภาษาราชการอื่น ๆ พบว่าสอดคล้องกัน ยกเว้นกรณีของค่าความเข้มที่พบว่าเสียงสระในพยางค์เปิดมีค่าความเข้มมากกว่าในพยางค์ปิด

งานวิจัยสุดท้ายที่ศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ระดับพยางค์ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ผู้วิจัยจะกล่าวถึง เป็นงานวิจัยของณัฐพล พึ่งน้อย (2553) ซึ่งศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ของพยางค์ลงเสียงหนักและพยางค์ไม่ลงเสียงหนักในภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษารูรูกลาไว้อยู่ ทั้งใน

เรื่องค่าความเข้ม ค่าระยะเวลา และค่าความถี่มูลฐาน ซึ่งเป็นค่าทางกลศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นความดังค่อย ความสั้นยาว และระดับเสียงสูงต่ำของพยางค์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานีพบว่า ค่าความถี่มูลฐานของสระในพยางค์ลงเสียงหนักและในพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนักเท่ากันที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่า ภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีพฤติกรรมคล้ายคลึงกับภาษาระดับเสียง-ลงเสียงหนักเบา (pitch-accent language) เช่น ภาษาญี่ปุ่น ที่ระดับเสียงกับการลงเสียงหนักเบามีความสัมพันธ์กัน

นอกจากงานวิจัยที่ศึกษาด้านเสียงในภาษามลายูถิ่นปัตตานีแล้ว ยังมีงานวิจัยของรุสลัน อุทัย (2536) และงานวิจัยของพนิดา บัวเลิศ (2536) ที่ศึกษาเกี่ยวกับวิทยาหน่วยคำ (Morphology) ภาษามลายูถิ่นปัตตานี งานวิจัยของรุสลัน อุทัย (2536) ศึกษาและเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษามลายูมาตรฐานและมลายูถิ่นปัตตานี พบว่าภาษามลายูมาตรฐานและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีวิธีการสร้างคำ 4 วิธี คือ การผสานคำ (derivation) การผสมคำ (word compounding) การซ้ำคำ (reduplication) และการแปลงหมวดคำ (conversion) ในส่วนของภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้น รุสลัน อุทัยพบว่าภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีการสร้างคำโดยการผสมคำมากที่สุด รองลงมาคือ การผสานคำ การแปลงหมวดคำ และน้อยที่สุดคือ การซ้ำคำ นอกจากนี้ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีการนำคำมาประกอบกันเป็นวลีแทนการผสานคำ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะไม่ค่อยปรากฏในภาษามลายูมาตรฐาน ผลการเปรียบเทียบในงานวิจัยนี้จึงทำให้เห็นถึงแนวโน้มและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงทางภาษาในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากภาษาที่มีคำหลายพยางค์ไปเป็นภาษาคำโดด และจากการสร้างคำโดยการผสานคำเป็นส่วนใหญ่ไปเป็นการผสมคำ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของการสัมผัสทางภาษากับภาษาไทย อีกงานวิจัยหนึ่งที่ศึกษาเกี่ยวกับคำประสมภาษามลายูถิ่นปัตตานี คือ งานวิจัยของพนิดา บัวเลิศ (2536) ซึ่งศึกษาเรื่อง คำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ เพื่อศึกษาโครงสร้างคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี และเพื่อศึกษาแหล่งที่มาของคำประสมเหล่านี้ ผลการวิจัยพบว่าคำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีโครงสร้าง 2 แบบ คือ 1) คำประสมที่ไม่มีส่วนประกอบส่วนใดเป็นหน่วยสร้าง คำประสมที่มีโครงสร้างดังกล่าวจะประกอบด้วยส่วนประกอบซึ่งเป็นคำสองคำ และ 2) คำประสมที่มีส่วนประกอบส่วนหนึ่งเป็นหน่วยสร้าง โครงสร้างแบบนี้สามารถจำแนกไปได้อีก 2 แบบย่อย ได้แก่ 2.1) คำประสมที่มีส่วนประกอบส่วนหนึ่งเป็นหน่วยสร้างเข้าศูนย์ชนิดขยาย และ 2.2) คำประสมที่มีส่วนประกอบส่วนหนึ่งเป็นหน่วยสร้างไร้ศูนย์ ทั้งนี้ คำประสมสามารถจำแนกได้ 4 ประเภท ตามที่มาของคำ คือ คำประสมที่เป็นคำร่วมเชื้อสาย คำประสมที่เกิดจากการยืมทับศัพท์ คำประสมที่เกิดจากยืมโดยการแปล และคำประสมที่บัญญัติขึ้นใหม่ สำหรับส่วนประกอบคำประสมนั้นอาจมาจากหมวดคำนาม อกรรมกริยา สกรรมกริยา คำคุณศัพท์ คำบุพบท คำบอกจำนวน และคำลักษณนาม คำประสมเองก็อาจอยู่ในหมวดคำนาม คำกริยา คำคุณศัพท์ หรือคำบุพบท

จากการทบทวนงานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาภาษาดังกล่าวในแง่มุมมองที่ไม่ใช่ภาษาศาสตร์สังคม และยังไม่มียงานวิจัยใดที่ศึกษาเกี่ยวกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา แม้ว่าผลสรุปในงานวิจัยส่วนใหญ่จะระบุว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสกับภาษาไทย

2.2 การสัมผัสภาษา

ไวน์ไรค์ (Weinreich, 1968:1) เป็นนักภาษาศาสตร์คนแรกๆ ที่ริเริ่มการศึกษาเรื่องการสัมผัสภาษา เขากล่าวว่า “ภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษาจะถูกเรียกว่าสัมผัสกันได้หากภาษาเหล่านั้นถูกใช้โดยผู้พูดคนเดียวกัน” ภาวะที่คนใดคนหนึ่งสามารถพูดได้ 2 ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ เรียกว่า “ภาวะสองภาษา” (bilingualism) และผู้พูดที่สามารถพูดได้ 2 ภาษา และสามารถใช้ภาษาทั้ง 2 ภาษาได้ในสถานการณ์ต่างๆ เรียกว่า “ผู้รู้ 2 ภาษา” (bilingual) อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:208) กล่าวว่า “ภาวะสองภาษาในปัจจุบันมีความหมายกว้าง มิได้หมายถึงผู้รู้สองภาษาแท้ๆ (true bilingual) ซึ่งหมายถึงผู้รู้หรือสามารถพูดสองภาษาได้เท่าๆ กันแบบเจ้าของภาษา แต่รวมถึงผู้รู้สองภาษาไม่เท่ากันด้วย ภาษาที่สองที่รู้ก็มีหลายระดับอาจเริ่มตั้งแต่พูดไม่ได้เลยแต่ฟังรู้เรื่องหรือพูดได้เล็กน้อยไปจนถึงพูดคล่องเกือบเท่าเจ้าของภาษา แต่ต้องมีความเข้าใจในระดับหนึ่ง หากไม่เข้าใจเลยก็ไม่ถือเป็นผู้รู้สองภาษา” เช่นเดียวกันกับสโปลสกี (Spolsky, 2010) ที่กล่าวว่า “ผู้รู้สองภาษา คือ ผู้ที่มีความสามารถบางประการในการใช้ภาษาที่สอง ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้รู้แตกฉานทั้งสองภาษาก็ได้”

“การสัมผัสภาษา” ตามที่โทมาสัน (Thomason, 2001b: 1) และแคมเบลล์และมิกซ์โค (Campbell & Mixco, 2007:106) ได้ให้คำจำกัดความไว้ หมายถึง การใช้ภาษามากกว่า 1 ภาษาในสถานที่และเวลาเดียวกัน” อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:92) กล่าวว่า การสัมผัสภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติในสังคมหลายภาษา ซึ่งอุดมไปด้วยผู้รู้หลายภาษา และคนเหล่านี้พูดหลายภาษาสลับกันหรือปนกัน ภาษาของคนเหล่านี้จึงมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน จุดที่มีการสัมผัสภาษาก็คือในตัวผู้รู้หลายภาษา นอกจากนั้นอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:31) ยังอธิบายเพิ่มว่า ในตัวผู้พูดสองภาษาหรือหลายภาษา ภาษาทั้ง 2 หรือมากกว่า 2 จะยืมลักษณะซึ่งกันและกัน ซึ่งถ้าเกิดกับผู้พูดจำนวนมากและเป็นระยะเวลาอันยาวนานจะทำให้ภาษาต่างๆ เหล่านี้มีความคล้ายคลึงกันมากขึ้นๆ โดยเฉพาะทางด้านไวยากรณ์ ทั้งๆ ที่ไม่ใช่ภาษาในตระกูลเดียวกัน ในเขตหรือบริเวณที่มีผู้พูดสองภาษาจำนวนมากก็จะเกิดการสัมผัสของภาษาที่แผ่กว้างซึ่งอาจทำให้เกิดเป็นเขตภาษา

ในสถานการณ์การสัมผัสภาษามี 3 ปรากฏการณ์ที่มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ 1) การแทรกแซงภาษา (linguistic interference) 2) การยืมภาษา (linguistic borrowing) และ 3) การสลับภาษา (code switching/language switching)

1) การแทรกแซงภาษา (linguistic interference)

ตามที่อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:101) กล่าวไว้ การแทรกแซงภาษาเกี่ยวข้องกับการสัมผัสภาษาอย่างใกล้ชิด เมื่อบุคคลใดก็ตามสามารถใช้ภาษาสองภาษาสลับกันได้ ภาษาทั้งสองของเขาจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน การที่ภาษามีอิทธิพลซึ่งกันและกันนี้อาจเรียกว่า การแทรกแซงกันได้ ทั้งนี้ การแทรกแซงภาษาเป็นได้ทั้งสองทาง คือ ภาษาที่สองแทรกแซงภาษาที่หนึ่ง หรือภาษาที่หนึ่งแทรกแซงภาษาที่สอง ไวน์ไรค์ (Weinreich, 1968) กล่าวถึงการแทรกแซงภาษาว่า หากภาษาสองภาษาที่สัมผัสกันนั้นยังมีความแตกต่างระหว่างระบบของภาษามากเท่าใด ขอบเขตที่เป็นไปได้ของการแทรกแซงภาษาก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น ไวน์ไรค์ได้แบ่งประเภทของการแทรกแซงภาษาออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

ก) การแทรกแซงทางเสียง (*phonetic interference*) เช่น ผู้พูดภาษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองออกเสียง [s] กับ [z] เป็นเสียงเดียวกันคือ [s] เพราะในภาษาไทยไม่มี [z] หรือออกเสียง [g] เป็น [k] เพราะในภาษาไทยไม่มี [g]

ข) การแทรกแซงทางไวยากรณ์ (*grammatical interference*) เช่น ผู้พูดภาษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองใช้รูปประโยคภาษาอังกฤษไม่ถูกต้อง เช่น “You will go where.” แทนที่จะใช้ประโยค “Where are you going?” เนื่องจากโครงสร้างประโยคคำถามภาษาไทยที่เอาคำถามไว้ข้างท้ายประโยค

ค) การแทรกแซงทางคำศัพท์ (*lexical interference*) เช่น ผู้พูดภาษาไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนำคำศัพท์ภาษาอังกฤษมาปนกับคำศัพท์ภาษาไทยในขณะที่พูดภาษาไทย เช่น “ฉันยังไม่มี idea เลยว่าจะ present เรื่องอะไรดีในสัปดาห์หน้า” การแทรกแซงทางคำศัพท์เช่นนี้อาจเรียกว่า การปนภาษา (code mixing) ก็ได้

ทอมสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988) กล่าวถึงการแทรกแซงภาษาว่า การแทรกแซงภาษามักเริ่มต้นจากการแทรกแซงทางเสียงและไวยากรณ์ก่อน ส่วนการแทรกแซงทางคำศัพท์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดเป็นลำดับสุดท้าย

ไวน์ไรค์ (Weinreich, 1968:89) กล่าวว่า การพิจารณาเกี่ยวกับการแทรกแซงภาษาในสถานการณ์การสัมผัสภาษานั้น ต้องพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดภาษาแม่แต่ละกลุ่มกับปัจจัย

ต่างๆ ทางสังคมวัฒนธรรมด้วย ปัจจัยเหล่านั้นได้แก่ พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ (Geographic areas) ความเป็นชาวพื้นเมือง (Indigenoussness) วัฒนธรรมหรือกลุ่มชาติพันธุ์ (Cultural or Ethnic groups) ศาสนา (Religion) เชื้อชาติ (Race) เพศ (Sex) อายุ (Age) สถานภาพทางสังคม (Social status) อาชีพ (Occupation) และประชากรเมืองหรือชนบท (Rural vs. Urban Population)

2) การยืมภาษา (linguistic borrowing)

การยืมภาษาเป็นหลักฐานที่ยืนยันว่ามีการสัมผัสภาษาเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ตามคำกล่าวของ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548: 98) การยืมภาษา หมายถึง การที่ภาษาหนึ่งรับเอาลักษณะใดก็ตาม จากอีกภาษาหนึ่งเข้ามาใช้ จนกลายเป็นลักษณะของตนเอง ลักษณะทางภาษาที่ยืมได้มีทุกอย่าง ตั้งแต่เสียง เช่น พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ทำนองเสียง เสียงเน้นหนัก ฯลฯ คำทุกประเภท โดยเฉพาะคำหลัก เช่น นาม กริยา ฯลฯ และลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น การแสดงพหูพจน์ การก และหน่วยสร้างต่างๆ เช่น ประโยคกรรมวาจก เป็นต้น การยืมภาษา 4 ประเภท ได้แก่

ก) การยืมเสียง (*phonological borrowing*) เช่น ภาษาอังกฤษยืมเสียง /ʒ/ มาจาก ภาษาฝรั่งเศส ดังเช่นในคำ seizure ['si:ʒə(r)], pleasure ['pleʒə(r)] ฯลฯ

ข) การยืมไวยากรณ์ (*grammatical borrowing*) เช่น ภาษาไทยยืมวิธีการสร้างคำ มาจากภาษาบาลีสันสกฤตโดยวางหน่วยคำขยายไว้ข้างหน้าส่วนหลัก ดังในคำว่า มหาวิทยาลัย, อภิ ภาษา ฯลฯ

ค) การยืมศัพท์ (*lexical borrowing*) เช่น ภาษาไทยยืมคำว่า คอมพิวเตอร์ มา จากภาษาอังกฤษ ฯลฯ

ง) การยืมความหมาย (*semantic borrowing*) เช่น ภาษาไทยยืมความหมายของ คำว่า globalization มาใช้ในรูปคำ โลกาภิวัตน์ และยืมความหมายของคำว่า horsepower มาใช้ ในรูปคำ แรงม้า ฯลฯ

ในสถานการณ์การสัมผัสภาษาสิ่งที่จะถูกยืมเป็นอันดับแรก คือ คำศัพท์ ตามคำกล่าวของ ทอมัสสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988) หากการสัมผัสภาษามีความเข้มข้นมาก เพียงพอจึงจะมีการยืมโครงสร้างทางเสียงและไวยากรณ์เป็นลำดับถัดไป ตรงกันข้ามกับการแทรกแซง ภาษาที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้นว่า การแทรกแซงภาษามักเริ่มต้นจากการแทรกแซงทางเสียงและ ไวยากรณ์ก่อน ส่วนการแทรกแซงทางคำศัพท์เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดภายหลัง

3) การสลับภาษา (code switching/language switching)

การสลับภาษา ตามที่อุมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:29) ได้นิยามความหมายไว้ หมายถึง การที่ผู้พูดคนใดคนหนึ่งใช้ภาษามากกว่า 1 ภาษา (ส่วนมากจะเป็น 2 ภาษา) สลับกันไปในระดับประโยค เช่น พูดภาษาไทย 2-3 ประโยค แล้วต่อด้วยภาษาอังกฤษ 1 ประโยค แล้วก็กลับมาพูดภาษาไทย 4-5 ประโยค แล้วก็ตามด้วยภาษาอังกฤษอีก 2-3 ประโยค สลับกันไปมาอย่างไม่รู้ตัว ถ้าใช้ภาษา 2 ภาษาสลับกันในระดับคำ เรียกว่า การปนภาษา (code mixing) ทั้งนี้ การสลับภาษา อาจหมายถึงการใช้วิธภาษาสลับกันก็ได้ เช่น พูดประโยคไทยกรุงเทพฯ สลับกับประโยคภาษาสงขลา พูดภาษาเป็นทางการสลับกับภาษาไม่เป็นทางการ เป็นต้น

ทรัดกิลล์ (Trudgill, 2000) กล่าวว่า การสลับภาษามี 3 ประเภท ได้แก่

ก) การสลับภาษาในการสนทนา (*conversational code switching*) หมายถึง การพูดภาษา 2 ภาษา หรือวิธภาษา 2 วิธภาษาสลับกันโดยไม่มีเหตุผลหรือปัจจัยอะไรมาควบคุมเกิดขึ้นในการสนทนาต่างๆ ไปของผู้รู้สองภาษา ซึ่งใช้ภาษาต่างๆ สลับกันแบบไม่รู้สึกรู้ตัว

ข) การสลับภาษาตามสถานการณ์ (*situational code switching*) หมายถึง การพูด 2 ภาษาหรือวิธภาษา 2 วิธภาษาสลับกันตามสถานการณ์ เราสามารถทำนายได้ว่า ในโอกาสใด ผู้พูดจะใช้ภาษาใด เช่น ในสถานการณ์ที่ไม่เป็นทางการจะใช้วิธภาษาที่หนึ่ง แต่ในสถานการณ์ที่เป็นทางการจะใช้ภาษาที่สอง เป็นต้น

ค) การสลับภาษาเชิงอุปลักษณ์ (*metaphorical code switching*) หมายถึง การสลับภาษาเพื่อให้เป็นสัญลักษณ์อะไรสักอย่างหนึ่ง ตัวแปรที่ทำให้เกิดการสลับภาษาเช่นนี้ คือ เรื่องที่พูด (topic) เช่น ผู้บรรยายทางวิชาการซึ่งบรรยายโดยใช้ภาษาไทยมาตรฐาน แต่เมื่อพูดถึงชีวิตความเป็นอยู่ในภาคอีสาน ก็สลับไปพูดภาษาไทยอีสานแทน เพื่อให้ผู้ฟังสนใจ หรือเข้าใจเร็วขึ้น เนื่องจากมีความสอดคล้องกันระหว่างเนื้อหาที่พูดกับภาษาที่ใช้ ลักษณะเด่นของการสลับภาษาเชิงอุปลักษณ์ คือผู้พูดทำด้วยความตั้งใจ ซึ่งต่างจากการสลับภาษาแบบอื่นๆ ซึ่งผู้พูดมักทำโดยไม่รู้ตัว

อย่างไรก็ดี ตามแนวคิดของทอมสันและคอฟแมน ((Thomason & Kaufman, 1988) อ้างถึงในแซนคอฟ (Sankoff, 2002) การยืมภาษาและการแทรกแซงภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในทิศทางที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ การแทรกแซงภาษาที่ทอมสันและคอฟแมนกล่าวถึงเป็นการแทรกแซงของภาษาพื้นเดิม (*substratum interference*) ซึ่งหมายถึง การแทรกแซงภาษาที่เกิดขึ้นเมื่อโครงสร้างภาษาในภาษาแม่มีอิทธิพลต่อภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ ส่วนการยืมภาษานั้นเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในกรณีที่ผู้พูดนำลักษณะต่างๆ ของภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่ได้เรียนรู้เข้ามาใช้ในภาษาแม่ของตน

ผู้เสนอแนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา (contact-induced language change) คือ ทอมสัน (Thomason, 2001b) เขาได้ให้คำนิยามแบบกว้างๆ ไว้ว่า “การเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา คือ การเปลี่ยนแปลงของภาษาในทุกระดับที่ปรากฏในสถานการณ์การสัมผัสภาษา” เช่นเดียวกับอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:93) ซึ่งกล่าวว่า การสัมผัสภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลง ภาษา 2 ภาษาซึ่งสัมผัสกันในตัวผู้รู้สองภาษานั้นจะมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน และภาษาทั้งสองจะค่อยๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพราะได้รับอิทธิพลจากอีกภาษาหนึ่ง ทอมสัน (Thomason, 2001b: 60) กล่าวว่า ในสถานการณ์การสัมผัสภาษา ปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวทำนายประเภทและระดับของการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ คือ ปัจจัยทางสังคม (social factors) และปัจจัยทางภาษา (linguistic factors)

ปัจจัยทางสังคม (social factors) ถูกกำหนดให้เป็นปัจจัยหลัก ได้แก่

ก) ความเข้มข้นของการสัมผัสภาษา ความเข้มข้นของการสัมผัสภาษาดังกล่าวรวมไปถึงระยะเวลาในการสัมผัสภาษา และระดับของภาวะสองภาษาในกลุ่มผู้พูดภาษาที่ยืม หากภาษาสองภาษายังมีความเข้มข้นในการสัมผัสกันของภาษามากเท่าใด ก็ยิ่งทำให้สามารถคาดเดาได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นมากเท่านั้น

ข) การปรากฏและไม่ปรากฏของการเรียนรู้ที่ไม่สมบูรณ์ ในสถานการณ์การสัมผัสภาษา ผู้พูดที่เรียนรู้ภาษาที่ 2 ได้อย่างไม่สมบูรณ์ เช่นผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่และเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 แต่สามารถพูดคำยืมภาษาอังกฤษได้เพียงแค่บางคำ จะไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษา แต่ผู้พูดที่เรียนรู้ภาษาที่ 2 ได้อย่างสมบูรณ์ เช่น ผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่และเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ 2 แต่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีพอๆ กันกับภาษาไทย ภาษาแม่หรือภาษาที่ 1 และภาษาที่ 2 จะมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการแทรกแซงภาษาซึ่งเป็นไปได้ทั้งสองทาง คือ ภาษาที่ 2 แทรกแซงภาษาที่ 1 และในทางกลับกัน ภาษาที่ 1 แทรกแซงภาษาที่ 2

ค) ทิศนคติของผู้พูด ทอมสัน (Thomason, 2001b) เรียกปัจจัยนี้ว่าเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ทอมสันกล่าวว่า แม้ว่าชุมชนภาษาที่มีภาวะสองภาษานั้นจะมีความเข้มข้นในการสัมผัสภาษาสูงมาก เป็นชุมชนภาวะสองภาษาที่ขยายวงกว้างมาก อีกทั้งยังมีแรงกดดันทางวัฒนธรรมอย่างสุดขีดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของภาษาก็อาจจะไม่เกิดขึ้น หากผู้พูดมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเอง ดังนั้น ทัศนคติของผู้พูดจึงเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง

ปัจจัยทางภาษา (linguistic factors) ถูกกำหนดให้เป็นปัจจัยรอง ได้แก่

ก) *ลักษณะเด่นทางสากลลักษณะของภาษา* ลักษณะที่ไม่เด่นของภาษา (unmarked features) มีโอกาสถูกยืมมากกว่าลักษณะเด่น (marked features)

ข) *ระดับของความซับซ้อนทางวิทยาหน่วยคำ-วากยสัมพันธ์ในระบบของภาษา* ภาษาที่ไม่มีกระบวนการทางวิทยาหน่วยคำ-วากยสัมพันธ์ที่ซับซ้อนมาก มักจะถูกยืมได้ง่ายกว่าภาษาที่มีกระบวนการทางวิทยาหน่วยคำ-วากยสัมพันธ์ที่ซับซ้อน

ค) *ระยะห่างระหว่างภาษาที่ถูกยืมและภาษาที่ยืม* หากภาษาสองภาษาที่สัมผัสกันยังมีความห่างไกลกันมากเท่าใด เช่น ภาษาสองภาษาเป็นภาษาต่างตระกูลกัน และมีลักษณะต่างๆ ทางภาษาแตกต่างกันมาก จะยิ่งทำให้สามารถคาดเดาได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นมากเท่านั้น

นักวิจัยหลายท่านเห็นด้วยกับทอมัสสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988:60) ว่าประเภทและระดับของการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นขึ้นอยู่กับประกอบกันของปัจจัยทางสังคมและปัจจัยภาษา เช่น ระยะเวลาและความเข้มข้นของสถานการณ์การสัมผัสภาษา หากแต่ยังไม่มีโมเดลใดที่อธิบายได้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยทางสังคมและปัจจัยภาษาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา บัคกัส โดกรูออส และไฮเนอ (Backus, Dogruoz, & Heine, 2011) เป็นนักวิจัยที่ศึกษาในเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา พวกเขาได้ร่างโมเดลของการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาขึ้น โดยเชื่อมโยงสถานการณ์การสัมผัสภาษาที่กำลังดำเนินอยู่กับสถานการณ์การสัมผัสภาษาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาอย่างสมบูรณ์แล้ว บัคกัส โดกรูออส และไฮเนอได้เสนอ 3 ขั้นตอนสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา และลักษณะที่เกี่ยวข้องกับขั้นสำคัญแต่ละขั้น ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 *Nonce replication* คือข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเรียนภาษาที่ 2 ซึ่งพบว่าเป็นข้อผิดพลาดของผู้พูดแต่ละบุคคล เป็นการนำลักษณะหรือกฎเกณฑ์บางประการในภาษาแม่มาใช้ในภาษาที่สอง ข้อผิดพลาดเช่นนี้เป็นข้อผิดพลาดที่ไม่แพร่ไปยังบุคคลอื่น ดังนั้น ในขั้นนี้จึงไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ ทางภาษา

ขั้นที่ 2 *Emergent change* เป็นขั้นที่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงของภาษา เกิดจากการสัมผัสกันของภาษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้จะมีรูปภาพใหม่ปรากฏให้เห็นในกลุ่มผู้พูดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กลุ่มผู้พูดดังกล่าวนี้ใช้รูปภาพที่ต่างออกไปจากเดิม และเกิดการแพร่ออกไปยังผู้พูดคนอื่นหรือกลุ่มอื่น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการใช้ภาษาแบบใหม่ยังคงมีความถี่ต่ำ และมีความสม่ำเสมอของโครงสร้างต่ำเช่นกัน

ขั้นที่ 3 *Concluded change* เป็นขั้นการเปลี่ยนแปลงของภาษาอย่างสมบูรณ์ เกิดจากการสัมผัสกันของภาษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 100 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้ผู้พูดทุกคนในชุมชนภาษาจะใช้รูปภาษาใหม่ ซึ่งเกิดเป็นบรรทัดฐานใหม่ รูปแบบการใช้ภาษาแบบใหม่มีความถี่สูง และมีความสม่ำเสมอของโครงสร้างสูงเช่นกัน

การนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวทำนายประเภทและระดับของการเปลี่ยนแปลงของภาษาโดยทอมาสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988) นั้น ได้รับการยอมรับจากนักวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการสัมผัสภาษาหลายท่าน โดยเฉพาะบัคกัส โดกรูออส และไฮเนอ (Backus, Dogruoz & Heine, 2011) ดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้น นอกจากนี้ทอมาสันและค็อฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988: 50) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับผลของการสัมผัสภาษาซึ่งสามารถอธิบายได้โดยสรุปว่า การสัมผัสภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับผู้พูดที่มีภาวะสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษา และการสัมผัสภาษาเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้ ทั้งนี้ ผลของการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากสัมผัสภาษาอาจจะทำให้เกิดการดำรงภาษา (language maintenance) การเปลี่ยนภาษา (language shift) และการเกิดภาษาใหม่ ซึ่งก็คือ ภาษาพิดจิ้น (Pidgins) และภาษาครีโอล (Creole) การดำรงภาษาจะเกิดขึ้นในสถานการณ์การสัมผัสภาษาแบบไม่เป็นทางการ (casual contact) ระดับภาวะสองภาษาของผู้พูดภาษาที่ยังอยู่ในระดับต่ำ และมีเพียงการยืมคำศัพท์ไม่พื้นฐานเท่านั้น ส่วนการเปลี่ยนภาษาจะเริ่มต้นจากผู้พูดกลุ่มเล็กๆ ในชุมชนและขยายกลุ่มใหญ่ขึ้น ผู้พูดมีการเรียนรู้ภาษาที่ยืมอย่างสมบูรณ์ ไม่มีการแทรกแซงเกิดขึ้นในภาษาที่ยืม

มาทรัส (Matras, 2007) กล่าวว่า ปัจจัยหลัก 2 ประการที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา ได้แก่ 1) ช่องว่าง (gap) ระหว่างโครงสร้างภาษาแม่ของผู้พูดกับภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่ผู้พูดได้เรียนรู้ ผู้พูดจะนำลักษณะทางภาษาในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่ได้เรียนรู้มาใช้หรือแทนที่ลักษณะทางภาษาในภาษาแม่ของตนเองมา และ 2) ศักดิ์ศรี (prestige) ผู้พูดมักนำลักษณะบางประการจากภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่ามาใช้หรือแทนที่ลักษณะทางภาษาในภาษาแม่ของตนเอง มาทรัสกล่าวว่า บทบาททางภาษาที่ไม่เท่าเทียมกัน หรือศักดิ์ศรีของภาษาที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาได้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังมีนักวิจัยที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดจากความสร้างสรรค์ของผู้พูด เปรียบเสมือนเป็นการสร้างนวัตกรรมทางภาษา มาทรัส (Matras, 2007) อ้างถึงใน ชามอโร และ เลกลีส (Chamoreau and Leglise, 2012) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเป็นผลจากความสร้างสรรค์ของผู้พูดในการนำลักษณะบางอย่างของภาษาในคลังภาษาของตนเองมาแทรกในภาษาแม่ของตนเอง เช่นเดียวกัน

กับไฮเนอ (Heine, 2006) ซึ่งกล่าวว่า ผู้พูดนำลักษณะทางภาษาบางประการในภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศที่ได้เรียนรู้มาสร้างสรรค์เป็นโครงสร้างทางภาษาใหม่ในภาษาแม่ของตนเอง ทอมาสัน (Thomason, 2001b) กล่าวถึง กิจกรรมการสร้างสรรค์ทางภาษาเช่นนี้ว่าเป็นส่วนสำคัญของการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องจากการสัมผัสภาษา ซึ่งได้รับการกล่าวถึงในงานวิจัยต่างๆว่าความสร้างสรรค์ทางภาษาของผู้พูดเป็นความสามารถของผู้พูดซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ ชามอโร (Chamoreau, 2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาซึ่งเปรียบเสมือนการสร้างนวัตกรรมทางภาษา ภาษาที่ชามอโรศึกษา คือ พูเรเปชา (Purepecha) ซึ่งเป็นภาษาที่พูดรัฐมิโซอากังประเทศเม็กซิโก ซึ่งสัมผัสใกล้ชิดกับภาษาสเปนเป็นเวลานานกว่า 500 ปี ชามอโรพบว่าผู้พูดภาษาพูเรเปชาได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาสเปน และมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นไปตามที่ ทอมาสันได้กล่าวไว้ว่า ในสถานการณ์การสัมผัสภาษาจะทำให้เกิดผลกระทบต่อภาษาแม่ของผู้พูด 3 ประการ ได้แก่ 1) ลักษณะทางภาษาบางประการในภาษาแม่สูญหายไป 2) มีการเพิ่มลักษณะทางภาษาบางประการในภาษาแม่ และ 3) เกิดการแทนที่ลักษณะทางภาษาบางส่วนหรือทั้งหมดในภาษาแม่

ภาษาที่อยู่ในสถานการณ์การสัมผัสภาษามีสถานะเป็นภาษา 3 ประเภท ได้แก่

1) *ภาษาเหนือกว่า (superstratum language)* ภาษาที่ทำให้อีกภาษาหนึ่งเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการสัมผัสภาษา และเป็นภาษาที่มีอิทธิพลสูงกว่า เป็นภาษาซึ่งผู้พูดมีฐานะทางสังคมสูงกว่าหรือมีความเจริญมากกว่าหรือมีอำนาจมากกว่า อิทธิพลของภาษาเหนือกว่าจะเห็นได้จากการยืมคำในวงศัพท์ที่มีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เช่น ภาษาอังกฤษยืมคำศัพท์ที่เกี่ยวกับอาหาร ดนตรี กฎหมาย ศิลปะ จากภาษาฝรั่งเศส ซึ่งได้รับการยอมรับว่ามีอารยธรรมสูงกว่าในเรื่องเหล่านี้ ในกรณีนี้ถือว่าภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาเหนือกว่า และการเปลี่ยนแปลงในภาษาอังกฤษเป็นการเปลี่ยนแปลงในสถานะที่มีการสัมผัสภาษาแบบเหนือกว่า

2) *ภาษาพื้นเดิม (substratum language)* ภาษาที่ทำให้อีกภาษาหนึ่งเปลี่ยนแปลงเนื่องจากการสัมผัสภาษา และเป็นภาษาที่มีผู้พูดซึ่งอยู่ในฐานะทางสังคมที่ต่ำกว่าหรือมีอำนาจน้อยกว่า เป็นสถานะที่ตรงกันข้ามกับสถานะภาษาที่มีการสัมผัสแบบเหนือกว่า โดยทั่วไปสถานะเช่นนี้จะเกิดจากการเข้าไปรุกราน ทำให้เกิดการยืมคำที่อาจเป็นคำเรียกสถานที่จากภาษาพื้นเมือง เช่น ชื่อแม่น้ำ ชื่อเมือง ในภาษาอังกฤษแบบอเมริกันมีคำจำนวนมากไม่น้อยที่มาจากภาษาอินเดียนแดง หรือในกรณีภาษาอังกฤษคนผิวดำก็เป็นตัวอย่างของการที่ภาษาแอฟริกันมีอิทธิพลต่อภาษาอังกฤษ ในกรณีดังกล่าว ภาษาอินเดียนแดงและภาษาแอฟริกันเป็นภาษาพื้นเดิมในภาษาอังกฤษ

3) *ภาษาข้างเคียง (adstratum language)* หมายถึง ภาษาสองภาษาหรือมากกว่าสองภาษาในสถานการณ์การสัมผัสภาษาเป็นภาษาซึ่งมีอิทธิพลระหว่างกัน แต่ไม่มีภาษาใดมีอำนาจ

มากกว่า เหนือกว่า หรือต่ำกว่า ตัวอย่างภาษาข้างเคียง เช่น ภาษาอังกฤษกับภาษายิดดิช (Yiddish) ซึ่งถูกพูดโดยผู้รู้สองภาษาในประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

นอกเหนือจากการแสดงให้เห็นปัจจัยสำคัญและผลของการสัมผัสภาษาแล้ว ทอมาสัน (Thomason, 2001b) ยังได้เสนอว่าการสัมผัสภาษามีระดับต่างๆ ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการยืมภาษา (borrowing scale) อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษา ดังต่อไปนี้

1) *การสัมผัสภาษาในระดับที่ไม่เป็นทางการ (casual contact)* การสัมผัสภาษาในระดับนี้ ผู้ยืมไม่จำเป็นต้องมีความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาที่จะยืม (source language) และ/หรือมีผู้พูดสองภาษาจำนวนน้อยในกลุ่มผู้พูดภาษาที่ยืม (borrowing language) สิ่งที่ถูกยืมมีเพียงคำศัพท์ไม่พื้นฐาน ซึ่งเป็นคำหลัก (content words) เท่านั้น ส่วนใหญ่มักเป็นคำนาม และไม่มีการยืมโครงสร้างในการสัมผัสภาษาระดับนี้

2) *การสัมผัสภาษาในระดับที่มีความเข้มข้นเพียงเล็กน้อย (slightly more intense contact)* การสัมผัสภาษาในระดับนี้ ผู้ยืมต้องเป็นผู้พูดสองภาษา แต่เป็นกลุ่มผู้พูดสองภาษากลุ่มเล็กในจำนวนผู้พูดของภาษาที่ยืม การสัมผัสภาษาในระดับนี้จะมีการยืมคำหลัก (content words) ซึ่งยังคงเป็นคำศัพท์ไม่พื้นฐาน นอกจากนี้ยังเริ่มมีการยืมคำไวยากรณ์ (function words) และมีการยืมโครงสร้างบ้างเล็กน้อย ตัวอย่างของโครงสร้างทางด้านเสียง เช่น อาจจะมีหน่วยเสียงใหม่ซึ่งเกิดจากการยืมคำ เป็นต้น

3) *การสัมผัสภาษาในระดับที่มีความเข้มข้นมากขึ้น (more intense contact)* การสัมผัสภาษาในระดับนี้เป็นระดับที่มีผู้พูดสองภาษาจำนวนมากขึ้น ทักษะคิดและปัจจัยทางสังคมอื่นๆ เข้ามามีบทบาทต่อการยืมภาษาด้วย การสัมผัสภาษาในระดับนี้มีการยืมทั้งคำศัพท์ไม่พื้นฐานและคำศัพท์พื้นฐาน และมีการยืมโครงสร้างประโยคมากขึ้นเช่นกัน ตัวอย่างของโครงสร้างทางด้านเสียง เช่น อาจจะมีหน่วยเสียง หรือการเพิ่มหน่วยเสียงในระบบเสียงของภาษาที่ยืม ตัวอย่างของโครงสร้างประโยคเช่น การเรียงลำดับคำแบบ SVO อาจจะถูกแทนที่ด้วยการเรียงลำดับคำแบบ SOV เป็นต้น

4) *การสัมผัสภาษาในระดับที่เข้มข้น (intense contact)* การสัมผัสภาษาในระดับนี้ต้องมีภาวะสองภาษาที่ขยายวงกว้างมากในกลุ่มผู้พูดภาษาที่ยืม อีกทั้งปัจจัยทางสังคมยังมีบทบาทสำคัญมากต่อการยืมภาษาด้วย การสัมผัสภาษาในระดับนี้มีการยืมคำศัพท์ในจำนวนมาก โครงสร้างทุกอย่างในภาษาและแบบลักษณ์ภาษาที่ยืมมีการเปลี่ยนแปลง

เมื่อพิจารณาระดับต่างๆ ของการสัมผัสภาษาแล้วจะเห็นว่าในสถานการณ์การสัมผัสภาษานั้น ภาษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ เสียง และโครงสร้างประโยค มีความเป็นไปได้ที่จะถูกยืมและ

นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษาทั้งสิ้น มีงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา ในส่วนนี้ผู้วิจัยขอกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องจากการสัมผัสภาษาในระดับต่างๆ อันได้แก่ ระดับคำศัพท์ ระดับเสียง และระดับโครงสร้างประโยคโดยสังเขป จากนั้นผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา โดยเฉพาะภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งเป็นจุดสนใจของงานวิจัยนี้ เพื่อให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

การเปลี่ยนแปลงในระดับคำศัพท์ การเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับนี้เกิดขึ้นเนื่องจากการยืมคำศัพท์จากภาษาหนึ่งเข้าไปใช้ในอีกภาษาหนึ่ง และมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา ตัวอย่างภาษาที่เห็นได้ชัดในเรื่องการยืมคำศัพท์ คือ ภาษาไทย ซึ่งยืมคำศัพท์จากภาษาต่างๆ จำนวนมากเนื่องจากการสัมผัสภาษากันเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ไม่ว่าจะเป็นภาษาจีน ภาษาเขมร ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต รวมไปถึงภาษาตะวันตกโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ผลจากการยืมคำศัพท์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา เช่น การเกิดคำใหม่ คำเก่าอาจมีความหมายแคบลง คำเก่าอาจถูกใช้น้อยลง หรืออาจสูญหายไปโดยสิ้นเชิง ยกตัวอย่างคำว่า *จุมก* ซึ่งเป็นคำยืมภาษาเขมร ผู้พูดภาษาไทยใช้คำว่า *จุมก* แทนที่คำว่า *ตั้ง* ซึ่งเป็นคำภาษาไทยดั้งเดิม ปัจจุบันนี้คำว่า *ตั้ง* มีความหมายแคบลงหมายถึง “สันจุมก” ตามคำนิยามของราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542) ไม่ได้หมายถึง “อวัยวะส่วนหนึ่งที่ยื่นออกมาอยู่เหนือปาก มีรู 2 รูสำหรับดมกลิ่นและหายใจเข้าหายใจออก” นอกจากคำยืมภาษาเขมรแล้ว อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:98-101) ยังได้แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยยังมีคำยืมจากภาษามอญ เช่นคำว่า *กา กะโหลก เกวียน ครว้ กระต่าย* เป็นต้น คำยืมภาษาพม่า เช่นคำว่า *จวน กากี ส่วย* เป็นต้น คำยืมจากภาษาบาลี เช่นคำว่า *กรรมิ กรุณา กวี จาริต จุฬ* เป็นต้น คำยืมภาษาจีน เช่นคำว่า *กงสี เก้าอี้ บะหมี่ ก๋วยเตี๋ยว* เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงในระดับเสียง มีงานวิจัยจำนวนมากเป็นหลักฐานยืนยันได้ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนมากที่สุดคือ การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ โดยเฉพาะการกำเนิดวรรณยุกต์ (tonogenesis) ตัวอย่างเช่น ภาษาเวียดนาม (Vietnamese) ซึ่งในอดีตเคยเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ แต่ปัจจุบันภาษาเวียดนามเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการยืมคำศัพท์ภาษาจีนเป็นเวลานาน ทำนองเดียวกันกับผลงานวิจัยของชมนาด อินทจามรรักษ์ (2552) ซึ่งศึกษาภาษามัล (Mal) ผลการศึกษาพบว่าจากเดิมภาษามัลเคยเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ แต่ภาษามัลได้พัฒนามีวรรณยุกต์ขึ้นเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากการยืมคำศัพท์จำนวนมากจากภาษาคำเมืองถิ่นน่านซึ่งเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์เป็นเวลานาน ในทางกลับกัน ทอมสันได้กล่าวด้วยว่าการสัมผัสภาษามีอิทธิพลส่งผลให้เกิดการสูญเสยวรรณยุกต์ได้เช่นกัน ตัวอย่างเช่น ภาษาสวาฮีลี (Swahili) จากเดิมเคยเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ แต่

กลัปกลายเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์เนื่องจากการสัมผัสกับภาษาอาราบิก (Arabic) ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์เป็นระยะเวลาานาน นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของดาวกินส์ (Dawkins, 1916) ที่พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงในระดับเสียงพยัญชนะอันเนื่องจากการสัมผัสภาษาด้วย งานวิจัยนี้พบการลดจำนวนลงของเสียงพยัญชนะเสียดแทรกในระบบเสียงภาษากรีกในเอเชียไมเนอร์ (Asia Minor Greek) เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากภาษาตุรกี (Turkish) ทำให้เกิดการรวมกันของเสียงเสียดแทรกระหว่างฟัน (interdental fricatives) กับหน่วยเสียงอื่นๆ เช่นเสียงกักที่ฟัน (dental stop) และงานวิจัยของเบเยอร์ (Beyer, 2010) ซึ่งพบว่าภาษาปานา (Pana) ได้รับลักษณะการออกเสียงร่วมกับการห่อปาก (Labialization) จากภาษาซาโม เนื่องจากชุมชนภาษาปานาและชุมชนภาษาซาโมเป็นชุมชนที่มีความใกล้ชิดกันมากและมีการสัมผัสภาษากันเป็นระยะเวลาานาน

การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้างประโยค บัคกัส โดกรูออส และไฮเนอ (Backus, Dogruoz and Heine, 2011) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับนี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อภาษาสองภาษามีการสัมผัสกันอย่างเข้มข้นมากเป็นระยะเวลาานานเกินกว่า 100 ปีเท่านั้น ตัวอย่างงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้างประโยคอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษานั้น พบทั้งในรูปแบบของการเรียงลำดับคำ (word order) ลักษณะนาม (classifier) คำนำหน้านาม (article) การก (case) และกาล (tense) เป็นต้น ตัวอย่างงานวิจัยดังกล่าวเช่น งานวิจัยของมาติซอฟ (Matisoff, 1983) พบว่าภาษากะเหรี่ยง (Karen) ซึ่งจากเดิมมีการเรียงลำดับคำแบบ ประธาน-กรรมกริยา (SOV) ได้เปลี่ยนการเรียงลำดับคำไปเป็นแบบ ประธาน-กริยา-กรรม (SVO) เนื่องจากการสัมผัสภาษากับภาษามอญ (Mon) เป็นเวลานาน งานวิจัยของเอเมเนอ (Emeneau, 1980) พบว่าภาษาในอินเดียได้พัฒนาการใช้ลักษณะนามขึ้นเนื่องจากการสัมผัสกับภาษาเบงกาลี (Bengali) ภาษาอัสสัม (Assamese) และภาษาอินเดียทางฝั่งตะวันออกอื่นๆ งานวิจัยของฮาเซ (Haase, 1992) พบว่าภาษาบาสก์ (Basque) ได้พัฒนาการใช้คำนำหน้านามเพราะสัมผัสกับภาษาากาสคอน (Gascon) งานวิจัยของบอเรตสกี (Boretzky, 1989) พบว่าภาษาถิ่นโรมาเนีย (Romani dialect) ได้พัฒนาการใช้กาลอนาคต (future tense) ในรูปของ be-going-to เนื่องจากการสัมผัสกับภาษาอังกฤษเป็นระยะเวลาานาน และตัวอย่างสุดท้ายเป็นงานวิจัยของโดกรูออสและไกรส์ (Dogruoz and Gries, 2012) ซึ่งพบว่าภาษาตุรกีที่พูดในประเทศเนเธอร์แลนด์ไม่มีการระบุการกรรมตรง (accusative case) ทั้งๆ ที่แท้จริงแล้วภาษาตุรกีเป็นภาษาที่ต้องระบุการกรรมตรง ทั้งนี้ เนื่องมาจากภาษาตุรกีในประเทศเนเธอร์แลนด์ได้สัมผัสกับภาษาดัตช์ซึ่งเป็นภาษาที่ไม่มีการระบุการกรรมตรง

อย่างไรก็ดี นอกจากการสัมผัสภาษาจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาดังที่ได้ยกตัวอย่างแล้วข้างต้น ยังมีงานวิจัยที่ศึกษาการสัมผัสภาษาในเชิงมหัพภาค และพบว่าการศึกษาการสัมผัสภาษากระตุ้นให้เกิดการอ้างภาษาได้ งานวิจัยดังกล่าว คือ งานวิจัยของเซตตี (Shetty, 2004) เป็นเรื่องเกี่ยวกับการสัมผัสภาษาและการอ้างภาษาตุลู (Tulu) ทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย ภาษาตุลู

เป็นภาษาตระกูล ดรavidian) พูดโดยชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในเมืองกานดาราซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย เขตที่ต้องการหาคำตอบว่าเหตุใดผู้พูดภาษาตระกูลที่อาศัยอยู่ในเมือง กานดาราจึงไม่มีพฤติกรรมการสลับภาษาระหว่างภาษาตระกูลกับฮินดี หรือสลับภาษาระหว่างภาษาตระกูลกับภาษาอังกฤษเลย ในขณะที่ผู้พูดภาษาตระกูลที่อพยพไปอยู่ในเมืองมุมไบ (Mumbai) มีพฤติกรรมดังกล่าว ทั้งๆ ที่ผู้พูดภาษาตระกูลทั้ง 2 ถิ่นอยู่ในสถานการณ์การสัมผัสภาษาเช่นเดียวกัน ผลการศึกษาของเขตที่พบว่า การไม่สลับภาษาของผู้พูดภาษาตระกูลในเมืองกานดารานั้น เนื่องมาจากทัศนคติเป็นสำคัญ พวกเขาคิดว่าภาษาเป็นเพียงเครื่องบ่งชี้หลักเพียงสิ่งเดียวของกลุ่มชาติพันธุ์ อีกทั้งชาวตระกูลไม่นิยมแต่งงานกับคนนอกชุมชน จึงทำให้สามารถธำรงภาษาไว้ได้ ส่วนการสลับภาษาของผู้พูดภาษาตระกูลที่อยู่ในเมืองมุมไบนั้น เป็นเพราะชาวตระกูลเป็นชนกลุ่มน้อยในเมืองใหญ่ พวกเขาเดินทางไปอยู่ในเมืองใหญ่เพื่อทำงาน ภาวะความกดดันในสังคมหลายประการทำให้จำเป็นต้องพูดภาษาอื่น เช่น ภาษาฮินดี ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นๆ ปรากฏการณ์การสลับภาษาจึงเกิดขึ้นได้ตามธรรมชาติ

ในลำดับต่อไปผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานวิจัยนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

2.2.1 งานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

การเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับต่างๆที่ผู้วิจัยได้กล่าวถึงข้างต้น แสดงให้เห็นภาพรวมของการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาโดยสังเขป ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างงานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่าการสัมผัสภาษามีอิทธิพลกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงได้อย่างไรบ้าง โดยจะแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ส่วน ได้แก่ งานวิจัยเกี่ยวกับการกำเนิดเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา และงานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

2.2.1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการกำเนิดเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

ในส่วนแรกนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัย 3 งาน ได้แก่ งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามรรัักษ์ (L-Thongkum & Intajamornrak, 2009) งานวิจัยของเอแวนส์ (Evans, 2001) และงานวิจัยของเธอกู้ดและลี (Thurgood and Li, 2002)

งานวิจัยแรกที่จะกล่าวถึงเป็นงานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ และชมนาด อินทจามร รักษ์ (L-Thongkum & Intajamornrak, 2009) ที่ศึกษาวิวัฒนาการของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาล้าน (ลัวะ) จังหวัดน่านอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ของระดับเสียงประจำคำในภาษามัล (Mal) ภาษาล้านย่อยของภาษาล้าน (T'in) หรือภาษาลัวะ (Lua') ซึ่งเป็นภาษาในสาขาขมุอิก ตระกูลมอญ-เขมร (Mon-Khmer) โดยธีระพันธ์และชมนาดวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระในคำคู่เทียบเสียงจำนวน 20 คู่ ที่ได้จากผู้บอกภาษาเพศหญิง 2 คน (อายุ 56 ปีและ 38 ปี) ที่หมู่บ้านยอดดอยวัฒนา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ฟิลเบ็ค (Filbeck, 1978) ได้เคยศึกษาภาษามัลในอดีต และพบว่าภาษามัลเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ แต่ผลการวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำและชมนาด อินทจามรรักษ์แสดงให้เห็นว่าภาษามัลที่พูดที่หมู่บ้านยอดดอยวัฒนาเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ และมีระดับเสียงเด่น 2 ลักษณะคือ ระดับเสียงสูงตก และระดับเสียงต่ำขึ้น งานวิจัยนี้สรุปว่าภาษามัลมีวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์ตกหรือวรรณยุกต์สูง และวรรณยุกต์ขึ้นหรือวรรณยุกต์ต่ำ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำและชมนาด อินทจามรรักษ์วิเคราะห์สาเหตุของการกลายเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ของภาษามัล น่าจะเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาคำเมืองถิ่นน่านเป็นระยะเวลาานาน ภาษาคำเมืองถิ่นน่านเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ขึ้น 2 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์ต่ำขึ้น (A12) กับวรรณยุกต์กลางขึ้น (A34) ซึ่งปรากฏมากกว่าหรือบ่อยกว่าวรรณยุกต์อื่นๆ อย่างชัดเจน ดังนั้น เมื่อผู้พูดภาษามัลได้ยินเสียงขึ้นของวรรณยุกต์ทั้ง 2 สองหน่วยเสียงดังกล่าวบ่อยครั้งกว่า สัทลักษณะอื่นๆ จึงอาจจะนำ “เสียงขึ้น” ไปปรับใช้กับคำยืมจากภาษาอื่นด้วย เช่น คำยืมภาษาไทย ต่อมา “เสียงขึ้น” จึงแพร่ไปยังคำภาษามัลด้วย ซึ่งปกติจะมีแต่ระดับเสียง “สูงตก”

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของเอแวนส์ (Evans, 2001) เกี่ยวกับการกำเนิดวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาในภาษาเซียงกลุ่มใต้ ภาษาเซียง (Qiang) เป็นภาษาตระกูลทิเบต-พม่า (Tibeto-Burman) แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก คือ ภาษากลุ่มเซียงใต้ ซึ่งเป็นกลุ่มภาษาที่มีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาปุมิ (Pumi) ภาษาจาบา (Zhaba) เป็นต้น กลุ่มที่สอง คือ ภาษาเซียงกลุ่มเหนือ ซึ่งเป็นกลุ่มภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ เช่น ภาษาเตาฟู (Daofu) เป็นต้น ภาษาเซียงดั้งเดิม (Proto-Qiang) ไม่ได้เป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ เอแวนส์สามารถพิสูจน์ได้ว่า การเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ของภาษาเซียงกลุ่มใต้นั้น มีสาเหตุมาจากการสัมผัสกับภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์เป็นเวลานาน และการยืมคำศัพท์จำนวนมากจากภาษาจีน คำยืมจำนวนมากเหล่านั้นมีอิทธิพลทำให้ภาษาเซียงกลุ่มใต้ได้รับเสียงวรรณยุกต์เข้าไปใช้ในภาษาเซียงกลุ่มใต้ด้วย อย่างไรก็ตาม ภาษาเซียงกลุ่มเหนือก็ยืมคำศัพท์จากภาษาจีนเช่นกัน แต่ยืมเป็นจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 10 เท่านั้น งานวิจัยนี้จึงเป็นอีกหนึ่งหลักฐานที่ยืนยันว่าการสัมผัสภาษามีอิทธิพลต่อการกำเนิดเสียงวรรณยุกต์ได้

งานวิจัยสุดท้ายที่จะนำเสนอเป็นตัวอย่างในส่วนของกำเนิดวรรณยุกต์เป็นงานวิจัยของ เธอกู้ดและลี (Thurgood & Li, 2002) เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างใหม่ของภาษาจามที่พูดที่ เกาะไหหลำ (Tsat) ซึ่งเป็นภาษามาลายิก (Malayic) จากการสัมผัสภาษาแบบเข้มข้นกับภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาซินิติก (Sinitic) ภาษาจามเป็นภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน ภาษาจามดั้งเดิมเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์ ในอดีตผู้พูดภาษาจามอาศัยอยู่ที่ประเทศเวียดนาม การติดต่อสื่อสารและการแต่งงานข้ามกลุ่มกับผู้พูดภาษาบานาร์ (Bahnar) ซึ่งเป็นภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austroasiatic) มีอิทธิพลทำให้เกิดการเปลี่ยนโครงสร้างทางภาษาของภาษาจาม ทั้งโครงสร้างทางเสียง หน่วยคำ คำศัพท์ และโครงสร้างประโยค อิทธิพลนี้เกิดขึ้นก่อนที่ภาษาจามจะได้รับอิทธิพลจากภาษาจีน ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเสียง ซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 4 ข้อ ดังนี้

1) ภาษาจาม เป็นภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน เดิมเป็นภาษาที่เน้นเสียงหนัก (stress) ที่พยางค์ก่อนสุดท้าย แต่ด้วยอิทธิพลจากภาษาบานาร์เป็นภาษาที่เน้นเสียงหนักที่พยางค์สุดท้าย ภาษาจามจึงเปลี่ยนเป็นภาษาที่เน้นเสียงหนักที่พยางค์สุดท้าย

2) ภาษาจาม เดิมเป็นภาษาที่คำส่วนใหญ่เป็นคำสองพยางค์ (disyllabic) แต่ภาษาบานาร์เป็นภาษาที่คำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์ครึ่ง (sesquisyllabic) ภาษาจามได้รับอิทธิพลจากภาษาบานาร์จึงเปลี่ยนแปลงเป็นภาษาที่มีคำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์ครึ่งเช่นกัน

3) ภาษาจามยืมเสียงสระจากภาษาบานาร์ ทำให้มีจำนวนสระในภาษาจามเพิ่มขึ้นจาก 7 เสียง (สระเดี่ยว 4 เสียงและ สระประสม 3 เสียง) เป็น 9 เสียง

4) การเปลี่ยนแปลงทางเสียงขั้นสุดท้ายในภาษาจามเกิดขึ้นหลังจากที่ผู้พูดภาษาจามได้อพยพย้ายถิ่นฐานจากประเทศเวียดนามไปอยู่ที่เกาะไหหลำ ประเทศจีน ทำให้ผู้พูดภาษาจามได้สัมผัสภาษาอย่างเข้มข้นกับภาษา 2 ภาษา ได้แก่ ภาษาฮไล (Hlai) ซึ่งเป็นภาษาตระกูลไท-กะได (Tai-Kadai) และภาษามิน (Min) ซึ่งเป็นภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (Sino-Tibetan) ลักษณะเด่น 2 ประการในการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของภาษาจามในขั้นสุดท้ายนี้ คือ การเปลี่ยนจากภาษาที่คำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์ครึ่ง (sesquisyllabic) เป็นภาษาที่คำส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดี่ยว (monosyllabic) และการพัฒนาเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์ การเปลี่ยนแปลงของภาษาจามในขั้นสุดท้ายนี้เกิดขึ้นที่เกาะไหหลำ เธอกู้ดและลีกกล่าวว่าภาษาจามที่พูดที่เกาะไหหลำ เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุดของการเปลี่ยนโครงสร้างทางภาษาเนื่องจากการสัมผัสภาษาแบบเข้มข้น (intense contact)

2.2.1.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงงานวิจัย 2 งาน ได้แก่ งานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (L-Thongkum, 1994) และงานวิจัยของพิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) งานวิจัยเรื่องแรกที่จะกล่าวถึงเป็นงานวิจัยของธีระพันธ์ เหลืองทองคำ (L-Thongkum, 1994) ซึ่งศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาเมียน-เ้าที่เกิดจากการสัมผัสภาษาระหว่างภาษาเมียนกับภาษาไทย งานวิจัยนี้ศึกษาภาษาเมียน ซึ่งเป็นภาษาตระกูลม้ง-เมียน (Mong-Mien) ซึ่งพูดที่บ้านห้วยแม่ซ้าย ตำบลดอยยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาษาเมียนในพื้นที่นี้สัมผัสกับภาษาไทยเป็นระยะเวลาานาน กลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาม้ง-เมียนหรือแม้ว-เ้าได้อพยพมาจากประเทศลาว และตั้งรกรากอยู่ทางตอนเหนือของประเทศไทยตั้งแต่ปี 1859 ภายหลังจากได้อพยพอีกหลายครั้ง ชาวเมียนได้อพยพมาอยู่ที่บ้านห้วยแม่ซ้าย ตำบลดอยยาวในปี 1971 และได้เป็นประชากรไทย ต่อมาได้มีการสร้างโรงเรียนในหมู่บ้านในปี 1978 ลูกหลานของชาวบ้านในหมู่บ้านจึงมีโอกาสได้เรียนหนังสือ ซึ่งใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย หมู่บ้านห้วยแม่ซ้ายเป็นชุมชนสองภาษา ชาวบ้านในหมู่บ้านพูดได้คล่องทั้งภาษาไทยถิ่นเหนือ (คำเมือง) และภาษาเมียน ส่วนคนรุ่นอายุน้อยพูดภาษาไทยมาตรฐานได้ดี ธีระพันธ์ เหลืองทองคำสังเกตว่าเสียงวรรณยุกต์ของชาวเมียนรุ่นอายุมากและรุ่นอายุน้อยมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะวรรณยุกต์สูงขึ้นตก (high-rising-falling) กับวรรณยุกต์ต่ำขึ้นตก (low-rising-falling) ธีระพันธ์ เหลืองทองคำจึงเก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาเมียน ผลการศึกษาพบว่า ภาษาเมียนมีรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้นตก (high-rising-falling) ที่แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม A เป็นเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้นตก (high-rising-falling) [453]~[544]~[452] และกลุ่ม B เป็นเสียงวรรณยุกต์สูงขึ้น (high-rising) [45] เสียงวรรณยุกต์กลุ่ม A ปรากฏในกลุ่มผู้บอกภาษารุ่นอายุมากกว่า 25 ปี ส่วนเสียงวรรณยุกต์กลุ่ม B ปรากฏในกลุ่มผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยกว่า 25 ปี เสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดรุ่นอายุน้อยมีสัทลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับเสียงวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทยมาตรฐาน นอกจากนี้ วรรณยุกต์ต่ำขึ้นตก (low-rising-falling) [232]~[233]~[231] ได้มีการรวมกับวรรณยุกต์กลางขึ้น (mid-rising) [34] เนื่องจากวรรณยุกต์ทั้งสองเสียงนี้มีสัทลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงทำให้กลุ่มผู้พูดรุ่นอายุน้อยกว่า 25 ปีมีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ในขณะที่กลุ่มผู้พูดรุ่นอายุมากกว่า 25 ปีมีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง ธีระพันธ์ เหลืองทองคำสรุปว่า ภาษาเมียนเป็นภาษาธรรมชาติจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ เนื่องมาจากการสัมผัสกับภาษาไทย การศึกษานี้เป็นตัวอย่างของการสัมผัสภาษาที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียง ข้อค้นพบของการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นสาเหตุและประเภทของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงซึ่งเกิดขึ้นกับภาษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อีกทั้งธีระพันธ์ เหลืองทองคำยังหวังว่าข้อค้นพบในงานวิจัยนี้จะช่วยทำนายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเสียงซึ่งเกิดขึ้นในอนาคต และสนับสนุนทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล (2546) ศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษากลุ่มลาว งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของวรรณยุกต์ในภาษากลุ่ม “ลาวแท้” และกลุ่ม “ลาวกลาย” เพื่อจำแนกกลุ่มย่อย รวมทั้งเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษากลุ่ม “ลาวแท้” และกลุ่ม “ลาวกลาย” กับวรรณยุกต์ในภาษาอื่นๆ ที่อยู่รอบข้าง รวมทั้งสืบสร้างวรรณยุกต์ของภาษาลาวดั้งเดิมเพื่อเป็นแนวทางในการสันนิษฐานเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาลาวและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พินรัตน์เก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์จากผู้พูดภาษา 3 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ 1) ภาษาลาวที่พูดในฐานะภาษาของชนกลุ่มใหญ่ 2) ภาษาลาวที่พูดในฐานะของชนกลุ่มน้อย และ 3) ภาษาของชนกลุ่มอื่นๆ ที่พูดอยู่รอบข้างภาษาลาว ผลการวิจัยพบว่าสามารถจำแนกกลุ่มภาษาลาวออกเป็น 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ ภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 1 ลาวแท้กลุ่มที่ 2 ลาวกลาย และลาวเทียม ภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 1 มีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงแบบ B1234 C1=DL123/ C234=DL4 (“บันไดลาว”) และ B ≠ DL ส่วนภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 2 มีการแยกเสียงรวมเสียงคล้ายกับภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 1 แต่มีการแปรของวรรณยุกต์เกิดขึ้น ภาษาลาวกลายมีวรรณยุกต์คล้ายกับภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 1 เช่นกัน แต่มีลักษณะอื่นที่คล้ายกับวรรณยุกต์ในภาษาของชนกลุ่มอื่นรอบข้างเพิ่มเข้ามา ทั้งภาษาลาวแท้กลุ่มที่ 1 ลาวแท้กลุ่มที่ 2 และลาวกลาย จัดเป็นภาษากลุ่มลาว แต่ภาษาลาวเทียมไม่ใช่ภาษากลุ่มลาว พินรัตน์วิเคราะห์การแปรและการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาลาวได้ข้อสรุปว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาลาวคือ การสัมผัสภาษา โดยมีกระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ การแทรกแซงภาษา การ “ยืมวรรณยุกต์” หรือ “ยืมการออกเสียง”

2.2.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา

งานวิจัยที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา คืองานวิจัยของไลและซู (Lai and Hsu, 2013) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะ [ɿ] ในภาษายามิ (Yami) ภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน ซึ่งถูกพูดในเกาะออกิดส์ ประเทศไต้หวัน งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาภาษายามิพบว่าภาษายามิกำลังตกอยู่ในสถานการณ์การเปลี่ยนภาษา (language shift) จากภาษายามิไปเป็นภาษาแมนดาริน (Mandarin) ซึ่งเป็นภาษาราชการของประเทศไต้หวัน ไลและซูต้องการพิสูจน์ทราบว่าเสียงพยัญชนะ [ɿ] ในภาษายามิซึ่งเป็นเสียงที่ไม่ได้ปรากฏในระบบเสียงภาษาแมนดารินนั้น จะได้รับอิทธิพลจากการสัมผัสภาษาแมนดารินจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นเสียง [i] หรือไม่อย่างไร ในภาษายามิเสียง [i] จะเปลี่ยนเป็นเสียง [ɿ] เมื่ออยู่ในตำแหน่งหน้าสระ [i] ([ɿ] > [i]/ __ [i]) เช่นคำว่า soli [suɿi] ‘tarō’ ไลและซูได้นำตัวแปรทางสังคม 3 ประการ อันได้แก่ ตัวแปรความสามารถในการใช้ภาษาแมนดาริน ตัวแปรความถี่ในการใช้ภาษาแมนดาริน และ

ตัวแปรเครือข่ายสังคมมาพิจารณาด้วย ไลและซูเก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำภาษายามิ ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรทางสังคมทั้ง 3 ประการมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะ [๕] ผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาแมนดารินสูง มีความถนัดในการใช้ภาษาแมนดารินมาก และไม่มีเครือข่ายสังคมภาษายามิแบบเหนียวแน่น เป็นผู้ที่มีแนวโน้มในการใช้เสียงพยัญชนะ [๕] เปลี่ยนแปลงไปเป็นเสียง [1] ในระดับสูง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะในภาษามิดังกล่าวนี้มีสาเหตุจากการสัมผัสภาษาแมนดารินนั่นเอง

งานวิจัยที่ผู้วิจัยนำมาแสดงเป็นตัวอย่างข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษาภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เขตภาษาดังกล่าวได้ชื่อว่าเป็นบริเวณที่มีความหลากหลายทางภาษามาก และเป็นเขตภาษาที่อยู่ในความสนใจของงานวิจัยนี้ งานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้นล้วนแล้วแต่ยืนยันว่า การสัมผัสภาษากระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเสียงในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้ และการสัมผัสภาษามีอิทธิพลต่อการกำเนิดวรรณยุกต์ การเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ และเสียงพยัญชนะ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยใดเลยที่มุ่งศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะทำอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะทำในภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งเป็นภาษาตระกูลทิเบต-พม่า และภาษามลายูถิ่นปัตตานีซึ่งเป็นภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน ซึ่งทั้งสองภาษาเป็นภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น ผลการวิจัยนี้จึงจะช่วยให้เห็นทิศทางและสามารถยืนยันแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อีกทางหนึ่ง

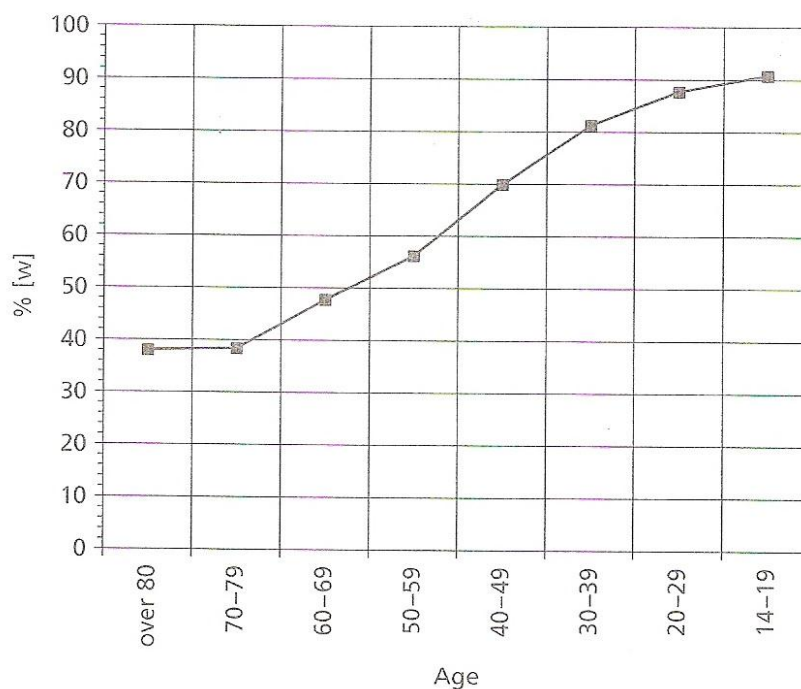
2.3 การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่

“การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่” (change in progress) หมายถึง “การเปลี่ยนแปลงของรูปภาษารูปใดรูปหนึ่งที่สามารถสังเกตได้ว่ากำลังคืบหน้าไปเรื่อยๆ” ตามคำนิยามของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:16) เช่นเดียวกับแคมเบลล์และมิคซ์โค (Campbell & Mixco, 2007:30) ซึ่งนิยามความหมายของคำนี้ไม่แตกต่างจาก อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:16) หากแต่พวกเขาได้กล่าวเพิ่มเติมด้วยว่า “การศึกษากการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา เป็นจุดมุ่งเน้นสำคัญของภาษาศาสตร์สังคม” ก่อนจะอธิบายขยายความคำว่า “การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่” (change in progress) ให้ชัดเจนและละเอียดยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจำเป็นต้องอธิบายเสียก่อนว่า “ภาษาศาสตร์สังคม” (Sociolinguistics) เป็นศาสตร์ที่ศึกษาภาษาในแง่ที่สัมพันธ์กับสังคม โดยนำเอาบริบททางสังคมเข้ามาพิจารณาในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆในภาษา ตามคำกล่าวของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:18) หลักการสำคัญประการหนึ่งในภาษาศาสตร์สังคม คือ ภาษามีการแปร (variation) การแปรของภาษาเป็นจุดมุ่งเน้นสำคัญในการศึกษาภาษาศาสตร์สังคมเช่นกัน เนื่องจากนักภาษาศาสตร์

สังคมเชื่อกันว่าการแปรของภาษาเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงของภาษา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:18) กล่าวว่า “การแปร” (variation) หมายถึง การที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีรูปร่าง ลักษณะ คุณสมบัติ หรือส่วนประกอบที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากเดิม การแปรทำให้เกิด “รูปแปร” (variant) ซึ่งมีรูปร่าง ลักษณะ หรือส่วนประกอบต่างกันบางประการ แต่ก็ยังเป็นสมาชิกของสิ่งเดียวกัน การแปรอาจหมายถึง การที่ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมีลักษณะเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานหรือรูปที่เป็นมาตรฐานก็ได้ ดังนั้น “การแปรของภาษา” (linguistic variation) จึงหมายถึง การที่รูปในภาษาตั้งแต่ 2 รูปขึ้นไปอาจใช้แทนที่กันได้โดยไม่ทำให้ความหมายแก่นเปลี่ยน รูปในภาษาจะเป็นหน่วยด้านใดก็ได้ เช่น ในการสะกดคำภาษาอังกฤษ รูป colour กับ color แปรกัน ทั้ง 2 คำแปลว่า “สี” ในด้านการออกเสียง คำว่า “ริบ” บางคนออกเสียงว่า “ลิบ” เสียง ร และ ล ต่างก็เป็นรูปแปรของเสียงเดียวกัน ในด้านคำศัพท์ คำว่า “มารดา” และ “แม่” ในแทนกันได้ และด้านรูปประโยค “แม่ตีเขา” กับ “เขาถูกแม่ตี” ต่างก็มีความหมายแก่นเหมือนกัน ถือเป็นรูปแปรได้ ส่วนคำว่า “การเปลี่ยนแปลงของภาษา” (language change) นั้น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:14) ได้นิยามว่า หมายถึง “การที่ภาษาหนึ่งภาษาใดมีรูปหรือลักษณะใดๆก็ตามที่ต่างไปจากรูปหรือลักษณะในอดีต การเปลี่ยนแปลงอาจเป็นไปตามกาลเวลา คือ เปลี่ยนไปตามธรรมชาติของตัวมันเอง หรืออาจเนื่องมาจากอิทธิพลจากภาษาอื่น”

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษา เป็นประเด็นสำคัญที่นักภาษาศาสตร์ให้ความสนใจกันมาช้านานเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของภาษาเป็นลักษณะธรรมดาของภาษาที่ยังไม่ตาย คือ ภาษาที่ยังมีผู้พูดในชีวิตประจำวัน (ปราณี กุลละวณิชย์ และคณะ, 2540:47) คำถามสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาคือคำถามที่ว่า “การเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดขึ้นได้อย่างไรและเพราะเหตุใด” นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติในอดีตศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาเมื่อภาษานั้นเปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างสมบูรณ์ โดยเน้นวิธีการศึกษาแบบข้ามสมัย (diachronic study) ซึ่งหมายถึง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน 2 ช่วง โดยมองดูว่าระบบภาษาในช่วงเวลาหนึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปสู่อีกระบบหนึ่งได้อย่างไรในสมัยหลัง แต่นักภาษาศาสตร์สังคม คือ วิลเลียม ลาบอฟ มีแนวคิดแตกต่างออกไป คือ ลาบอฟมีแนวคิดที่เราสามารถศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยวิธีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) ซึ่งหมายถึง การศึกษาการแปรในการใช้ภาษาของผู้พูดต่างรุ่นอายุกัน ณ เวลาจุดหนึ่งจุดใด ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุดสามารถเปรียบได้กับภาษาของอดีต ภาษาของผู้พูดรุ่นอายุกลางเปรียบได้กับภาษาปัจจุบัน และภาษาของผู้พูดรุ่นอายุน้อยเปรียบได้กับภาษาของอนาคต ส่วนภาวะที่จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง คือ การมีรูปของภาษาที่ใช้ต่างกันตามรุ่นอายุ นั้น เป็นสิ่งที่ลาบอฟเรียกว่า “change in progress” หรือ “การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่”

เพื่อให้เข้าใจความหมายของ “การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่” (change in progress) อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างงานวิจัยของแชมเบอร์ (Chambers, 2002) ซึ่งแสดงให้เห็นภาพของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียง /w/ ในภาคกลางของประเทศแคนาดา รูปแปรดั้งเดิมที่ใช้ในชุมชนภาษานี้มาตั้งแต่ในอดีต คือ รูปแปร [hw] แต่ปัจจุบันนี้ผู้พูดมักจะรวมเสียง /hw/ และ /w/ โดยออกเสียง/hw/ แทน [w] เช่นเดียวกับการออกเสียง /w/ ดังแสดงในภาพที่ 2.5

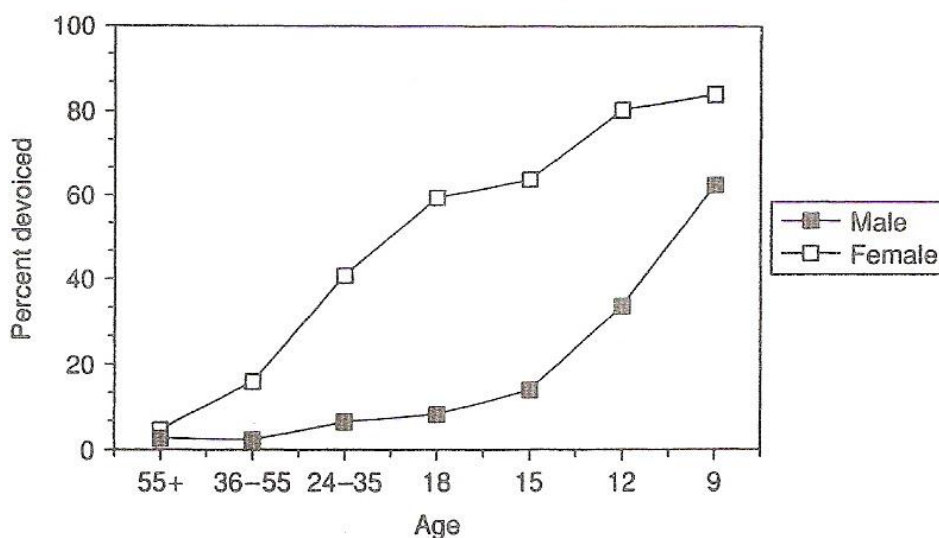

ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์ของอัตราการออกเสียง [w] กับรุ่นอายุของผู้พูด

ภาพที่ 2.5 แสดงให้เห็นอัตราการปรากฏของรูปแปร [w] จำแนกตามอายุของผู้พูด แนวตั้งของกราฟแสดงให้เห็นอัตราการใช้รูปแปร [w] แนวนอนของกราฟแสดงให้เห็นกลุ่มอายุของผู้พูด เรียงลำดับจากกลุ่มอายุมากที่สุด คืออายุมากกว่า 80 ปี จนถึงกลุ่มอายุน้อยที่สุด คือ 14-19 ปี เมื่อพิจารณาภาพที่ 2.1 ทำให้เห็นว่า อัตราการใช้รูปแปร [w] ปรากฏเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนตามรุ่นอายุที่น้อยลงของผู้พูด ในขณะที่ผู้พูดกลุ่มอายุน้อยที่สุด 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุ 14-19 ปีและ 20-29 มีอัตราการใช้รูปแปร [w] สูงถึงร้อยละ 90 ตรงกันข้ามกับผู้พูดกลุ่มอายุมากที่สุด 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุ 70-79 ปีและอายุ 80 ปีขึ้นไป ซึ่งมีอัตราการปรากฏของรูปแปร [w] คงที่ประมาณร้อยละ 38 ภาพที่ 2.1 แสดงให้เห็นชัดเจนว่า ยิ่งผู้พูดมีอายุน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งใช้รูปแปร [w] มากขึ้นเท่านั้น ทำให้เราสามารถมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่กำลังดำเนินอยู่ และสามารถทำนายได้ว่าในอนาคตเสียง /w/ จะถูกใช้มากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และเสียง /hw/ จะถูกใช้น้อยลง อาจจะถูกเลิกใช้ และสูญหายไปโดยที่สุด

ถึงแม้ว่าการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษามีความสัมพันธ์โดยตรงกับปัจจัยอายุของผู้พูด แต่การนำปัจจัยทางสังคมอื่นๆ เช่น เพศ ชั้นสังคม ชาติพันธุ์ ฯลฯ เข้ามาพิจารณาร่วมด้วยนั้น จะทำให้เราสามารถอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างงานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่กำลังดำเนินอยู่อีกงานหนึ่ง ซึ่งได้นำปัจจัยอายุและเพศของผู้พูดมาพิจารณาร่วมกัน งานวิจัยดังกล่าว คือ งานวิจัยของวูล์ฟและจิเมเนซ (Wolf & Jimenez, 1979 อ้างถึงในLabov, 2001:282)

ซึ่งได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียง นั่นคือ การลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ ในภาษาสเปน ที่พูดในกรุงบัวโนสไอเรส (Buenos Aires) ประเทศอาร์เจนตินา ผลการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการออกเสียงแบบลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ ในภาษาสเปน กับรุ่นอายุและเพศของผู้พูด

ภาพที่ 2.6 แนวตั้งของกราฟแสดงอัตราการออกเสียงแบบลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ แนวนอนของกราฟแสดงรุ่นอายุของผู้พูด กราฟเส้นสี่เหลี่ยมสีขาวแสดงอัตราการออกเสียงของผู้พูดเพศหญิง และกราฟเส้นสี่เหลี่ยมสีดำแสดงอัตราการออกเสียงของผู้พูดเพศชาย ภาพที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่าอัตราการปรากฏของการออกเสียงแบบลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ ซึ่งเป็นรูปภาษาใหม่ในภาษาสเปน มีอัตราเพิ่มมากขึ้นตามรุ่นอายุที่น้อยลงของผู้พูด กล่าวคือ ยิ่งผู้พูดมีอายุน้อยลงเท่าใด ยิ่งออกเสียงแบบลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ มากขึ้นเท่านั้น ทำให้เราสามารถมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่กำลังดำเนินอยู่ และสามารถทำนายได้ว่าในอนาคตการออกเสียง /z/ แบบลดความก้อง (devoiced) จะมีอัตราการใช้เพิ่มมากขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

นอกจากภาพที่ 2.2 จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงกับปัจจัยอายุของผู้พูดแล้ว ยังแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการออกเสียงแบบลดความก้อง (devoiced) ของเสียง /z/ กับเพศของผู้พูดด้วย กล่าวคือ กลุ่มผู้พูดเพศหญิงเป็นกลุ่มที่ออกเสียง /z/ แบบลดความก้อง (devoiced) มากกว่าเพศชายอย่างเห็นได้ชัด เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยอายุและเพศของผู้พูดจะทำให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่กำลังดำเนินอยู่นั้นเกิดขึ้นในอย่างชัดเจนในกลุ่มผู้พูดเพศหญิงทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะกลุ่มเพศหญิงที่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามคำกล่าวของลาบอฟ (Labov, 2001) ที่กล่าวว่า “เพศหญิงมักเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงของภาษา”

นอกจากงานวิจัยที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีงานวิจัยอีกมากมายที่เป็นหลักฐานยืนยันได้ว่าการศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา ทำให้เราสามารถทำนายการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ อีกทั้งยังสามารถอธิบายปรากฏการณ์ของภาษาในอดีตได้อีกด้วย เช่น งานวิจัยของลาบอฟที่พบว่า การเปลี่ยนสระ (vowel shift) ที่กำลังดำเนินอยู่ในภาษาอังกฤษที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน เป็นปรากฏการณ์ที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต และทิศทางการเปลี่ยนแปลงก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการเปลี่ยนสระครั้งใหญ่ (the Great Vowel Shift) ในอดีต

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยการเปลี่ยนแปลงทางภาษาของลาบอฟ

วิลเลียม ลาบอฟ เริ่มให้ความสนใจกับการศึกษาภาษาศาสตร์สังคมเมื่อพบว่ามีแนวคิดที่เป็นอุปสรรค (ideological barrier) ต่อการศึกษารายละเอียดในชีวิตประจำวัน 3 แนวคิด (Labov, 1972) ดังนี้

- 1) ระบบโครงสร้างภาษาของปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงของภาษาในอดีตต้องศึกษาแยกจากกัน
- 2) การเปลี่ยนแปลงทางเสียงไม่สามารถสังเกตเห็นได้ตรงๆ
- 3) การแปรอิสระ (free variation) ไม่ควรรวมอยู่ในหลักการศึกษาภาษาศาสตร์ และควรกำจัดออกไป

ลาบอฟมีความเห็นแย้งกับแนวคิดทั้ง 3 แนวคิดดังกล่าวข้างต้น สำหรับแนวคิดข้อแรกนั้น ลาบอฟไม่เห็นด้วยเนื่องจากเขาเชื่อว่า การศึกษาภาษาในปัจจุบันและภาษาในอดีตไม่จำเป็นต้องศึกษาแยกจากกัน เราสามารถทำความเข้าใจภาษาในปัจจุบันได้จากการเปลี่ยนแปลงของภาษาในอดีต และการศึกษาการแปรของภาษาปัจจุบันทำให้เข้าใจกลไกการเปลี่ยนแปลงของภาษาในอดีตได้ด้วย แนวความคิดข้อที่สอง ลาบอฟเชื่อว่าถึงแม้เราจะไม่สามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงทางเสียงได้ตรงๆแต่เราสามารถสังเกตเห็นได้จากการแปรของภาษาและการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของ

ภาษา แนวความคิดข้อสุดท้ายเป็นแนวความคิดที่สำคัญที่สุด ลาบอฟไม่เห็นด้วยเนื่องจากเขาเชื่อว่าไม่มีการแปรใดเป็นการแปรอิสระ (free variation) ซึ่งหมายถึงการที่รูปภาษา 2 รูปขึ้นไป สามารถใช้แทนที่กันได้โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ หากแต่การแปรของรูปภาษาล้วนแล้วแต่มีเงื่อนไขทางสังคม สามารถอธิบายได้ด้วยเงื่อนไขทางสังคมทั้งสิ้น ลาบอฟ (Labov, 1972) ได้เสนอว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาสามารถมี 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

- 1) จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง (the origin of a change)
- 2) การแพร่กระจายของการเปลี่ยนแปลง (the propagation of the change)
- 3) การเปลี่ยนแปลงสมบูรณ์ (the completion of the change)

ลาบอฟอธิบายว่า ในขั้นแรกซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงนั้น จะมีการแปรเกิดขึ้นก่อนในกลุ่มผู้ใช้ภาษากลุ่มเล็กๆ ในชุมชน มีผู้พูดที่ใช้รูปแปรใหม่จำนวนไม่มากนัก รูปแปรใหม่เกิดขึ้นอย่างไม่สม่ำเสมอ (sporadic) โดยไม่ได้มีความหมายทางภาษา และไม่มีนัยสำคัญประการใดทางสังคม ทั้งในด้านหน่วยคำและหน้าที่ ต่อมาในขั้นตอนที่สอง เป็นขั้นตอนการแพร่กระจายการเปลี่ยนแปลง ผู้พูดกลุ่มใหญ่เริ่มรับเอารูปแปรใหม่ซึ่งแตกต่างจากรูปภาษาเดิมไปใช้ เนื่องจากคนในสังคมให้ความสำคัญโดยระบุว่ารูปแปรนั้นเป็นรูปแปรที่ต้องใช้หรือต้องเลียนแบบ และการแปรของภาษาเริ่มแสดงบทบาทสำคัญในภาษา รูปแปรใหม่และรูปภาษาเดิมเกิดการแข่งขันกัน ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นที่ภาษาเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ ไม่มีการแข่งขันกันระหว่างรูปแปรใหม่กับรูปภาษาเดิมอีกต่อไป รูปแปรใหม่ถูกใช้อย่างสม่ำเสมอจากคนทั้งหมดในชุมชน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของภาษาจึงสิ้นสุดลง ลาบอฟกล่าวว่าขั้นตอนที่สอง ซึ่งก็คือขั้นตอนการแพร่กระจายของการเปลี่ยนแปลงนั้น เป็นขั้นตอนที่เราควรให้ความสนใจเป็นหลัก เนื่องจากในขั้นที่สองนี้ จะปรากฏให้เห็นนัยสำคัญทางสังคมซึ่งเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาษาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของภาษาของลาบอฟนั้นมีคำถามสำคัญ 5 ข้อ ได้แก่

1. มีทิศทางโดยรวมของวิวัฒนาการของภาษาหรือไม่
2. อะไรเป็นเงื่อนไขบังคับที่เป็นสากลลักษณะของการเปลี่ยนแปลงของภาษา
3. อะไรเป็นสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นไม่หยุดยั้ง
4. อะไรเป็นกลไกที่ทำให้การเปลี่ยนแปลงดำเนินไป
5. วิวัฒนาการของภาษามีหน้าที่ด้านการปรับตัว (ของมนุษย์) หรือไม่

ลาบอฟ (Labov, 1972) กล่าวว่า เราเห็นวิวัฒนาการของภาษาจากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่สมบูรณ์แล้วในอดีตซึ่งเป็นจุดมุ่งเน้นหลักของภาษาศาสตร์เชิงประวัติ และเป็นวิธีที่เป็นไปได้สำหรับคำถามข้อที่ 1 และข้อที่ 2 นั่นคือ คำถามเรื่องทิศทางของวิวัฒนาการของภาษา และเงื่อนไขบังคับที่เป็นสากลลักษณะ ส่วนคำถามข้อ 3-5 ซึ่งเกี่ยวข้องกับสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภาษา กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษา และหน้าที่ด้านการปรับตัวนั้น จะสามารถวิเคราะห์ได้ดีที่สุดด้วยการศึกษารายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา ลาบอฟได้เสนอกฤษฎีสำหรับศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา โดยแบ่งขั้นตอนเป็น 3 ขั้นตอนตามลักษณะของปัญหา ได้แก่

1) *ปัญหาการปรับเปลี่ยน (transition problem)* เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการหาเส้นทางหรือร่องรอยการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงจากขั้นหนึ่งไปยังอีกขั้นหนึ่ง

2) *ปัญหาการซ้อน (embedding problem)* เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการหาจุดเชื่อมโยงของพฤติกรรมทางสังคม และพฤติกรรมทางภาษา นั่นคือ การเปลี่ยนแปลงของภาษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคมของผู้พูด

3) *ปัญหาการประเมิน (evaluation problem)* เป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการประเมินที่เป็นอัตวิสัย วิธีการทางอ้อม คือ การศึกษาทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อภาษา และวิธีการทางตรง คือ การวัดปฏิกิริยาโต้ตอบต่อตัวแปรภาษาในขณะที่ผู้พูดไม่รู้ตัว

ด้วยกลยุทธ์ 3 ลักษณะของปัญหาดังกล่าวนี้ ทำให้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาษา และสามารถตอบคำถาม 3 ข้อดังกล่าวข้างต้น อันประกอบด้วย สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภาษา กลไกการเปลี่ยนแปลงภาษา และหน้าที่ด้านการปรับตัวได้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างงานวิจัยของลาบอฟที่ศึกษาเรื่องการกลายเป็นสระเสียงกลาง (centralization) ของสระประสม (ay) และ (aw) ในภาษาอังกฤษของชุมชนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด (Martha's Vineyard) เพื่อประกอบการอธิบายปัญหาทั้ง 3 ปัญหาดังกล่าว

งานวิจัยแรกที่ลาบอฟศึกษา คือ การกลายเป็นเสียงสระกลาง (centralization) ของสระประสม (ay) และ (aw) ในภาษาอังกฤษของชุมชนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด (Martha's Vineyard) ลาบอฟสังเกตเห็นว่าเสียงสระประสมดังกล่าวซึ่งแท้จริงแล้วควรออกเสียงเหมือนภาษาอังกฤษมาตรฐานทั่วไป คือ [ay] และ [aw] แต่ชาวเกาะแห่งนี้ออกเสียงต่างออกไปเป็น [əy] และ [əw] ลาบอฟจึงสนใจศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงดังกล่าว และผลที่ได้จากงานวิจัยนับเป็นหลักฐานสำคัญที่ใช้ในการอธิบายเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเสียง

เกาะมาร์ธา วินยาร์ดตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐแมซซาชูเซต (Massachusetts) ประชากรที่อาศัยอยู่บนเกาะแห่งนี้ซึ่งเป็นชาวเกาะโดยกำเนิดมีจำนวนประมาณ 6,000 คน อาชีพดั้งเดิมของชาวเกาะแห่งนี้ คือ อาชีพประมง และเกาะแห่งนี้ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวในฤดูร้อนด้วย ลาบอฟเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ดจำนวน 69 คน จำแนกได้ตามปัจจัยทางสังคมที่ลาบอฟได้นำเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ได้แก่ อายุ (14-30 ปี, 31-45 ปี, 46-60 ปี, 61-75 ปี และ 75 ปีขึ้นไป) อาชีพ (ชาวประมง, ทำไร่, ก่อสร้าง, งานบริการ, ผู้เชี่ยวชาญ, แม่บ้าน และนักเรียน) กลุ่มชาติพันธุ์ (อังกฤษ, โปรตุเกส และอินเดีย) ถิ่นที่อยู่ (ทางบนของเกาะและทางล่างของเกาะ) ทศนคติที่มีต่อเกาะมาร์ธา วินยาร์ด (ทัศนคติบวกและทัศนคติลบ) และวจนลีลา (การสัมภาษณ์และการอ่านรายการคำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามปัจจัยทางสังคม แสดงให้เห็นว่าชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ดที่มีอัตราการใช้รูปแปร [əy] และ [əw] มากที่สุด คือ กลุ่มอายุ 31-45 ปี อาชีพชาวประมง กลุ่มชาติพันธุ์อังกฤษ ถิ่นที่อยู่ทางตอนบนของเกาะ และมีทัศนคติบวกต่อเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ส่วนวจนลีลานั้นไม่ได้มีบทบาทต่อการใช้รูปแปร [əy] และ [əw] แต่ประการใด ไม่ว่าจะเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์หรือการอ่านรายการคำ อัตราการปรากฏของรูปแปรก็ยังคงสม่ำเสมอ ลาบอฟวิเคราะห์ว่าปัจจัยทางสังคมทั้งหมดล้วนแล้วแต่มีความสัมพันธ์ต่อการออกเสียงอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ชาวเกาะกลุ่มอายุ 31-45 ปี ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเป็นชาวประมง เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อังกฤษซึ่งเป็นชาวเกาะดั้งเดิม และผู้ที่อาศัยอยู่ทางตอนบนของเกาะส่วนใหญ่ก็เป็นชาวประมง และอาชีพประมงเป็นอาชีพท้องถิ่นดั้งเดิมของเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ชาวประมงส่วนใหญ่จึงมีทัศนคติบวกต่อเกาะ

ลาบอฟอธิบายปรากฏการณ์นี้ว่า ชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด โดยเฉพาะกลุ่มที่ประกอบอาชีพเป็นชาวประมงนั้น มีความรู้สึกต่อต้านนักท่องเที่ยว เนื่องจากการหลั่งไหลเข้ามาบนเกาะของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดอาชีพใหม่ๆ หรืออุตสาหกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีการนำเข้ามาของสิ่งของอุปโภคบริโภคจากฝั่งแผ่นดินใหญ่ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทำให้อาชีพชาวประมง ซึ่งถือเป็นอาชีพประจำท้องถิ่นดั้งเดิมนั้นถูกลดบทบาทหรือลดความสำคัญลง กลุ่มชาวประมงจึงต้องการแสดงความเป็นปึกแผ่น (solidarity) และแสดงอัตลักษณ์ (identity) ด้วยการออกเสียงสระประสม [əy] และ [əw] ซึ่งเป็นเสียงแบบชาวเกาะท้องถิ่นดั้งเดิมตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 เพื่อต้องการแสดงว่าชาวเกาะแตกต่างจากนักท่องเที่ยว เมื่อชาวประมงใช้รูปแปร [əy] และ [əw] กันมากขึ้น รูปแปรดังกล่าวจึงได้แพร่ไปยังผู้พูดกลุ่มอื่นๆ บนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ยิ่งเมื่อผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามวจนลีลาพบว่า ไม่ว่าจะเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์หรือการอ่านรายการคำ อัตราการปรากฏของรูปแปรก็ยังคงสม่ำเสมอ แสดงว่าผู้พูดไม่ได้ตระหนักหรือไม่ได้รู้ตัวเลยว่ามีเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในภาษา เรียกได้ว่าเป็น “การเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง” (change from below)

คำว่า “การเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง” (change from below) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของรูปภาพรูปร่างใดรูปหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่สมาชิกในกลุ่มไม่มีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคม ตามคำนิยามของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:15) ลาบอฟใช้คำว่า “below” หรือ “ข้างล่าง” โดยหมายถึง “ข้างล่างใต้ระดับสำนึกทางสังคม” (below social awareness) คือ ไม่มีความรู้สึกว่ารูปร่างใดดีกว่าหรือมีศักดิ์ศรีกว่ารูปอื่น ตรงกันข้ามกับ “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above) ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงของรูปภาพรูปร่างใดรูปหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคม ลาบอฟใช้คำว่า “above” หรือ “ข้างบน” โดยหมายถึง “ข้างบนระดับสำนึกทางสังคม” (above social awareness) การเปลี่ยนแปลงจากข้างบนเกิดขึ้นโดยความรู้สึกตัวของคนในสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรีหรือความดีความเลวของการใช้ภาษา

เราสามารถพิจารณางานวิจัยของลาบอฟที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระประสมบนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด ตามปัญหา 3 ขั้นตอนที่ได้เสนอไว้ข้างต้นดังต่อไปนี้

1) *ปัญหาการปรับเปลี่ยน (transition problem)* ลาบอฟต้องการหาเส้นทางหรือร่องรอยการเปลี่ยนแปลงของเสียงที่ค่อยๆ เปลี่ยนแปลงจากขั้นหนึ่งไปยังอีกขั้นหนึ่ง ลาบอฟเสนอว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียง (aw) นั้นมีระดับดังนี้

aw-0	[au]
aw-1	[a ^u]
aw-2	[eu]
aw-3	[əu]

2) *ปัญหาการซ้อน (embedding problem)* ลาบอฟแสดงให้เห็นว่าจุดเชื่อมโยงของพฤติกรรมทางสังคม และพฤติกรรมทางภาษา นั่นคือ การออกเสียงสระประสมของชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ดนั้น คือ ความต้องการแสดงความเป็นปึกแผ่นในกลุ่มชาวเกาะท้องถิ่นดั้งเดิม ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นชาวประมง เนื่องจากชาวเกาะมีความรู้สึกต่อต้านนักท่องเที่ยว จึงต้องการใช้ภาษาให้แตกต่างจากนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ ปัจจัยทางสังคมอื่นๆ ที่ลาบอฟนำเข้ามาพิจารณาร่วมกันนั้น ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยอายุ ถิ่นที่อยู่ และกลุ่มชาติพันธุ์ ล้วนแล้วสามารถใช้เพื่ออธิบายปัญหาการซ้อนได้เป็นอย่างดีทั้งสิ้น

3) *ปัญหาการประเมิน (evaluation problem)* ลาบอฟประเมินทัศนคติของชาวเกาะมาร์ธา วินยาร์ด และพบว่าชาวเกาะที่มีทัศนคติบวกต่อเกาะจะออกเสียงสระประสม [əy] และ [əw] เพื่อแสดงความเป็นชาวเกาะท้องถิ่นดั้งเดิม และแยกตัวเองออกจากกลุ่มนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มที่ชาวเกาะรู้สึกต่อต้านนั่นเอง

การศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงสระประสมบนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด เป็นเพียงเสียง 1 ในจำนวน 12 เสียงที่ลาบอฟได้ศึกษาไว้ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544:73) กล่าวว่าลาบอฟได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงทั้งหมด 12 เสียง ซึ่งประกอบด้วย 3 เสียงบนเกาะมาร์ธา วินยาร์ด และ 9 เสียงในนครนิวยอร์ก ลาบอฟ (Labov, 1972) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับกลไกการเปลี่ยนแปลงทางเสียงไว้ 13 ข้อ

กลไกการเปลี่ยนแปลงทางเสียง

1) การเปลี่ยนแปลงทางเสียงมักเริ่มโดยกลุ่มย่อยเล็กๆ กลุ่มหนึ่งในชุมชนภาษา ในเวลาที่เอกลักษณ์ของกลุ่มกำลังจะถูกกลืนหายไป เพราะแรงกดดันภายนอกหรือภายใน ภาษารูปแบบที่กำลังจะเปลี่ยนมักเป็นรูปที่ขี้บ่งสถานะของถิ่นนั้นๆ ในขั้นนี้รูปภาษาดังกล่าวจะปรากฏไม่สม่ำเสมอ และยังไม่เป็นตัวแปรภาษาที่ระบุได้เด่นชัด

2) การเปลี่ยนแปลงเริ่มเมื่อรูปภาษาดังกล่าวกลายเป็นสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มดังกล่าวใช้ร่วมกัน เราอาจเรียกการเปลี่ยนแปลงในขั้นนี้ว่า การเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง (change from below) หมายถึง ข้างล่างระดับการสำนึกทางสังคม (social awareness) ซึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงโดยผู้พูดไม่รู้ตัวนั่นเอง ตัวแปรภาษาดังกล่าวจะไม่มีทางวางจันลีลา และจะใช้เหมือนกันหมดในทุกๆ คำ ตัวแปรภาษานี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้สมาชิกภาพในสังคม

3) ขั้นตอนหลังจาก 2) ก็คือ คนรุ่นอายุลูกหลานของผู้พูดภาษาในกลุ่มดังกล่าวพยายามออกเสียงดังกล่าว โดยแก้ไขให้ถูกต้องจนผิดจากรูปที่พ่อแม่ใช้มา จนกลายเป็น การแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) ลาบอฟเรียกกระบวนการนี้ว่า การแก้ไขเกินเหตุจากข้างล่าง (hypercorrection from below) ซึ่งหมายความว่าผู้พูดที่แก้ไขเกินเหตุนั้นทำไปโดยไม่มีเหตุผลเกี่ยวกับสำนึกทางสังคม ตัวแปรภาษาในขั้นนี้กลายเป็นสิ่งแสดงความเป็นสมาชิกภายในกลุ่ม และระดับอายุด้วย

4) การเปลี่ยนแปลงอาจแพร่ไปสู่กลุ่มย่อยอื่นๆ ในชุมชนภาษานั้น

5) ขีดจำกัดของการแพร่กระจายของรูปภาษาใหม่จะถูกจำกัดอยู่ในวงชุมชนภาษาซึ่งหมายถึงกลุ่มคนที่มีบรรทัดฐานในเรื่องภาษาร่วมกัน

6) เมื่อความเปลี่ยนแปลงแพร่กระจายถึงขีดสุดในชุมชนภาษาแล้ว รูปภาษารูปใหม่ก็จะกลายเป็นบรรทัดฐานซึ่งเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในชุมชนนั้น ในขั้นนี้ตัวแปรภาษานี้เริ่มมีการแปรด้านจันลีลา

7) การเคลื่อนไหวของเสียงๆ หนึ่งในระบบมักนำไปสู่การปรับการปรากฏของเสียงอื่นๆ ในระบบเสียง

8) การปรับในระบบเสียงมักนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางเสียงต่อไปอีก การเปลี่ยนแปลงใหม่จะเข้ามาสู่ชุมชน และทำทายรูปเก่าซึ่งได้กลายเป็นบรรทัดฐานไปแล้ว รูปใหม่ก็เริ่มเข้าสู่ขั้นที่ 1) ใหม่หรืออาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขั้นที่ 9) - 13) ต่อไป

9) ถ้ากลุ่มเริ่มการเปลี่ยนแปลงทางเสียงไม่ใช่กลุ่มที่มีฐานะสูงสุดในชุมชนภาษา สมาชิกของกลุ่มที่อยู่สูงสุดมักจะประณามว่ารูปที่เปลี่ยนนั้นเลว โดยใช้สถาบันหรือการสื่อสารต่างๆ เป็นเครื่องมือโฆษณา

10) การประณามว่าเลวเช่นนี้ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน (change from above) ซึ่งเป็นการแก้ไขรูปที่เปลี่ยนไปอย่างเฉียบพลันให้เป็นรูปที่กลุ่มชั้นสูงสุดใช้ คือ รูปที่มีศักดิ์ศรีเป็นแบบอย่าง รูปที่มีศักดิ์ศรีเป็นแบบอย่างในขั้นนี้ จึงกลายเป็นรูปแบบซึ่งผู้พูดใช้อย่างตั้งใจ ในขั้นนี้เองจึงมีการแปรทางวิจณลีลาเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการแปรตามชั้นสังคม รูปที่ประกาศให้ใช้จะกลายเป็นรูปที่ใช้ในวิจณลีลาแบบเป็นทางการ

11) ถ้ารูปแบบที่กลุ่มชั้นสูงสุดใช้ไม่เหมือนกับรูปแบบที่กลุ่มอื่นๆ ใช้ กลุ่มอื่นจะทำการแก้ไขเกินเหตุ คือ เปลี่ยนจากรูปที่คนใช้ปกติ ซึ่งก็ถูกอยู่แล้วไปเป็นรูปที่ถือว่าดีกว่า ทำเกินกว่าเหตุที่ควรจะเป็น ลาบอฟเรียกกระบวนการนี้ว่า “การแก้ไขเกินเหตุจากข้างบน” (hypercorrection from below)

12) ถ้ารูปภาษาใดถูกประณามว่าเลวมากๆ รูปภาษารูปนั้นอาจกลายเป็นเรื่องวิพากษ์วิจารณ์ของสังคมและอาจหายไปในที่สุด หรืออาจกลายเป็นรูปแบบที่ตกค้างในพจนานุกรมซึ่งตรงข้ามกับรูปที่ใช้อยู่จริง

13) ถ้าการเปลี่ยนแปลงของรูปภาษารูปใดเริ่มโดยกลุ่มชั้นสูงสุดในชุมชน รูปนั้นจะกลายเป็นรูปมีศักดิ์ศรีเป็นแบบอย่างให้คนทั่วไป รูปแบบนั้นจะมีกลุ่มอื่นรับไปใช้มากที่สุดในการพูดแบบเป็นทางการ และในการพูดแบบไม่เป็นทางการจะใช้รองลงมา

จากกลไกการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของลาบอฟทั้ง 13 ข้อดังกล่าวนี้ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทางสังคมได้เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการกำหนดรูปแบบและทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของภาษา โดยเฉพาะปัจจัยชั้นสังคมของผู้พูด ซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง และการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน

หลักการเปลี่ยนแปลงของภาษา (Principle of linguistic change)

ลาบอฟ (Labov, 2001) ได้สรุปหลักการของการเปลี่ยนแปลงของภาษา (Principle of linguistic change) 2 หลักการ ได้แก่

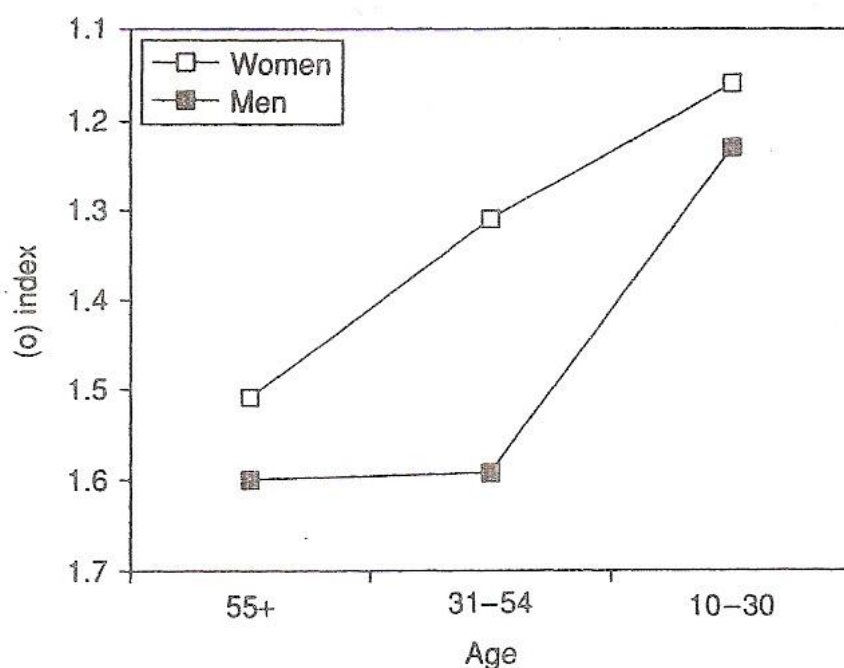
1) *หลักการไม่ตามสังคัม (The Nonconformity Principle)* การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่เป็นเครื่องหมายแห่งการไม่ตามบรรทัดฐานของสังคัมที่มั่นคงในสังคัม ซึ่งเป็นบรรทัดฐานของพฤติกรรมที่เหมาะสม และเกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมทางสังคัมที่ต่อต้านบรรทัดฐานเหล่านั้น

2) *หลักการไม่ตามสังคัมเชิงก่อให้เกิด (The Constructive Nonconformity Principle)* การเปลี่ยนแปลงของภาษาถูกทำให้เป็นนัยทั่วไปในสังคัมวงกว้าง โดยคนที่แสดงสัญลักษณ์ของการไม่ตามสังคัม ในรูปแบบของการเลื่อนฐานะทางสังคัมให้สูงขึ้น

ลาบอฟเสนอหลักการของการเปลี่ยนแปลงของภาษา (Principle of linguistic change) 2 หลักการนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดขึ้นจากการไม่ยอมทำตามบรรทัดฐานของสังคัม หากทุกคนในสังคัมปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคัม หรือใช้ภาษาตามบรรทัดฐานของสังคัมแล้วก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาขึ้น และผู้นำการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นไม่ใช่ใครก็ได้ที่ไม่ทำตามบรรทัดฐานของสังคัม หากแต่ผู้นำของการเปลี่ยนแปลงของภาษาต้องเป็นผู้ที่ไม่ทำตามบรรทัดฐานของสังคัม และผู้นำดังกล่าวต้องเป็นคนที่ได้รับการยกย่องจากเพื่อนบ้าน ถูกพิจารณาว่าเป็นแหล่งข้อมูล และเป็นต้นแบบของผู้ที่ตัดสินใจได้ดี ทั้งนี้ ผู้นำของการเปลี่ยนแปลงของภาษามักจะเป็นผู้หญิง เนื่องจากผู้หญิงเป็นผู้ที่แสดงสัญลักษณ์ของความต้องการในการเลื่อนฐานะทางสังคัมให้สูงขึ้นมากกว่าผู้ชาย ลาบอฟ (Labov, 2001) ได้อธิบายเพิ่มเติมในประเด็นที่เขากล่าวว่า ผู้หญิงเป็นผู้นำของการเปลี่ยนแปลงของภาษา โดยการเปรียบเทียบให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นคล้ายคลึงกันกับการเปลี่ยนแปลงของแฟชั่น ลาบอฟจึงได้เปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้นำการเปลี่ยนแปลงของภาษากับผู้นำแฟชั่นไว้ 5 ประการ ได้แก่

- 1) ผู้นำเป็นผู้หญิง ผู้ชายไม่ได้มีบทบาทอย่างมีนัยสำคัญแต่ประการใด
- 2) สิ่งที่ผู้นำให้ความสนใจมากที่สุด คือ กลุ่มที่ตั้งอยู่ตรงศูนย์กลางในลำดับชั้นทางสังคัมและเศรษฐกิจ
- 3) ผู้นำเป็นคนที่มีการติดต่ออย่างใกล้ชิดสนิทสนมกับบุคคลอื่นในท้องถิ่น และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อคนอื่น โดยเริ่มมีอิทธิพลกับคนที่เหมือนผู้นำก่อน
- 4) ผู้นำเป็นคนที่ไม่ได้จำกัดตัวเองอยู่ในเครือข่ายท้องถิ่นของตนเองเท่านั้น แต่ผู้นำจะเป็นคนที่มีเพื่อนสนิทหลายคนในสังคัมเป็นวงกว้าง
- 5) ผู้ที่ผู้นำได้ติดต่อนั้น ประกอบด้วยคนที่มีสถานะทางสังคัมแตกต่างกัน ดังนั้นอิทธิพลของผู้นำจึงแพร่ไปทั้งผู้ที่มีสถานะทางสังคัมต่ำกว่าและสูงกว่ากลุ่มศูนย์กลาง

เพื่อให้เห็นภาพของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงภาษาของผู้หญิง ลาบอฟได้ยกตัวอย่างงานวิจัยของแซ (Chae, 1995 อ้างถึงใน Labov, 2001:282) ที่ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ และแสดงให้เห็นความเป็นผู้นำของเพศหญิงในการเปลี่ยนแปลงของภาษา แซได้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเสียงของภาษาเกาหลี ที่พูดในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ การเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่พบในงานวิจัยนี้ คือ การออกเสียงสระ /o/ สูงขึ้นเป็นเสียงสระ /u/ ในอดีตการออกเสียงสูงขึ้นเช่นนี้จะพบในพยางค์ที่ได้รับการเน้นหนักเท่านั้น แต่ปัจจุบันนี้การออกเสียงสระ /o/ สูงขึ้นเป็นเสียงสระ /u/ ได้ปรากฏในพยางค์ที่ไม่ได้รับการเน้นหนักด้วย ผลการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 ความสัมพันธ์ระหว่างการออกเสียง (o) กับรุ่นอายุและเพศของผู้พูด

ภาพที่ 2.7 แนวตั้งแสดงอัตราการออกเสียงสระ /o/ สูงขึ้นเป็นเสียงสระ /u/ แนวอนแสดงกลุ่มอายุของผู้พูด กราฟเส้นสีเหลี่ยมสีขาวแสดงอัตราการออกเสียงของผู้พูดเพศหญิง และกราฟเส้นสีเหลี่ยมสีดำแสดงอัตราการออกเสียงของผู้พูดเพศชาย เมื่อพิจารณาภาพที่ 2.3 ทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงสระ (o) เนื่องจากอัตราการปรากฏของการออกเสียงสระ /o/ สูงขึ้นเป็นเสียงสระ /u/ เพิ่มมากขึ้นในกลุ่มอายุที่น้อยลง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ยิ่งผู้พูดอายุน้อยลงเท่าใดยิ่งออกเสียง /o/ สูงขึ้นเป็นเสียงสระ /u/ มากขึ้นเท่านั้น และที่สำคัญคือภาพที่ 2.3 ได้แสดงให้เห็นด้วยว่าผู้พูดเพศหญิงในทุกกลุ่มอายุ เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเหนือกว่าผู้พูดเพศชายอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะกลุ่มผู้พูดเพศหญิงในกลุ่มอายุ 31-54 ปี ซึ่งมีอัตราการปรากฏของการออกเสียงที่แตกต่างจากกลุ่มผู้พูดเพศชายอย่างชัดเจน

แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่ของลาบอฟ เป็นแนวคิดที่มีคุณูปการต่อการศึกษาภาษาศาสตร์สังคมอย่างยิ่ง ทำให้เราสามารถเห็นภาพการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้โดยการศึกษากการเปลี่ยนแปลงของภาษาในเวลาเสมือนจริง ไม่จำเป็นต้องศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน 2 ช่วง อย่างไรก็ตาม แนวคิดของลาบอฟเป็นการศึกษากการเปลี่ยนแปลงของภาษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคม ยังมีนักภาษาศาสตร์ซึ่งศึกษากการเปลี่ยนแปลงของภาษาตามแนวภาษาศาสตร์เชิงประวัติอีกด้วย แนวคิดของลาบอฟจะมีความแตกต่างกับแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เชิงประวัติอย่างไร ผู้วิจัยจะกล่าวถึงใน 2.3.2

2.3.2 แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่แตกต่างกันระหว่างลาบอฟและนักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิม

หากพิจารณาเปรียบเทียบแนวคิดของลาบอฟกับแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิม โดยเฉพาะนักภาษาศาสตร์กลุ่มนักไวยากรณ์รุ่นใหม่ (Neogrammarian) เช่น ออกัส เลสเกียน (August Leskien) เฮอร์แมน ออสธอฟ (Hermann Osthoff) คาร์ล บรั๊กแมน (Osthoff) เฮอร์แมน พอล (Hermann Paul) ฯลฯ จะพบว่าแนวคิดทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอยู่ในหลายประเด็น ผู้วิจัยจึงประมวลมานำเสนอในที่นี้ 4 ประเด็น ดังนี้

1) **แนวคิดเรื่องความสม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงทางเสียง (regularity of sound change) และการไม่มีข้อยกเว้น** คำถามสำคัญในการศึกษากการเปลี่ยนแปลงทางเสียงคือ “การเปลี่ยนแปลงทางเสียงมีรูปแบบที่สม่ำเสมอหรือไม่” (Labov, 1994) นักภาษาศาสตร์กลุ่มนักไวยากรณ์รุ่นใหม่ (Neogrammarian) ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์ที่ศึกษาภาษาตระกูลอินโดยูโรเปียนในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 ได้อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงทางเสียงต้องมีความสม่ำเสมอ และไม่มีข้อยกเว้น

การศึกษากสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเสียง คือ การศึกษากเรื่องกฎทางเสียง (sound law) เช่น กฎของกริม (Grimm's Law) และกฎของเวอร์เนอร์ (Verner's Law) กฎของกริมแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมีรูปแบบที่สม่ำเสมอ เช่น เสียงกักไม่ก้อง (voiceless stop) ในภาษาอินโดยูโรเปียนดั้งเดิม (Proto-Indo-European) จะเปลี่ยนเป็นเสียงเสียดแทรกไม่ก้อง (voiceless fricative) ในภาษาเยอรมานิกดั้งเดิม (Proto-Germanic) เช่น เสียง /p/ กลายเป็นเสียง /f/, เสียง /t/ กลายเป็นเสียง /θ/ และเสียง /k/ กลายเป็นเสียง /x/ แต่กริมก็พบว่ามีข้อยกเว้นสำหรับบางคำ เนื่องจากพบว่ามีคำในภาษาเยอรมานิกดั้งเดิมบางคำที่ไม่ได้เปลี่ยนเสียงตามกฎของกริม เช่น คำที่เปลี่ยนจาก /t/ กลายเป็นเสียง /d/ แทนที่จะเปลี่ยนเป็นเสียง /θ/

นักภาษาศาสตร์กลุ่มนักไวยากรณ์รุ่นใหม่ (Neogrammarian) เชื่อว่ากฎทางเสียงต้องไม่มีข้อยกเว้น เนื่องจากการศึกษากกฎของเวอร์เนอร์ (Verner's Law) พบว่าข้อยกเว้นในกฎของกริม

สามารถอธิบายได้หากพิจารณาตำแหน่งในการเน้นเสียง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงทางเสียงสามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยภายในภาษา เช่น ความสะดวกในการออกเสียง (ease of articulation) หรือการออกเสียงให้ง่ายขึ้น (simplification) นักภาษาศาสตร์กลุ่มนักไวยากรณ์รุ่นใหม่จึงยึดถือแนวคิดว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงต้องมีความสม่ำเสมอ และไม่มีข้อยกเว้น การเปลี่ยนแปลงของเสียงต้องมีผลกระทบต่อคำทุกคำในภาษา กล่าวคือ เสียงเดียวกันที่ปรากฏในตำแหน่งเดียวกันหรือสภาพแวดล้อมทางภาษาเหมือนกันไม่ว่าในคำใด ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเหมือนกัน ดังที่ออสทอฟและบรักแมน (Osthoff & Brugmann, 1878 อ้างถึงใน Labov, 1994:422) กล่าวว่า “การเปลี่ยนแปลงทางเสียงทุกกรณีเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นไปตามกฎอย่างไม่มีข้อยกเว้น” ทั้งนี้ แคมเบลล์ (Campbell, 1998:198) กล่าวว่า เมื่อพบว่าเกิดความไม่สม่ำเสมอในการเปลี่ยนแปลงทางเสียง นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิมจะอธิบายว่า แท้จริงแล้วการเปลี่ยนแปลงนั้นสม่ำเสมอ แต่มีกระบวนการมาหลอกตาว่าการเปลี่ยนแปลงไม่สม่ำเสมอ กระบวนการดังกล่าว คือ กระบวนการเทียบแบบ (analogy) และกระบวนการยืม (borrowing)

ในขณะที่ลาบอฟ (Labov 1994:438) และนักภาษาศาสตร์ผู้ศึกษาเรื่องการแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) ไม่ยอมรับในเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมีรูปแบบที่สม่ำเสมอ (regular sound change) ในมุมมองของนักภาษาศาสตร์กลุ่มนักไวยากรณ์รุ่นใหม่ (Neogrammarian) เนื่องจากมีหลักฐานในการแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงบางกรณีเกิดขึ้นอย่างไม่สม่ำเสมอ และไม่สามารถอธิบายได้ด้วยปัจจัยภายในตัวภาษาเพียงอย่างเดียว ตัวอย่างที่พบเห็นได้โดยทั่วไป คือ การแปรของภาษาตามรุ่นอายุของผู้พูด อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเสียงบางกรณีก็ไม่ได้มีผลกระทบต่อคำศัพท์ทุกคำในภาษา แต่มีผลกระทบต่อคำศัพท์บางคำเท่านั้น

งานวิจัยที่ผู้วิจัยยกมาเป็นตัวอย่างสำหรับการแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) คือ งานวิจัยของลี (Li, 1982) ลีได้แสดงให้เห็นการแปรในภาษาถิ่น อตายาลิก (Atayalic) โดยการใช้สเกลชั่งเป็นนัย (implicational scaling) เพื่อแสดงแนวต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้าย ดังแสดงในตารางที่ 2.7

ตารางที่ 2.7 การแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) จากงานวิจัยของลี (Li, 1982)

	S.T. f84	S.P. f80	Y.K. f71	B.M. m65	P.S. m61	Y.S. m54	M.W. m50	Y.N. f55	H.Y. m46	Y.K. m36	W.B. m32	
qciyap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	'opposite shore'
iyup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	'goshawk'
qatap-	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	'scissors'
tgatap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-p	-p	-p	-k	'to fan'
ghap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p/k	-p	-p	-k	'seed'
qurip	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p/k	-p	-p	-k	'ginger'
hmap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-k	-k	'stab'
pshup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-p	-k	'suck'
hmop	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-p	-k	'do magic'
talap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-p	-k	-k	-k	'eaves'
tguyup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-p	-p	-k	'sink'
miyup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'enter'
qmalup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'hunt'
mgop	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'share one cup'
qmuyup	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-p	-p	-k	'fold'
kmiyap	-p	-p	-p	-p	-p	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'catch'
mnep	-p	-p	-p	-k	-k	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'to fish'
msuyap	-p	-p	-p/k	-k	-k	-p	-k	-k	-k	-k	-k	'yawn'
qom	-m	-m	-m	-m	-m	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'anteater'
syam	-m/ŋ	-m	-m	-m	-m	-m	-ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'pork'
qmtam	-m	-m	-m/ŋ	-m	-m/ŋ	-ŋ	-ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'swallow'
rom	-m	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'needle'
qinam	-m	-m	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'peach'
hmham	-ŋ	-m	-m/ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'grope'
yuhum	-ŋ	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'gall'
prahum	-m	-m	-m/ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'lips'
tmalam	-m	-ŋ	-m/ŋ	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'taste'
mtlom	-m	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'burn'
lmom	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'burn'
mktlium	-m	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'run'
cmom	-m	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'wipe'
mnkum	-ŋ	-m-	-m	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	-ŋ	'dark'

ในตารางที่ 2.7 แนวตั้งแสดงให้เห็นภาพการใช้ภาษาของผู้บอกภาษาแต่ละคน (เรียงลำดับจากผู้บอกภาษาอายุมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด จากด้านซ้ายไปยังด้านขวาของตาราง) แนวอนแสดงให้เห็นสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่แตกต่างกันของคำศัพท์แต่ละคำ ลีสรุปว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษานี้ เกิดขึ้นเนื่องจากผู้พูดต้องการออกเสียงให้ง่ายขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเสียงเช่นนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในทางสัทวิทยา แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไปในทางคำศัพท์ เมื่อพิจารณาตารางที่ 2.7 จะเห็นว่าผู้พูดที่มีอายุระหว่าง 80 และ 32 ปี ประยุกต์ใช้กฎ $-p > -k$ และ $-m > -ŋ$ นั่นคือ กฎการแทนที่ของเสียงกักไม่ก้องที่ริมฝีปาก (labial voiceless stop) ด้วยเสียงกักไม่ก้องเพดานอ่อน (velar voiceless stop) แต่ผู้พูดทั้งหมดไม่ได้ประยุกต์ใช้กฎกับคำศัพท์ทุกคำ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้พูดแต่ละคนได้ประยุกต์ใช้กฎในคำศัพท์คนละคำกัน อีกทั้งจำนวนของคำศัพท์ที่กฎถูกประยุกต์ใช้สำหรับแต่ละคนก็ไม่เท่ากันด้วย ทั้งนี้ ลีวิเคราะห์ว่าการประยุกต์ใช้กฎของผู้พูดภาษานี้มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม ได้แก่ อายุและเพศของผู้พูด

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ในมิติด้านอายุของผู้พูดนั้น ผู้พูดรุ่นอายุมากออกเสียงพยัญชนะท้ายแบบดั้งเดิมคือ เสียงกักไม่ก้องที่ริมฝีปาก (labial voiceless stop) มากกว่าผู้พูดรุ่นอายุน้อยที่ออกเสียงพยัญชนะท้ายแบบใหม่ คือ เสียงกักไม่ก้องเพดานอ่อน (velar voiceless stop) มากกว่า ส่วนในมิติของคำศัพท์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ถ้าคำศัพท์ใดที่ผู้พูดออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงกักไม่ก้องที่ริมฝีปาก (labial voiceless stop) คำศัพท์ทุกคำข้างบนจะเป็นเสียงกักไม่ก้องที่ริมฝีปาก (labial voiceless stop) แต่คำศัพท์คำใดที่ผู้พูดออกเสียงพยัญชนะท้ายเป็นเสียงเสียงกักไม่ก้องเพดานอ่อน (velar voiceless stop) คำศัพท์ทุกคำข้างใต้คำศัพท์นั้น จะมีเสียงท้ายเป็นเสียงกักไม่ก้องเพดานอ่อน (velar voiceless stop) ทั้งหมด ยกเว้นในกรณีคำว่า **tgtap** ของผู้พูด Y.N. (เพศหญิง อายุ 55 ปี) ซึ่งวิเคราะห์ว่าน่าจะเกิดจากความผิดพลาดบางประการ แต่ความสม่ำเสมอโดยรวมของรูปแบบเป็นสิ่งที่ชัดเจน และเป็นข้อสนับสนุนการสรุปว่าสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่มีความสำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงคือ คำศัพท์เฉพาะบางคำ

นอกจากนี้ ลาบอฟ (Labov, 1994) ได้ยกตัวอย่างหลักฐานการแพร่ทางคำศัพท์ (lexical diffusion) ในกรณีของคำจำพวก mad, bad, glad คำเหล่านี้มีสระซึ่งตามหลังด้วยพยัญชนะเสียงกักก้อง (voiced stop) สระดังกล่าวเป็นสระเสียงเกร็ง (tense) คำสามคำดังกล่าวนี้เป็นคำคุณศัพท์เกี่ยวกับอารมณ์ (affective adjectives) เราจึงเข้าใจว่าน่าจะสามารถสร้างกฎให้คำจำพวกนี้ได้ แต่คำว่า sad ซึ่งเป็นคำคุณศัพท์เกี่ยวกับอารมณ์ (affective adjectives) และมีสระซึ่งตามหลังด้วยพยัญชนะเสียงกักก้อง (voiced stop) เช่นเดียวกัน กลับมีเสียงสระเป็นเสียงคลาย (lax) กรณีเช่นนี้ก็เป็นหลักฐานที่ชัดเจนในเรื่องการแพร่ทางคำศัพท์ (lexical diffusion) ได้เช่นกัน

เมื่อพิจารณาแนวคิดของลาบอฟและนักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิม ทำให้เห็นว่านักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิมซึ่งเชื่อเรื่องความสม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงทางเสียง (regularity sound change) นั้น เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมีผลกระทบต่อเสียงไม่ใช่คำ แต่นักภาษาศาสตร์สังคมเชื่อเรื่องการแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) โดยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงมีผลกระทบต่อคำ ไม่ใช่เสียง ต่อมา มีนักวิทยาภาษากลุ่ม (dialectologist) ออกมาเสนอแนวคิดว่า “every word has its own history” ซึ่งหมายถึง คำทุกคำมีประวัติเป็นของตัวเอง อย่างไรก็ตาม แนวคิดเรื่องความสม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงทางเสียงยังคงเป็นเรื่องที่ถกเถียงกันอยู่หาข้อสรุปไม่ได้ ลาบอฟ (Labov, 2001) เรียกว่าเป็น “The Regularity Controversy” ลาบอฟ (Labov, 2001) กล่าวว่า การแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งกลุ่มหนึ่งยืนยันการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยเสียง “Phoneme change” และอีกกลุ่มหนึ่งยืนยันว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงของคำ “Word changes” ลาบอฟได้เชื่อมโยงทั้ง 2 แนวคิดนี้กับกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภาษา และ กล่าวว่าความสม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงทางเสียง (regular sound change) และการแพร่ของคำศัพท์ (lexical diffusion) ควรจะปรากฏแบบสลับหลักกัน

ก) ความสม่ำเสมอของการเปลี่ยนแปลงทางเสียง (Regular sound change) เป็นผลมาจากการเปลี่ยนสัทลักษณะ (phonetic feature) อย่างค่อยเป็นค่อยไปของหน่วยเสียง มันเป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงระยะเริ่มแรก ซึ่งพัฒนาอยู่ภายในระบบภาษา โดยปราศจากเงื่อนไขทางคำศัพท์หรือไวยากรณ์ หรือระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการระดับสำนึกทางสังคม อาจเรียกรวมได้ว่าเป็น “การเปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง” (change from below)

ข) การแพร่ของคำศัพท์ (Lexical diffusion) เป็นผลของการแทนที่อย่างฉับพลันของหน่วยเสียงหนึ่งด้วยอีกหน่วยเสียงหนึ่งในคำ ซึ่งมีหน่วยเสียงนั้นประกอบอยู่ รูปเก่าและรูปใหม่ของคำมักจะแตกต่างกันในหลายสัทลักษณะ (features) กระบวนการนี้เป็นลักษณะที่ชัดเจนของกระบวนการสุดท้ายของการเปลี่ยนแปลงภายใน ซึ่งถูกทำให้แตกต่างกันโดยเงื่อนไขทางคำศัพท์และไวยากรณ์ หรือมีการพัฒนาระดับสูงของการตระหนักรู้ทางสังคม หรือการยืมจากระบบอื่น อาจเรียกรวมได้ว่าเป็น “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above)

2) แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางเสียงไม่สามารถสังเกตเห็นได้ บลูมฟิลด์ (Bloomfield, 1933) และฮอกเก็ต (Hockett, 1958) มีแนวคิดว่าการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยวิธีการใดๆ ทั้งนี้ เนื่องจากนักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิมศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาเมื่อภาษานั้นเปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างสมบูรณ์ โดยเน้นวิธีการศึกษาแบบข้ามสมัย (diachronic study) ซึ่งหมายถึง การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับภาษาในช่วงเวลาที่ต่างกัน 2 ช่วง โดยมองดูว่าระบบภาษาในช่วงเวลาหนึ่งได้เปลี่ยนแปลงไปสู่อีกระบบหนึ่งได้อย่างไรในสมัยหลัง การศึกษาภาษาที่ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วอย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ไม่สามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงทางเสียงได้ ลาบอฟ (Labov, 1972) กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางเสียงที่เป็นไปอย่างสม่ำเสมอสามารถสังเกตเห็นได้โดยวิธีการเชิงประจักษ์ นั่นคือ การศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ (change in process) และวิธีที่ง่ายที่สุดในการสังเกตการเปลี่ยนแปลงของภาษา คือ การพิจารณาภาษาของผู้พูดที่มีรุ่นอายุที่ต่อเนื่องกันอย่างน้อย 2 รุ่นอายุ รุ่นอายุของผู้พูดเป็นปัจจัยทางสังคมที่ใช้สำหรับเปรียบเทียบ และแสดงให้เห็นขั้นตอนหรือระยะของการเปลี่ยนแปลงในชุมชนภาษา ลาบอฟศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยวิธีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในเวลาเสมือนจริง (change in apparent time) จึงทำให้สามารถสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้

3) แนวคิดเรื่องการศึกษารายบุคคล (idiolect) นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิมเชื่อว่าภาษาของแต่ละคนไม่ได้ถูกสร้างโดยกลุ่มหรือชุมชน แต่เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล ดังนั้น นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติดั้งเดิมจึงมีแนวคิดที่ว่า เราสามารถเข้าใจภาษาใดภาษาหนึ่งได้โดยการศึกษาภาษาจากใครคนใดก็ได้เพียง 1 คนในชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนของการใช้ภาษาในชุมชนนั้น ด้วยความเชื่อเช่นนี้จึงมีผู้ศึกษาบางคนวิเคราะห์ภาษาของตนเองหรือใช้ตนเองเป็นผู้บอกภาษา

นักภาษาศาสตร์สังคมนิไม่เห็นด้วยและไม่ยอมรับแนวคิดเรื่องการศึกษาภาษาเฉพาะบุคคล ไวน์ไรช์ ลาบอฟ และเฮร์ซ็อก (Weinreich, Labov and Herzog, 1968 อ้างถึงใน Hazen, 2007:73) เสนอแนวคิดเรื่องการศึกษาภาษาเฉพาะบุคคล (idiolect) ออกจากภาษาศาสตร์สังคมนิ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532:69) อธิบายว่านักภาษาศาสตร์สังคมนิเชื่อว่า ภาษาเฉพาะบุคคล (idiolect) ของผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมนิต่างกัน ย่อมแตกต่างกัน ดังนั้น นักภาษาศาสตร์สังคมนิ จึงมีแนวโน้มที่จะศึกษาภาษาย่อย (dialect) ซึ่งเป็นภาษาของกลุ่มคนมากกว่าจะจำกัดอยู่เฉพาะภาษาเฉพาะบุคคล (idiolect)

4) แนวคิดเรื่องอธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยปัจจัยภายใน นักภาษาศาสตร์เชิงประวัติตั้งเดิมศึกษาการเปลี่ยนแปลงของภาษา และอธิบายสาเหตุการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยปัจจัยภายใน (internal factor) เพียงอย่างเดียว โดยไม่นำปัจจัยภายนอกเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย ปัจจัยภายในหมายถึงปัจจัยภายในภาษา เช่น ความสะดวกในการออกเสียง (ease of articulation) การออกเสียงให้ง่ายขึ้น (simplification) ความสมมาตร (symmetry) ความประหยัด (economy) เป็นต้น แคมเบลล์ (Campbell, 1998:286) กล่าวว่า ปัจจัยภายในนั้น ประกอบด้วยปัจจัยทางด้านกายภาพ (physical) และด้านจิตวิทยา (psychological) หรือการรับรู้ (cognitive) ปัจจัยด้านกายภาพเกี่ยวข้องกับอวัยวะที่ใช้ในการออกเสียงของมนุษย์ เช่น การเปลี่ยนแปลงของเสียงไม่ก้อง (voiceless) เมื่ออยู่ระหว่างเสียงสระ เกี่ยวกับการควบคุมการสั่นของเส้นเสียงในขณะที่ออกเสียง ทำให้เสียงไม่ก้อง (voiceless) เปลี่ยนเป็นเสียงก้อง (voiced) ส่วนด้านจิตวิทยาหรือการรับรู้ เกี่ยวกับการรับรู้และการเรียนรู้ของมนุษย์ เช่น การเปลี่ยนเสียงสระนาสิก (nasalized vowels) ให้ต่ำลง เช่น $i > \tilde{e}$ พบมากในภาษาที่มีการเปรียบเทียบของสระนาสิก ผู้ฟังจะมีแนวโน้มที่จะรับรู้เสียงสระสูงเป็นสระที่ต่ำลง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียง

ลาบอฟมีจุดมุ่งเน้นในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาษาด้วยปัจจัยภายนอก (external factor) เช่น ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้พูด ไม่ว่าจะเป็นอายุ ชั้นสังคมนิ เพศ อาชีพ ชาติพันธุ์ ฯลฯ ลาบอฟศึกษาภาษาในแง่ที่สัมพันธ์กับสังคมนิ โดยการนำปัจจัยทางสังคมนิเข้ามาพิจารณาร่วมด้วย เพื่อให้สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของภาษาได้อย่างสมบูรณ์ ลาบอฟเชื่อว่าไม่มีการแปรโตเป็นการแปรอิสระ (free variation) ซึ่งหมายถึงการที่รูปภาษา 2 รูปขึ้นไป สามารถใช้แทนที่กันได้โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ หากแต่การแปรของรูปภาษาล้วนแล้วแต่มีเงื่อนไขทางสังคมนิ สามารถอธิบายได้ด้วยเงื่อนไขทางสังคมนิทั้งสิ้น

2.4 งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีนักภาษาศาสตร์หลายท่านสนใจศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาต่างๆ ไว้หลายแง่มุมซึ่งสามารถสรุปได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา และการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม

2.4.1 การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา

งานวิจัยที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ งานวิจัยของโรเมน (Romaine, 1978) ลินส์ (A. Lynch, 2009) และสุวิไล เปรมศรีรัตน์ (Premsrirat, 1994) ดังแสดงในตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 แสดงงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา

ผู้วิจัย	เสียงพยัญชนะท้ายที่ศึกษา	ตัวแปรสิ่งแวดล้อมทางภาษา
โรเมน (Romaine, 1978)	(-r) หลังสระในภาษาอังกฤษแบบสก๊อต	1.เมื่อ (r) อยู่ท้ายคำ แล้วตามหลังด้วยการหยุด หรืออยู่ในตำแหน่งท้ายประโยค 2.เมื่อ (r) อยู่ท้ายคำ แล้วตามหลังด้วยคำที่ขึ้นต้นด้วยสระ 3.เมื่อ (r) อยู่ท้ายคำ แล้วตามหลังด้วยคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ
ลินส์ (A. Lynch, 2009)	(-s) ในภาษาสเปนที่พูดโดยชาวคิวบาในไมอามี	1.หน้าที่ทางหน่วยคำของเสียง(-s) เป็นหน่วยศัพท์, เป็นหน่วยคำแสดงความเป็นพหูพจน์, แสดงความเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 2.เสียงที่ตามหลังเสียง (-s) (สระ, พยัญชนะ, การหยุด) 3.การปรากฏในพยางค์ของเสียง(-s) (พยางค์เน้นหนัก, พยางค์ไม่เน้นหนัก)
สุวิไล เปรมศรีรัตน์ (Premsrirat, 1994)	(-r, -ŋ, -ŋ, -c, -k) ในภาษาเขมรที่พูดในประเทศไทย	1.ความสั้นยาวของสระในคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (-r, -ŋ, -ŋ, -c, -k) 2.ความเป็นหน้าหลังของสระในคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (-r, -ŋ, -ŋ, -c, -k)

งานวิจัยของโรเมน (Romaine, 1978) และลินช์ (A. Lynch, 2009) นั้น นอกจากจะศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคมแล้ว ยังศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษาด้วย ส่วนงานวิจัยของสุวิไลไม่ได้ศึกษาการแปรตามตัวแปรทางสังคม งานวิจัยเหล่านี้วิเคราะห์ให้สาเหตุส่วนหนึ่งของการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเกิดจากตัวแปรภายในภาษา งานวิจัยของโรเมนแสดงให้เห็นว่า การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (r) เกิดขึ้นเมื่อเสียงที่ตามหลังเป็นการหยุด หรืออยู่ในตำแหน่งท้ายประโยค ตามหลังด้วยคำที่ขึ้นต้นด้วยสระ และตามหลังด้วยคำที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ งานวิจัยของลินช์แสดงให้เห็นว่าเสียง (-s) ในภาษาสเปนที่พูดโดยชาวคิวบาในไมอามีเกิดการแปรเมื่อหน้าที่ทางหน่วยคำของเสียง (-s) เป็นหน่วยศัพท์ เป็นหน่วยคำแสดงความเป็นพหูพจน์ และแสดงความเป็นสรรพนามบุรุษที่ 3 และเมื่อเสียงที่ตามหลังเสียง (-s) เป็นเสียงสระ เสียงพยัญชนะ และการหยุด อีกทั้งการปรากฏในพยางค์ของเสียง (-s) ในพยางค์เน้นหนักและพยางค์ไม่เน้นหนักก็มีผลต่อการแปรของเสียง (-s) เช่นกัน งานวิจัยของสุวิไล (Premsrirat, 1994) แสดงให้เห็นว่าความสั้นยาวของสระและความเป็นหน้าหลังของสระในคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (-r, -n, -ŋ, -c, -k) มีอิทธิพลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายด้วย

2.4.2 การศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม

งานวิจัยที่อยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ งานวิจัยของทรัดกิลล์ (Trudgill, 1972) โรเมน (Romaine, 1978) ลินช์ (A. Lynch, 2009) พรพิมล เสนะวงศ์ (Senawong, 1991) อังสนา จามิกรณ์ (2532) ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร (2536) และศรัญธร นิมโพบูลย์ (2539) ดังแสดงในตารางที่ 2.9

ตารางที่ 2.9 งานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรสังคม

ผู้วิจัย	เสียงพยัญชนะท้ายที่ศึกษา	ตัวแปรทางสังคมที่ศึกษา
ทรัดกิลล์ (Trudgill, 1972)	(-ng) ในภาษาอังกฤษ	ชั้นสังคม, เพศ, วัฒนลีลา
โรเมน (Romaine, 1978)	(-r) หลังสระในภาษาอังกฤษแบบสก๊อต	อายุ, เพศ, วัฒนลีลา
ลินช์ (A. Lynch, 2009)	(-s) ในภาษาสเปนที่พูดโดยชาวคิวบาในไมอามี	อายุ, เพศ, ชั้นสังคม
พรพิมล เสนะวงศ์ (Senawong, 1991)	(-s, -f, -l, -ch) ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย	ชั้นทางสังคม, อายุ, เพศ, วัฒนลีลา
อังสนา จามิกรณ์ (2532)	(-s, -z) ในคำยืมภาษาอังกฤษ ในภาษาไทย	อายุ, เพศ, การไปต่างประเทศ

ผู้วิจัย	เสียงพยัญชนะท้ายที่ศึกษา	ตัวแปรทางสังคมที่ศึกษา
ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร (2536)	(-l) ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย	วังนลีลา, พื้นฐานการศึกษา
ศรัญธร นิยมโพบูลย์ (2539)	(-tʃ, -dʒ, -ʃ) ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย	ประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษ, บริบทในการใช้ภาษา

งานวิจัยทั้งหมดที่แสดงในตารางที่ 2.9 ล้วนแล้วแต่พบว่าเสียงพยัญชนะท้ายมีการแปรตามปัจจัยทางสังคมต่างๆ ทิศทางการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น คือ รูปแปรที่มีศักดิ์ศรีจะถูกใช้มากในกลุ่มผู้พูดรุ่นอายุมาก เพศหญิง ชั้นสังคมระดับสูง วังนลีลาเป็นทางการ พื้นฐานการศึกษาสูง มีประสบการณ์ในการใช้ภาษามาก และรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏมักจะมีแนวโน้มเอียงเข้าสู่ภาษาแม่ของผู้พูดมากที่สุด

งานวิจัยทั้งหมดที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ทั้งงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรภายในภาษา และงานวิจัยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม ผู้วิจัยยังไม่พบงานวิจัยใดเลยที่ศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายโดยเน้นประเด็นการสัมผัสภาษา ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทิศทางที่ผู้วิจัยศึกษา นั่นคือ จากภาษาที่เดิมไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายเป็นภาษาที่มีเสียงพยัญชนะท้าย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีเพื่อให้ได้ผลสรุปเป็นหลักฐานในการยืนยันแนวคิดเรื่องสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงของภาษาต่อไป

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอวิธีการและขั้นตอนในการศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยเนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ จุดเก็บข้อมูล ผู้บอกภาษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3.1 จุดเก็บข้อมูล

จุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ ได้แก่ ชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอและชุมชนภาษามลายูถิ่นปัตตานี ดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 1 ว่าผู้วิจัยต้องการเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษาละ 2 แห่งที่มีการสัมผัสภาษาไทย มากน้อยแตกต่างกัน แห่งหนึ่งเป็นชุมชนที่มีคนไทยอาศัยอยู่ในชุมชน อีกแห่งหนึ่งเป็นชุมชนที่ไม่มีคนไทยอาศัยอยู่ในชุมชน แต่ละชุมชนเป็นชุมชนเก่าแก่ มีประชากรตั้งถิ่นฐานในชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่า 100 ปี

3.1.1 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ชาวกะเหรี่ยงเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีจำนวนประชากรมากที่สุดในประเทศไทย ตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณชายแดนด้านตะวันตกของประเทศไทยซึ่งติดต่อกับพม่าตั้งแต่ตอนเหนือลงมาจนถึงจังหวัด ประจวบ คีรีขันธุ์ในบริเวณ 15 จังหวัด ได้แก่ ตาก เชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง สุโขทัย แพร่ ลำพูน แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธุ์ อุทัยธานี และ กำแพงเพชร ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลประชากรชาวกะเหรี่ยงสะกอจากสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าแต่ละจังหวัด มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่ในตำบลและอำเภอใดบ้าง อัตราร้อยละเท่าใดของประชากรทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยจึงโทรศัพท์ไปสอบถามองค์การบริหารส่วนตำบลว่าชาวกะเหรี่ยงที่อาศัยอยู่ในตำบลนั้นๆ เป็น กะเหรี่ยงสะกอหรือไม่ หากเป็นกะเหรี่ยงสะกอ ผู้วิจัยจะขอเบอร์โทรศัพท์ของผู้ใหญ่บ้านเพื่อ สอบถามข้อมูลเบื้องต้นต่างๆ เช่น ประวัติโดยสังเขปของหมู่บ้าน ประชากรในหมู่บ้านมีกี่หลังคาเรือน จำนวนเท่าใด มีกลุ่มชาติพันธุ์ใดอาศัยปะปนกันอยู่บ้าง ลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในหมู่บ้านเป็นอย่างไร หมู่บ้านตั้งอยู่บนพื้นที่สูงหรือพื้นที่ราบ ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้าน การประกอบอาชีพของประชากร และการตั้งสถานที่ราชการในละแวกหมู่บ้าน เช่น มีโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอนหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยจึงเดินทางไปสำรวจจุดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

จุดเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอ 2 แห่งที่คัดเลือก ได้แก่ หมู่บ้านปาละอูและหมู่บ้านแม่ปิง

1) **หมู่บ้านปาละอู** ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านทำให้ทราบว่า หมู่บ้านปาละอูก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ 100 ปีก่อน โดยชาวกะเหรี่ยงสะกอกลุ่มหนึ่งที่อพยพมาจากประเทศพม่าซึ่งหนีภัยสงคราม ปัจจุบันหมู่บ้านปาละอูมีประชากรประมาณ 750 คน 200 หลังคาเรือน ประชากรในหมู่บ้านประกอบด้วยชาวกะเหรี่ยงสะกอ ร้อยละ 45 ชาวกะเหรี่ยงโปร้อยละ 30 ชาวไทยร้อยละ 20 และชาวพม่าร้อยละ 5 ประชากรร้อยละ 50 นับถือศาสนาพุทธ และที่เหลืออีกร้อยละ 50 นับถือศาสนาคริสต์ ในหมู่บ้านจึงมีทั้งวัดและโบสถ์ มีโรงเรียนประจำหมู่บ้านซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนดังกล่าว คือ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนครสวรรค์ปาละอู ซึ่งสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยือน 2-3 ครั้ง อำเภอหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เก่าแก่และเจริญมาช้านานกว่าแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลอื่นๆ ใดๆก็ดี หมู่บ้านปาละอูตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองหัวหิน 60 กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านยังคงประกอบอาชีพทำไร่ เก็บของป่า และรับจ้าง

จากการสังเกตของผู้วิจัยซึ่งเคยได้มีโอกาสอยู่ในหมู่บ้านปาละอูในช่วงเวลาที่ออกภาคสนามเมื่อปีการศึกษา 2553 เป็นเวลา 8 วันดังที่ได้เคยกล่าวถึงแล้วในบทที่ 1 และจากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านเรื่องภาษาที่ประชากรในหมู่บ้านปาละอูใช้พูดกันนั้น ผู้วิจัยพบว่าภาษาที่ใช้พูดในหมู่บ้านปาละอูประกอบด้วย ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ภาษากะเหรี่ยงโป ภาษาไทยมาตรฐาน และภาษาพม่า ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านเป็นผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษาแม่ของตนเองและภาษาไทยมาตรฐาน ภาษากะเหรี่ยงสะกอถูกใช้พูดในครอบครัวกะเหรี่ยงสะกอและพูดกับชาวกะเหรี่ยงสะกอในหมู่บ้าน ภาษากลาง (lingual franca) ที่ถูกใช้เพื่อพูดกับคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ในหมู่บ้าน คือ ภาษาไทยมาตรฐาน นอกจากนี้ภาษาไทยมาตรฐานยังถูกใช้เมื่อชาวบ้านปาละอูออกไปนอกชุมชน พูดกับคนแปลกหน้า คนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ

2) **หมู่บ้านแม่ปิง** ตั้งอยู่ที่ตำบลแม่ฮี อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านทำให้ทราบว่าหมู่บ้านแม่ปิงก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ 200 ปีก่อนโดยชาวกะเหรี่ยงสะกอกลุ่มหนึ่งซึ่งเดิมตั้งถิ่นฐานอยู่ปากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปายในบริเวณที่ปัจจุบันเป็นบ้านเมืองแพร่ ปัจจุบันหมู่บ้านแม่ปิงมีประชากรประมาณ 893 คน 229 หลังคาเรือน ประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านเป็นชาวกะเหรี่ยงสะกอ หมู่บ้านตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองปาย 6 กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาคริสต์ ส่วนที่เหลือนับถือศาสนาพุทธ ในหมู่บ้านจึงมีทั้งโบสถ์และวัด โรงเรียนประจำหมู่บ้านชื่อโรงเรียนบ้านแม่ปิง โรงเรียนนี้ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอน ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ถั่วเหลือง และทำไร่มันสำปะหลังในที่ดินของตนเอง ประชากรบางส่วนประกอบอาชีพค้าขายและรับจ้าง เนื่องจากหมู่บ้านแม่ปิงตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองปายซึ่งเป็นแหล่ง

ท้องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเพียง 6 กิโลเมตร ประชากรในหมู่บ้านแม่ปิงบางส่วนจึงเดินทางไปค้าขายและรับจ้างในตัวเมืองปายซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากหมู่บ้านมากนัก สามารถนั่งรถประจำทางหรือขับรถมอเตอร์ไซด์ไปได้ได้อย่างสะดวก

จากการสังเกตของผู้วิจัยและการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านเรื่องภาษาที่ประชากรในหมู่บ้านแม่ปิงใช้พูดกันนั้น ผู้วิจัยพบว่าภาษาที่ใช้พูดในหมู่บ้านแม่ปิง คือ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษาไทยมาตรฐาน/ภาษาคำเมือง ภาษากะเหรี่ยงสะกอถูกใช้พูดภายในครอบครัวและในหมู่บ้าน ในขณะที่ภาษาไทยมาตรฐาน/ภาษาคำเมืองถูกใช้พูดเมื่อออกไปนอกชุมชนหรือพูดกับคนแม่ฮ่องสอน ทั้งนี้ ภาษาไทยมาตรฐานยังถูกใช้เมื่อพูดคุยกับคนแปลกหน้า คนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ

3.1.2 การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานี ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย บริเวณจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และบางอำเภอในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลประชากรผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีโดยการสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และได้รับข้อมูลว่า ประชากรมากกว่าร้อยละ 90 ในทุกตำบลของจังหวัดปัตตานีเป็นผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานี ดังนั้นทุกตำบลในจังหวัดปัตตานีจึงผ่านการคัดเลือกเป็นจุดเก็บข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้ทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ก่อนที่ผู้วิจัยจะเดินทางไปสำรวจจุดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะขอเบอร์โทรศัพท์ของผู้ใหญ่บ้านเพื่อสอบถามข้อมูลเบื้องต้นต่างๆ เช่น ประวัติโดยสังเขปของหมู่บ้าน ประชากรในหมู่บ้านมีกี่หลังคาเรือน จำนวนเท่าใด มีกลุ่มชาติพันธุ์ใดอาศัยปะปนกันอยู่บ้าง ลักษณะความเป็นอยู่ของประชากรในหมู่บ้านเป็นอย่างไร หมู่บ้านตั้งอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงภัยมากน้อยเพียงใด ระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของหมู่บ้าน การประกอบอาชีพของประชากร และการตั้งสถานที่ราชการในละแวกหมู่บ้าน เช่น โรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอนหรือไม่ จากนั้นผู้วิจัยจึงเดินทางไปสำรวจจุดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

จุดเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานี 2 แห่งที่คัดเลือก ได้แก่ หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแล

1) **หมู่บ้านตลาดแขก** ตั้งอยู่ที่ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านทำให้ทราบว่า หมู่บ้านตลาดแขกก่อตั้งขึ้นเมื่อประมาณ 150 ปีก่อน โดยชาวมลายูถิ่นปัตตานีที่อพยพมาจากจังหวัดปัตตานี ปัจจุบันหมู่บ้านตลาดแขกมีประชากรประมาณ 750 คน 210 หลังคาเรือน ประชากรในหมู่บ้านร้อยละ 65 เป็นชาวมลายูถิ่นปัตตานี ที่เหลือร้อยละ 35 เป็นคนไทย หมู่บ้านตลาดแขกตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองเกาะสมุยประมาณ 15 กิโลเมตร ประชากรส่วน

ใหญ่ในหมู่บ้านนับถือศาสนาอิสลาม ที่เหลือนับถือศาสนาพุทธ ในหมู่บ้านมีมัสยิด ไม่มีโรงเรียนประจำหมู่บ้าน แต่มีโรงเรียนซึ่งตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากหมู่บ้านมากนัก (ประมาณ 1 กิโลเมตร) ชื่อโรงเรียนบ้านหน้าค่าย โรงเรียนนี้ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอน ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านประกอบอาชีพประมง และค้าขาย โดยผู้ชายมีหน้าที่ออกทะเลเพื่อหาปลา บางคนออกทะเลกับสมาชิกในครอบครัว บางคนออกทะเลกับเพื่อนบ้านเป็นกลุ่ม เมื่อได้ปลามาแล้วผู้หญิงจะนำไปขายที่ตลาด ชื่อตลาดหัวถนน ซึ่งเป็นตลาดอาหารทะเลสดที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในอำเภอเกาะสมุย ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวจะเดินทางไปซื้ออาหารทะเลจากตลาดแห่งนี้ ทำให้ชาวบ้านหมู่บ้านตลาดแขกได้มีโอกาสค้าขายติดต่อกับผู้คนที่มาจากชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

จากการสังเกตของผู้วิจัยและการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านเรื่องภาษาที่ประชากรในหมู่บ้านตลาดแขกใช้พูดกันนั้น ผู้วิจัยพบว่าภาษาที่ใช้พูดในหมู่บ้านตลาดแขก คือ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาไทย ประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐาน/ภาษาไทยถิ่นใต้ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีถูกใช้พูดภายในครอบครัวและในหมู่บ้านหากออกไปนอกชุมชนหรือพูดกับคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ จะใช้ภาษาไทยมาตรฐานหรือภาษาไทยถิ่นใต้ ทั้งนี้ ภาษาไทยมาตรฐานยังถูกเมื่อพูดคุยใช้กับคนแปลกหน้า คนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ

2) **หมู่บ้านรูสะมิแล** ตั้งอยู่ที่ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จากการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านทำให้ทราบว่า หมู่บ้านรูสะมิแลก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อประมาณ 100 กว่าปีมาแล้ว ปัจจุบันหมู่บ้านรูสะมิแลมีประชากรประมาณ 950 คน 280 หลังคาเรือน ประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านเป็นชาวมลายูถิ่นปัตตานี หมู่บ้านตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองปัตตานี 10 กิโลเมตร ประชากรทั้งหมดนับถือศาสนาอิสลาม ในหมู่บ้านมีมัสยิด มีโรงเรียนประจำหมู่บ้านชื่อโรงเรียนรูสะมิแล โรงเรียนนี้ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อการเรียนการสอน ประชากรส่วนใหญ่ในหมู่บ้านประกอบอาชีพประมง ค้าขาย และรับจ้าง เช่นเดียวกับหมู่บ้านตลาดแขก ประชากรชายในหมู่บ้านรูสะมิแลซึ่งมีอาชีพประมงจะออกทะเลเพื่อหาปลาทำให้ผู้หญิงนำไปขายที่ตลาด นอกจากขายปลาแล้วยังมีการค้าขายอาหาร ผลไม้ เสื้อผ้า ฯลฯ เนื่องจากหมู่บ้านรูสะมิแลตั้งอยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จึงทำให้ประชากรในหมู่บ้านสามารถสร้างรายได้จากนักศึกษาและชาวบ้านจากหมู่บ้านใกล้เคียงได้อีกด้วย

จากการสังเกตของผู้วิจัยและการสัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านเรื่องภาษาที่ประชากรในหมู่บ้านรูสะมิแลใช้พูดกันนั้น ผู้วิจัยพบว่าภาษาที่ใช้พูดในหมู่บ้านรูสะมิแล คือ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี ประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นผู้รู้สองภาษา ได้แก่ ภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาไทยมาตรฐาน ภาษามลายูถิ่นปัตตานีถูกใช้พูดภายในครอบครัวและในหมู่บ้าน ส่วนภาษาไทยมาตรฐานจะถูกใช้หาก

ออกไปนอกชุมชน พุดกับคนแปลกหน้า คนต่างกลุ่มชาติพันธุ์ นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการ

3.2 ผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บอกภาษาจากชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอ 60 คน (30 คน x 2 ชุมชน) และชุมชนภาษามลายูถิ่นปัตตานี 60 คน (30 คน x 2 ชุมชน) รวมผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้ทั้งสิ้น 120 คน¹ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังต่อไปนี้

1. พุดภาษากะเหรี่ยงสะกอ และภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่
2. อาศัยอยู่ในชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอหรือภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างน้อยครึ่งอายุ
3. อายุ 12 ปีขึ้นไป และมีอวัยวะในการออกเสียงครบถ้วนสมบูรณ์

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้บอกภาษาโดยไม่จำกัดว่าผู้บอกภาษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยหรือไม่ ผู้บอกภาษามีความใกล้ชิดชุมชนมากน้อยเพียงใด และผู้บอกภาษามีทัศนคติต่อภาษาไทยอย่างไร เพื่อพิสูจน์ทราบว่าปัจจัยทางสังคมที่แตกต่างกันจะทำให้พบการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ ในการคัดเลือกผู้บอกภาษานั้น ผู้วิจัยได้ขอคำแนะนำและขอข้อมูลชาวบ้านจากผู้ใหญ่บ้าน คุณครู และ/หรือชาวบ้านในหมู่บ้านเพื่อให้ได้ผู้บอกภาษาที่มีคุณสมบัติตรงตามที่คุณวิจัยต้องการ เช่น การคัดเลือกผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีทั้งชาวกะเหรี่ยงสะกอที่เกิดในหมู่บ้านและชาวกะเหรี่ยงสะกอที่อพยพมาจากประเทศพม่าเมื่อไม่นานมานี้ ผู้วิจัยต้องการข้อมูลภาษาจากชาวกะเหรี่ยงสะกอที่เกิดในหมู่บ้านปาละอูเท่านั้น การขอคำแนะนำและขอข้อมูลชาวบ้านจากผู้ใหญ่บ้าน ครู และ/หรือชาวบ้านในหมู่บ้านทำให้ผู้วิจัยไม่เสียเวลา อีกทั้งยังได้ข้อมูลภาษาที่ต้องการด้วย

¹ ดูรายละเอียดผู้บอกภาษา ภาคผนวก ก

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแปรทางสังคมที่ใช้ในงานวิจัยนี้ อันประกอบด้วย ภาวะสองภาษา ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคิด และวัจนลีลา ดังแสดงต่อไปนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตัวแปรภาวะสองภาษา

ผู้วิจัยใช้ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา ซึ่งเป็นประโยคที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นเองโดยใช้เกณฑ์การจำแนกระดับความซับซ้อนของประโยคของโควินตันและคณะ (Covinton et al, 2006) เพื่อทดสอบความสามารถทั้งในด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ทำให้เห็นระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาแต่ละคน และสามารถจำแนกผู้บอกภาษาตามตัวแปรภาวะสองภาษาได้ โดยผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาฟังประโยคทดสอบที่เป็นภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้บันทึกเสียงพูดภาษาไทยของผู้วิจัยลงในเครื่องบันทึกเสียง หลังจากผู้บอกภาษาได้ฟังประโยคทดสอบที่เป็นเสียงพูดภาษาไทยของผู้วิจัยประโยคละ 2 ครั้ง ผู้วิจัยจึงให้ผู้บอกภาษาพูดประโยคทดสอบดังกล่าวเป็นภาษาแม่ของตนเอง เพื่อประเมินความสามารถในการฟังภาษาไทยว่ามากน้อยเพียงใด และให้ผู้บอกภาษาฟังประโยคทดสอบที่เป็นภาษาแม่ของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้บันทึกเสียงของผู้ช่วยผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ลงในเครื่องบันทึกเสียง หลังจากผู้บอกภาษาได้ฟังประโยคทดสอบที่เป็นเสียงพูดภาษาแม่ของตนประโยคละ 2 ครั้ง ผู้วิจัยจึงให้ผู้บอกภาษาพูดประโยคทดสอบดังกล่าวเป็นภาษาไทย เพื่อประเมินความสามารถในการพูดภาษาไทยว่ามากน้อยเพียงใด ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้งหมดมี 14 ประโยค แบ่งเป็นประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย 7 ประโยค และประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย 7 ประโยค ผู้วิจัยให้คะแนนประโยคละ 1 คะแนนหากผู้บอกภาษาสามารถฟังและพูดประโยคภาษาไทยอย่างถูกต้องตรงความหมาย ใช้คำศัพท์ภาษาไทยได้ถูกต้องโดยไม่มีคำปนคำศัพท์ภาษาท้องถิ่น เรียงลำดับคำภาษาไทยได้ถูกต้อง แม้ว่าผู้บอกภาษาพูดภาษาไทยโดยมีสำเนียงท้องถิ่นก็ไม่ถือว่าผิด ซึ่งสำเนียงท้องถิ่นที่ผู้วิจัยกำลังกล่าวถึง คือ การพูดภาษาไทยโดยไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย ผู้วิจัยยังคงให้คะแนนประโยคละ 1 คะแนน ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาทั้ง 14 ประโยค¹ ได้แก่

¹ ดูการถ่ายถอดเสียงเป็นภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่ภาคผนวก ข

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย

1. ฉันกินข้าว
2. พ่อและแม่ไปทำงาน
3. พี่พี่น้องคนที่ขโมยเงิน
4. ฉันสูงกว่าน้อง
5. พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก
6. ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง
7. น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อรู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย

1. ฉันดื่มน้ำ
2. พี่และน้องทำอาหาร
3. แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ
4. พ่อแก่กว่าแม่
5. ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน
6. ผู้หญิงคนที่ซื้อเสื้อออกไปตั้งแต่เช้า
7. พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯ เมื่อเรียนจบจากโรงเรียนที่อยู่ในหมู่บ้าน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน

ผู้วิจัยใช้คำถามประเมินความใกล้ชิดชุมชนเพื่อประเมินความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา โดยคำถามดังกล่าวเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความใกล้ชิดชุมชนตามแบบมิลรอย (Milroy, 1980) ผู้วิจัยดัดแปลงคำถามของมิลรอยเพื่อใช้เป็นคำถามสำหรับงานวิจัยนี้ 11 ข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความใกล้ชิดชุมชน โดยนับคะแนนจากการตอบคำถามจำนวน 11 ข้อ หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ใช่” เท่ากับได้ 1 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ไม่” เท่ากับได้ 0 คะแนน ทั้งนี้ ในคำถามข้อที่ 1 – 3 ผู้บอกภาษาต้องสามารถบอกชื่อญาติ เพื่อน และเพื่อนบ้านในชุมชนได้อย่างน้อย 5 คน ด้วย จึงจะได้คะแนนข้อละ 1 คะแนน คำถามทั้ง 11 ข้อ ได้แก่

1. ท่านสามารถบอกชื่อญาติในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านมา 5 คนได้ ใช่หรือไม่
2. ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านมา 5 คนได้ ใช่หรือไม่
3. ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนบ้านที่ทำงานหรือเรียนที่เดียวกันกับท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่
4. ท่านทำงานหรือเรียนในละแวกชุมชนใช่หรือไม่
5. เมื่อเพื่อนบ้านจัดงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ ท่านได้ไปร่วมงานใช่หรือไม่
6. เมื่อมีงานใดๆ ในชุมชน เช่น งานทำบุญ งานสงกรานต์ ท่านได้ไปร่วมงานใช่หรือไม่
7. ท่านพูดคุยกับเพื่อนบ้านใช่หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นหน้าก็คุยกัน หรือบังเอิญเจอกันตามที่ต่างๆ ในชุมชน
8. ท่านมีเพื่อนเป็นชนชาติพันธุ์เดียวกัน¹ ทั้งหมดใช่หรือไม่
9. เมื่อมีงานพัฒนาหมู่บ้าน ท่านไปร่วมงานใช่หรือไม่
10. เมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหมู่บ้าน ท่านไปประชุมด้วยใช่หรือไม่
11. ท่านสามารถบอกชื่องานเทศกาลประจำปีของชุมชนได้ใช่หรือไม่

3) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตัวแปรทัศนคติ

ผู้วิจัยประเมินทัศนคติของผู้บอกภาษาโดยถามคำถามประเมินทัศนคติตามแบบปาลีรัฐ ทรัพย์ปรง (2537) ผู้วิจัยดัดแปลงคำถามของปาลีรัฐเพื่อใช้เป็นคำถามสำหรับงานวิจัยนี้ 5 ข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การนับคะแนนโดยให้คะแนน 1 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ภาษาไทย” และให้คะแนน 0 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ภาษากะเหรี่ยงสะกอ/ภาษามลายูถิ่นปัตตานี” คำถามประเมินทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

¹ เปลี่ยนจากคำว่า “ชนชาติพันธุ์เดียวกัน” เป็นคำว่า “ชาวกะเหรี่ยงสะกอหรือปกากะญอ” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ และเปลี่ยนเป็นคำว่า “ชาวมลายู” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

1. คุณคิดว่าภาษาไทยกับภาษาแม่ของคุณ¹ ภาษาใดไพเราะกว่ากัน
2. เมื่อคุณอยู่ในชุมชนภาษาแม่ของคุณ โดยส่วนใหญ่คุณชอบหรือต้องการที่จะใช้ภาษาใดมากกว่ากัน ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย
3. สมมติว่า ถ้าคุณไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น แล้วเจอคนรู้จักที่พูดภาษาแม่ของคุณได้ บนรถเมล์หรือในที่สาธารณะ คุณจะเลือกใช้ภาษาอะไรทักทายหรือสื่อสารกับคนนั้น ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย
4. ถ้าให้เลือกได้ คุณอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดภาษาแม่ของคุณ หรือภาษาไทย
5. ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว คุณอยากสอนให้เขาพูดภาษาอะไรเป็นภาษาแรก ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย

4) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลตัวแปรวัจนลีลา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง (casual style) และวัจนลีลาแบบระมัดระวัง (careful style) วัจนลีลาทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวแตกต่างกันตามความใส่ใจหรือความรู้ตัวของผู้พูด วัจนลีลาแบบเป็นกันเองเป็นวัจนลีลาที่ผู้พูดให้ความใส่ใจหรือมีความรู้ตัวน้อยกว่าวัจนลีลาแบบระมัดระวัง

- **วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง** ผู้วิจัยใช้หัวข้อสนทนาเพื่อให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องในหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น เล่าประวัติส่วนตัว ชีวิตประจำวัน ประวัติชุมชน และนิทาน เพื่อให้ได้คำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้บอกภาษาพูดและเล่าเรื่องประมาณ 2-3 นาที

- **วัจนลีลาแบบระมัดระวัง** ผู้วิจัยใช้รายการคำในการเก็บข้อมูลวัจนลีลาแบบระมัดระวัง ผู้วิจัยคัดเลือกคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอตามหมวดความหมายของคำจากพจนานุกรมภาษาไทย-กะเหรี่ยงสะกอ (สุรียา รัตนกุล, 2529) และคำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามหมวดความหมายของคำจากพจนานุกรมภาษาภาษาไทย-มลายูปัตตานี-มลายูกลาง (นูรีดา หะยียะโกะ, 2554) จากนั้นจึงสอบถามผู้บอกภาษาเพื่อตรวจสอบว่าคำศัพท์ดังกล่าวเป็นที่รู้จักและใช้ในจุดเก็บข้อมูลแต่ละ

¹ เปลี่ยนจากคำว่า “ภาษาแม่ของคุณ” เป็นคำว่า “ภาษากะเหรี่ยงสะกอหรือปกากะญอ” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ และเปลี่ยนเป็นคำว่า “ภาษามลายูมลายูถิ่นปัตตานี” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

แห่งหรือไม่ และตรวจสอบความถูกต้องของเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์ในคำศัพท์ที่ผู้วิจัยเลือก เนื่องจากคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงหลายคำมีเสียงสระและเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกัน ดังนั้น คำศัพท์ที่ใช้เป็นรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงบางคำจึงไม่ซ้ำกัน ส่วนคำศัพท์ที่ใช้เป็นรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลเป็นคำศัพท์ชุดเดียวกัน เนื่องจากจุดเก็บข้อมูลทั้งสองแห่งใช้คำศัพท์เหมือนกัน ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาพูดคำตามรายการคำที่กำหนดไว้ภาษาละ 90 คำ เป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) 45 คำและคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?) 45 คำ ตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ดังแสดงในตารางที่ 3.1 – 3.6 ซึ่งผู้วิจัยใช้ตัวเลข 1-4 เพื่อแทนเสียงวรรณยุกต์ 4 หน่วยเสียงในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ดังนี้ 1 = เสียงวรรณยุกต์ต่ำ (low) 2 = เสียงวรรณยุกต์กลาง (mid) 3 = เสียงวรรณยุกต์สูง (high) และ 4 = เสียงวรรณยุกต์ตก (falling) ส่วนภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านแม่ปิงมีเสียงวรรณยุกต์ 2 หน่วยเสียง ผู้วิจัยใช้ตัวเลข 1-2 เพื่อแทนเสียงวรรณยุกต์ ดังนี้ 1 = เสียงวรรณยุกต์ต่ำ (low) และ 2 = เสียงวรรณยุกต์สูง (high)

ตารางที่ 3.1 คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๘)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย
1	yɔ2	แดง	24	tə1	หนึ่ง
2	ci3	มือ	25	sə3	สาม
3	kɔ2	คอ	26	je4	ห้า
4	phu3	ลูก	27	xi3	หก
5	mɛ1 ku3	หาง	28	di2	ตัว (สัตว์ 4 ขา)
6	mɛ3	พื้น	29	chi3	สิบ
7	ni3	นม	30	ʔa3	มาก
8	di3	สะดือ	31	lɔ2	ลง
9	ci3	เงิน	32	mi4	นอน
10	ki1	เห็ด	33	si4	ตาย
11	li2	หลานตา, ยาย	34	ju2	บิน
12	me2	ข้าว (สุก)	35	khi3	สอง
13	yi3	งู	36	ni2	เขา
14	ta4 cu2	ฝน	37	xɛ2	ผอม
15	de3	กบ	38	cha4	ปวด, เจ็บ
17	ti1	มด	40	su2	ดำ
18	ji1	หนู	41	ci2	ผูก
19	phɔ4	ดอกไม้	42	ci4	ปีบ
20	la4	พระจันทร์	43	pa1	วาง
21	li4	หิน	44	kə1	ไล่
22	mi4	พระอาทิตย์	45	ye2	ดี
23	thi2	น้ำ			

ตารางที่ 3.2 คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย
1	chi?3	ครก	24	to?3	หนา
2	khu?3	ขุด	25	phu3 du?3	หลาน
3	tha?1	เหล็ก	26	ho?1	ร้องไห้
4	di?3	ไข่	27	no?3	หญ้า
5	kha?1	ยิง	28	ʋo?3	กิน
6	chy?3	ซัก	29	kə1 si?3 bi?3	ยาพิษ
7	tho?1	ขึ้น	30	thu?3	นก
8	mɛ1 tu?3	ตา	31	ɲa?3	ปลา
9	khə?3	ทำ	32	tho?1	หมู
10	chu?3	ขน	33	swe?3	ถ่าน
11	khu?3	หัว	34	ta4 ʋi?3	เมฆ
12	thi?3	เห็น	35	si?3 sa?3	ผลไม้
13	ci3 mi?3	นิ้ว (มือ)	36	si?3 la?3	ไปไม้
14	ci?3	ซ้าย	37	si?3	ไม้
15	thi?3	อวัยวะเพศชาย	38	wa?3	ไฟ
16	li?1	อวัยวะเพศหญิง	39	khli?3	ธนู
17	hi?3	บ้าน	40	ni?3	หัวเราะ
18	kə1 si?3	ม้า	41	mi2 mo?3	ฝัน
19	pla?3	ปล่อย	42	chi?3	เปรี้ยว
20	cha?3	ดาว	43	li?3	เลีย
21	sa?1	หัวใจ	44	ʋi?3	กัด
22	wa?3	เกา	45	ʋu?3	เผา
23	su?3	ตັບ			

ตารางที่ 3.3 คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแมปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย
1	khu1	ชุด	24	ye2	ดี
2	chə2	หวาน	25	su2	ดำ
3	yw2	แดง	26	xɛ2	ผอม
4	thi2	น้ำ	27	me2	ข้าว (สุก)
5	thu2	ทอง	28	mo1	แม่
6	khi2	สอง	29	yi2	งู
7	chi1	เปรี้ยว	30	ju2	บิน
8	ki2	เห็ด	31	na1	หู
9	to1	ดำ	32	no2	โง่
10	se2	ไม้	33	ni2	หัวเราะ
11	he2	มา	34	wa2	ไผ่
12	so2	น้ำมัน	35	li2	หลานตา, ยาย
13	si2	ตาย	36	bi2	ข้าวเปลือก
14	tho1	นก	37	da2	ลูกคนเล็ก
15	tə1	มด	38	lo2	ลง
16	pho2	ลูก	39	mi2	พระอาทิตย์
17	pa2	พ่อ	40	je2	ห้า
18	ce2	ตก (ปลา)	41	wa2	ขาว
19	the1	อวัยวะเพศชาย	42	le2	ไป
20	pho2	ดอกไม้	43	ma2	ลูกเขย
21	phi2	ปู่, ตา	44	no2	เขา
22	cho2	ไก่	45	ni1	อวัยวะเพศหญิง
23	cha1	ดาว			

ตารางที่ 3.4 คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแม่ปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษากะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย
1	naʔ2	เนื้อ	24	saʔ2	คัน
2	thaʔ2	เหล็ก	25	soʔ2	สาม
3	diʔ1	ไข่	26	noʔ2	พี่สาว
4	khaʔ2	ยิง	27	deʔ1	กบ
5	kiʔ2	ตกใจ	28	xeʔ2	มีด
6	ciʔ2	มือ	29	loʔ2	เท (อาหาร)
7	thoʔ1	หมู	30	doʔ2	บ้าน
8	ʔeʔ2	รัก	31	beʔ1	ตัว (นก)
9	ʔoʔ2	กิน	32	deʔ1	ลูกสะไภ้
10	ʔeʔ2	กัด	33	doʔ1	ใหญ่
11	coʔ2	พี่ชาย	34	boʔ1	หน่อไม้
12	toʔ1	หนา	35	koʔ1	ชี้เกียด
13	ceʔ1	ซ้าย	36	xoʔ2	แปด
14	ciʔ2	หัวใจ	37	ta2 bli2	ขอบคุณ
15	teʔ2	พูด	38	wiʔ1	อร่อย
16	ceʔ2	เงิน	39	bluʔ2	แผลถลอก
17	keʔ2	น้อง	40	kiʔ1 diʔ1	ต้นขา
18	kiʔ2	ลาย	41	hiʔ2	รับ
19	koʔ2	ขนม	42	loʔ2	หมด
20	haʔ2	เที่ยว	43	maʔ2	แข็ง
21	khov3	รอ	44	boʔ2	ห่อ
22	chaʔ2	เย็บ	45	diʔ2	ข้า (แผล)
23	coʔ2	โรงเรียน			

ตารางที่ 3.5 คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีหมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมาย ภาษาไทย
1	pi.pi	แก้ม	24	ti.g๑	สาม
2	ka.ki	ขา, เท้า	25	li.m๑	ห้า
3	li.ŋe	แขน	26	la.pe	แปด
4	si.ku	ข้อศอก	27	ti.bu	อ้อย
5	gi.gi	ฟัน	28	ti.do	นอน
6	da.gu	คาง	29	ma.du	ผึ้ง
7	bu.wi	ให้	30	ma.t๑	ตา
8	bi.de	ปิ่น	31	mu.k๑	หน้า
9	?i.ke	ปลา	32	ra.m๑	ผีเสื้อ
10	ma.ke	กิน	33	cu.cu	หลาน
11	pi.se	กล้วย	34	hi.te	ดำ
12	ka.ce	ถั่ว	35	bi.yu	น้ำเงิน
13	bi.te	ดาว	36	li.ma	ส้ม
14	bu.le	พระจันทร์	37	hi.ja	เขียว
15	mi.le	แก้ว	38	ku.ba	ควาย
16	?a.ka	ราก	39	ki.te	ปู
17	pi.sa	มีด	40	na.k๑	ขนุน
18	si.se	หวี	41	sa.w๑	ละมุด
19	?u.la	งู	42	si.ya	ตะไคร้
20	ku.d๑	ม้า	43	la.bu	ฟักทอง
21	ha.tu	ผี	44	ka.te	เตียง
22	sa.tu	หนึ่ง	45	ba.ta	หมอน
23	du.w๑	สอง			

ตารางที่ 3.6 คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีหมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ	คำศัพท์ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมาย ภาษาไทย	ลำดับ	คำศัพท์ ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมาย ภาษาไทย
1	mu.lo?	ปาก	24	bi.si?	กระซิบ
2	pi.yo?	ห้อง	25	bu.ke?	ภูเขา
3	ya.mo?	ผม	26	sa.ke?	ป่วย, เจ็บ
4	ti.ko?	คอ	27	ba.to?	ไอ
5	lu.tu?	หัวเข่า	28	ci.co?	จิ้งจก
6	?a.no?	ลูก	29	ka.to?	กบ
7	ka.ko?	พี่สาว	30	?i.te?	เปิด
8	?u.de	กุ่ม	31	ki.te?	กัด
9	si.mu?	มด	32	ke.he?	คายน
10	na.mu?	ยุง	33	se.ue?	เอียง
11	la.la?	แมลงวัน	34	ci.pa?	เร็ว
12	pi.te?	มะละกอ	35	?i.ka?	ผูก
13	ja.be?	อรุ่น	36	ki.la?	มีด
14	pi.do?	จำปาตะ	37	?u.la?	หนอน
15	su.ya?	ตำราเรียน	38	ku.la?	เห็ด
16	ja.lo?	ยางลบ	39	ma.ko?	ถั่ว
17	bi.le?	ห้อง	40	so.yo	ลิ้นชัก
18	ki.te?	วัด	41	ta.ho?	ทิ้ง
19	ta.se?	ทะเลสาบ	42	du.do?	นั่ง
20	ge.se?	ไม้ขีด	43	pu.yo?	หม้อ
21	bi.do?	แป้ง	44	ta: ko?	กล้วย
22	ki.ci?	เล็ก	45	ka.su?	รองเท้า
23	na.si?	ข้าว			

3.4 การเก็บข้อมูลภาคสนาม

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาด้วยตนเอง และผู้วิจัยมีผู้ช่วยวิจัยที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยและเป็นล่ามสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในกรณีที่ผู้บอกภาษาไม่เข้าใจภาษาไทย

ในลำดับแรกของการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของผู้บอกภาษาแต่ละคน จากนั้นจึงเริ่มต้นเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลาแบบเป็นกันเองก่อน โดยผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องในหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น เล่าประวัติส่วนตัว เล่าประวัติชุมชน หรือเล่านิทาน จากนั้นผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง โดยผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูรูปภาพ ของจริง หรือถามคำถาม เพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ภาษาละ 90 คำ ทั้งนี้ ข้อมูลภาษาที่ได้จากผู้บอกภาษาจะเป็นภาษาแม่ของผู้บอกภาษาในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลาแบบระมัดระวังนั้น ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาษา 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) ใช้รูปภาพประกอบการเก็บข้อมูล 2) ใช้ของจริงประกอบการเก็บข้อมูล และ 3) ใช้คำถามหรือคำอธิบายประกอบการเก็บข้อมูลในกรณีที่ไม่สามารถหารูปภาพหรือของจริงมาแสดงได้ การเก็บข้อมูลโดยใช้เครื่องมือประกอบการเก็บข้อมูลรูปแบบที่ 1 และ 2 เป็นวิธีที่เหมาะสมและมีประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากการใช้รูปภาพหรือของจริงมาแสดงนั้นเป็นสิ่งที่ชัดเจนและทำให้ผู้บอกภาษาไม่สับสนหรือคิดไปถึงสิ่งอื่น อีกทั้งยังช่วยให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูรูปภาพหรือของจริง จากนั้นจึงถามผู้บอกภาษาด้วยคำถามว่า “คุณ¹เรียกสิ่งนี้ว่าอะไร” เมื่อได้คำตอบแล้วผู้วิจัยจึงบันทึกข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่เตรียมไว้² อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่หารูปภาพหรือของจริงมาแสดงไม่ได้ ผู้วิจัยจึงใช้เครื่องมือรูปแบบที่ 3 คือ การใช้คำถามหรือคำอธิบายประกอบการเก็บข้อมูล ตัวอย่างเช่น ผู้วิจัยต้องการทราบคำเรียกรส ‘เปรี้ยว’ ผู้วิจัยจึงถามผู้บอกภาษาว่า “มะนาวมีรสชาติอย่างไร” เป็นต้น

หลังจากเก็บข้อมูลภาษาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงทดสอบภาวะสองภาษาของผู้บอกภาษา โดยใช้ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย จากนั้นจึงถามคำถามเพื่อประเมินความใกล้ชิดชุมชน และถามคำถามเพื่อประเมินทัศนคติของผู้บอกภาษาเป็นลำดับสุดท้าย

¹ เวลาสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้คำเรียกขานที่เหมาะสม เช่น ลุง, ป้า, พี่, น้อง เป็นต้น

² รูปแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลที่ภาคผนวก ค

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยเริ่มต้นการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนกคำศัพท์ทั้ง 2 ภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มของคำศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และกลุ่มของคำศัพท์ที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๒) เนื่องจากโครงสร้างคำในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีนั้นมีทั้งคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๒) ผู้วิจัยจึงต้องวิเคราะห์โดยจำแนกกลุ่มคำศัพท์ เพื่อวิเคราะห์รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้งเสียง (๑) และ (๒) ในภาษาทั้ง 2 ภาษา มีแนวโน้มของการปรากฏเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
- ผู้วิจัยนับความถี่ของการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้าย และวิเคราะห์คำนวณค่าร้อยละของการปรากฏ โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมทั้งหมดก่อนว่าพบการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายกี่ครั้ง จากนั้นจึงวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามตัวแปรสังคม
- ผู้วิจัยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายกับตัวแปรทางสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมด้วยกัน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation analysis)
- ผู้วิจัยนับคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา และบันทึกว่าผู้บอกภาษาแต่ละคนมีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยในระดับใด จากนั้นจึงนับและบันทึกค่าความถี่ในการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายของผู้บอกภาษาแต่ละคน และใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์การแปรของของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรภาวะสองภาษา
- ผู้วิจัยจำแนกผู้บอกภาษาตามระดับอายุ โดยเรียงลำดับจากอายุน้อยที่สุดไปหาอายุมากที่สุด จากนั้นจึงนับและบันทึกค่าความถี่ในการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายของผู้บอกภาษาแต่ละคน และใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์การแปรของของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรอายุ
- ผู้วิจัยนับคะแนนใกล้เคียงชุมชนของผู้บอกภาษา และบันทึกว่าผู้บอกภาษาแต่ละคนมีคะแนนความใกล้เคียงชุมชนในระดับใด จากนั้นจึงนับและบันทึกค่าความถี่ในการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายของผู้บอกภาษาแต่ละคน และใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอย (Regression

Analysis) เพื่อวิเคราะห์การแปรของของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน

- ผู้วิจัยนับคะแนนทัศนคติต่อภาษาไทยของผู้บอกภาษา และบันทึกว่าผู้บอกภาษาแต่ละคนมีคะแนนทัศนคติต่อภาษาไทยในระดับใด จากนั้นจึงนับและบันทึกค่าความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายของผู้บอกภาษาแต่ละคน และใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอย (Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์การแปรของของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรทัศนคติ

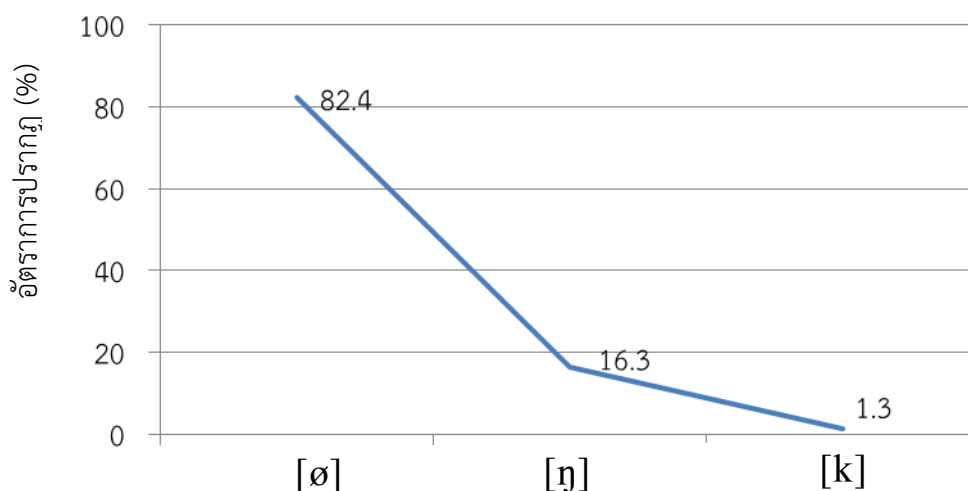
- ผู้วิจัยจำแนกข้อมูลภาษาตามวัจนลีลา ได้แก่ วัจนลีลาแบบเป็นกันเองและวัจนลีลาแบบระมัดระวัง จากนั้นจึงนับและบันทึกค่าความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายจำแนกตามวัจนลีลา และใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามวัจนลีลา

- ผู้วิจัยสังเคราะห์ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่โดยตีความจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแผนภูมิประเภทต่างๆ เพื่อแสดงให้เห็นภาพการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายได้อย่างชัดเจน ต่อไปนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอตัวอย่างการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสมมติจากสถิติทุกประเภทที่ใช้ในงานวิจัยนี้ ซึ่งประกอบด้วย การหาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) และไคสแควร์ (Chi-Square)

- 1) การหาค่าร้อยละ (Percentage) ผู้วิจัยใช้สถิตินี้เพื่อวิเคราะห์อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ทำให้ทราบว่ารูปแปรใหม่ที่พบได้แก่รูปแปรใดบ้าง และมีอัตราการปรากฏมากน้อยเพียงใด ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสถิติร้อยละในการวิเคราะห์การปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๓) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ตัวอย่างภาพแสดงอัตราการปรากฏของรูปแปร (ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ข้อมูลสมมติภาพที่ 3.1 ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรต่างๆ โดยภาพรวม ไม่ได้จำแนกตามปัจจัยทางสังคมประการใด แสดงให้เห็นว่าเสียงพยัญชนะท้าย (ø) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดโดยชาวกะเหรี่ยงสะกอที่บ้านป่าละอู มีรูปแปร 3 รูป ได้แก่ รูปแปร [ø] [ŋ] และ [k] ซึ่งมีอัตราการปรากฏร้อยละ 82.4 ร้อยละ 16.3 และร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

2) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เป็นสถิติที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์¹ (Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (ตัวแปรทางสังคม) กับตัวแปรตาม (รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย) และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยตัวเอง เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรแต่ละตัวเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกันได้ และมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร และความสัมพันธ์นั้นเป็นความสัมพันธ์ในระดับและทิศทางใด ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสถิติการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ของการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (ø) กับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด ดังแสดงในตารางที่ 3.7

¹ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์หรือค่า R จะมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง ± 1 เครื่องหมาย + หรือ - ใช้เป็นเครื่องหมายแสดงทิศทาง หากมีค่าเป็นบวกแสดงว่าเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และหากมีค่าเป็นลบแสดงว่าเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ความสัมพันธ์แบ่งได้ตามระดับ ได้แก่ $0 \leq r < 0.5$ ความสัมพันธ์ระดับน้อยมากถึงน้อย, $0.5 \leq r < 0.8$ ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง, $0.8 \leq r \leq 1$ ความสัมพันธ์ระดับสูงถึงสูงมาก (สุทธนู ศรีไสย์, 2547)

ตารางที่ 3.7 ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) กับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด

Correlation

		ความใกล้ชิดชุมชน	ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย	รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)
ความใกล้ชิดชุมชน	Pearson Correlation	1	-.686**	-.677**
	Sig. (2-tailed)		.000	.000
	N	120	120	120
ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย	Pearson Correlation	-.686**	1	.785**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000
	N	120	120	120
รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)	Pearson Correlation	-.677**	.785**	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.000	
	N	120	120	120

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ และความสัมพันธระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองในตารางที่ 3.9 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย ทั้ง 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน และเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกันได้ โดยพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนกับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย เท่ากับ $-.686$ เป็นความสัมพันธ์ กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 หมายความว่าความใกล้ชิดชุมชนกับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางค่อนข้างสูงในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก

ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัวแปรก็แสดงให้เห็นว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 กล่าวคือ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) กับความใกล้ชิดชุมชน เท่ากับ $-.677$ เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางค่อนข้างสูงในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (ρ) กับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด เท่ากับ .785 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก

3) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เป็นสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามว่ามีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ในทิศทางใด ผู้วิจัยคำนวณสถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอยโดยใช้โปรแกรม SPSS for Window Version 17.0 ผู้วิจัยใช้สถิตินี้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับปัจจัยทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติ นอกจากนี้สถิตินี้จะแสดงให้เห็นความสัมพันธ์และอิทธิพลระหว่างตัวแปรแล้ว ยังสามารถแสดงสมการเพื่อทำนายการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอได้อย่างแม่นยำอีกด้วย ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสถิติการวิเคราะห์ค่าถดถอยในการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามอายุของผู้พูด

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าอายุของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกออย่างไร ทั้งนี้ ยังสามารถแสดงสมการเพื่อทำนายการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามอายุของผู้พูดได้อย่างแม่นยำอีกด้วย ดังแสดงในตารางที่ 3.8 และ 3.9

ตารางที่ 3.8 ตัวอย่างการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.935 ^a	.874	.869	4.437

a. Predictors: (Constant), อายุ

ตารางที่ 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอยทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) แสดงผลการคำนวณความสัมพันธ์อายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ พบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.935 แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้พูดมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุในระดับสูงมาก และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.874 ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับให้เหมาะสมแล้ว (Adjusted R Square) มีค่าเท่ากับ .869 ซึ่งสามารถแปลงค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้วให้เป็นค่าร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 86.9 ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าอายุของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุร้อยละ 86.9 อย่างไรก็ตาม นอกจากสถิติการวิเคราะห์ถดถอยจะสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรสังคมและการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายได้แล้วนั้น สถิติดังกล่าวนี้ยังสามารถแสดงสมการเพื่อคำนวณการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายได้อย่างแม่นยำอีกด้วย ดังแสดงในตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 ตัวอย่างตารางแสดงการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	37.674	1.755		21.470	.000
	อายุ	-.630	.045	-.935	-13.924	.000

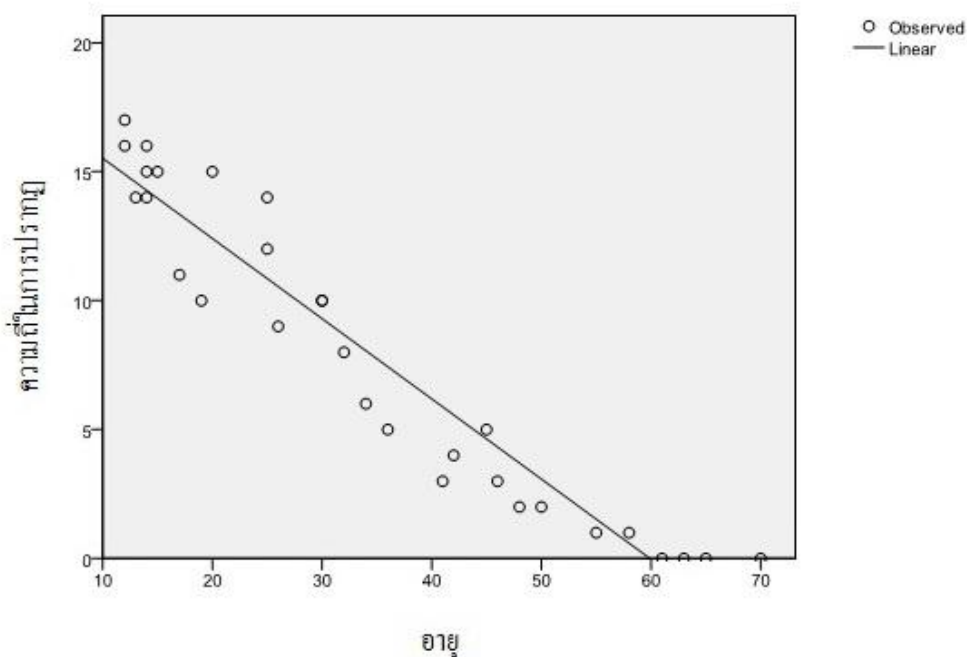
a. Dependent Variable: รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ตารางที่ 3.9 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบอิทธิพลของอายุของผู้พูดที่มีต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูเป็นดังสมการต่อไปนี้

$$\text{การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย} = 37.674 + (-.630) (\text{อายุ})$$

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของอายุของผู้พูด} = -.630$$

นอกจากนี้ยังพบว่าผลการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามกับอายุของผู้พูดในระดับสูงมาก (Beta = -.935) จึงสรุปได้ว่าอายุของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามดังกล่าวทำให้เราเห็นว่ายิ่งผู้พูดมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูน้อยลงเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามสามารถกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้พูดมีอายุน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นตามไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ตัวอย่างภาพแสดงความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของอายุของผู้พบกับความถี่ในการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

4) ไคสแควร์ (Chi-Square) เป็นสถิติที่ใช้เพื่อทดสอบและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยคำนวณสถิติไคสแควร์โดยใช้โปรแกรม R ผู้วิจัยใช้สถิตินี้เพื่อวิเคราะห์ว่าการปรากฏของรูปแบบของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีความแตกต่างกันตามตัวแปรวัจนลีลาหรือไม่ และความแตกต่างดังกล่าวเป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่อย่างไร ผู้วิจัยได้จำแนกข้อมูลการปรากฏของเสียงพยัญชนะท้ายตามวัจนลีลาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง (Casual Style) และวัจนลีลาแบบระมัดระวัง (Careful Style) ในที่นี้ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับสถิติไคสแควร์ในการวิเคราะห์การปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๘) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ ดังแสดงในตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 ตัวอย่างตารางแสดงอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษา
กะเหรี่ยงสะกอ

	วจนลีลาแบบเป็นกันเอง	วจนลีลาแบบระมัดระวัง
รูปแปรใหม่	23	75

ตารางที่ 3.12 แสดงให้เห็นอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษา
กะเหรี่ยงสะกอตามวจนลีลา รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีอัตราการปรากฏในวจนลีลาแบบ
ระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเอง เมื่อคำนวณด้วยวิธีการทางสถิติไคสแควร์ (Chi-square)
พบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาทั้ง 2 ภาษา มีความแตกต่างกัน
ตามวจนลีลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 (ภาษากะเหรี่ยงสะกอ $\chi^2 = 27.59$,
df = 1, p < 0.05)

บทต่อไปเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษา
กะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายใน
ภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแปรใดบ้าง แต่ละรูปแปรมีความถี่และอัตราการ
ปรากฏมากน้อยเพียงใด

บทที่ 4

รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์การปรากฏของรูปแปรเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีว่ามีรูปแปรใดบ้าง แต่ละรูปแปรมีความถี่และอัตราการปรากฏมากน้อยเพียงใด โดยผู้วิจัยจะเรียงลำดับการนำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ
- 4.2 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ
- 4.3 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี
- 4.4 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

4.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

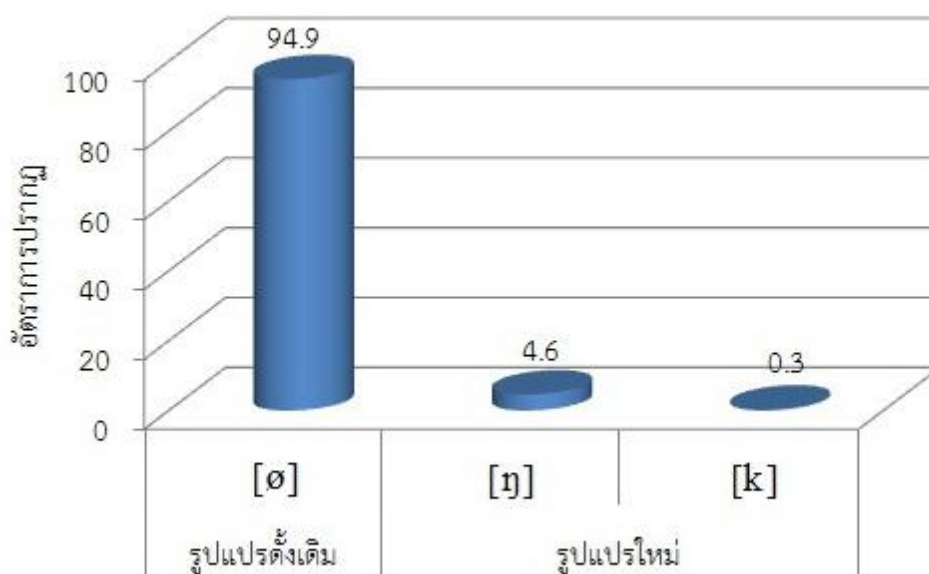
ในการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอโดยภาพรวม ซึ่งไม่ได้จำแนกตามตัวแปรทางสังคม ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอทั้ง 2 ถิ่น 60 คน ข้อมูลดังกล่าวได้จากการเก็บข้อมูลวจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็นกันเอง (casual style) และวจนลีลาแบบระมัดระวัง (careful style) ผู้วิจัยวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากคำศัพท์ที่ตามปรกติมีเสียงพยัญชนะท้าย (๐) จำนวนทั้งหมด 90 คำ ซึ่งผู้วิจัยได้จากการเก็บข้อมูลวจนลีลา 2 ประเภทดังกล่าว ประเภทละ 45 คำ ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์คำในจำนวนที่เท่ากันจากการเก็บข้อมูลวจนลีลาทั้ง 2 ประเภท เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากวจนลีลาทั้ง 2 ประเภทได้อย่างชัดเจน การเก็บข้อมูลวจนลีลาแบบเป็นกันเองนั้น ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องเป็นคำพูดต่อเนื่องภาษากะเหรี่ยงสะกอ จากนั้นผู้วิจัยนำเรื่องเล่ามาจำแนกคำที่ได้ยินเป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย [๐] จำนวน 45 คำแรกในเรื่องเล่าของผู้บอกภาษาแต่ละคน ส่วนในการเก็บข้อมูลวจนลีลาแบบระมัดระวัง ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูรูปภาพ ดูของจริง หรือถามคำถามเพื่อให้ผู้บอกภาษา พูดคำภาษากะเหรี่ยงสะกอที่ตามปรกติมีเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้จำนวน 45 คำเช่นกัน จากนั้นผู้วิจัยจึงนับความถี่ของรูปแปรทั้งหมด ดังนั้น ความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พบทั้งหมดในงานวิจัยนี้จึงเท่ากับ 5,400 ครั้ง (60 คน x 90 คำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษา กะเหรี่ยงสะกอโดยภาพรวม พบว่าเสียงดังกล่าวมีรูปแปรทั้งหมด 3 รูปแปร ได้แก่ รูปแปร [๑] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิมในภาษากะเหรี่ยงสะกอ รูปแปร [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ความถี่และอัตราร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษา กะเหรี่ยงสะกอ

	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่	
	[๑]	[ŋ]	[k]
ความถี่	5,128	251	21
ร้อยละ	94.9	4.6	0.3

$$\chi^2 = 9250.8, df = 2, p < 0.01$$

ภาพที่ 4.1 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษา กะเหรี่ยงสะกอมี 3 รูป ได้แก่ รูปแปร [๑] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม รูปแปร [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ มีอัตราการปรากฏร้อยละ 94.9 ร้อยละ 4.6 และร้อยละ 0.3 ตามลำดับ ผลการคำนวณค่าสถิติไคสแควร์แสดงว่าอัตราการปรากฏที่แตกต่างกันของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ใน

ภาษากะเหรี่ยงสะกอมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 9250.8$, $df = 2$, $p < 0.01$)

ผู้วิจัยพบว่าคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอบางคำเท่านั้นที่มีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) บางคำมีรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง 2 รูปแปร ได้แก่ รูปแปร [ŋ] และ [k] ในขณะที่บางคำมีรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเพียงรูปแปรเดียว คือ รูปแปร [ŋ] ตัวอย่างคำศัพท์ที่พบรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง 2 รูปแปร เช่น คำว่า ‘นม’ /ni3/ ซึ่งเป็นคำพยางค์เปิด ท้ายพยางค์เป็นเสียงสระ ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย หรือเรียกได้ว่ามีเสียง /๑/ เป็นเสียงพยัญชนะท้าย ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาชาวกะเหรี่ยงสะกอบางคนออกเสียงว่า /ni3/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /niŋ3/ และบางคนออกเสียงว่า /ni^h3/ ตัวอย่างที่สอง คือ คำว่า ‘พระอาทิตย์’ /mi4/ ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาบางคนออกเสียงว่า /mi4/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /miŋ4/ และบางคนออกเสียงว่า /mi^h4/ และตัวอย่างสุดท้าย คือ คำว่า ‘ปิบ’ /ci4/ ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาบางคนออกเสียงว่า /ci4/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /ciŋ4/ และบางคนออกเสียงว่า /ci^h4/ ส่วนตัวอย่างของคำศัพท์ที่พบรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเพียงรูปแปรเดียว คือ รูปแปร [ŋ] นั้น ได้แก่ คำว่า ‘ดำ’ /su2/ ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาบางคนออกเสียงว่า /su2/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /suŋ4/ อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ คำว่า ‘น้ำ’ /thi2/ ผู้วิจัยพบว่าผู้พูดชาวกะเหรี่ยงสะกอบางคนออกเสียงว่า /thi2/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /thiŋ4/ และตัวอย่างสุดท้าย คือ คำว่า ‘เห็ด’ /ki1/ ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาบางคนออกเสียงว่า /ki1/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /kiŋ1/ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยไม่พบคำศัพท์ใดที่มีรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเพียงรูปแปรเดียว คือ รูปแปร [k] โดยไม่พบการปรากฏของรูปแปร [ŋ] ร่วมด้วย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอโดยภาพรวม ซึ่งพบว่ามีการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอดังแสดงในตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1 ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยต้องการทราบว่ารูปแปร [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ที่พบในภาษากะเหรี่ยงสะกอ มีความถี่ของการปรากฏในจุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิง ทั้ง 2 แห่งหรือไม่มากนักเพียงใด ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

4.1.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

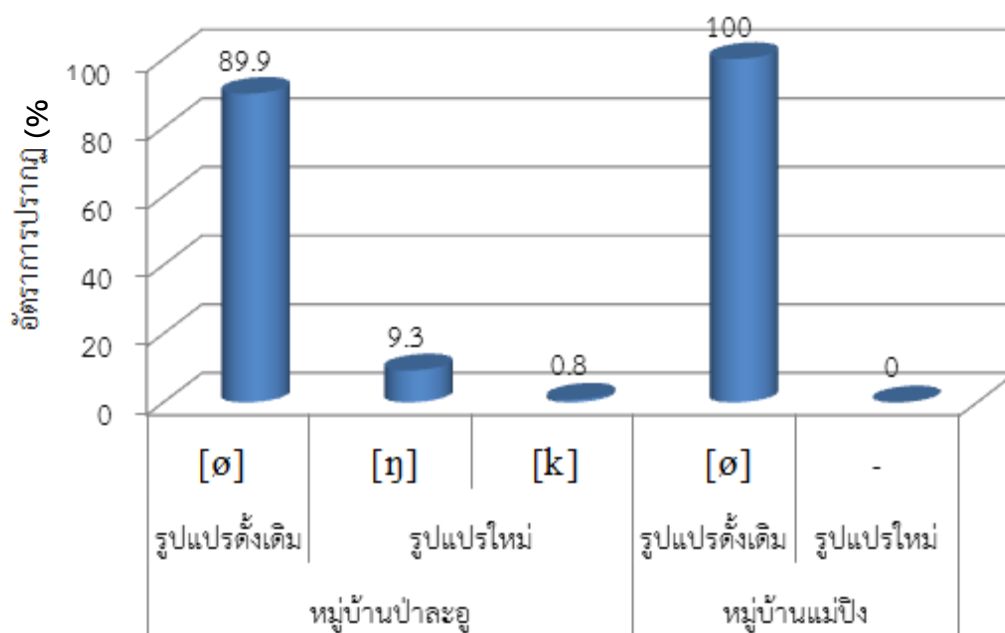
เมื่อวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงแล้ว ผู้วิจัยพบว่าจุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่งมีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอแตกต่างกันอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงต้องการแสดงความแตกต่างของจุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่ง เพื่อให้เห็นว่าการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอระหว่างจุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงมีความแตกต่างกันอย่างไร โดยผู้วิจัยนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากผู้บอกภาษาทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล จุดเก็บข้อมูลละ 30 คน ข้อมูลดังกล่าวได้มาจากเก็บข้อมูล วจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็นกันเอง และวจนลีลาแบบระมัดระวัง เพื่อให้ได้คำซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) วจนลีลาละ 45 คำ รวมทั้ง 2 วจนลีลาเท่ากับ 90 คำดังที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้น ดังนั้น ความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พบในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจึงเท่ากับ 2,700 ครั้ง (30 คน x 90 คำ)

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูลแสดงให้เห็นว่ารูปแปร [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ที่พบในภาษากะเหรี่ยงสะกอ มีอัตราการปรากฏที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง ดังแสดงในตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ความถี่และอัตราร้อยละของการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูล

	หมู่บ้านป่าละอู			หมู่บ้านแม่ปิง	
	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่		รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่
	[๑]	[ŋ]	[k]	[๑]	-
ความถี่	2428	251	21	2700	0
ร้อยละ	89.9	9.3	0.8	100	0

$$\chi^2 = 4418, df = 3, p < 0.01$$

ภาพที่ 4.2 อัตราการปรากฏของรูปแปรเสียงพยัญชนะท้าย (ต) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

ภาพที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ต) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูลมี 3 รูป ได้แก่ รูปแปร [t] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม รูปแปร [tʰ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ โดยรูปแปรใหม่มีอัตราการปรากฏเฉพาะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเท่านั้น การปรากฏของรูปแปร [t] [tʰ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ต) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู¹ มีอัตราการปรากฏร้อยละ 89.9 ร้อยละ 9.3 และร้อยละ 0.8 ตามลำดับ ในขณะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิงนั้น พบอัตราการปรากฏของรูปแปรดั้งเดิม [t] เพียงรูปแปรเดียวในอัตราร้อยละ 100 ผลการคำนวณค่าสถิติไคสแควร์แสดงว่าอัตราการปรากฏที่แตกต่างกันของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ต) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 4418$, $df = 3$, $p < 0.01$)

¹ ผู้วิจัยแสดงความความถี่ในการปรากฏทั้งหมดของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ต) ซึ่งพูดโดยผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูในภาคผนวก ง

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากการเก็บข้อมูล วจนลีลาแบบเป็นกันเองและวจนลีลาแบบระมัดระวัง พบว่ามีคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่มีการแปรของ เสียงพยัญชนะท้าย (๑) จำนวน 22 คำ เป็นคำศัพท์ที่พบในวจนลีลาทั้ง 2 ประเภทจำนวน 5 คำ ได้แก่ คำว่า ‘นม’ /ni3/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 25 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง 3 ครั้ง, คำว่า ‘น้ำ’ /thi2/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 15 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง 5 ครั้ง, คำว่า ‘นอน’ /mi4/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 15 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง 1 ครั้ง, คำว่า ‘ตัว (สัตว์ 4 ขา)’ /di3/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 14 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็น กันเอง 8 ครั้ง และคำว่า ‘ตาย’ /si4/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 14 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบ เป็นกันเอง 5 ครั้ง นอกจากนี้ยังพบคำศัพท์ที่มีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เฉพาะในวจนลีลา แบบเป็นกันเอง ไม่ได้เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวจนลีลาแบบระมัดระวังจำนวน 2 คำ ได้แก่ คำ ว่า ‘ปี’ /ni2/ พบในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง 6 ครั้ง, คำว่า ‘เล่า’ /pu4/ พบในวจนลีลาแบบเป็น กันเอง 3 ครั้ง ในขณะที่คำศัพท์คำอื่นๆ พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในวจนลีลาแบบ ระมัดระวังเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากการเก็บข้อมูล วจนลีลาแบบระมัดระวัง พบว่าคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอร้อยละ 42.2 หรือคำศัพท์จำนวน 19 คำ จากจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 45 คำที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลมีการแปรของเสียง พยัญชนะท้าย ผู้วิจัยแสดงความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ใน ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูไว้ในตารางที่ 4.3 โดยเรียงลำดับจากคำศัพท์ที่พบว่ามี ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ข้อมูล ดังกล่าวได้จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรเสียง พยัญชนะท้ายของคำศัพท์คำละ 30 ครั้ง ทั้งนี้ ผู้วิจัยไม่แสดงค่าความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปร ดังเดิม [๑] ในตารางที่ 4.3 เนื่องจากค่าดังกล่าวเป็นค่าที่ผูกผันกันกับค่าความถี่และอัตราการปรากฏของ รูปแปรใหม่และสามารถตีความได้ทันที

ตารางที่ 4.3 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	รูปแปรใหม่			
			[ŋ]		[k]	
			จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1	ni3	นม	25	83.3	1	3.3
2	mi4	พระอาทิตย์	18	60.0	4	13.3
3	su2	ดำ	16	53.3	0	0
4	thi2	น้ำ	15	50.0	0	0
5	mi4	นอน	15	50.0	0	0
6	ci3	มือ	14	46.7	0	0
7	ki1	เห็ด	14	46.7	0	0
8	di2	ตัว (สัตว์ 4 ขา)	14	46.7	0	0
9	chi3	สีบ	14	46.7	0	0
10	si4	ตาย	14	46.7	0	0
11	ju2	บิน	13	43.3	0	0
12	khi3	สอง	12	40.0	0	0
13	xi3	หก	9	33.3	0	0
14	ci4	بيب	8	26.7	7	23.3
15	ta4 cu2	ฝน	7	16.7	0	0
16	li2	หลานตา, ยาย	6	20.0	0	0
17	ji1	หนู	5	16.7	5	16.7
18	yi3	งู	4	13.3	0	0
19	ci3	เงิน	1	3.3	0	0

ตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าคำศัพท์บางคำมีอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) มากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ คำว่า ‘นม’ /ni3/, ‘พระอาทิตย์’ /mi4/, ‘ดำ’ /su2/, ‘น้ำ’ /thi2/ และ ‘นอน’ /mi4/ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูส่วนใหญ่ออกเสียงคำศัพท์เหล่านี้โดยใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย ตัวอย่างคำศัพท์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุดคือ คำว่า ‘นม’ /ni3/ ซึ่งตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาจำนวน 26 คนจากจำนวนทั้งหมด 30 คน ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้บอกภาษา 25 คนหรือคิดเป็นอัตรา

ร้อยละ 83.3 ใช้รูปแปร [ŋ] โดยออกเสียงคำศัพท์คำนี้ว่า /niŋ3/ และผู้บอกภาษา 1 คนหรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 3.3 ใช้รูปแปร [k] โดยออกเสียงคำศัพท์คำนี้ว่า /nik3/ เป็นต้น

ต่อไปนี้เป็นประโยคตัวอย่างที่พบคำศัพท์ทั้ง 7 คำที่พบว่ามีกรแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง

1)	triʔ3.truʔ3	tə1	ʔuʔ1	niŋ3			
	Tritru	not	to have	milk.			
	‘ตรีตรีไม่กินนม’						
2)	sa2.mi2.jɔ2	ʔu2	lu1	thiŋ4. kra4			
	cat	be	at	river			
	‘แมวอยู่ที่แม่น้ำ’						
3)	sa2.mi2.jɔ2	sa2.khi4	lə1	ni2	miŋ4	ɔu4	ʔa2.da4
	cat	be happy	CP. ¹	ASP. ²	to sleep	with	her
	‘แมวดีใจที่ได้นอนกับเขา’						
4)	yi3	tə1	diŋ3 ³				
	snake	one	CLS. ⁴				
	‘งู 1 ตัว’						

¹ CP. = Complimentizer (ตัวนำส่วนเติมเต็ม)

² ASP. = Aspect (ตัวบ่งชี้การณลักษณะ)

³ นอกจากจะพบรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของคำว่า di3 ในประโยคนี้แล้ว ยังพบว่าผู้บอกภาษาใช้ลักษณนามติดอีกด้วย เนื่องจากคำว่า di3 เป็นลักษณนามที่ใช้กับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 4 ขา ส่วนลักษณนามของงู ต้องใช้คำว่า bu3 ประโยคที่ถูกตั้งจึงต้องพูดว่า yi3 tə1 bu3

⁴ CLS = Classifier (ลักษณนาม)

5) su3 pho2 nɛ2 siŋ4
 sheep baby that die
 ‘ลูกแกะตัวนั้นตาย’

6) jə1 ni2 sə3 chi3 khi3 nik3
 I age three ten six year
 ‘ฉันอายุสามสิบหกปี’

7) jə1 kə1 hɛ2 tɛ4· puŋ4
 I will to come to talk
 ‘ฉันจะมาเล่า’

4.2 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

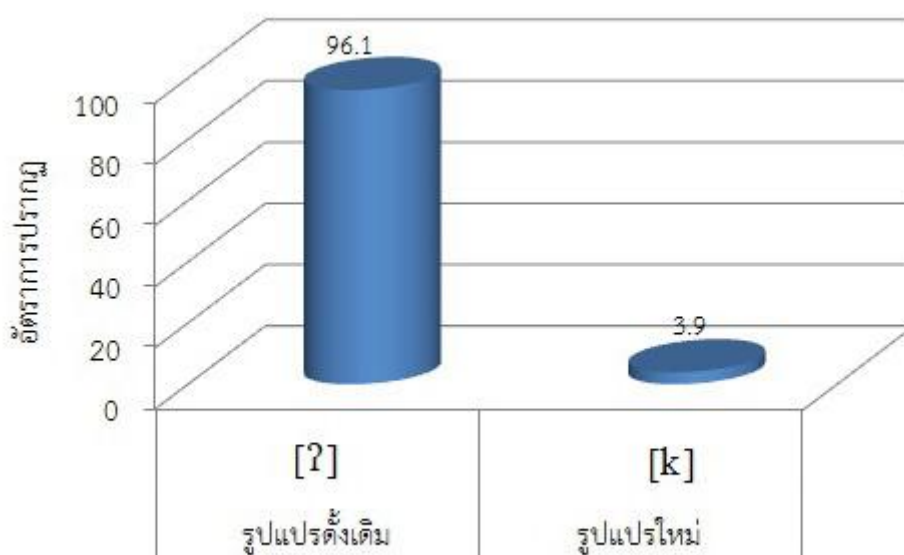
การวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ โดยภาพรวม ผู้วิจัยใช้วิธีเดียวกันกับการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) กล่าวคือ ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอทั้งหมด 60 คน โดยข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการเก็บข้อมูลวัจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง และวัจนลีลาแบบระมัดระวัง จำนวนคำศัพท์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) วัจนลีลาละ 45 คำ ดังนั้น จึงมีจำนวนคำที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ทั้งหมด 90 คำ และความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พบทั้งหมดในงานวิจัยนี้จึงเท่ากับ 5,400 ครั้ง (60 คน x 90 คำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอโดยภาพรวม พบว่าเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอมีรูปแปรทั้งหมด 2 รูปแปร ได้แก่ รูปแปร [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม และรูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.3

ตารางที่ 4.4 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่
	[ʔ]	[k]
ความถี่	5192	208
ร้อยละ	96.1	3.9

$$\chi^2 = 4549.7, df = 1, p < 0.01$$

ภาพที่ 4.3 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ภาพที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอมี 2 รูป ได้แก่ รูปแปร [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม และรูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ มีอัตราการปรากฏร้อยละ 96.1 และร้อยละ 3.9 ตามลำดับ ผลการคำนวณค่าสถิติไคสแควร์แสดงว่าอัตราการปรากฏที่แตกต่างกันของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 4549.7, df = 1, p < 0.01$)

เช่นเดียวกันกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ø) ผู้วิจัยไม่พบว่าคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอทุกคำมีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) หากแต่พบในคำศัพท์บางคำเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้วิจัยพบรูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากคำศัพท์บางคำเท่านั้น ตัวอย่างคำศัพท์ที่พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ เช่น

คำว่า ‘ตັบ’ /suʔ3/ ผู้วิจัยพบว่าผู้พูดชาวกะเหรี่ยงสะกอบางคนออกเสียงว่า /suʔ3/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /suk3/ อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ คำว่า ‘ไซ่’ /diʔ3/ ผู้วิจัยพบว่าผู้พูดชาวกะเหรี่ยงสะกอบางคนออกเสียงว่า /diʔ3/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /dik3/ และตัวอย่างสุดท้าย คือ คำว่า ‘ครก’ /chiʔ3/ ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาบางคนออกเสียงว่า /chiʔ3/ ในขณะที่บางคนออกเสียงว่า /chik3/ เป็นต้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอโดยภาพรวม ซึ่งพบว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอแสดงในตารางที่ 4.4 และภาพที่ 4.3 ข้างต้นนั้น ผู้วิจัยต้องการทราบว่ารูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ที่พบในภาษากะเหรี่ยงสะกอ มีความถี่ของการปรากฏในจุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิง ทั้ง 2 แห่งหรือไม่มากนักเพียงใด ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

4.2.1 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

เมื่อวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงแล้ว ทำให้ผู้วิจัยพบว่าจุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่งมีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอแตกต่างกันอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงต้องการแสดงความแตกต่างของจุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่ง เพื่อให้เห็นว่าการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอระหว่างจุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงมีความแตกต่างกันอย่างไร โดยผู้วิจัยนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากผู้บอกภาษาทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล จุดเก็บข้อมูลละ 30 คน ข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการเก็บข้อมูลวจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็นกันเอง และวจนลีลาแบบระมัดระวัง เพื่อให้ได้คำซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้าย (?) วจนลีลาละ 45 คำ รวมทั้ง 2 วจนลีลาเท่ากับ 90 คำดังที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้น ดังนั้น ความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พบในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจึงเท่ากับ 2,700 ครั้ง (30 คน x 90 คำ)

เมื่อวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูล ซึ่งได้แก่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิง โดยการนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากผู้บอกภาษาทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล จุดเก็บข้อมูลละ 30 คน โดยข้อมูลดังกล่าวได้มาจากการเก็บข้อมูลวจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็น

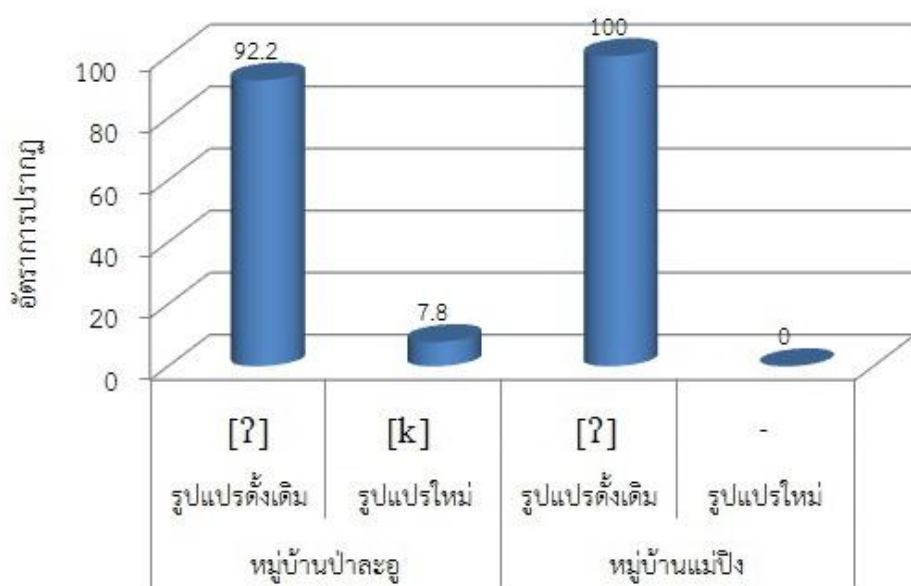
กันเอง และวจนลีลาแบบระมัดระวัง เพื่อให้ได้คำซึ่งมีเสียงพยัญชนะท้าย (?) วจนลีลาละ 45 คำ รวมทั้ง 2 วจนลีลาเท่ากับ 90 คำ ดังนั้น ความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พบในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจึงเท่ากับ 2,700 ครั้ง (30 คน x 90 คำ)

ผู้วิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) กล่าวคือ จุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่งมีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอแตกต่างกันอย่างชัดเจน รูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ปรากฏในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง ดังแสดงในตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 ความถี่และร้อยละของการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูล

	หมู่บ้านป่าละอู		หมู่บ้านแม่ปิง	
	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่
	[ʔ]	[k]	[ʔ]	-
ความถี่	2492	208	2700	0
ร้อยละ	92.2	7.8	100	0

$$\chi^2 = 2119, df = 2, p < 0.01$$

ภาพที่ 4.4 อัตราการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูล

ภาพที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจำแนกตามจุดเก็บข้อมูลมี 2 รูป ได้แก่ รูปแปร [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม และรูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ โดยรูปแปรใหม่มีอัตราการปรากฏเฉพาะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเท่านั้น การปรากฏของรูปแปร [ʔ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู¹ มีอัตราการปรากฏร้อยละ 92.2 และร้อยละ 7.8 ตามลำดับ ในขณะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิงนั้น พบอัตราการปรากฏของรูปแปรดั้งเดิม [ʔ] เพียงรูปแปรเดียวในอัตราร้อยละ 100 เมื่อคำนวณด้วยวิธีการทางสถิติไคสแควร์แล้วพบว่าอัตราการปรากฏที่แตกต่างกันของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอในแต่ละจุดเก็บข้อมูลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 2119$, $df = 2$, $p < 0.01$)

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากการ เก็บข้อมูล วจนลีลาแบบเป็นกันเองและวจนลีลาแบบระมัดระวัง พบว่ามีคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่มีการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) จำนวน 16 คำ เป็นคำศัพท์ที่พบในวจนลีลาทั้ง 2 ประเภทจำนวน 2 คำ ได้แก่ คำว่า ‘เห็น’ /thiʔ3/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 19 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง 4 ครั้ง, และคำว่า ‘บ้าน’ /hiʔ3/ พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 16 ครั้ง และพบในวจนลีลาแบบเป็น

¹ ผู้วิจัยแสดงความความถี่ในการปรากฏทั้งหมดของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ซึ่งพูดโดยผู้บอกภาษา กะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูในภาคผนวก ง

กันเอง 3 ครั้ง ในขณะที่คำศัพท์คำอื่นๆ พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในวัจนลีลาแบบ
ระมัดระวังเท่านั้น

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากการเก็บข้อมูล
วัจนลีลาแบบระมัดระวัง พบว่าคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอร้อยละ 35.5 หรือคำศัพท์จำนวน 16 คำ
จากจำนวนคำศัพท์ทั้งหมด 45 คำที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลมีการแปรของเสียง
พยัญชนะท้าย ผู้วิจัยแสดงความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ใน
ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูไว้ในตารางที่ 4.6 โดยเรียงลำดับจากคำศัพท์ที่พบว่ามี
ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?)มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ข้อมูล
ดังกล่าวได้จากผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรเสียง
พยัญชนะท้ายของคำศัพท์คำละ 30 ครั้ง เช่นเดียวกับกับตารางที่ 4.3 ผู้วิจัยไม่แสดงค่าความถี่และอัตรา
การปรากฏของรูปแปรดั้งเดิม [?] ในตารางที่ 4.6 เนื่องจากค่าดังกล่าวเป็นค่าที่ผูกพันกันกับค่าความถี่
และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่และสามารถตีความได้ทันที

ตารางที่ 4.6 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	รูปแปรใหม่	
			[k]	
			จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ
1	suʔ3	ตับ	22	73.3
2	diʔ3	ไข่	19	63.3
3	thiʔ3	เห็น	19	63.3
4	khuʔ3	ขุด	18	60.0
5	chuʔ3	ชน	17	56.7
6	kə1 siʔ3 biʔ3	ยาพิษ	17	56.7
7	chiʔ3	เปรี๊ยะ	17	56.7
8	hiʔ3	บ้าน	16	53.3
9	chiʔ3	ครก	13	43.3
10	chyiʔ3	ซัก	13	43.3
11	khliʔ3	ธนู	9	30
12	ci3 miʔ3	นิ้ว (มือ)	8	26.7
13	liʔ3	เลีย	5	16.7
14	liʔ1	อวัยวะเพศหญิง	4	13.3
15	ciʔ3	ซ้าย	2	6.7
16	ta4 ʔiʔ3	เมฆ	2	6.7

เมื่อพิจารณาตารางที่ 4.6 แล้วพบว่าคำศัพท์บางคำมีอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) มากกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ คำว่า ‘ครก’ /chiʔ3/, ‘ชุด’ /khuʔ3/, ‘ไข่’ /diʔ3/, ‘ขน’ /chuʔ3/, ‘เห็น’ /thiʔ3/, ‘บ้าน’ /hiʔ3/, ‘ตับ’ /suʔ3/, ‘ยาพิษ’ /kə1 siʔ3 biʔ3/ และคำว่า ‘เปรี้ยว’ /chiʔ3/ แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูส่วนใหญ่ออกเสียงคำศัพท์เหล่านี้โดยใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย ตัวอย่างคำศัพท์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ คำว่า ‘ตับ’ /suʔ3/ ซึ่งตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาจำนวน 22 คนจากจำนวนทั้งหมด 30 คน ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้บอกภาษา 22 คนหรือคิดเป็นอัตราร้อยละ 73.3 ใช้รูปแปร [k] โดยออกเสียงคำศัพท์คำนี้ว่า /suk3/ เป็นต้น

ต่อไปนี้เป็นประโยคตัวอย่างที่พบคำศัพท์ทั้ง 2 คำที่พบว่ามี การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง

1) ʔa2 da4 thik3 khe2 ji1
he to see lion
‘เขาเห็นสิงโต’

2) ʔa2 da4 ʔiʔ3·do1 sa2mi2jw2 ʔu2 lu1 hik3
she to want cat be at home
‘เธอ (บุรุษที่ 3) อยากให้แมวอยู่ที่บ้าน’

หากพิจารณาการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอแล้วกล่าวได้ว่า รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความถี่และอัตราการปรากฏน้อย ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะเสียงดังกล่าวเป็นปรากฏการณ์ใหม่ ที่เพิ่งเริ่มเกิดขึ้นในภาษากะเหรี่ยงสะกอ นอกจากนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละจุดเก็บข้อมูลยังพบว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านป่าละอูและหมู่บ้านแม่ปิงมีการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายต่างกันอย่างชัดเจน จึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณาต่อไปอย่างยิ่งว่าปัจจัยทางสังคมประการใดที่มีอิทธิพลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรสังคมอันได้แก่ ภาวะสองภาษา ความสามารถในการใช้ภาษาไทย อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทศนคติ และวัจนลีลาในบทที่ 5 เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรมีอิทธิพลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด

4.3 รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

การวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยภาพรวม ซึ่งไม่ได้จำแนกตามตัวแปรทางสังคม ผู้วิจัยใช้วิธีเดียวกันกับการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ กล่าวคือ ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี 60 คน โดยข้อมูลภาษาดังกล่าวได้จากการเก็บข้อมูลวันลีลา 2 ประเภท ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องเป็นคำพูดต่อเนื่องภาษามลายูถิ่นปัตตานีเพื่อให้ได้ข้อมูลวันลีลาแบบเป็นกันเอง จากนั้นผู้วิจัยนำเรื่องเล่ามาจำแนกคำที่ได้ยินเป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) จำนวน 45 คำแรกในเรื่องเล่าของผู้บอกภาษาแต่ละคน และผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาพูดคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้จำนวน 45 คำเพื่อให้ได้ข้อมูลวันลีลาแบบระมัดระวัง ดังนั้น จึงมีจำนวนคำที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ทั้งหมด 90 คำ และความถี่ในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พบทั้งหมดในงานวิจัยนี้จึงเท่ากับ 5,400 ครั้ง (60 คน x 90 คำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษา มลายูถิ่นปัตตานีโดยภาพรวม พบว่าเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแปรดั้งเดิมเพียงรูปแปรเดียวเท่านั้น คือ รูปแปร [๑] ดังแสดงในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

	รูปแปรดั้งเดิม	รูปแปรใหม่
	[๑]	-
ความถี่	5,400	0
ร้อยละ	100	0

ตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแปร 1 รูปแปร คือ รูปแปร [๑] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม มีอัตราการปรากฏร้อยละ 100 และไม่พบอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ ผู้วิจัยคาดว่า การไม่พบอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีเลยแม้แต่น้อย อาจเนื่องมาจากอิทธิพลของตัวแปรทางสังคมบางประการ ซึ่งผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ดังกล่าวในบทที่ 5

4.4 รูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีโดยภาพรวม ซึ่งไม่ได้จำแนกตามตัวแปรทางสังคม โดยใช้วิธีเดียวกันกับการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ และการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้น จึงมีจำนวนคำที่ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์รูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งหมด 90 คำ และความถี่ในการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พบทั้งหมดในงานวิจัยนี้จึงเท่ากับ 5,400 ครั้ง (60 คน x 90 คำ)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีโดยภาพรวม เหมือนกันกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี กล่าวคือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ไม่พบรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษามลายูถิ่นปัตตานี รูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแปรรูปดั้งเดิมเพียงรูปแปรรูปเดียวเท่านั้น คือ รูปแปรรูป [ʔ] ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความถี่และร้อยละในการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี

	รูปแปรรูปดั้งเดิม	รูปแปรรูปใหม่
	[ʔ]	-
ความถี่	5,400	0
ร้อยละ	100	0

ตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่ารูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีรูปแปรรูป 1 รูปแปรรูป คือ รูปแปรรูป [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแปรรูปดั้งเดิม มีอัตราการปรากฏร้อยละ 100 และไม่พบอัตราการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่เช่นเดียวกับรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานี อย่างไรก็ตาม หากจำแนกข้อมูลการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามจุดเก็บข้อมูล ได้แก่ หมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ย่อมต้องพบว่าจุดเก็บข้อมูลทั้ง 2 แห่งมีรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) เพียงรูปแปรรูปเดียว คือ รูปแปรรูปดั้งเดิม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงไม่แสดงภาพการปรากฏของรูปแปรรูปของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยเชื่อว่าการไม่พบอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรัฐสมิแลเลยแม้แต่น้อย อาจเนื่องมาจากอิทธิพลของตัวแปรทางสังคมบางประการ ทำให้ผู้วิจัยต้องการวิเคราะห์ต่อไปว่าตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะศรัทธา และวัจนลีลา มีอิทธิพลต่อการปรากฏหรือไม่ปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษา กะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีหรือไม่อย่างไร โดยผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรสังคมใน บทที่ 5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ตามตัวแปรทางสังคม

จากบทที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) ปรากฏเฉพาะในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ผู้วิจัยจึงคาดว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรากฏหรือไม่ปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย คือ ตัวแปรทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทิศนคติ และวังนลีลา ในบทนี้ผู้วิจัยจึงจะนำเสนอผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรทางสังคม ถึงแม้ว่าจะไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้ง 2 จุดเก็บข้อมูล แต่ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษาดังกล่าวมาแสดงเปรียบเทียบกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูด้วย เพื่อแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าตัวแปรทางสังคมมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีหรือไม่อย่างไร

ในลำดับแรก หัวข้อที่ 5.1 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมทุกประเภท โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นภาพรวมของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ทั้งระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเองว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่มากนักเพียงใด ในระดับและทิศทางใด ในงานวิจัยนี้ตัวแปรตาม คือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรทางสังคม ได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทิศนคติ ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์จะแสดงให้เห็นว่าแปรทางสังคมประการใดที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมากที่สุด รองลงมา และน้อยที่สุด จากนั้นในหัวข้อที่ 5.2 ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis) และผลการวิเคราะห์สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ผู้วิจัยวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายเพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูกับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยจะเรียงลำดับการ

นำเสนอโดยเริ่มจากตัวแปรภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติ เพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูอย่างไร ส่วนการวิเคราะห์สถิติไคสแควร์นั้นก็เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายระหว่างวจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบระมัดระวังและวจนลีลาแบบเป็นกันเอง

5.1 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปร

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นว่าก่อนที่จะวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ซึ่งเป็นค่าที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ทั้งความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม และระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกันเอง เพื่อให้แน่ใจว่าตัวแปรแต่ละตัวเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกันได้ และมีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร และความสัมพันธ์นั้นเป็นความสัมพันธ์ในระดับและทิศทางใด ดังตารางที่ 5.1 ซึ่งแสดงให้เห็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี และความสัมพันธ์ระหว่างแปรทางสังคมทุกตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ หรือ ค่า R ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามนั้น จะมีค่าตั้งแต่ 0 ถึง ± 1 เครื่องหมายบวก (+) หรือลบ (-) ใช้เป็นเครื่องหมายแสดงทิศทางเท่านั้น ถ้า R มีค่าเป็นบวก แสดงว่าความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นั่นหมายถึง หากตัวแปรหนึ่งเพิ่มหรือลดอีกตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มหรือลดตามไปด้วย และถ้า R มีค่าเป็นลบแสดงว่าความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม หมายถึง หากตัวแปรหนึ่งเพิ่มอีกตัวแปรหนึ่งจะลด และหากตัวแปรหนึ่งลดอีกตัวแปรหนึ่งจะเพิ่ม และถ้า R มีค่าเท่ากับ 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร ทั้งนี้ ยิ่ง R มีค่าใกล้ 1 มากเท่าใดยิ่งแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมากเท่านั้น และถ้า R มีค่าเท่ากับ 1 แสดงว่าความสัมพันธ์นั้นเป็นความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ มีการแบ่งระดับความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

$0 \leq R < 0.5$	ความสัมพันธ์ระดับน้อยมากถึงน้อย (weak)
$0.5 \leq R < 0.8$	ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง (moderate)
$0.8 \leq R \leq 1$	ความสัมพันธ์ระดับสูงถึงสูงมาก (strong)

ทั้งนี้ ต้องพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig) ควบคู่ไปด้วย เพื่อวิเคราะห์ว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรนั้นเป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่อย่างไร

ตารางที่ 5.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปร

		Correlations					
		ภาวะสองภาษา	อายุ	ความใกล้ชิดชุมชน	ทัศนคติ	รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)	รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๒)
ภาวะสองภาษา	Pearson Correlation	1	-.690**	-.420**	.297**	.218*	.212*
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.001	.017	.020
	N	120	120	120	120	120	120
อายุ	Pearson Correlation	-.690**	1	.649**	-.506**	-.338**	-.346**
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.000	.000	.000
	N	120	120	120	120	120	120
ความใกล้ชิดชุมชน	Pearson Correlation	-.420**	.649**	1	-.686**	-.677**	-.695**
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.000	.000	.000
	N	120	120	120	120	120	120
ทัศนคติ	Pearson Correlation	.297**	-.506**	-.686**	1	.785**	.780**
	Sig. (2-tailed)	.001	.000	.000		.000	.000
	N	120	120	120	120	120	120
รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑)	Pearson Correlation	.218*	-.338**	-.677**	.785**	1	.970**
	Sig. (2-tailed)	.017	.000	.000	.000		.000
	N	120	120	120	120	120	120
รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๒)	Pearson Correlation	.212*	-.346**	-.695**	.780**	.970**	1
	Sig. (2-tailed)	.020	.000	.000	.000	.000	
	N	120	120	120	120	120	120

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทุกตัวในงานวิจัยนี้ ตามตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันและเหมาะสมที่จะนำมาวิเคราะห์ร่วมกันได้ โดยพิจารณาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะสองภาษากับอายุ เท่ากับ -0.690 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าภาวะสองภาษากับอายุมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุน้อย ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะสองภาษากับความใกล้ชิดชุมชน เท่ากับ -0.420 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าภาวะสองภาษากับความใกล้ชิดชุมชนมีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยมีความใกล้ชิดชุมชนมาก แต่ความสัมพันธ์ในระดับน้อยดังกล่าวนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยก็อาจจะไม่ได้เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนเสมอไปก็ได้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะสองภาษากับทัศนคติ เท่ากับ 0.297 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าภาวะสองภาษากับทัศนคติมีความสัมพันธ์กันน้อยมากในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากเป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก ส่วนผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย แต่ความสัมพันธ์ในระดับน้อยมากดังกล่าวนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากก็อาจจะไม่ได้เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก หรือผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยก็อาจจะไม่ได้เป็นผู้ที่ทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อยเสมอไป

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความใกล้ชิดชุมชน เท่ากับ 0.649 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าอายุกับความใกล้ชิดชุมชนมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุมากส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุกับทัศนคติ เท่ากับ -0.506 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าอายุกับทัศนคติมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีอายุมากส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาไทย ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนกับทัศนคติ เท่ากับ -0.686 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่าความใกล้ชิดชุมชนกับทัศนคติมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนมากส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีทัศนคติลบต่อภาษาไทย ส่วนผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อยส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทย

ส่วนผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัวแปรก็แสดงให้เห็นว่าตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีความสัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติของผู้พูดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) มากที่สุด คือ ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย รองลงมา คือ ความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาวะสองภาษา ตามลำดับ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับตัวแปรทางสังคมดังต่อไปนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับภาวะสองภาษา เท่ากับ 0.218 และ 0.212 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับภาวะสองภาษามีความสัมพันธ์กันน้อยมากในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก แต่ความสัมพันธ์ในระดับน้อยมากดังกล่าวนี้ก็แสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากก็อาจจะไม่ได้ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมาก หรือผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยก็อาจจะไม่ได้ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายน้อยเสมอไป

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับอายุ เท่ากับ -0.338 และ -0.346 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับอายุของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันน้อยในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีอายุน้อย แต่ความสัมพันธ์ในระดับน้อยดังกล่าวนี้ก็แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่อายุน้อยก็อาจจะไม่ได้ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมาก หรือผู้ที่มีอายุมากก็อาจจะไม่ได้ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายน้อยเสมอไป

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับความใกล้ชิดชุมชน เท่ากับ -0.677 และ -0.695 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันปานกลางในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย เท่ากับ 0.785 และ 0.780 เป็นความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 หมายความว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายกับทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดมีความสัมพันธ์กันปานกลางค่อนข้างสูงในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะปรากฏมากในกลุ่มผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับตัวแปรภาวะสองภาษาและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย แสดงให้เห็นว่า หากผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก และมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก ก็จะใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) มากตามไปด้วย ตรงกันข้ามกับความสัมพันธ์กับตัวแปรอายุและความใกล้ชิดชุมชน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ยิ่งผู้พูดมีอายุมากขึ้น และมีความใกล้ชิดชุมชนมากขึ้น ก็ยิ่งใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) น้อยลงตามไปด้วย สังเกตว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับตัวแปรภาวะสองภาษาและอายุมีค่าน้อยมาก แสดงให้เห็นว่าภาวะสองภาษาและอายุมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในระดับน้อยมาก จึงเป็นไปได้ที่เราจะไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง และในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งในหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก แม้ว่าจะมีผู้บอกภาษาในจุดเก็บข้อมูลทั้ง 3 แห่งดังกล่าวที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก และอายุน้อย ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในหัวข้อ 5.2.1 และ 5.2.2 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) กับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชนและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยมีค่าปานกลางค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่าความใกล้ชิดชุมชนและทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยมีอิทธิพลมากต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากกว่าตัวแปรอายุและภาวะสองภาษา ทั้งนี้ หากพิจารณารายละเอียดของผู้บอกภาษาจำแนกตามตัวแปรทางสังคมซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในหัวข้อที่ 5.2.3 และ 5.2.4 แล้วก็จะเห็นว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่หมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ร้อยละ 80 เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก และร้อยละ 94.4 มีทัศนคติบวก

ต่อภาษาไทยน้อย ดังนั้น จึงไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในจุดเก็บข้อมูลเหล่านี้

ในลำดับต่อไป ผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีจำแนกตามตัวแปรทางสังคม โดยเรียงลำดับการนำเสนอจากผลการวิเคราะห์ตัวแปรภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย และวังจันลีลา

5.2 ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร โดยเรียงลำดับจากตัวแปรภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย ในหัวข้อที่ 5.2.1-5.2.4 ซึ่งผู้วิจัยจะเริ่มต้นจากการอธิบายว่าผู้วิจัยเก็บข้อมูลตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปรอย่างไร จากนั้นจึงแสดงตารางที่แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจำแนกตามตัวแปรทางสังคม ตารางที่แสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย¹ (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ (?) จำแนกตามคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยและจำแนกตามกลุ่มผู้บอกภาษาที่ใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย จากนั้นจึงแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางสังคมกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู และในหัวข้อที่ 5.2.5 ผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อแสดงให้เห็นการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายตามวังจันลีลา

¹ ผู้วิจัยแสดงค่าเฉลี่ย เนื่องจากในบางกลุ่มมีผู้บอกภาษามากกว่า 1 คน ค่าเฉลี่ยจึงทำให้สามารถเห็นค่ากลางและเป็นตัวแทนของข้อมูลได้ดีที่สุด ผู้วิจัยคำนวณค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ (?) โดยการนำความถี่ที่พบทั้งหมดในแต่ละกลุ่มมาบวกกัน จากนั้นจึงหารด้วยจำนวนผู้บอกภาษาในแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 1-7 คะแนน มีผู้บอกภาษาทั้งหมด 11 คน และมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) ทั้งหมดเท่ากับ 27 ครั้ง ผู้วิจัยจึงคำนวณโดยนำ 27 หารด้วย 11 เท่ากับ $2.45 \approx 2.5$ ครั้ง

5.2.1 การปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามภาวะสองภาษาของผู้พูด

ภาวะสองภาษาเป็นปัจจัยทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญ และเกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษา เรื่องการสัมผัสภาษา เนื่องจากการสัมผัสภาษาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นกับผู้พูดที่มีภาวะสองภาษา หรือมากกว่าสองภาษาเท่านั้น อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2548:208) กล่าวว่า “ภาวะสองภาษาในปัจจุบันมีความหมายกว้าง มิได้หมายถึงผู้รู้สองภาษาแท้ๆ (true bilingual) ซึ่งหมายถึงผู้ที่รู้หรือสามารถพูดสองภาษาได้เท่าๆ กันแบบเจ้าของภาษา แต่รวมถึงผู้ที่รู้สองภาษาไม่เท่ากันด้วย ภาษาที่สองที่รู้ก็มีหลายระดับอาจเริ่มตั้งแต่พูดไม่ได้เลยแต่ฟังรู้เรื่อง หรือพูดได้เล็กน้อยไปจนถึงพูดคล่องเกือบเท่าเจ้าของภาษา แต่ต้องมีความเข้าใจในระดับหนึ่ง หากไม่เข้าใจเลยก็ไม่ถือเป็นผู้รู้สองภาษา” ผู้วิจัยวัดระดับภาวะสองภาษาโดยใช้ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา เพื่อทดสอบความสามารถทั้งในด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ทำให้เห็นระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาแต่ละคน และสามารถจำแนกผู้บอกภาษาตามตัวแปรภาวะสองภาษาได้

ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาฟังประโยคทดสอบที่เป็นภาษาไทย จากนั้นจึงให้ผู้บอกภาษาพูดประโยคทดสอบดังกล่าวเป็นภาษาแม่ของตนเอง เพื่อประเมินความสามารถในการฟังภาษาไทย และให้ผู้บอกภาษาฟังประโยคทดสอบที่เป็นภาษาแม่ของตนเอง จากนั้นจึงให้ผู้บอกภาษาพูดประโยคทดสอบดังกล่าวเป็นภาษาไทย เพื่อประเมินความสามารถในการพูดภาษาไทย ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยทั้งหมดมี 14 ประโยค แบ่งเป็นประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย 7 ประโยค และประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย 7 ประโยค ผู้วิจัยให้คะแนนประโยคละ 1 คะแนนหากผู้บอกภาษาสามารถฟังและพูดประโยคภาษาไทยอย่างถูกต้องตรงความหมาย ใช้คำศัพท์ภาษาไทยได้ถูกต้องโดยไม่มีคำศัพท์ภาษาท้องถิ่น เรียงลำดับคำภาษาไทยได้ถูกต้อง แม้ว่าผู้บอกภาษาพูดภาษาไทยโดยมีสำเนียงท้องถิ่นก็ไม่ถือว่าผิด ซึ่งสำเนียงท้องถิ่นที่ผู้วิจัยกำลังกล่าวถึง คือ การพูดภาษาไทยโดยไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย ผู้วิจัยยังคงให้คะแนนประโยคละ 1 คะแนน ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาทั้ง 14 ประโยค ได้แก่

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย

1. ฉันทกินข้าว
2. พ่อและแม่ไปทำงาน
3. พี่ตืน้องคนที่ขโมยเงิน
4. ฉันทสูงกว่าน้อง

5. พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก
6. ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง
7. น้องชายของแม่พยายามจะหาเงิน เมื่อเขารู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย

1. ฉันทิ่มน้ำ
2. พี่และน้องทำอาหาร
3. แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ
4. พ่อแก่กว่าแม่
5. ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน
6. ผู้หญิงคนที่ซื้อเสื้อออกไปตั้งแต่เช้า
7. พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯ เมื่อเธอเรียนจบจากโรงเรียนที่อยู่ในหมู่บ้าน

หลังจากนั้นคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษามีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูงที่สุดเท่ากับ 14 คะแนน และคะแนนต่ำที่สุดเท่ากับ 0 คะแนน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีผู้บอกภาษาส่วนหนึ่งที่มีความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทยได้มาก ผู้บอกภาษาอีกส่วนหนึ่งมีความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทยได้น้อย และผู้บอกภาษาอีกส่วนหนึ่งไม่สามารถฟังและพูดภาษาไทยได้¹ ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มเพื่อการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่มตามความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทย² กลุ่มแรกเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยเท่ากับ 0 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่ไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเลย หรือเรียกว่าเป็นผู้รู้ภาษาเดียว คือ ภาษาแม่ของตนเอง กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 1-7 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อย เรียกได้ว่าเป็นผู้รู้สองภาษาในระดับต่ำ และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 8-14 คะแนน ผู้บอกภาษาในกลุ่มนี้มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก เรียกได้ว่าเป็นผู้รู้สองภาษาในระดับสูง ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูงน่าจะมีอัตราการใช้รูปแบบใหม่ของเสียง

¹ ในกรณีที่สัมภาษณ์ผู้รู้ภาษาเดียว ผู้ช่วยวิจัยชาวกะเหรี่ยงสะกอและชาวมลายูทำหน้าที่เป็นล่ามและช่วยเก็บข้อมูล

² ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวเลขจริงซึ่งเป็นคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย โดยไม่ได้จำแนกผู้บอกภาษาตามกลุ่มความสามารถในการใช้ภาษาไทยดังที่ได้แสดงในตารางที่ 5.2 แต่เหตุผลที่ผู้วิจัยแสดงข้อมูลเป็นกลุ่ม เพื่อความเข้าใจง่ายและความชัดเจนของข้อมูล สามารถดูข้อมูลตามลำดับคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย 1-14 คะแนนได้ในภาคผนวก จ

พัญชนะท้ายสูงและและใช้รูปแปรดั้งเดิมต่ำ ในทางตรงกันข้าม ผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยต่ำน่าจะมีอัตราการใช้ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายต่ำรูปและใช้รูปแปรดั้งเดิมสูง ผู้วิจัยแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจำแนกตามความสามารถในการใช้ภาษาไทยในตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามความสามารถในการใช้ภาษาไทย

คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ				ภาษามลายูถิ่นปัตตานี			
	ปาละอู		แม่ปิง		รูสะมิแล		ตลาดแขก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0	1	3.3	-	-	2	6.7	-	-
1-7	11	36.7	6	20.0	10	33.3	-	-
8-14	18	60.0	24	80.0	18	60.0	30	100
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 5.2 แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 120 คน จาก จุดเก็บข้อมูล 4 แห่งๆ ละ 30 คน มีระดับคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 0-14 คะแนน มีผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยเท่ากับ 0 คะแนน ทั้งหมด 3 คน เป็นผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู 1 คน และผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านรูสะมิแล 2 คน ผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาตั้งแต่ 1-7 คะแนน เป็นผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอจากหมู่บ้านปาละอู 11 คน หมู่บ้านแม่ปิง 6 คน และเป็นผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านรูสะมิแล 10 คน และผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาตั้งแต่ 8-14 คะแนน เป็นกลุ่มที่มีผู้บอกภาษาจากทุกจุดเก็บข้อมูล และมีจำนวนผู้บอกภาษามากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านตลาดแขก ซึ่งผู้บอกภาษาทุกคนมีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 8-14 คะแนน

ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายทั้ง (๘) และ (๙) ปรากฏเฉพาะในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น แต่ผู้วิจัยจะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุด

เก็บข้อมูลหมู่บ้านรัฐสมิแลและหมู่บ้านตลาดแขกมาแสดงด้วย เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ตัวแปรภาวะสองภาษาเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลและส่งผลให้เกิดการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย

ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู โดยผู้วิจัยจำแนกกลุ่มผู้บอกภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ตามการใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย กลุ่มแรก คือ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คือ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู และกลุ่มที่สอง คือ ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย มีผู้บอกภาษาจำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรัฐสมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ผู้วิจัยแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (θ) และ (?) จำแนกกลุ่มการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายตามคะแนน ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ในตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (θ) และ (?) จำแนกกลุ่มการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายตามคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย

คะแนน ความ สามารถใน การใช้ ภาษาไทย	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (θ)		รูปแปรใหม่ ของ (?)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (θ)		รูปแปรใหม่ ของ (?)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความ ถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความ ถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความ ถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความ ถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
0	1	3.3	-	-	-	-	2	2.2	-	-	-	-
1-7	11	36.7	27	2.5	21	1.9	16	17.8	-	-	-	-
8-14	18	60.0	245	13.6	187	10.4	72	80.0	-	-	-	-
รวม	30	100	272	9.1	208	6.9	90	100	-	-	-	-

ตารางที่ 5.3 แสดงให้เห็นจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ของผู้บอกภาษา 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย จำแนกตามความสามารถในการใช้ภาษาไทย ผู้วิจัยนำความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) มาแสดงในตารางเดียวกัน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูมีความถี่มากน้อยลดหลั่นกันตามความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา ยิ่งผู้บอกภาษามีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากเท่าใดก็ยิ่งพบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นเท่านั้น

เมื่อพิจารณาข้อมูลจากชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจะพบว่า ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ปรากฏมากที่สุด ในกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 8-14 คะแนน ซึ่งเป็นกลุ่มของผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เท่ากับ 13.6 ครั้ง และเสียงพยัญชนะท้าย (๒) เท่ากับ 10.4 ครั้ง รองลงมาคือกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยตั้งแต่ 1-7 คะแนน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อย มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เท่ากับ 2.5 ครั้ง และเสียงพยัญชนะท้าย (๒) เท่ากับ 1.9 ครั้ง และไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทยเท่ากับ 0 คะแนน ซึ่งเป็นผู้รู้ภาษาเดียว ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ จะพบว่าผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ (ร้อยละ 80) ก็เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากเช่นเดียวกัน แต่ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเลยแม้แต่น้อย จึงสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้แสดงไว้ในหัวข้อที่ 5.1 ว่า ภาวะสองภาษามีอิทธิพลน้อยมากต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis)¹ เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้

¹ ดูคำอธิบายสถิติการวิเคราะห์การถดถอยที่ภาคผนวก ฉ

พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู¹ ดังแสดงในตารางที่ 5.4

ตารางที่ 5.4 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.897 ^a	.804	.797	5.526

a. Predictors: (Constant), ความสามารถในการใช้ภาษาไทย

ตารางที่ 5.4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.897 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.804 ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับให้เหมาะสมแล้ว (Adjusted R Square) มีค่าเท่ากับ .797 หรือคิดเป็นร้อยละ 79.7 ทำให้เราสามารถอธิบายได้ว่าความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูร้อยละ 79.7 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในตารางที่ 5.5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹ ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย ทั้ง (๑) และ (๒) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงจะแสดงเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เท่านั้น

ตารางที่ 5.5 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	T	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-8.437	2.492		-3.386	.002
	ความสามารถในการใช้ภาษาไทย	2.725	.254	.897	10.726	.000

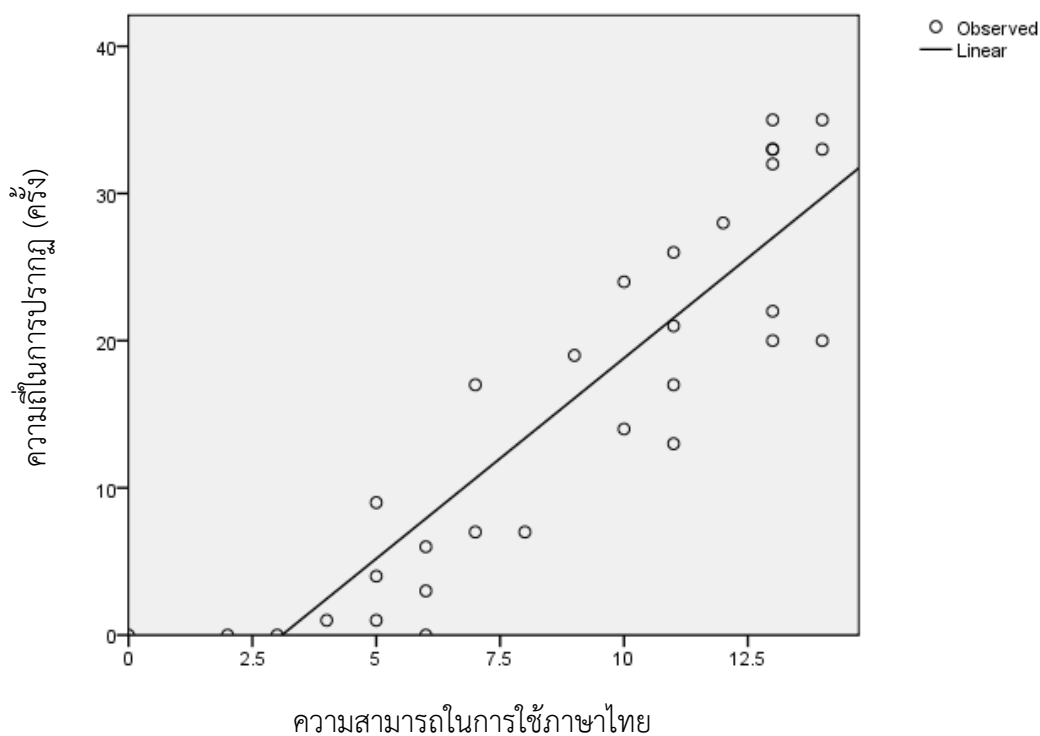
a. Dependent Variable: รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

ตารางที่ 5.5 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบอทิทธิพลของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดที่มีต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเป็นดังสมการต่อไปนี้

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย = $-8.437 + 2.725$ (ความสามารถในการใช้ภาษาไทย)

ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูด = 2.725

นอกจากนี้ยังพบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันกับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดในระดับสูงมาก (Beta = .897) จึงสรุปได้ว่าความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันดังกล่าวทำให้เราเห็นว่ายิ่งผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูมากขึ้นเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามสามารถกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายน้อยลงตามไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จัดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

5.2.2 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามอายุของผู้พูด

ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาที่มีอายุ 12 ปีขึ้นไป โดยผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้มีอายุต่ำที่สุดเท่ากับ 12 ปี และอายุมากที่สุด 78 ปี ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปรดั้งเดิมต่ำและอัตราการใช้รูปแปรใหม่สูง ในทางตรงกันข้าม ผู้บอกภาษาที่มีอายุมากน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปรดั้งเดิมสูงและใช้รูปแปรใหม่ต่ำ ผู้วิจัยแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจำแนกตามช่วงอายุในตารางที่ 5.6

ตารางที่ 5.6 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามอายุ¹

อายุ	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ				ภาษามลายูถิ่นปัตตานี			
	ปาละอู		แม่ปิง		รูสะมิแล		ตลาดแขก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
12 – 20	10	33.3	8	26.7	7	23.3	7	23.3
21 – 30	5	16.7	5	16.7	5	16.7	7	23.3
31 – 40	3	10.0	4	13.3	5	16.7	5	16.7
41 – 50	6	20.0	4	13.3	5	16.7	5	16.7
51 – 60	2	6.7	6	20.0	5	16.7	5	16.7
60 ปีขึ้นไป	4	13.3	3	10.0	3	10.0	1	3.3
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 5.6 แสดงให้เห็นว่างานวิจัยนี้มีผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีทุกช่วงอายุ ตั้งแต่ช่วงอายุ 12-20 ปี จนถึงอายุ 60 ปีขึ้นไป ผู้วิจัยพยายามสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาในแต่ละช่วงอายุให้ได้จำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตาม มีเหตุผลที่ทำให้จำนวนของผู้บอกภาษาในแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันบ้าง เช่น ในกรณีของกลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไปในจุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง รูสะมิแล และตลาดแขก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีจำนวนผู้บอกภาษาน้อยที่สุดนั้น เนื่องจากในจุดเก็บข้อมูลดังกล่าวมีผู้สูงอายุจำนวนน้อย บางคนไม่ยินดีให้ความร่วมมือ อาจจะด้วยปัญหาสุขภาพและ/หรือความเขินอาย อีกตัวอย่างหนึ่งเป็นกรณีของกลุ่มผู้บอกภาษาช่วงอายุ 31-40 ปีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู ชาวบ้านปาละอูที่มีช่วงอายุดังกล่าวมักจะต้องออกไปทำงานนอกหมู่บ้านตั้งแต่เช้าตรู่ และกลับบ้านในช่วงเย็นจนถึงค่ำ จึงไม่มีเวลาให้ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ดังนั้น ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ในจุดเก็บข้อมูลทั้ง 4 แห่งจึงเป็นผู้บอกภาษาช่วงอายุ 12-20 ปี เนื่องจากผู้บอกภาษาช่วงอายุดังกล่าวล้วนแล้วแต่เต็มใจให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ไม่มีปัญหาสุขภาพ อีกทั้งพวกเขายังไม่ต้องออกไปทำงานนอกหมู่บ้านอีกด้วย

¹ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวเลขจริงซึ่งเป็นอายุของผู้บอกภาษา โดยไม่ได้จำแนกผู้บอกภาษาตามช่วงอายุดังที่ได้แสดงในตารางที่ 5.6 แต่เหตุผลที่ผู้วิจัยแสดงข้อมูลเป็นกลุ่ม เพื่อความเข้าใจง่ายและความชัดเจนของข้อมูล

เช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรภาวะสองภาษา ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรอายุของผู้พูด ผู้วิจัยก็ได้จำแนกผู้บอกภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย กลุ่มแรก คือ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คือ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู และกลุ่มที่สอง คือ ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย มีผู้บอกภาษาจำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่าตัวแปรอายุของผู้พูดเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลและส่งผลให้เกิดการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ดังแสดงในตารางที่ 5.7

ตารางที่ 5.7 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (\emptyset) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู จำแนกตามอายุของผู้บอกภาษา

อายุ	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ของ (\emptyset)		รูปแปรใหม่ของ (?)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ของ (\emptyset)		รูปแปรใหม่ของ (?)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
12 – 20	10	33.3	165	16.5	121	12.1	22	24.4	-	-	-	-
21 – 30	5	16.7	62	12.4	50	10.0	17	18.9	-	-	-	-
31 – 40	3	10.0	22	7.3	22	7.3	14	15.6	-	-	-	-
41 – 50	6	20.0	21	3.5	15	2.5	14	15.6	-	-	-	-
51 – 60	2	6.7	2	1	-	-	16	17.8	-	-	-	-
61 ปีขึ้นไป	4	13.3	-	-	-	-	7	7.8	-	-	-	-
รวม	30	100	272	9.1	208	6.9	90	100	-	-	-	-

ตารางที่ 5.7 แสดงให้เห็นจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู จำแนกตามอายุของผู้บอกภาษา จะเห็นว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูตามตัวแปรอายุของผู้พูดมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันเดียวกัน กล่าวคือ การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความถี่มากน้อยลดหลั่นกันตามอายุของผู้บอกภาษา ยิ่งผู้บอกภาษามีอายุน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งพบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นเท่านั้น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เรียงลำดับจากอายุของผู้บอกภาษาตั้งแต่ช่วงอายุน้อยที่สุดไปหาช่วงอายุมากที่สุด ได้แก่ 16.5, 12.4, 7.3, 3.5 และ 1 ครั้ง ตามลำดับ และไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีอายุ 61 ปีขึ้นไป ในขณะที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) เรียงลำดับจากอายุของผู้บอกภาษาตั้งแต่ช่วงอายุน้อยที่สุดไปหาช่วงอายุมากที่สุด ได้แก่ 24.4, 18.9, 15.6, 15.6, 17.8 และ 7.8 ครั้ง ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ จะพบว่าผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ก็เป็นผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยเช่นเดียวกันกับผู้บอกภาษาในชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และยังมีผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุเหมือนกัน แต่ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเลยแม้แต่น้อย จึงสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้แสดงไว้ในหัวข้อที่ 5.1 ว่าอายุมีอิทธิพลน้อยมากต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู¹ ดังแสดงในตารางที่ 5.8

¹ ความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงจะแสดงเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เท่านั้น

ตารางที่ 5.8 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.935 ^a	.874	.869	4.437

a. Predictors: (Constant), อายุ

ตารางที่ 5.8 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.935 แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้พูดมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูในระดับสูงมาก และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.874 ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับให้เหมาะสมแล้ว (Adjusted R Square) มีค่าเท่ากับ .869 หรือคิดเป็นร้อยละ 86.9 ทำให้เราสามารถอธิบายได้ว่าอายุของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูร้อยละ 86.9 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของอายุของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	37.674	1.755		21.470	.000
	อายุ	-.630	.045	-.935	-13.924	.000

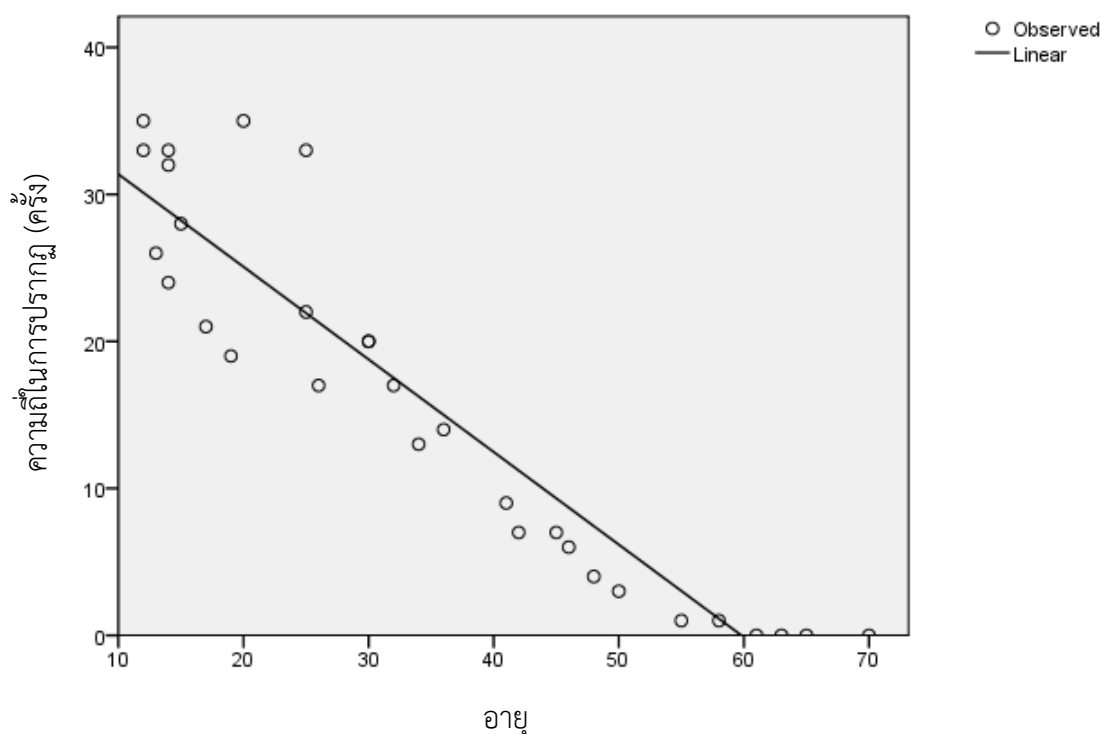
a. Dependent Variable: รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

ตารางที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบอิทธิพลของอายุของผู้พูดที่มีต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุเป็นดังสมการต่อไปนี้

$$\text{การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย} = 37.674 + (-.630) (\text{อายุ})$$

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของอายุของผู้พูด} = -.630$$

นอกจากนี้ยังพบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามกับอายุของผู้พูดในระดับสูงมาก (Beta = -.935) จึงสรุปได้ว่าอายุของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามดังกล่าวทำให้เราเห็นว่ายิ่งผู้พูดมีอายุมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุน้อยลงเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามสามารถกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้พูดมีอายุน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นตามไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 5.2

ภาพที่ 5.2 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของอายุของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

5.2.3 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด

ผู้วิจัยใช้คำถามประเมินความใกล้ชิดชุมชนเพื่อประเมินความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา โดยคำถามดังกล่าวเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความใกล้ชิดชุมชนตามแบบมิลรอย (Milroy, 1980) ผู้วิจัยดัดแปลงคำถามของมิลรอยเพื่อใช้เป็นคำถามสำหรับงานวิจัยนี้ 11 ข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความใกล้ชิดชุมชน โดยนับคะแนนจากการตอบคำถามจำนวน 11 ข้อ หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ใช่” เท่ากับได้ 1 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ไม่” เท่ากับได้ 0 คะแนน คำถามทั้ง 11 ข้อ ได้แก่

1. ท่านสามารถบอกชื่อญาติในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านมา 5 คนได้ ใช่หรือไม่
2. ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านมา 5 คนได้ ใช่หรือไม่

3. ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนบ้านที่ทำงานหรือเรียนที่เดียวกันกับท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่
4. ท่านทำงานหรือเรียนในละแวกชุมชนใช่หรือไม่
5. เมื่อเพื่อนบ้านจัดงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ ท่านได้ไปร่วมงานใช่หรือไม่
6. เมื่อมีงานใดๆ ในชุมชน เช่น งานทำบุญ งานสงกรานต์ ท่านได้ไปร่วมงานใช่หรือไม่
7. ท่านพูดคุยกับเพื่อนบ้านใช่หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นหน้าก็คุยกัน หรือบังเอิญเจอกันตามที่ต่างๆ ในชุมชน
8. ท่านมีเพื่อนเป็นชนชาติพันธุ์เดียวกันทั้งหมดใช่หรือไม่
9. เมื่อมีงานพัฒนาหมู่บ้าน ท่านไปร่วมงานใช่หรือไม่
10. เมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหมู่บ้าน ท่านไปประชุมด้วยใช่หรือไม่
11. ท่านสามารถบอกชื่องานเทศกาลประจำปีของชุมชนได้ใช่หรือไม่

หลังจากนับคะแนนความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษาทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาจำนวนทั้งหมด 120 คน ซึ่งเป็นผู้บอกภาษาจากจุดเก็บข้อมูล 4 แห่ง แห่งละ 30 คน มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนสูงที่สุดเท่ากับ 11 คะแนน และคะแนนต่ำที่สุดเท่ากับ 2 คะแนน แสดงให้เห็นว่า มีผู้บอกภาษาส่วนหนึ่งที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก ผู้บอกภาษาส่วนหนึ่งมีความใกล้ชิดชุมชนปานกลาง และผู้บอกภาษาอีกส่วนหนึ่งมีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มผู้บอกภาษาเป็น 3 กลุ่มตามความใกล้ชิดชุมชน¹ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชน 0-4 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนตั้งแต่ 5-8 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนปานกลาง และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนตั้งแต่ 9-11 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนสูงน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปดดั้งเดิมสูงและใช้รูปแปดใหม่ต่ำ ในทางตรงกันข้าม ผู้บอกภาษาที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนต่ำน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปดดั้งเดิมต่ำและใช้รูปแปดใหม่สูง ผู้วิจัยแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอก

¹ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวเลขจริงซึ่งเป็นคะแนนความใกล้ชิดชุมชน โดยไม่ได้จำแนกผู้บอกภาษาตามกลุ่มความใกล้ชิดชุมชนดังที่ได้แสดงในตารางที่ 5.10 แต่เหตุผลที่ผู้วิจัยแสดงข้อมูลเป็นกลุ่ม เพื่อความเข้าใจง่ายและความชัดเจนของข้อมูล สามารถดูข้อมูลตามลำดับคะแนนความใกล้ชิดชุมชน 2-11 คะแนนได้ในภาคผนวก จ

ภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูลจำแนกตามความใกล้ชิดชุมชน
ในตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละ
จุดเก็บข้อมูล จำแนกตามความใกล้ชิดชุมชน

คะแนนความ ใกล้ชิดชุมชน	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ				ภาษามลายูถิ่นปัตตานี			
	ปาละอู		แม่ปิง		รูสะมิแล		ตลาดแขก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-4	4	13.3	-	-	-	-	-	-
5-8	11	36.7	7	23.3	6	20.0	3	10.0
9-11	15	50.0	23	76.7	24	80.0	27	90.0
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ในงานวิจัยนี้เป็นผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิด
ชุมชนมาก เนื่องจากมีจำนวนผู้บอกภาษามากที่สุดในกลุ่มที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนตั้งแต่ 9-11
คะแนน รองลงมาคือจำนวนของผู้บอกภาษาในกลุ่มที่มีคะแนนความใกล้ชิดชุมชนตั้งแต่ 5-8 คะแนน ซึ่ง
จัดเป็นผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนปานกลาง และน้อยที่สุดคือผู้บอกภาษาในกลุ่มที่มีคะแนน
ความใกล้ชิดชุมชนตั้งแต่ 0-4 คะแนน ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อยดังกล่าว
เฉพาะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาที่หมู่บ้านแม่ปิง รูสะมิแล และ
ตลาดแขกล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชน ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงสภาพสังคม ชุมชน ชีวิต
ความเป็นอยู่ และศาสนาของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูในบทที่ 6

เช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษา
มลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรภาวะสองภาษา และอายุของผู้พูด ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัว
แปรความใกล้ชิดชุมชน ผู้วิจัยก็ได้จำแนกผู้บอกภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแบบใหม่
ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย กลุ่มแรก คือ ชุมชนที่ใช้
รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน คือ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บ
ข้อมูลหมู่บ้านปาละอู และกลุ่มที่สอง คือ ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย มีผู้บอก
ภาษาจำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอก
ภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก เพื่อเปรียบเทียบให้เห็น

อย่างชัดเจนว่าตัวแปรความใกล้ชิดชุมชนเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลและส่งผลให้เกิดการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ดังแสดงในตารางที่ 5.11

ตารางที่ 5.11 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (σ) และ (ρ) จำแนกตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด

คะแนน ความ ใกล้ชิด ชุมชน	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (σ)		รูปแปรใหม่ของ (ρ)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (σ)		รูปแปรใหม่ ของ (ρ)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความ ถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
0-4	4	13.3	67	16.8	51	12.8	-	-	-	-	-	-
5-8	11	36.7	157	14.3	117	10.6	16	17.8	-	-	-	-
9-11	15	50.0	48	3.2	40	2.6	74	82.2	-	-	-	-
รวม	30	100	272	9.06	208	6.9	90	100	-	-	-	-

ตารางที่ 5.11 แสดงให้เห็นจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (σ) และ (ρ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู จำแนกตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา จะเห็นว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูตามตัวแปรความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันเดียวกัน กล่าวคือ การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความถี่มากน้อยลดหลั่นกันตามความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา ยิ่งผู้บอกภาษามีความใกล้ชิดชุมชนน้อยเท่าใดก็ยิ่งพบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นเท่านั้น ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (σ) เรียงลำดับจากความใกล้ชิดชุมชนน้อยไปหาความใกล้ชิดชุมชนมาก ได้แก่ 16.8, 14.3 และ 3.2 ครั้ง ตามลำดับ ในขณะที่ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (ρ) เรียงลำดับจากความใกล้ชิดชุมชนน้อยไปหาความใกล้ชิดชุมชนมาก ได้แก่ 12.8, 10.6 และ 2.6 ครั้ง ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย จะพบว่าผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.2) เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก การที่ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียง

พัญชนะท้ายเลยแม้แต่น้อย จึงสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้แสดงไว้ในหัวข้อที่ 5.1 ว่าความใกล้ชิดชุมชนมีอิทธิพลในระดับปานกลางค่อนข้างสูงต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้าย (θ) และ (η) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู¹ ดังแสดงในตารางที่ 5.12

ตารางที่ 5.12 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.866 ^a	.750	.741	6.250

a. Predictors: (Constant), ความใกล้ชิดชุมชน

ตารางที่ 12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.866 แสดงให้เห็นว่าความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูในระดับสูง และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.750 ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับให้เหมาะสมแล้ว (Adjusted R Square) มีค่าเท่ากับ .741 หรือคิดเป็นร้อยละ 74.1 ทำให้เราสามารถอธิบายได้ว่าความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู ร้อยละ 74.1 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้ายในตารางที่ 5.13

¹ ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้าย (θ) และ (η) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงจะแสดงเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้าย (θ) เท่านั้น

ตารางที่ 5.13 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	48.327	3.711		13.023	.000
	ความใกล้ชิดชุมชน	-4.008	.438	.866	-9.155	.000

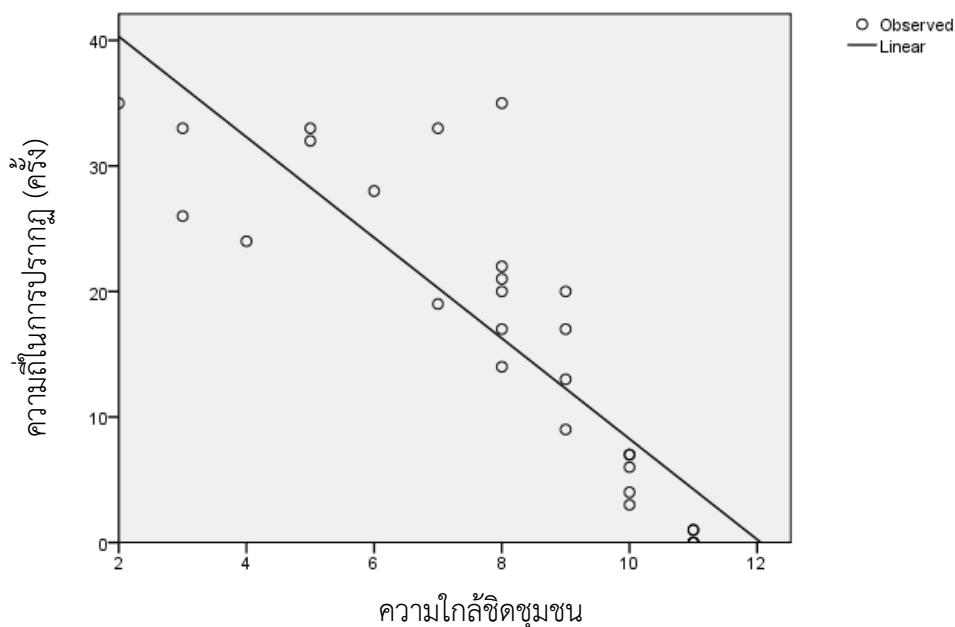
a. Dependent Variable: รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

ตารางที่ 5.13 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบอิทธิพลของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดที่มีต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเป็นดังสมการต่อไปนี้

$$\text{การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย} = 48.327 + (-4.008) (\text{ความใกล้ชิดชุมชน})$$

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด} = -4.008$$

นอกจากนี้ยังพบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามกับความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดในระดับสูงมาก (Beta = .866) จึงสรุปได้ว่าความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้ามดังกล่าวทำให้เราเห็นว่าผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนมากจะมีความถี่ในการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูน้อย ในทางตรงกันข้ามสามารถกล่าวได้ว่า ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อยจะมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมาก ดังแสดงในภาพที่ 5.3

ภาพที่ 5.3 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุกเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

5.2.4 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูด

ผู้วิจัยประเมินทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยถามคำถามประเมินทัศนคติตามแบบปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537) ผู้วิจัยดัดแปลงคำถามของปาลีรัฐเพื่อใช้เป็นคำถามสำหรับงานวิจัยนี้ 5 ข้อ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การนับคะแนนโดยให้คะแนน 1 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ภาษาไทย” และให้คะแนน 0 คะแนน หากผู้บอกภาษาตอบว่า “ภาษากะเหรี่ยงสะกอ/ภาษามลายูถิ่นปัตตานี” คำถามประเมินทัศนคติของผู้บอกภาษาทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

1. คุณคิดว่าภาษาไทยกับภาษาแม่ของคุณ¹ ภาษาใดไพเราะกว่ากัน
2. เมื่อคุณอยู่ในชุมชนภาษาแม่ของคุณ โดยส่วนใหญ่คุณชอบหรือต้องการที่จะใช้ภาษาใดมากกว่ากัน ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย
3. สมมติว่า ถ้าคุณไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น แล้วเจอคนรู้จักที่พูดภาษาแม่ของคุณได้ บนรถเมล์หรือในที่สาธารณะ คุณจะเลือกใช้ภาษาอะไรทักทายหรือสื่อสารกับคนนั้น ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย
4. ถ้าให้เลือกได้ คุณอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดภาษาแม่ของคุณ หรือภาษาไทย
5. ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัว คุณอยากสอนให้เขาพูดภาษาอะไรเป็นภาษาแรก ภาษาแม่ของคุณหรือภาษาไทย

หลังจากนับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้บอกภาษาจำนวนทั้งหมด 120 คน ซึ่งเป็นผู้บอกภาษาจากจุดเก็บข้อมูล 4 แห่ง แห่งละ 30 คนแล้ว ผู้วิจัยพบว่าระดับสูงที่สุดของคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยเท่ากับ 4 คะแนน และระดับคะแนนต่ำที่สุดเท่ากับ 0 คะแนน

ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า มีผู้บอกภาษาส่วนหนึ่งที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก ผู้บอกภาษาส่วนหนึ่งมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยปานกลาง และผู้บอกภาษาอีกส่วนหนึ่งมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มเพื่อการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่มตามทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย² กลุ่มแรกเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนทัศนคติบวกต่อภาษาไทย 0-1 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนทัศนคติบวกต่อภาษาไทย 2 คะแนน เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยปานกลาง และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมาก หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง ทั้งนี้ ผู้บอกภาษามีคะแนนทัศนคติต่อภาษาไทยยิ่งสูงขึ้นเท่าใดก็ยิ่งหมายถึงผู้บอกภาษามีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยสูงขึ้นเท่านั้น จึงกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนทัศนคติต่อภาษาไทย 4 คะแนนย่อมหมายถึงกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากที่สุด ในทาง

¹ เปลี่ยนจากคำว่า “ภาษาแม่ของคุณ” เป็นคำว่า “ภาษากะเหรี่ยงสะกอ” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ และเปลี่ยนเป็นคำว่า “ภาษามลายูถิ่นปัตตานี” เมื่อสัมภาษณ์ผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

² ผู้วิจัยเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวเลขจริงซึ่งเป็นคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย โดยไม่ได้จำแนกผู้บอกภาษาตามกลุ่มดังที่ได้แสดงในตารางที่ 5.14 แต่เหตุผลที่ผู้วิจัยแสดงข้อมูลเป็นกลุ่ม เพื่อความเข้าใจง่ายและความชัดเจนของข้อมูล สามารถดูข้อมูลตามลำดับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย 0-4 คะแนนได้ในภาคผนวก จ

กลับกันกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีคะแนนทัศนคติต่อภาษาไทย 0 คะแนนย่อมหมายถึงกลุ่มผู้บอกภาษาที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อยที่สุด หรือกล่าวได้ว่าผู้บอกภาษาดังกล่าวมีทัศนคติบวกต่อภาษากะเหรี่ยงสะกอ ซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย ผู้วิจัยแสดงจำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามระดับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยในตารางที่ 5.14

ตารางที่ 5.14 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีในแต่ละจุดเก็บข้อมูล จำแนกตามระดับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย

คะแนน ทัศนคติที่มีต่อ ภาษาไทย	ภาษากะเหรี่ยงสะกอ				ภาษามลายูถิ่นปัตตานี			
	ป่าละอู		แม่ปิง		รูสะมิแล		ตลาดแขก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0-1	12	40.0	30	100	28	93.3	27	90.0
2	8	26.7	-	-	2	6.7	3	10.0
3-4	10	33.3	-	-	-	-	-	-
รวม	30	100	30	100	30	100	30	100

ตารางที่ 5.14 แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี 120 คน จาก จุดเก็บข้อมูล 4 แห่งๆ ละ 30 คน มีระดับคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย 0-4 คะแนน ผู้บอกภาษาจากหมู่บ้านป่าละอูมีทั้งคนที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย ปานกลาง และมาก แต่ผู้บอกภาษาจากจุดเก็บข้อมูลอื่น ได้แก่ หมู่บ้านแม่ปิง หมู่บ้านรูสะมิแล และหมู่บ้านตลาดแขกนั้น ไม่มีผู้บอกภาษาคนใดที่มีคะแนนตั้งแต่ 3-4 คะแนนเลยแม้แต่คนเดียว แสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาร้อยละ 100 หมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอกภาษามากกว่าร้อยละ 90 จากหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย

เช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรภาวะสองภาษา อายุ และความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูด ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลตามตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย ผู้วิจัยก็ได้จำแนกผู้บอกภาษาออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย กลุ่มแรก คือ ชุมชนที่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีผู้บอกภาษาจำนวน 30 คน

คือ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู และกลุ่มที่สอง คือ ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย มีผู้บอกภาษาจำนวน 90 คน ได้แก่ ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นอย่างชัดเจนว่าตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลและส่งผลให้เกิดการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู ดังแสดงในตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 จำนวนและร้อยละของผู้บอกภาษา ความถี่และค่าเฉลี่ยในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) จำแนกตามกลุ่มการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายและคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย

คะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ของ (๑)		รูปแปรใหม่ของ (?)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ของ (๑)		รูปแปรใหม่ของ (?)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
0-1	12	40.0	26	9.6	17	8.2	85	94.4	-	-	-	-
2	8	26.7	48	17.6	67	32.2	5	5.6	-	-	-	-
3-4	10	33.3	198	72.8	124	59.6	-	-	-	-	-	-
รวม	30	100	272	9.06	208	6.9	90	100	-	-	-	-

ตารางที่ 5.15 แสดงให้เห็นข้อมูลของผู้บอกภาษา 2 กลุ่ม ได้แก่ ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย จำแนกตามคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย ผู้วิจัยนำความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) มาแสดงในตารางเดียวกัน เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (?) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ยิ่งผู้บอกภาษามีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งพบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากขึ้นเท่านั้น ค่าเฉลี่ยของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เรียงลำดับจากคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยน้อยไปหามาก ได้แก่ 9.6, 17.6, และ 72.8 ครั้ง ตามลำดับ ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) เรียงลำดับจากคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยน้อยไปหามาก ได้แก่ 8.2, 32.2 และ 59.6 ครั้งตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลจากชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรรูปใหม่ จะพบว่าผู้บอกภาษาร้อยละ 94.4 ซึ่งเป็นผู้บอกภาษาเกือบทั้งหมดในกลุ่มนี้เป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อย หรือเรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย การที่ไม่พบการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเลยแม้แต่เล็กน้อย จึงสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้แสดงไว้ในหัวข้อที่ 5.1 ว่าทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยมีอิทธิพลค่อนข้างสูงต่อการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับต่อไปผู้วิจัยจะแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์ถดถอย (Regression Analysis) เพื่อแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู¹ ดังแสดงในตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 สัมประสิทธิ์ถดถอยของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Model Summary

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.956 ^a	.915	.912	3.648

a. Predictors: (Constant), ทัศนคติ

ตารางที่ 5.16 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.956 แสดงให้เห็นว่าทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดมีความสัมพันธ์กับการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูในระดับสูงมาก และสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.915 ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับให้เหมาะสมแล้ว (Adjusted R Square) มีค่าเท่ากับ .912 หรือคิดเป็นร้อยละ 91.2 ทำให้เราสามารถอธิบายได้ว่าทัศนคติของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

¹ ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงจะแสดงเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรรูปใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) เท่านั้น

ร้อยละ 91.2 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในตารางที่ 5.17

ตารางที่ 5.17 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	.942	1.095		.861	.397
	ทัศนคติ	7.788	.449	.956	17.330	.000

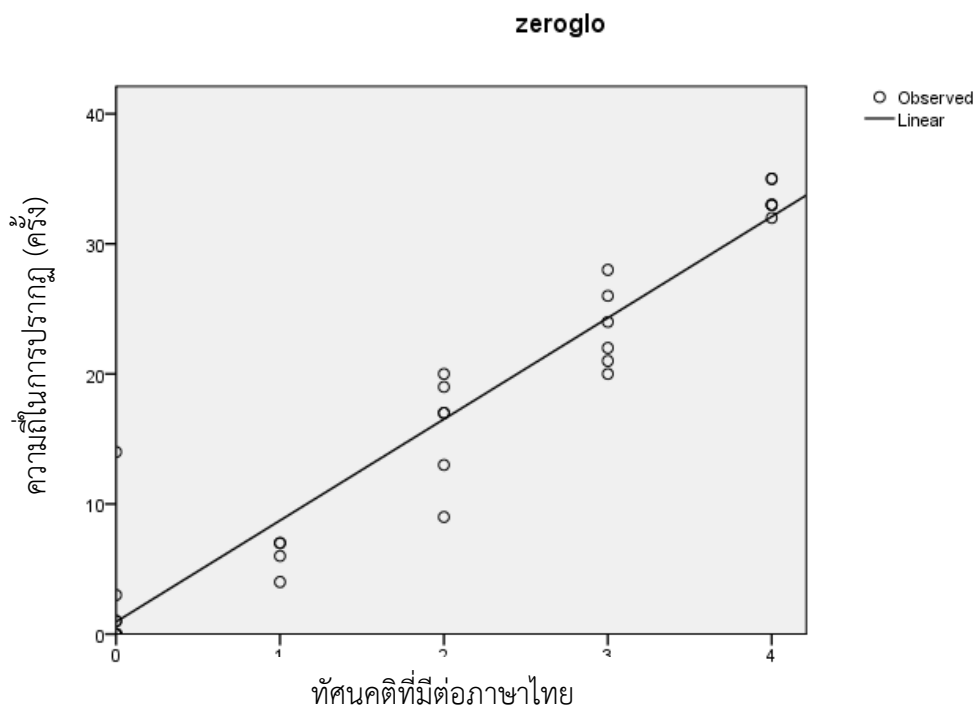
a. Dependent Variable: รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

ตารางที่ 5.17 แสดงให้เห็นว่าการทดสอบอิทธิพลของทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเป็นดังสมการต่อไปนี้

$$\text{การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย} = .942 + 7.788 (\text{ทัศนคติ})$$

$$\text{ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานของทัศนคติของผู้พูด} = 7.788$$

นอกจากนี้ยังพบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันกับทัศนคติของผู้พูดในระดับสูงมาก (Beta = .956) จึงสรุปได้ว่าทัศนคติของผู้พูดมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันดังกล่าวทำให้เราเห็นว่ายิ่งผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากขึ้นเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูมากขึ้นเท่านั้น ในทางตรงกันข้ามสามารถกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อยลงเท่าใดก็ยิ่งมีความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายน้อยลงตามไปด้วย ดังแสดงในภาพที่ 5.4

ภาพที่ 5.4 ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยของผู้พูดกับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู

หากเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างชุมชนที่ใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายแล้วจะพบว่าผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มมีความสามารถในการใช้ภาษาไทย อายุ และความใกล้ชิดชุมชนไม่แตกต่างกัน แต่ตัวแปรทางสังคมประการเดียวที่แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างผู้บอกภาษาชุมชนที่ใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายอย่างชัดเจนที่สุด คือ ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย ผู้บอกภาษาในชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าผู้บอกภาษาในชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายอย่างชัดเจน จากตารางที่ 5.15 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บอกภาษาในชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายนั้น ไม่มีผู้บอกภาษาคนใดที่มีคะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยมากกว่า 2 คะแนน กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผู้บอกภาษาในชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองมากกว่าภาษาไทย แตกต่างจากผู้บอกภาษาในชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย ซึ่งมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

5.2.5 การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามวจนลีลา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วจนลีลาแบบเป็นกันเอง (casual style) และวจนลีลาแบบระมัดระวัง (careful style) วจนลีลาทั้ง 2 ประเภทดังกล่าวแตกต่างกันตามความใส่ใจหรือความรู้ตัวของผู้พูด วจนลีลาแบบเป็นกันเองเป็นวจนลีลาที่ผู้พูดให้ความใส่ใจหรือมีความรู้ตัวน้อยกว่าวจนลีลาแบบระมัดระวัง

- **วจนลีลาแบบเป็นกันเอง** ผู้วิจัยใช้หัวข้อสนทนาเพื่อให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องในหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น เล่าประวัติส่วนตัว ชีวิตประจำวัน ประวัติดูชุมชน และนิทาน เพื่อให้ได้คำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้บอกภาษาพูดและเล่าเรื่องประมาณ 2-3 นาที

- **วจนลีลาแบบระมัดระวัง** ผู้วิจัยใช้รายการคำในการเก็บข้อมูลวจนลีลาแบบระมัดระวัง ผู้วิจัยคัดเลือกคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอจากพจนานุกรมภาษาไทย-กะเหรี่ยงสะกอ (สุริยา รัตนกุล, 2529) และคำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานีจากพจนานุกรมภาษาไทย-มลายูปัตตานี-มลายูกลาง (นุริดา หะยียะโกะ, 2554) เพื่อใช้เป็นรายการคำในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาพูดคำตามรายการคำที่กำหนดไว้ภาษาละ 90 คำ เป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) 45 คำและคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?) 45 คำ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าผู้บอกภาษาน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปรใหม่สูงและใช้รูปแปรดั้งเดิมต่ำในวจนลีลาแบบระมัดระวัง ในทางตรงกันข้าม ผู้บอกภาษาน่าจะมีอัตราการใช้รูปแปรใหม่ต่ำและใช้รูปแปรดั้งเดิมสูงในวจนลีลาแบบเป็นกันเอง

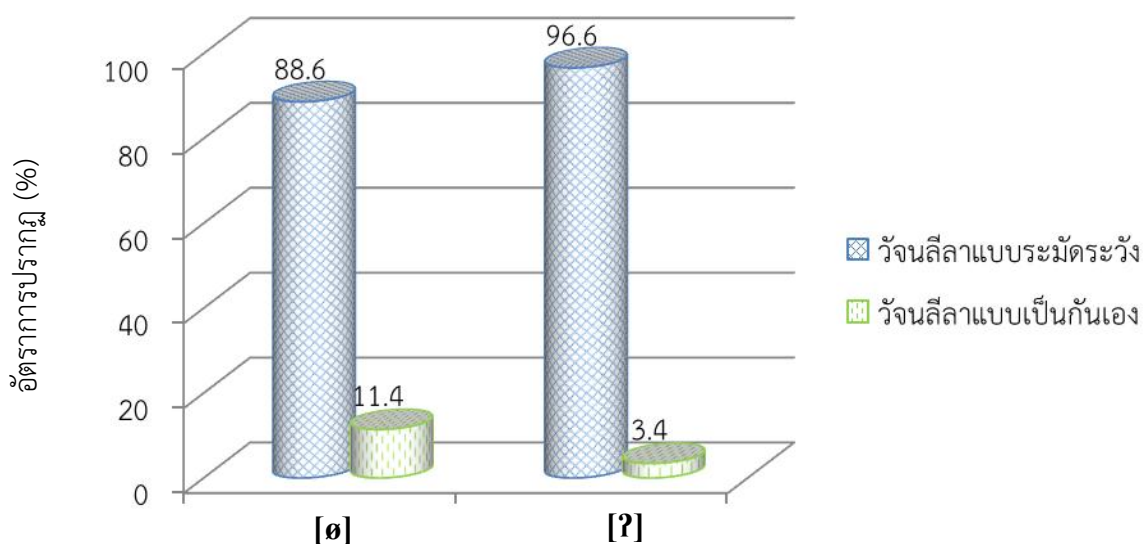
ดังที่กล่าวแล้วข้างต้นว่าเมื่อนับความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายจากข้อมูลของผู้บอกภาษาจำนวนทั้งหมด 120 คน ซึ่งเป็นผู้บอกภาษาจากจุดเก็บข้อมูล 4 แห่ง แห่งละ 30 คนแล้ว ผู้วิจัยพบว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายปรากฏที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายที่จุดเก็บข้อมูลอื่น ในส่วนนี้ผู้วิจัยจึงจะแสดงข้อมูลของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูเพียงแห่งเดียว

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูโดยจำแนกตามวจนลีลาพบว่า การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง (๑) และ (?) กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีอัตราการปรากฏในวจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเอง ดังในตารางที่ 5.18 และภาพที่ 5.5

ตารางที่ 5.18 ความถี่และอัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู จำแนกตามวจนลีลา

วจนลีลา	รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย			
	(๑)		(ʔ)	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
วจนลีลาแบบระมัดระวัง	241	88.6	201	96.6
วจนลีลาแบบเป็นกันเอง	31	11.4	7	3.4
รวม	272	100	208	100

($\chi^2 = 9.357$, $df = 1$, $p < 0.01$)

ภาพที่ 5.5 อัตราการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (ʔ) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอูตามวจนลีลา

ตารางที่ 5.18 และภาพที่ 5.5 แสดงให้เห็นว่ามีอัตราการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) ในวจนลีลาแบบระมัดระวังร้อยละ 88.6 และวจนลีลาแบบเป็นกันเองร้อยละ 11.4 และมีอัตราการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (ʔ) ในวจนลีลาแบบระมัดระวังร้อยละ 96.6 และวจนลีลาแบบเป็นกันเองร้อยละ 3.4 เมื่อคำนวณค่าไค-สแควร์ (Chi-square) พบว่าความแตกต่างในการใช้รูปแปรใหม่ของ

เสียงพยัญชนะท้ายของผู้พูดทั้ง 2 วัจนลีลา เป็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 ($\chi^2 = 9.357$, $df = 1$, $p < 0.01$)

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู ตามวัจนลีลา อันได้แก่ วัจนลีลาแบบประมัตระวัง และวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง สะท้อนให้เห็นว่าการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายดังกล่าวเกิดจากความตระหนักรู้ มีสำนึก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี ผู้วิจัยเชื่อว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏขึ้นนั้น เนื่องมาจากการที่ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอได้รับอิทธิพลจากเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทย ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอในงานวิจัยนี้ไม่รู้ภาษาอื่นใดนอกจากภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเอง และภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สอง อีกทั้งยังมีทัศนคติบวกหรือทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเองอีกด้วย ผู้บอกภาษาส่วนใหญ่ยอมรับว่าภาษาไทยซึ่งเป็นภาษามาตรฐานและมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาของตนเอง ดังนั้น ผู้พูดจึงอาจรู้สึกถึงความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคมไม่มากนักน้อย และแสดงออกผ่านทางภาษาดังที่ได้ปรากฏให้เห็นจากการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ในบทนี้ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปร และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีกับตัวแปรทางสังคมแต่ละตัวแปร ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าตัวแปรทางสังคมทั้งหมดมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด คือ ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย รองลงมาคือ ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาวะสองภาษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของวัจนลีลา ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง (๑) และ (๒) กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีอัตราการปรากฏในวัจนลีลาแบบประมัตระวังมากกว่าวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเฉพาะภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูนั้น พบว่าตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปรมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ายิ่งผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก อายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย และมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากเท่าใด ก็จะใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) มากขึ้นเท่านั้น

ในบทต่อไป ผู้วิจัยจะสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอจากภาพรวมการใช้รูปแปรเสียงพยัญชนะท้ายที่สัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทักษะคดีที่มีต่อภาษาไทย และวัจนลีลา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 6

การสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้าย ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี

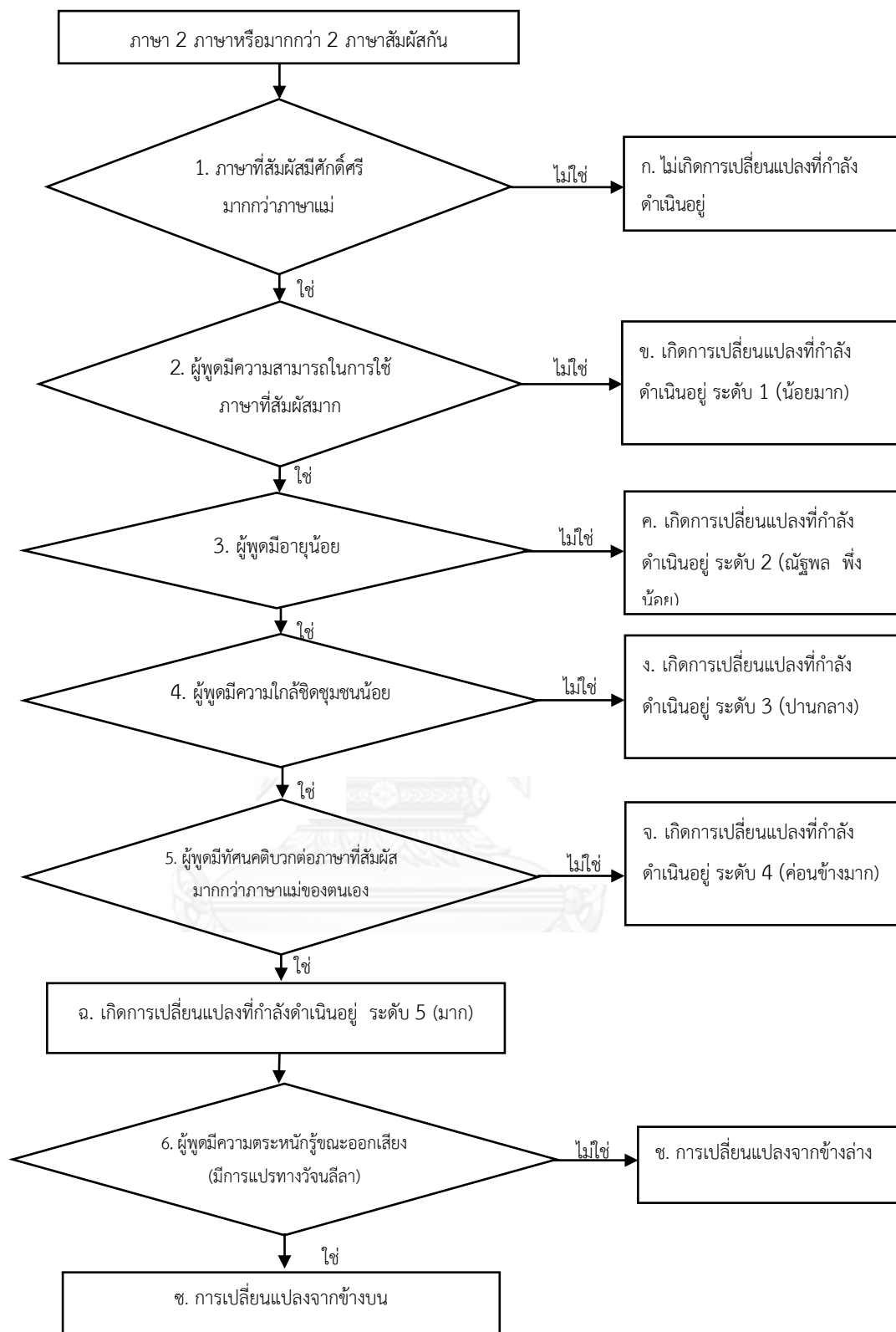
ในบทนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากภาพรวมการใช้รูปแปรเสียงพยัญชนะท้ายที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม ที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรทางสังคมในบทที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยพบว่าตัวแปรทางสังคมต่างๆ ได้แก่ ภาษาสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน และทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย มีอิทธิพลต่อเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมากที่สุด รองลงมาคือ ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาษาสองภาษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของวจนลีลา ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าตัวแปรวจนลีลาเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีเช่นกัน รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีอัตราการปรากฏในวจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 จึงทำให้สรุปได้ว่าการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู ซึ่งเป็นชุมชนภาษาเพียงแห่งเดียวในงานวิจัยนี้ที่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๘) และ (๖) เกิดจากความตระหนักรู้ มีสำนึก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม ดังแสดงด้วยแผนภูมิไหล (flowchart) ในภาพที่ 6.1 ซึ่งแผนภูมิไหลเป็นแผนภูมิประเภทหนึ่ง que แสดงความสัมพันธ์ของมโนทัศน์หรือตัวแปรหลายตัวโดยใช้เส้นเชื่อมโยงรูปเรขาคณิตแบบต่างๆ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์และลำดับขั้นตอนของกระบวนการในการพิจารณาเงื่อนไขต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังง่ายต่อการทำความเข้าใจ นักภาษาศาสตร์ที่ใช้แผนภูมิไหลเพื่อสรุปความเข้าใจต่อการทำความเข้าใจ เช่น ทอมสันและคอฟแมน (Thomason & Kaufman, 1988) ใช้แผนภูมิไหลแสดงผลของการสัมผัสภาษา เออวิน-ทริปป์ (Ervin-Tripp, 1972) ใช้แผนภูมิไหลเพื่อแสดงการเลือกใช้คำเรียกขานในภาษาอังกฤษตามตัว

แปรทางสังคม และซัสเซ (Sasse, 1992) ใช้แผนภูมิไหลเพื่อแสดงการอธิบายทฤษฎีการตายของภาษา (language death) เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้แผนภูมิไหลซึ่งใช้สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมผืนผ้าแสดงกระบวนการและลักษณะทั่วไปของผลลัพธ์ซึ่งมีทั้งหมด 8 ผลลัพธ์ ตั้งแต่ผลลัพธ์ ก. ถึงผลลัพธ์ ช. และใช้สี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนแสดงปัจจัยหรือเงื่อนไขทางสังคมที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ มีปัจจัยหรือเงื่อนไขทางสังคมที่ต้องพิจารณา 6 ประการ ตั้งแต่เงื่อนไขทางสังคมประการที่ 1 ถึง 6 โดยจะมีลูกศรออกจากรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนเพื่อแสดงทิศทางการตรวจสอบเงื่อนไขว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” และใช้ลูกศรเพื่อแสดงการไหลและการเชื่อมต่อกันของแต่ละขั้นตอน

ภาพที่ 6.1 เป็นแบบจำลองที่อธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้าย ดังที่ได้กล่าวถึงข้างต้นแล้วว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากบทที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด คือ ทศนคติที่มีต่อภาษาไทย รองลงมาคือ ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาวะสองภาษา อย่างไรก็ตาม การเรียงลำดับเงื่อนไขทางสังคมที่ต้องพิจารณาในแผนภูมินี้ ผู้วิจัยกำหนดให้พิจารณาตัวแปรทางสังคมที่มีความสำคัญน้อยที่สุดก่อน จากนั้นจึงพิจารณาตัวแปรทางสังคมที่มีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ จนถึงลำดับสุดท้ายซึ่งเป็นการพิจารณาตัวแปรทศนคติที่มีต่อภาษาไทย ซึ่งเป็นตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด ยิ่งตัวแปรทางสังคมมีความสำคัญมากเท่าใด ก็ยิ่งเข้าใกล้ผลลัพธ์ ค. การเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่มากเท่านั้น

ภาพที่ 6.1 แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม

ภาพที่ 6.1 อธิบายได้ว่าการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูมีกระบวนการเริ่มต้นจากภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่า 2 ภาษาสัมผัสกันเป็นเวลานาน เงื่อนไขทางสังคมประการแรกที่ต้องพิจารณา คือ ภาษาที่สัมผัสเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาแม่ (เงื่อนไขที่ 1) คำถามคือ ใช่หรือไม่ใช่ ถ้าคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายความว่าภาษาที่สัมผัสมีศักดิ์ศรีน้อยกว่าภาษาแม่ ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ก. นั่นคือ ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา ดังเช่นภาษาไทยที่สัมผัสกับภาษากะเหรี่ยงสะกอ ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่าในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ และภาษาราชการก็จะไม่รับหรือยืมลักษณะทางภาษาจากภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีน้อยกว่า ทำให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา แต่หากคำตอบคือ “ใช่” หมายถึง ภาษาที่สัมผัสเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาแม่ ดังเช่นภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งสัมผัสใกล้ชิดกับภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่าเป็นเวลานาน ซึ่งจะทำให้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษา ต่อไปก็เข้าสู่เงื่อนไขทางสังคมประการที่ 2 เป็นการพิจารณาตัวแปรภาวะสองภาษา คำถามคือ ผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาที่สัมผัสมาก (ใช่หรือไม่) หากคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายถึง ผู้พูดรู้ภาษาที่สัมผัสน้อย ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ข. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาในระดับ 1 ซึ่งหมายถึง เกิดน้อยมาก หากคำตอบคือ “ใช่” แสดงว่ามีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยหลากหลายระดับ บางคนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก บางคนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาน้อย และบางคนเป็นผู้รู้ภาษาเดียว คือ ภาษาแม่ของตนเอง จึงไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยเลย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้พบว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา คือ ผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก ยิ่งมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากเท่าใดก็ยิ่งใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากเท่านั้น เงื่อนไขทางสังคมที่ต้องพิจารณาในขั้นตอนต่อไป เป็นเงื่อนไขทางสังคมประการที่ 3 นั่นคือ ผู้พูดมีอายุน้อย (ใช่หรือไม่) ถ้าคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายถึง ผู้พูดมีอายุมากแต่รู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ค. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาในระดับ 2 ซึ่งหมายถึง เกิดในระดับน้อย หากคำตอบคือ “ใช่” เราก็จะได้ผู้พูดมีอายุน้อยและรู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ก็จะทำให้เกิดแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาซึ่งสัมพันธ์กับเงื่อนไขอื่นต่อไป งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่มีอายุตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไปจนถึงอายุ 70 ปี ดังนั้น จึงมีผู้บอกภาษาทุกรุ่นอายุตั้งแต่ผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อยถึงรุ่นอายุมาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้พบว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายและมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา คือ ผู้บอกภาษารุ่นอายุน้อย ยิ่งมีอายุน้อยเท่าใดก็ยิ่งใช้รูป

แปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากเท่านั้น เงื่อนไขทางสังคมที่ต้องพิจารณาในขั้นตอนต่อไป เป็นเงื่อนไขทางสังคมประการที่ 4 นั่นคือ ผู้พูดมีความใกล้ชิดชุมชนน้อย (ใช่หรือไม่) ถ้าคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายถึง ผู้พูดมีความใกล้ชิดชุมชนมาก อายุน้อย และรู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ง. นั่นคือ เกิดการแปรของภาษาในระดับ 3 ซึ่งหมายถึง เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับปานกลาง แต่หากคำตอบคือ “ใช่” เราก็จะได้ผู้พูดมีความใกล้ชิดชุมชนน้อย อายุน้อย และรู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ก็แสดงว่ามีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่สัมพันธ์กับเงื่อนไขต่อไป งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่มีความใกล้ชิดชุมชนทุกระดับ ผู้บอกภาษาบางคนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนมาก บางคนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนปานกลาง และบางคนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้พบว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่ใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย และมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา คือ ผู้บอกภาษาที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ยังมีความใกล้ชิดชุมชนน้อยเท่าใดก็ยังคงใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากเท่านั้น เงื่อนไขทางสังคมที่ต้องพิจารณาในขั้นตอนต่อไป เป็นเงื่อนไขทางสังคมประการที่ 5 เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษามากที่สุด นั่นคือ ผู้พูดมีทัศนคติอย่างไรต่อภาษาที่สัมผัส ผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง (ใช่หรือไม่) หากคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายถึง ผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสน้อยกว่าภาษาแม่ของตนเอง แต่เป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย อายุน้อย และรู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ จ. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาในระดับ 4 ซึ่งหมายถึง เกิดการแปรของภาษาในระดับค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยน้อยกว่าภาษาแม่ของตนนั้นมีจำนวนน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยน้อย อายุมาก และมีความใกล้ชิดชุมชนมาก ทั้งนี้ หากคำตอบคือ “ใช่” หมายถึง ผู้พูดมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง และเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย อายุน้อย และรู้ภาษาที่สัมผัส (ภาษาไทย) มาก ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ฉ. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาในระดับ 5 ซึ่งหมายถึง เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับมาก เมื่อพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาในระดับมากที่สุดเมื่อเทียบกับระดับอื่นๆแล้ว ขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องพิจารณา คือ เงื่อนไขทางสังคมประการที่ 6 นั่นคือ ความตระหนักรู้ และความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของรูปภาษาที่ใช้ ซึ่งมีหลักฐานจากการแปรของภาษาตามวิจนลีลา คำถามคือ ผู้พูดมีความตระหนักรู้ขณะออกเสียงหรือไม่ ถ้าคำตอบคือ “ไม่ใช่” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาไม่ได้เกิดจากความตระหนักรู้ มีสำนึก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรีแต่อย่างใด ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ช. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาประเภทการ

เปลี่ยนแปลงจากข้างล่าง ในทางตรงกันข้าม หากคำตอบ คือ “ใช่” หมายความว่า การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาเกิดจากความตระหนักรู้ มีสำนึก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นผลลัพธ์ ข. นั่นคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาประเภทการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน ลาบอฟ (Labov, 1972) ใช้คำว่า “below” หรือ “ข้างล่าง” โดยหมายถึง “ข้างล่างใต้ระดับสำนึกทางสังคม” (below social awareness) คือ ไม่มีความรู้สึกตัวว่ารูปใดดีกว่าหรือมีศักดิ์ศรีกว่ารูปอื่น ตรงกันข้ามกับ “การเปลี่ยนแปลงจากข้างบน” (change from above) ซึ่งหมายถึง การเปลี่ยนแปลงของรูปภาษารูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งเกิดขึ้นโดยที่สมาชิกในกลุ่มมีความรู้สึกเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคม ลาบอฟใช้คำว่า “above” หรือ “ข้างบน” โดยหมายถึง “ข้างบนระดับสำนึกทางสังคม” (above social awareness) การเปลี่ยนแปลงจากข้างบนเกิดขึ้นโดยความรู้สึกตัวของคนในสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรีหรือความดีความเลวของการใช้ภาษา งานวิจัยของลาบอฟที่ศึกษาการแปรของภาษาตามวัจนลีลาสนับสนุนว่าผู้พูดใช้รูปแปรที่มีศักดิ์ศรีหรือรูปแปรมาตรฐานในวัจนลีลาที่ผู้พูดมีความระมัดระวัง ความใส่ใจหรือรู้ตัวมากที่สุด การแปรของรูปภาษาดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากผู้พูดมีสำนึกทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี ผู้พูดจึงต้องการใช้รูปภาษาที่มีศักดิ์ศรีตามกลุ่มคนชั้นสูงสุดในสังคม เพื่อต้องการเลื่อนฐานะทางสังคมของตนเองให้สูงขึ้น งานวิจัยนี้พบว่าการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูเป็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน เนื่องจากพบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในวัจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าในวัจนลีลาแบบเป็นกันเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01

ดังที่ได้กล่าวข้างต้นว่าทัศนคติที่มีต่อภาษาไทยเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูมากที่สุด ผู้วิจัยพบว่าการที่ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูส่วนใหญ่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเองนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของผู้พูด ซึ่งไม่เป็นที่สังเกตเห็นได้ง่ายๆ และมีส่วนสนับสนุนหล่อหลอมให้เกิดทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง เช่น การปรับตัวทางวัฒนธรรมเข้ากับชนกลุ่มใหญ่ การกลมกลืนเข้ากับชนกลุ่มใหญ่ ซึ่งอาจจะเป็นเหตุผลที่สืบเนื่องจากปัจจัยด้านการเมืองการปกครองและด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่าอำเภอหัวหินเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีความเจริญมาตั้งแต่โบราณนับร้อยปี มีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และมีพระราชวังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ เสด็จมาประทับอยู่เป็นประจำ หมู่บ้านป่าละอูตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองหัวหินประมาณ 60 กิโลเมตร ที่ตั้งของหมู่บ้านป่าละอูอยู่ใกล้ชายแดนไทย-พม่า ซึ่งถือเป็นจุดยุทธศาสตร์ในเรื่องความมั่นคง มีหน่วยงานของรัฐอยู่ในบริเวณใกล้เคียง และมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช

กุมาริฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเยือน 2-3 ครั้ง นอกจากนี้ หมู่บ้านป่าละอูยังประกอบด้วยชาวกะเหรี่ยงสะกอที่เกิดและเติบโตในประเทศไทย ถือเป็นชาวไทยและมีบัตรประจำตัวประชาชนไทย และชาวกะเหรี่ยงสะกอและกะเหรี่ยงโปที่เพิ่งอพยพมาอยู่ในหมู่บ้านได้ไม่นาน มีลักษณะเป็นคนสัญชาติพม่าพลัดถิ่น และพร้อมที่จะถูกผลักดันให้กลับไปประเทศพม่า ด้วยเหตุผลเหล่านี้ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่เกิดและเติบโตในประเทศไทยจึงอาจจะต้องพยายามแสดงตัวว่าเป็นคนไทย เพื่อปกป้องสิทธิความเป็นพลเมืองไทยของตนเอง ทั้งนี้ ชาวกะเหรี่ยงโปที่หมู่บ้านป่าละอูเรียกชาวกะเหรี่ยงสะกอว่า “กะหรั่ง” ซึ่งมีความหมายโดยนัยเป็นลบหมายถึงพวกที่อาศัยอยู่ตามป่าเขา มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตต่ำกว่ากะเหรี่ยงโปซึ่งมักจะอาศัยอยู่ตามพื้นราบและรู้สึกว่าเขาเหนือกว่าชาวกะเหรี่ยงสะกอ นอกจากนี้ ยังมีเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับการถูกล้อเลียนในเพลง โฆษณา และละคร เป็นต้น เหตุผลดังกล่าวเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีส่วนกระตุ้นให้เกิดการแปรและการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาได้ทั้งสิ้น

จากแบบจำลองอธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาที่สัมพันธ์กับตัวแปรทางสังคม สรุปได้ว่าจุดเริ่มต้นอยู่ที่การสัมผัสภาษา ถ้าภาษาที่สัมผัสมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาแม่ ผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาที่สัมผัสมาก มีอายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย และมีทัศนคติบวกต่อภาษาที่สัมผัสมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง ก็จะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษา และหากการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษาดังกล่าวเกิดจากความตระหนักรู้ มีสำนึก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี ก็เรียกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน ดังกรณีการแปรซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ซึ่งมีระดับการเปลี่ยนแปลงของภาษาน้อยตามระดับความสำคัญและอิทธิพลของปัจจัยทางสังคม อย่างไรก็ตาม การสังเคราะห์เป็นทฤษฎีนี้ใช้อธิบายปรากฏการณ์ของภาษาที่มีลักษณะเหมือนหรือคล้ายคลึงกับภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู และเป็นการศึกษาตามตัวแปรสังคมตามทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าใช้ทฤษฎีนี้อธิบายภาษาทุกภาษาในโลก

บทที่ 7

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี: การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่อันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา” มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุรูปแบบและวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (๒) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี ตามปัจจัยทางสังคม 5 ประการ ได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิด ชุมชนทัศนคติ และวัจนลีลา และเพื่อสังเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี จากภาพรวมการใช้รูปแบบเสียง พยัญชนะท้ายที่สัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติ และวัจนลีลา

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยมีผู้ช่วยวิจัยซึ่งพูดภาษากะเหรี่ยงสะกอและมลายูถิ่นปัตตานีเป็นภาษาแม่ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสัมภาษณ์และเป็นล่ามในกรณีที่ผู้บอกภาษาไม่เข้าใจภาษาไทย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่จุดเก็บข้อมูล 4 แห่ง แห่งละ 30 คน รวมผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้ทั้งสิ้น 120 คน เป็นผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอจากหมู่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีจากหมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี และหมู่บ้านตลาดแขก ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยใช้เครื่องมือต่างกันสำหรับตัวแปรทางสังคมที่ต่างกัน กล่าวคือ ตัวแปรภาวะสองภาษา ผู้วิจัยใช้ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา 14 ประโยค เพื่อทดสอบความสามารถทั้งในด้านการฟังและการพูดภาษาไทย ทำให้เห็นระดับความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษาแต่ละคน และสามารถจำแนกผู้บอกภาษาตามตัวแปรภาวะสองภาษาได้ สำหรับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน ผู้วิจัยใช้คำถามประเมินความใกล้ชิดชุมชนซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความใกล้ชิดชุมชนตามแบบมิลรอย (Milroy, 1980) ผู้วิจัยดัดแปลงคำถามของมิลรอยเพื่อใช้เป็นคำถามสำหรับงานวิจัยนี้ 11 ข้อ ในด้านตัวแปรทัศนคติต่อภาษาไทย ผู้วิจัยใช้คำถามประเมินทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย 5 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามที่ผู้วิจัยดัดแปลงจากปาลีรัฐ ททรัพย์ปรุง (2537) และสำหรับตัวแปรวัจนลีลา ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลา 2 ประเภท ได้แก่ วัจนลีลาแบบเป็นกันเอง (casual style) และวัจนลีลาแบบระมัดระวัง

(careful style) นั้น ในการเก็บข้อมูลวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง ผู้วิจัยใช้หัวข้อสนทนาเพื่อให้ผู้บอกภาษาเล่าเรื่องในหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด เช่น เล่าประวัติส่วนตัว ชีวิตประจำวัน ประวัติชุมชน และนิทาน เพื่อให้ได้คำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงกำหนดให้ผู้บอกภาษาพูดและเล่าเรื่องประมาณ 2-3 นาที และในการเก็บข้อมูลวัจนลีลาแบบระมัดระวัง ผู้วิจัยให้ผู้บอกภาษาดูรูปภาพ ของจริง หรือถามคำถามนำ เพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ภาษาละ 90 คำ ซึ่งเป็นคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑) 45 คำและคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?) 45 คำ ตามรายการคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

ส่วนขั้นตอนการเก็บข้อมูลนั้น ในลำดับแรกผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของแต่ละคน จากนั้นจึงเริ่มต้นเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลาแบบเป็นกันเองก่อน ตามด้วยการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้การใช้ภาษาในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง และหลังจากเก็บข้อมูลภาษาเพื่อวิเคราะห์การแปรตามวัจนลีลาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงทดสอบภาวะสองภาษาของผู้บอกภาษา โดยใช้ประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย จากนั้นจึงถามคำถามเพื่อประเมินความใกล้ชิดชุมชน และถามคำถามเพื่อประเมินทัศนคติของผู้บอกภาษาเป็นลำดับสุดท้าย เพื่อวิเคราะห์การแปรตามตัวแปรสังคม

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงปริมาณโดย คำนวณค่าทางสถิติ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation analysis) การวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) และไคสแควร์ (Chi-Square) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปรากฏของรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีโดยภาพรวม พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเฉพาะภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ไม่พบการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และในภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ผลการวิเคราะห์รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (?) ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอุโดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่า รูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (๑) มี 3 รูปแปร ได้แก่ รูปแปร [๑] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิมในภาษากะเหรี่ยงสะกอ รูปแปร [ŋ] และ [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่ ส่วนรูปแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (?) มีรูปแปรทั้งหมด 2 รูปแปร ได้แก่ รูปแปร [ʔ] ซึ่งเป็นรูปแปรดั้งเดิม และรูปแปร [k] ซึ่งเป็นรูปแปรใหม่

ผลการวิเคราะห์การแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีตามตัวแปรทางสังคม ทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการปรากฏและไม่ปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าตัวแปรทางสังคมทั้งหมดมีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่

ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.01 โดยตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากที่สุด คือ ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย รองลงมาตามลำดับ คือ ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน อายุ และภาวะสองภาษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วน of วจนลีลา ยังแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง (๑) และ (๒) กล่าวคือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีอัตราการปรากฏในวจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเอง ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายเฉพาะภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูนัน พบว่าตัวแปรทางสังคมทุกตัวแปรมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่ายิ่งผู้พูดมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก อายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย และมีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากเท่าใด ก็จะใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) มากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้ยังพบว่า หากผู้พูดอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีกิจกรรมที่สนับสนุนการอ้างภาษามากก็จะเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดทำให้ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แบบจำลองเพื่ออธิบายกลไกการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา ดังแสดงในบทที่ 6

7.2 อภิปรายผลการวิจัย

1) การแปรเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงของภาษา อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2549:127) กล่าวว่า “การแปรของภาษาเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่ได้เกิดขึ้นโดยความบังเอิญหรือไม่มีความสำคัญ ตรงกันข้าม การแปรของภาษามีความสำคัญ เพราะทำให้เข้าใจธรรมชาติของภาษา ทำให้เข้าใจทิศทางการเปลี่ยนแปลงของภาษา ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงจากอดีตสู่ปัจจุบัน หรือปัจจุบันสู่อนาคต ดังนั้นหากพบการแปร ณ ที่ใดก็ตาม เราควรตระหนักว่าการเปลี่ยนแปลงกำลังเริ่มก่อตัวขึ้นแล้ว และไม่มี การแปรใดที่เป็น การแปรอิสระ เพราะการแปรทุกกรณีสามารถอธิบายเงื่อนไขได้โดยนำปัจจัยทางสังคมเข้ามาพิจารณา” งานวิจัยนี้พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ ถึงแม้ว่าอัตราการใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้ง (๑) และ (๒) จะเป็นอัตราที่ไม่สูงมากนัก แต่ก็ทำให้เราตระหนักได้ว่าการเปลี่ยนแปลงกำลังเริ่มก่อตัวขึ้นในชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอที่บ้านปาละอูแล้ว

การเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นการเปลี่ยนแปลงในขั้นที่เรียกว่า Emergent change ตามแนวคิดของบัคกัส โดกรูออส และไฮน์

(Backus, Dogruoz and Heine, 2011) ผู้ซึ่งได้เสนอแบบจำลองเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างปัจจัยทางสังคมและปัจจัยภาษาที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษา สามารถอธิบายได้ว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นที่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงของภาษา เกิดจากการสัมผัสกันของภาษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ในขั้นนี้จะมีรูปภาพใหม่ปรากฏให้เห็นในกลุ่มผู้พูดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง กลุ่มผู้พูดดังกล่าวนี้ใช้รูปภาพที่ต่างออกไปจากเดิม และเกิดการแพร่ออกไปยังผู้พูดคนอื่นหรือกลุ่มอื่น อย่างไรก็ตาม รูปแบบการใช้ภาษาแบบใหม่ยังคงมีความถี่ต่ำ และมีความสม่ำเสมอของโครงสร้างต่ำเช่นกัน

สอดคล้องกับลาบอฟ (Labov, 1972) ซึ่งได้เสนอว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาสามารถมี 3 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ (1) จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง (the origin of a change) (Chambers) การแพร่กระจายของการเปลี่ยนแปลง (the propagation of the change) และ (3) การเปลี่ยนแปลงสมบูรณ์ (the completion of the change) ลาบอฟอธิบายว่า ในขั้นแรกซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงนั้น จะมีการแปรเกิดขึ้นก่อนในกลุ่มผู้ใช้ภาษากลุ่มเล็กๆ ในชุมชน มีผู้พูดที่ใช้รูปแปรใหม่จำนวนไม่มากนัก รูปแปรใหม่เกิดขึ้นอย่างไม่สม่ำเสมอ (sporadic) โดยไม่ได้มีความหมายทางภาษา และไม่มีนัยสำคัญประการใดทางสังคม ทั้งในด้านหน่วยคำและหน้าที่ ต่อมาในขั้นตอนที่สอง เป็นขั้นตอนการแพร่กระจายการเปลี่ยนแปลง ผู้พูดกลุ่มใหญ่เริ่มรับเอารูปแปรใหม่ซึ่งแตกต่างจากรูปภาษาเดิมไปใช้ เนื่องจากคนในสังคมให้ความสำคัญโดยระบุว่ารูปแปรนั้นเป็นรูปแปรที่ต้องใช้หรือต้องเลียนแบบ และการแปรของภาษาเริ่มแสดงบทบาทสำคัญในภาษา รูปแปรใหม่และรูปภาษาเดิมเกิดการแข่งขันกัน ขั้นตอนสุดท้ายคือขั้นที่ภาษาเปลี่ยนแปลงอย่างสมบูรณ์ ไม่มีการแข่งขันกันระหว่างรูปแปรใหม่กับรูปภาษาเดิมอีกต่อไป รูปแปรใหม่ถูกใช้อย่างสม่ำเสมอจากคนทั้งหมดในชุมชน กระบวนการเปลี่ยนแปลงของภาษาจึงสิ้นสุดลง

งานวิจัยนี้ได้แสดงให้เห็นว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูกำลังอยู่ในขั้นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง (the origin of a change) และกำลังเข้าสู่ขั้นตอนการแพร่กระจายการเปลี่ยนแปลง (the propagation of the change) และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนของผู้แปรวัจนลีลาซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอูใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในวัจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวัจนลีลาแบบเป็นกันเอง เป็นการแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของเสียงพยัญชนะท้ายที่กำลังดำเนินอยู่เป็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน (change from above) เนื่องจากผู้พูดมีสำนึก ตระหนัก และมีความรู้สึกตัวทางสังคมเกี่ยวกับศักดิ์ศรี รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏขึ้นเนื่องมาจากการที่ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอได้รับอิทธิพลจากเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทย ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอในงานวิจัยนี้ไม่รู้ภาษาอื่นใดนอกจากภาษากะเหรี่ยงสะกอซึ่งเป็นภาษาแม่ของตนเอง และภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สอง อีกทั้งยังมีทัศนคติบวกหรือทัศนคติที่ดีต่อภาษาไทยอีกด้วย ผู้พูดยอมรับว่าภาษาไทยเป็นภาษา

มาตรฐานและมีศักดิ์ศรีมากกว่าภาษาของตนเอง ดังนั้น ผู้พูดจึงอาจรู้สึกถึงความเหลื่อมล้ำด้านศักดิ์ศรีในสังคมไม่มากนัก และแสดงออกผ่านทางภาษาดังที่ได้ปรากฏให้เห็นจากการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอ ดังที่มาทริส (Matras, 2007) ได้กล่าวไว้ว่า ปัจจัยหลักที่สำคัญประการหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภาษาอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษา คือ ศักดิ์ศรี (prestige) ผู้พูดมักนำลักษณะบางประการจากภาษาที่มีศักดิ์ศรีมากกว่ามาใช้หรือแทนที่ลักษณะทางภาษาในภาษาแม่ของตนเอง มาทราสกล่าวว่า บทบาททางภาษาที่ไม่เท่าเทียมกันหรือศักดิ์ศรีของภาษาที่แตกต่างกัน เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการสัมผัสภาษาได้เช่นกัน

ตามที่ลาบอฟได้เสนอกลยุทธ์สำหรับศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของภาษา โดยแบ่งขั้นตอนเป็น 3 ขั้นตอนตามลักษณะของปัญหา ได้แก่ ปัญหาการปรับเปลี่ยน (transition problem) ปัญหาการซ้อน (embedding problem) และปัญหาการประเมิน (evaluation problem) สามารถประยุกต์กับผลการวิจัยนี้ได้ในประเด็นปัญหาการซ้อน ซึ่งเป็นจุดเชื่อมโยงพฤติกรรมทางสังคมและพฤติกรรมทางภาษา นั่นคือ การใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูนั้น คือ การต้องการแสดงความมีศักดิ์ศรี มีการศึกษา และต้องการใช้ภาษาให้แตกต่างจากชาวบ้านกะเหรี่ยงทั่วไปในหมู่บ้านป่าละอู โดยผลการวิเคราะห์ตัวแปรสังคมทุกประการที่ผู้วิจัยศึกษาแสดงให้เห็นว่ารูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายถูกใช้มากโดยกลุ่มผู้พูดที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมาก อายุน้อย มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทย และในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง ส่วนประเด็นปัญหาการปรับเปลี่ยนและปัญหาการประเมินนั้น งานวิจัยนี้ไม่ได้ศึกษาด้วยวิธีที่ลาบอฟใช้ในงานวิจัยของเขา ทั้งนี้ การศึกษาปัญหาการประเมินด้วยวิธีของลาบอฟ เป็นการประเมินโดยตัวผู้บอกภาษาเอง (self evaluation) ลาบอฟให้ผู้บอกภาษาตอบคำถามว่าเสียงที่ตนออกไปแล้วเป็นรูปแบบใด ซึ่งลาบอฟพบว่าผู้บอกภาษาบางคนรายงานเกินความจริง กล่าวคือ ออกเสียงรูปแบบที่อื่น แต่กลับรายงานว่าออกเสียงอีกรูปแบบหนึ่ง การประเมินวิธีนี้ทำให้สรุปได้ว่า เสียงที่มีคนรายงานเกินความจริงเช่นนี้เป็นเสียงที่มักมีการแก้ไขเกินเหตุ (hypercorrection) และเป็นเสียงที่มีศักดิ์ศรีในชุมชนอย่างแน่นอน หากในอนาคตสามารถศึกษาประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้ได้ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับลาบอฟ ผลการวิจัยที่ได้คงจะมีความน่าสนใจอย่างยิ่ง

2) แคมเบลล์ (Lyle Campbell, 1988) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดจากปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากตัวภาษาเองหรือปัจจัยภายในตัวภาษา เช่น ความสะดวกในการออกเสียง ความสมมาตร และความประหยัด เป็นต้น และการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกหรือปัจจัยภายนอก เช่น การสัมผัสภาษา เป็นต้น ผลงานวิจัยนี้เป็นหลักฐานยืนยันได้เป็นอย่างดีว่าการสัมผัสภาษาซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่บ้านป่าละอู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบางส่วนของงานวิจัยนี้พบว่า ปัจจัยภายในตัวภาษาบางประการ เช่น ความสะดวกในการออกเสียงนั้น ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายของผู้พูดชาวกะเหรี่ยงสะกอแต่ประการใด เพราะในภาษากะเหรี่ยงสะกอมีแต่พยางค์เปิดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนพยางค์ปิดก็มีแต่เสียงกักที่เสี้ยนเสียง ? เท่านั้น Carr (2008) ได้ให้คำจำกัดความของหลักการที่ว่าด้วยความสะดวกในการออกเสียง (ease of articulation principle) ไว้ว่าหมายถึง “แนวโน้มที่มนุษย์ใช้ความพยายามในการออกเสียงน้อยที่สุด” ตัวอย่างเช่น การกลมกลืนเสียง (assimilation) ซึ่งหมายถึง การที่เสียง 2 เสียงซึ่งอยู่ประชิดกัน หรืออยู่ไม่ประชิดกัน แล้วเสียงหนึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงทางสัทศาสตร์ไปคล้ายหรือเหมือนกับอีกเสียงหนึ่ง ผู้พูดอาจเปลี่ยนแปลงเสียงบางเสียงให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับเสียงข้างเคียง เช่น เปลี่ยนให้มีฐานเสียงเดียวกัน หรือให้มีลักษณะการออกเสียงที่เหมือนกัน ทำนองเดียวกันกับน้ำทิพย์ ภิงคารวัฒน์ (2551:17) ที่ได้กล่าวถึงหลักความสะดวกในการออกเสียงว่า “ภาษามีหลักการอำนวยความสะดวกในการออกเสียงให้แก่ผู้ใช้ภาษา ผู้พูดไม่จำเป็นต้องออกเสียงสระและพยัญชนะครบถ้วนทุกเสียง เสียงบางเสียงอาจละได้โดยที่ผู้ฟังยังคงเข้าใจความหมายได้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการออกเสียงของผู้พูด และผู้พูดจะได้ใช้ความพยายามน้อยที่สุดในการเปล่งเสียงเพื่อสื่อสาร ทั้งนี้การละเสียงนั้นมักเกิดขึ้นกับเสียงพยัญชนะที่อยู่ท้ายคำ” สอดคล้องกับที่ลินช์ (J. Lynch, 2005) กล่าวว่า การสูญเสียเสียงพยัญชนะท้ายเป็นสากลลักษณะ (Universal) ดังเช่นในภาษาออสโตรนีเซียน (Austronesian Language) บางภาษา เช่น ภาษาฟีเจียน (Fijian) ภาษาโรตุมัน (Rotuman) และภาษาโพลินีเซียน (Polynesian) ทั้งหมดเป็นภาษาที่ใช้พูดในหมู่เกาะที่ตั้งอยู่ในมหาสมุทรแปซิฟิกซึ่งพบว่าการสูญเสียเสียงพยัญชนะท้าย เบลวิลล์ (Belvins, 2004) ก็ได้แสดงให้เห็นว่าภาษาหมู่เกาะในตระกูลออสโตรนีเซียนหลายภาษา เช่น ภาษาไนแอส (Nias) ภาษาบังกู-โตลาเก (Bungku-Tolaki) และภาษามูนา-บูตัน (Muna-Buton) และภาษาบิมา (Bima) เป็นต้น เป็นภาษาที่ได้สูญเสียเสียงพยัญชนะท้าย นอกจากนี้ มาซูริค (Machurick, 2012) ยังได้กล่าวถึง การละเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาอังกฤษแบบแอฟริกันอเมริกัน และปรีชา สุขเกษม (Sukkasem, 2005) ซึ่งพบว่าภาษาคุยที่บ้านสำโรง สัมผัสใกล้ชิดกับภาษาลาวทำให้ภาษาคุยสูญเสียเสียงพยัญชนะท้าย -c, -ŋ และ -r เนื่องจากภาษาลาวไม่มีเสียงพยัญชนะเหล่านี้ งานวิจัยหลายวิจัยได้กล่าวถึงภาษาที่จากเดิมเคยมีเสียงพยัญชนะท้ายแล้วเกิดการสูญเสียเสียงพยัญชนะท้าย *c > Ø ตรงกันข้ามกับงานวิจัยนี้ที่พบว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอกลับเพิ่มเสียงพยัญชนะท้ายเข้าไปในตำแหน่งที่ไม่เคยมีเสียงพยัญชนะท้ายมาก่อน *Ø > c ทั้งนี้ ผู้เชื่อว่าน่าจะเป็นเกิดจากอิทธิพลของการสัมผัสภาษาไทยซึ่งปัจจัยภายนอก

3) งานวิจัยนี้ไม่ได้วิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวภาษา เช่น เสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ของคำที่มีการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่พูดที่หมู่บ้านป่าละอู แต่สิ่งที่เห็นได้อย่าง

ชัดเจน คือ รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายทั้งหมดที่พบในงานวิจัยนี้ปรากฏกับคำที่มีเสียงสระสูง ได้แก่ เสียงสระ /i, i, u/ และเมื่อพิจารณาเรื่องโครงสร้างพยางค์ CV และ CV? แล้วจะพบว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูยังคงรักษาความเป็นพยางค์เป็นพยางค์ตายไว้ กล่าวคือ จากโครงสร้างพยางค์เดิม คือ CV เมื่อเกิดการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายซึ่งส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 90) คือ รูปแปร [ŋ] ซึ่งมีโครงสร้างพยางค์ CVŋ ทั้งโครงสร้างพยางค์ CV และ CVŋ ต่างเป็นพยางค์เป็น (non-checked syllable) ส่วนโครงสร้างพยางค์ CV? นั้น เมื่อเกิดการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย คือ รูปแปร [k] ซึ่งมีโครงสร้างพยางค์ CVk แล้ว ทั้งโครงสร้างพยางค์ CV? และ CVk ต่างเป็นพยางค์ตาย (checked syllable) เช่นเดิม ดังนั้น หากสามารถศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในภาษาของคำศัพท์ที่พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความถี่ในการปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ หรือเสียงวรรณยุกต์ใดมากที่สุด ลักษณะของพยางค์ที่มีรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีรูปแบบร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางภาษาหรือไม่อย่างไร ผลการวิจัยที่ได้คงจะน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

4) ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานข้อที่ 1 ของงานวิจัยนี้ไว้ว่า เสียงพยัญชนะท้าย(๑) มีรูปแปร 4 รูป ได้แก่ [๑][m][n][ŋ] และเสียงพยัญชนะท้าย (๒) มีรูปแปร 4 รูป ได้แก่ [ʔ][p][t][k] โดยรูปแปร [๑] และ [ʔ] เป็นรูปแปรดั้งเดิมในภาษาดั้งกล่าว และรูปแปร [m][n][ŋ][p][t] และ [k] เป็นรูปแปรใหม่ แต่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลับไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย คือ รูปแปร [ŋ] และรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย คือ รูปแปร [k] ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าเหตุผล คือ รูปแปร [ŋ] เป็นรูปแปรที่มีความใกล้เคียงกันกับรูปแปร [๑] มากกว่า [m] และ [n] เนื่องจาก [m] และ [n] มีการกักกั้นฐานกรณ์ในตำแหน่งริมฝีปากและปุ่มเหงือกซึ่งเป็นตำแหน่งที่เห็นได้ชัด ส่วน [ŋ] มีการกักกั้นฐานกรณ์ที่ตำแหน่งเพดานอ่อนซึ่งเป็นตำแหน่งด้านหลังของช่องปากคล้ายคลึงกับ [๑] ที่ไม่มีการกักกั้นท้ายพยางค์เนื่องจากเป็นพยางค์เปิด โครงสร้างพยางค์เดิม คือ CV ส่วนการพบการปรากฏของรูปแปร [k] เป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในโครงสร้างพยางค์ CV นั้น มีความถี่ในการปรากฏไม่ถึงร้อยละ 10 ผู้วิจัยจึงคาดว่าน่าจะเกิดการจากเทียบแบบจากผู้พูดที่เพิ่งเริ่มใช้รูปแปรใหม่ ความถี่ในการใช้จึงเป็นความถี่ที่น้อยและไม่สม่ำเสมอ ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้รูปแปรใหม่ [k] ในคำศัพท์เพียง 4 คำเท่านั้น ส่วนเหตุผลที่พบการปรากฏของรูปแปร [k] เป็นรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในพยางค์ปิด ซึ่งจากเดิมมีโครงสร้างพยางค์ CV? นั้น ผู้วิจัยวิเคราะห์ว่ารูปแปร [k] มีฐานกรณ์ที่เพดานอ่อนเป็นฐานกรณ์ที่ไม่สามารถเห็นได้ชัด เนื่องจากเป็นส่วนด้านหลังของช่องปาก มีความใกล้เคียงกันกับ [ʔ] ซึ่งมีฐานกรณ์ที่เส้นเสียง และมีลักษณะที่มีฐานกรณ์ไม่เด่นชัด (placelessness) อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยตระหนักถึงความ

ใกล้เคียงกันของฐานกรณ์ของ [ʔ] และ [k] ดังนั้น เพื่อหลีกเลี่ยงความลำเอียง (bias) ของตัวผู้วิจัยเอง ผู้วิจัยจึงมีผู้ช่วยผู้วิจัยทำหน้าที่ช่วยฟังด้วยว่าเสียงที่ได้ยินเป็นเสียงอะไร เสียงเดียวกันกับที่ผู้วิจัยได้ยินหรือไม่อย่างไร

อย่างไรก็ดี จากผลงานวิจัยของโจนส์ (Jones, 1961) ซึ่งได้สืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิม และพบว่าภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมเป็นภาษาที่มีเสียงพยัญชนะท้าย 18 เสียง ได้แก่ *-m, *-n, *-ŋ, *-ʔ, *-t, *th, *-T, *-k, *k, *-d, *-dh, *-D, *-g, *gh, *-G, *-, *-h และ *-q และแมนสัน (Manson, 2009) ซึ่งได้สืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงเช่นกัน และกล่าวว่า ส่วนสัมผัส (rhymes) ที่ประกอบด้วยสระและพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงมีดังต่อไปนี้ *am, *an, *aŋ, *aʔ, *em, *en, *eŋ, *eʔ, *eŋ, *eʔ, *iŋ, *oŋ, *oŋ, *ɔŋ, *ɔŋ และ *uʔ เมื่อพิจารณาเสียงพยัญชนะท้ายจากการสืบสร้างระบบเสียงภาษากะเหรี่ยงดั้งเดิมของโจนส์และแมนสัน แล้วพบว่าทั้งสองเห็นพ้องกันว่าเสียง *-ŋ เป็นเสียงพยัญชนะท้ายดั้งเดิมในภาษากะเหรี่ยง แต่ในกรณีของเสียง *-k นั้นมีเพียงโจนส์เพียงคนเดียวที่กล่าวถึง อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอคงเหลือเพียงเสียงเดียว คือ -ʔ จึงอาจกล่าวได้ว่ารูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายที่พบในงานวิจัยนี้ ได้แก่ [ŋ] และ [k] เป็นเสียงพยัญชนะท้ายที่เคยปรากฏในภาษากะเหรี่ยงมาก่อน ดังนั้น การสัมผัสภาษาไทยของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูอาจจะช่วยกระตุ้นให้เสียงพยัญชนะท้ายเหล่านี้กลับมาอีกครั้งก็เป็นได้

5) ความโดดเด่นประการสำคัญประการหนึ่งของภาษากะเหรี่ยงสะกอ คือ การเป็นภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้าย สุริยา รัตนกุล (2529) กล่าวว่า การไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายของภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นสิ่งที่ทำให้ภาษากะเหรี่ยงสะกอมีความแตกต่างกับภาษาไทยมากที่สุด ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ามีการปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอเฉพาะที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านปาละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรากฏของรูปแบบใหม่ที่ลดหลั่นกันอย่างชัดเจนตามอายุของผู้พูด (age-grading) ทำให้สามารถคาดเดาได้ว่า ในอนาคตระบบเสียงพยัญชนะของภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านปาละอูจะมีความคล้ายคลึงกับภาษาไทยมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ไม่น่าจะเป็นไปได้ด้วยเหตุผลอื่นใดเลย นอกเสียจากการสัมผัสภาษาเป็นระยะเวลาานาน จึงส่งผลให้ได้รับอิทธิพลจากภาษาไทย ดังที่ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2532) กล่าวไว้ว่า “การสัมผัสภาษากันระหว่าง 2 ภาษาเป็นระยะเวลาานานจะทำให้ภาษาต่างๆ เหล่านี้มีความคล้ายคลึงกันมากยิ่งขึ้น ทั้งๆ ที่ไม่ใช่ภาษาในตระกูลเดียวกัน” เช่นเดียวกันกับภาษากะเหรี่ยงสะกอกับภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาจากต่างตระกูลกัน ภาษากะเหรี่ยงสะกอเป็นภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ในขณะที่ภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลไท-กะได

6) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามปัจจัยทางสังคมในงานวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และข้อที่ 3 ของงานวิจัยเพียงบางส่วน ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานข้อ 2 ของงานวิจัยไว้ว่ารูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายที่เกิดขึ้นในระบบเสียงของภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานีมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม กล่าวคือ รูปแบบใหม่พบมากในกลุ่มผู้พูดที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูง ผู้พูดรุ่นอายุน้อย ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ผู้พูดที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง และในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง และสมมติฐานข้อที่ 3 ของงานวิจัยคือเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน คือ การปรากฏของรูปแบบใหม่ในระบบเสียงของภาษาทั้ง 2 ภาษา เป็นการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ซึ่งมีความสัมพันธ์กับภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติ และวัจนลีลา แม้ว่าผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะไม่พบการแปรและการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแล และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษาทั้ง 3 ชุมชนภาษาดังกล่าวจะไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู แต่การปรากฏและการไม่ปรากฏของรูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายก็แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติ และวัจนลีลา กล่าวคือ รูปแบบใหม่พบมากในกลุ่มผู้พูดที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูง ผู้พูดรุ่นอายุน้อย ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนน้อย ผู้พูดที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเอง และในวัจนลีลาแบบระมัดระวัง

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคม อันได้แก่ ภาวะสองภาษา อายุ ความใกล้ชิดชุมชน ทัศนคติ และวัจนลีลา ดังนี้สำหรับตัวแปรภาวะสองภาษา งานวิจัยของของไลและฮู (Lai and Hsu, 2013) พบว่า ความสามารถในการใช้ภาษาที่สัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงของภาษาในทิศทางเดียวกัน ในระดับสูงเช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ ที่พบว่าผู้บอกภาษาที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยมากใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมาก สำหรับตัวแปรอายุ งานวิจัยในอดีตหลายงาน เช่น งานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1972) ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง (2537) ศิริรัตน์ ชูพันธ์ (2547) พิมพ์ระวี เรื่องวัฒกี (2551) และงานวิจัยของศรีนยา จิตบรรจง (2551) เป็นต้น แสดงให้เห็นว่าผู้พูดรุ่นอายุมากและผู้พูดรุ่นอายุน้อยมีการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน โดยที่ผู้พูดรุ่นอายุน้อยมักจะมีแนวโน้มในการใช้รูปแบบใหม่ หรือรูปแบบที่มาตรฐานมากกว่าผู้พูดรุ่นอายุมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ที่พบว่าผู้พูดที่มีอายุน้อยใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมากกว่าผู้พูดที่มีอายุมาก สำหรับตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน ผลงานวิจัยในอดีตหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของซาลามิ (Salami, 1991) สโตเซล (Stoessel, 2002) อีวานส์ (Evans, 2004) และศิริกุล กิติธรากุล (2539) ต่างยืนยันพื้นฐานทางความคิดเกี่ยวกับความใกล้ชิดชุมชนของ

มิลรอย (Milroy, 1980) อีกทั้งยังได้ข้อสรุปตรงกันว่าความใกล้ชิดชุมชนและการเลือกใช้ภาษามีความสัมพันธ์กัน และความสัมพันธ์ดังกล่าวสามารถอธิบายพฤติกรรมทางภาษาของแต่ละบุคคลได้ ผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนจะมีความใกล้ชิดกับบรรทัดฐานทางภาษาท้องถิ่นด้วย หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เมื่อผู้พูดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดชุมชนมากก็มีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาท้องถิ่นมากตามไปด้วย เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ที่พบว่าผู้พูดที่มีความใกล้ชิดชุมชนมากใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายน้อยสำหรับตัวแปรทัศนคติ เป็นตัวแปรทางสังคมที่โทมาสัน (Thomason, 2001b) เรียกว่า “ปัจจัยที่ไม่สามารถคาดเดาได้” โทมาสันกล่าวว่าการเปลี่ยนแปลงของภาษาจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้น ทัศนคติของผู้พูดเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีความสำคัญมาก แม้ว่าชุมชนภาษาที่มีภาวะสองภาษานั้นจะมีความเข้มข้นในการสัมผัสภาษาสูงมาก และเป็นชุมชนภาวะสองภาษาที่ขยายวงกว้างมาก อีกทั้งยังมีแรงกดดันทางวัฒนธรรมอย่างมากก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของภาษาก็อาจจะไม่เกิดขึ้น หากผู้พูดมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาของตนเอง งานวิจัยนี้พบว่าผู้พูดที่มีทัศนคติบวกต่อภาษาไทยมากกว่าภาษาแม่ของตนเองใช้รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมาก และสำหรับตัวแปรวจนลีลา ผลการวิจัยในงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีต เช่น งานวิจัยของลาบอฟ (Labov, 1972) ทรัธกิลล์ (Trudgill, 1974) แสงจันทร์ ตรีภูล (2529) สุธิดา พูลทรัพย์ (2537) และสุดฤทัย ชัยชนะศักดิ์ (2538) ซึ่งล้วนแล้วแต่พบว่าผู้พูดใช้รูปแบบที่มีศักดิ์ศรี รูปแบบมาตรฐาน หรือรูปแบบใหม่ ในวจนลีลาแบบเป็นทางการมาก เช่น การอ่านคู่เทียบเสียง และการอ่านรายการคำ มากกว่าในวจนลีลาเป็นทางการน้อย เช่น การสนทนา และการสัมภาษณ์ เช่นเดียวกับงานวิจัยนี้ที่พบว่า รูปแบบใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายปรากฏในวจนลีลาแบบระมัดระวังมากกว่าวจนลีลาแบบเป็นกันเอง

7) ผู้วิจัยพบว่าการอาศัยอยู่ในชุมชนที่มีการจัดกิจกรรมสนับสนุนการอ้างภาษาท้องถิ่น มีส่วนสนับสนุนเรื่องทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อภาษา กล่าวคือ ผู้วิจัยสังเกตเห็นในขณะที่ออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลว่าในชุมชนที่ต่างกัน ผู้คนในชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่รวมทั้งกิจกรรมที่นำไปสู่ความมากน้อยของการอ้างภาษาต่างกัน ชุมชนผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลทุกคนนับถือศาสนาอิสลาม มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของหมู่บ้านทั้งสองแห่งความคล้ายคลึงกันมาก ซึ่งนำไปสู่การอ้างภาษาท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่อยู่ติดกับชายทะเล ผู้ชายมีหน้าที่พากันไปออกเรือเพื่อหาปลาทำให้ผู้หญิงออกไปขายที่ตลาด บางคนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ เช่น วัว และแพะ เป็นต้น มีโรงเรียนสอนศาสนาในหมู่บ้าน และมีมัสยิดเป็นศูนย์รวมใจของทุกคนในหมู่บ้าน ชาวมุสลิมทั้งในหมู่บ้านและนอกหมู่บ้านสามารถเข้าไปละหมาดในมัสยิดได้ทุกเวลา ซึ่งโดยปกติชาวมุสลิมจะละหมาดวันละ 5 เวลา หากไม่เข้าไปละหมาดในมัสยิดก็สามารถละหมาดที่บ้านได้ แต่ทุกวันศุกร์ชาวมุสลิมทุกคนในหมู่บ้านจะต้องเข้ามัสยิดเพื่อละหมาด หากเป็นผู้ชายที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปจะถูกบังคับว่าต้องเข้ามัสยิด หากเป็นผู้หญิงก็จะไม่ถูกบังคับ แต่ก็มีผู้หญิงหลายคนเข้ามัสยิดเพื่อละหมาดในวันศุกร์เช่นกัน นอกจากนี้ยังมี

งานพัฒนาหมู่บ้านและพัฒนาสุสานซึ่งสมาชิกในหมู่บ้านทุกคนเต็มใจร่วมมือร่วมแรงช่วยกัน และในหมู่บ้านมีการจัดงานรื่นเริงซึ่งเป็นเทศกาลประจำปีหลักๆ 2 งาน ได้แก่ งานปีใหม่ และงานฮารีรายอ ซึ่งเป็นงานฉลองหลังจากชาวมุสลิมได้ผ่านการถือศีลอดเป็นเวลา 1 เดือน กิจกรรมเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่ทำให้คนในหมู่บ้านได้พบปะพูดคุยสื่อสารกันอย่างใกล้ชิดสนิทสนม เรียกว่าเป็นกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนในเรื่องการดำรงภาษาได้เป็นอย่างดี จนทำให้ผู้วิจัยแทบจะไม่ได้ยินใครพูดคุยกันเป็นภาษาไทยเลยในหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก เมื่อผู้วิจัยสอบถามผู้บอกภาษาว่าในหมู่บ้านนี้ไม่มีใครพูดคุยกันเป็นภาษาไทยเลยหรือ ผู้วิจัยได้รับคำตอบว่า “ไม่มี” ทุกคนพูดคุยกันเป็นภาษามลายูถิ่นปัตตานี และยังได้ฟังเรื่องของชาวบ้านคนหนึ่งที่เกิดในหมู่บ้านรูสะมิแล ซึ่งเรียนจบและไปทำงานที่กรุงเทพฯ เป็นเวลาหลายปี เมื่อกลับไปเยี่ยมบ้านได้ทักทายเพื่อนบ้านเป็นภาษาไทยมาตรฐาน และไม่ยอมพูดภาษามลายูถิ่นปัตตานี จึงโดนว่ากล่าวตักเตือนอย่างมาก เมื่อกลับมาเยี่ยมบ้านครั้งต่อมาจึงไม่กล้าพูดภาษาไทยในหมู่บ้านอีกเลย นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ฟังชาวบ้านในหมู่บ้านตลาดแขกเพศหญิงที่มีอาชีพขายปลาในตลาดแล้วว่า หากรู้ว่าลูกค้าที่มาซื้อปลาสามารถพูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้แต่ไม่ยอมพูด และมาขอซื้อปลาเป็นภาษาไทย เจ้าตัวจะรู้สึกไม่พอใจ ไม่อยากขาย และไม่ยอมพูดด้วย สะท้อนให้เห็นทัศนคติของคนในชุมชนว่ามีทัศนคติบวกต่อภาษาแม่ของตนเองอย่างมาก

ส่วนชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิงก็มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคม วัฒนธรรม และศาสนาแตกต่างจากชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูอย่างชัดเจน นำไปสู่การดำรงภาษาท้องถิ่นมากน้อยต่างกัน และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของภาษาดังแสดงในแผนภูมิข้างต้น เป็นที่สังเกตได้ชัดเจนว่าหมู่บ้านแม่ปิงมีความเจริญมากกว่าหมู่บ้านป่าละอูทั้งในเรื่องการอุปโภค บริโภคและสาธารณูปโภค บ้านเรือนมีความทันสมัยไม่แตกต่างจากบ้านของคนไทยมากนัก ในขณะที่บ้านเรือนของชาวกะเหรี่ยงที่หมู่บ้านป่าละอูหลายหลังคาเรือนยังไม่มีไฟฟ้าและน้ำประปา ลักษณะบ้านเรือนเป็นไม้ไผ่หลังคามุงจาก คงลักษณะเดิมของบ้านกะเหรี่ยงแบบโบราณ การประกอบอาชีพของชาวบ้านทั้ง 2 หมู่บ้านก็แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ชาวบ้านแม่ปิงส่วนใหญ่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองเพาะปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง มัน หอม กระเทียม เป็นต้น มีรายได้ดีพอสมควร ในขณะที่ชาวกะเหรี่ยงที่หมู่บ้านป่าละอูส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง บางคนต้องออกไปหาของป่าประทังชีวิตเนื่องจากไม่มีเงินเพียงพอในการซื้ออาหารและดำรงชีวิต วิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีพของตนและครอบครัว ชาวกะเหรี่ยงวัยทำงานส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ทั้งรับจ้างในโรงงาน รับจ้างทำไร่ และงานก่อสร้าง ทุกเช้าจะมีรถจากโรงงานและรถของผู้รับเหมาเข้ามารับคนในหมู่บ้านไปทำงาน กว่าจะกลับถึงบ้านก็มีมืดค่ำ บางคนก็ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ เป็นต้น ส่วนชาวกะเหรี่ยงรุ่นอายุน้อยก็จะมีโอกาสได้ไปโรงเรียน เนื่องจากมีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนนเรศวรป่าละอูตั้งอยู่

ในหมู่บ้าน โรงเรียนนี้ตั้งขึ้นตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2526 ชาวกะเหรี่ยงในหมู่บ้านเกือบทุกคนจึงมีโอกาสได้เรียนหนังสือ สามารถเรียนได้จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เด็กบางคนมีโอกาสเรียนต่อ เนื่องจากการเรียนชั้นมัธยมศึกษาต้องเดินทางออกไปนอกหมู่บ้าน ดังนั้น ช่วงเวลากลางวันในหมู่บ้าน จึงมีแต่ผู้สูงอายุที่ทำงานไม่ไหว และผู้หญิงที่ต้องเลี้ยงลูกหรือทอผ้าอยู่ที่บ้าน

ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิงมีกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการดำรงภาษาท้องถิ่นหลาย กิจกรรม อาทิ การเดินมัสการเพื่อนบ้านตามวิถีของชาวคริสต์ทุกเย็นวันศุกร์ เป็นการจัดกิจกรรมให้สมาชิกในหมู่บ้านทุกคนมารวมตัวกันเพื่อเดินไปอวยพรให้เพื่อนบ้านมีความสุข แต่ละสัปดาห์ทุกคนในหมู่บ้านจะได้พบปะพูดคุยกันโดยใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอเท่านั้น และร่วมเดินไปมัสการเพื่อนบ้าน สัปดาห์ละ 3 หลังคาเรือน เวียนกันไปจนกว่าจะครบทุกบ้านในหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมที่ทำกันมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาหลายปีแล้ว อีกหนึ่งกิจกรรมที่น่าสนใจมาก คือ การรวบรวมเงินจากทุกคนในหมู่บ้านเพื่อสร้างโบสถ์และเพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ สมาชิกในหมู่บ้านทุกคนที่มีรายได้จะเต็มใจบริจาค รายได้ของตนเองร้อยละ 10 เพื่อร่วมทุนสร้างโบสถ์ และเก็บไว้เพื่อสำหรับจัดกิจกรรมต่างๆ ในหมู่บ้าน โดยนำเงินมามอบให้ผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นศูนย์รวมใจของชาวบ้านในหมู่บ้านแม่ปิงเป็นผู้เก็บไว้ แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและร่วมแรงร่วมใจกันเป็นอย่างดีในหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น การช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน การจัดงานประจำปีของหมู่บ้านไม่ว่าจะเป็นงานปีใหม่ งานคริสต์มาส เป็นต้น ทำให้ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิงมีความใกล้ชิดและเหนียวแน่นกันมากยิ่งขึ้น แตกต่างจากชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูซึ่งไม่มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการดำรงภาษาในทำนองเดียวกันกับหมู่บ้านแม่ปิงเลย เท่าที่ผู้วิจัยสัมภาษณ์ก็มีเพียงการจัดงานปีใหม่ และมีการพัฒนาหมู่บ้านเท่านั้น เนื่องจากชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูต่างคนต่างทำมาหากินเพื่อเลี้ยงชีพของตน ความใกล้ชิดและความเหนียวแน่นกันจึงมีน้อย เพื่อนบ้านหลายคนพูดคุยกันด้วยภาษาไทย และพ่อแม่ชาวกะเหรี่ยงสะกอหลายคนพูดภาษาไทยกับลูก เนื่องจากเกรงว่าหากลูกพูดได้แต่ภาษากะเหรี่ยงสะกอและพูดภาษาไทยไม่ได้ โตขึ้นไปจะเสียเปรียบและอาจโดนดูถูก ข้อนี้ก็แสดงให้เห็นทัศนคติของชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่มีต่อภาษาแม่ของตนเองได้เป็นอย่างดี

ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูมีทั้งผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาคริสต์ แต่ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากชาวกะเหรี่ยงสะกอในหมู่บ้านป่าละอูที่นับถือพุทธ เพราะผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์เกือบทั้งหมดเพิ่งอพยพมาตั้งรกรากในหมู่บ้านป่าละอูได้ไม่นานนัก การสัมภาษณ์ภาษาไทยจึงน้อยกว่าผู้ที่เกิดและเติบโตในหมู่บ้านป่าละอู หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านป่าละอูมาเกินครึ่งชีวิต ดังนั้น ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูที่เป็นผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่จึงเป็นชาวกะเหรี่ยงสะกอที่นับถือศาสนาพุทธ จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูเรื่องการไปวัดทำให้ผู้วิจัยทราบว่าชาวบ้านวัยทำงานส่วนใหญ่แทบจะไม่มีเวลาเข้าวัดในวันพระเลย เนื่องจากต้องออกไปทำงานนอกหมู่บ้านทุกวัน ผู้ที่ไปวัดส่วนใหญ่จึงเป็นผู้สูงอายุเท่านั้น และมีกิจกรรมที่แสดงให้เห็น

เห็นกระบวนการอ้างภาษาน้อยมาก ผู้วิจัยทราบเพียงแต่กิจกรรมการจัดงานปีใหม่ซึ่งจัดเพียงปีละ 1 ครั้ง และกิจกรรมการพัฒนาหมู่บ้านซึ่งไม่ได้มีการกำหนดเวลาการจัดกิจกรรมไว้ล่วงหน้า เช่น เดือนละครั้ง หรือสองเดือนครั้ง เป็นต้น ดังนั้น เมื่อถึงเวลาที่จะต้องช่วยกันพัฒนาหมู่บ้าน ชาวกะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอูบางคนจึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน ส่งผลต่อเรื่องความใกล้ชิดชุมชนของผู้พูดด้วย

สภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และศาสนาของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู แตกต่างจากผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง ผู้พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแลดังกล่าวข้างต้น ทำให้เชื่อได้ว่าสภาพชีวิตความเป็นอยู่ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ศาสนาและความเชื่ออย่างแนบแน่นอันเป็นวิถีชีวิตที่ทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดล้วนแล้วแต่เอื้อให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นในหมู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแล ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนการอ้างภาษาท้องถิ่น และส่งผลให้ไม่เกิดการแปรและการเปลี่ยนแปลงที่กำลังดำเนินอยู่ของเสียงพยัญชนะท้าย ตรงกันข้ามกับปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู

8) แม้ว่างานวิจัยนี้ไม่ได้ศึกษาภาษาศาสตร์สังคมหัตถภาค แต่จากการสังเกตของผู้วิจัยเอง สามารถกล่าวได้ว่าผู้บอกภาษาในชุมชนที่ไม่พบรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายเลย ซึ่งได้แก่ชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และชุมชนภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ใช้ภาษาแม่ของตนเองในแวดวงส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นแวดวงครอบครัว แวดวงเพื่อน แวดวงเพื่อนบ้าน แวดวงที่ทำงาน แวดวงตลาด แวดวงศาสนา แวดวงงานประเพณี และแวดวงศาสนา จะใช้ภาษาไทยในแวดวงราชการ และเมื่อพบปะพูดคุยกับคนไทยหรือคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์เท่านั้น งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกภาษา เช่น งานวิจัยของโอบาร์ (O'barr, 1971) ลีโอและอับดุลเลาะห์ (Leo and Abdullah, 2013) ประพนธ์ จันทวิเทศ (2532) และสุชาติา วัฒนะ (2549) พบว่าภาษาท้องถิ่นมักจะถูกใช้ในแวดวงครอบครัว แวดวงเพื่อนสนิท และแวดวงศาสนามากกว่าแวดวงอื่นๆ ส่วนแวดวงสถานที่ราชการ และแวดวงคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์จะใช้ภาษาอื่นที่ไม่ใช่ภาษาแม่ ทั้งนี้ หากภาษาแม่ยังคงถูกใช้ในแวดวงครอบครัว แวดวงเพื่อนสนิท และแวดวงศาสนาแล้วก็น่าจะไม่ได้เกิดการเปลี่ยนภาษา (language shift) ในชุมชน ดังเช่นภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านแม่ปิง และภาษามลายูถิ่นปัตตานีทั้งที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านรูสะมิแลและหมู่บ้านตลาดแขก ตรงกันข้ามกับภาษากะเหรี่ยงสะกอที่จุดเก็บข้อมูลหมู่บ้านป่าละอู ซึ่งผู้วิจัยพบว่าผู้บอกภาษาหลายคนพูดภาษาไทยในแวดวงครอบครัว และแวดวงเพื่อนสนิท จึงมีความเป็นไปได้ที่ในอนาคตจะเกิดการเปลี่ยนภาษาในชุมชนนี้

7.3 ข้อเสนอแนะ

1) ควรศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอถิ่นอื่น และภาษาที่ไม่มีเสียงพยัญชนะท้ายภาษาอื่นที่สัมพันธ์กับภาษาไทย เช่น ภาษาม้ง ภาษาพม่า และภาษาชนกลุ่มน้อยอื่นๆ ในตระกูลทิเบต-พม่า เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยนี้

2) ควรศึกษาการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายในภาษากะเหรี่ยงสะกอตามตัวแปรทางสังคมอื่นที่ไม่ได้ศึกษาในงานวิจัยนี้ เช่น เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยนี้

3) ควรศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในภาษาของคำศัพท์ที่พบการแปรของเสียงพยัญชนะท้ายอย่างละเอียด เพื่อหาคำตอบว่ารูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีความถี่ในการปรากฏร่วมกับเสียงพยัญชนะต้น เสียงสระ หรือเสียงวรรณยุกต์ใดมากที่สุด ลักษณะของพยางค์ที่มีรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายมีรูปแบบร่วมกันอย่างมีนัยสำคัญทางภาษาหรือไม่อย่างไร

4) ควรศึกษาภาษาศาสตร์สังคมเชิงมหัพภาคในชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอและภาษามลายูถิ่นปัตตานี เพื่อให้เห็นภาพการเลือกภาษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- Backus, A., Dogruoz, A. S., & Heine, B. (2011). Salient stages in contact-induced grammatical change: evidence from synchronic vs. diachronic contact situation. *Language Sciences*, 1-15.
- Belvins, J. (2004). The Mystery of Austronesian Final Consonant Loss. *Oceanic Linguistic*, *Volumn 43, No.1*, 208-213.
- Beyer, K. (2010). Language contact and change: A look at social factor in an African rural environment. *Journal of Language contact-Thema 3*, 132-152.
- Bisang, W. (2006). Contact-Induced Convergence: Typology and Areality. In p.-. *Encyclopedia of Language & Linguistics (Second Edition) (Ed.)*.
- Bloomfield, L. (1933). *Language*. New York: Henry Holt.
- Blust, R. A. (1977). The Proto-Austronesian pronouns and Austronesian subgrouping *Working papers in linguistics, University of Hawaii 9 (2)*: 1-15.
- Boretzky, N. (1989). Zum Interferenzverhalten des Romani. *Zeitschrift fur Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung*, 42, 357-374.
- Bradley, D. (1997). Tibeto-Burman languages and classification. *Southeast Asian linguistics 14. ed. David Bradley 1-71. Canberra: Pacific Linguistics*.
- Brunelle. M. & Finkeldey, J. (2011). *Tone perception in Sgaw Karen*. Paper presented at the the 16th International Congress of Phonetic Sciences.
- Campbell, L. (1988). *Historical Linguistic An Introduction*. Cambridge: MIT Press.
- Campbell, L., & Mixco, M. J. (2007). *A Glossary of Historical Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press Ltd.
- Carr, P. (2008). *A glossary of phonology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Chae, S.-Y. (1995). *External Constraints on Sound Change: the Raising of /O/ in Seoul Korean*. Dissertation, University of Pennsylvania
- Chambers, J. K. (2002). Patterns of Variation including Change *The Handbook of Language Variation and Change*. Oxford: Blackwell.
- Chamoreau, C. (2012). Contact-induced change as an innovation. *Dynamics of contact-induced language change*, pp.53-76.
- Chamoreau, C., & Leglise, I. (2012). A multi-model approach to contact-induced language change. *Dynamics of contact-induced language change, Mouton de Gruyter (Ed.) pp.1-15*.
- Covinton, M. A. e. a. (2006). How complex is that sentence? A proposed revision of the Rosenberg and Abbeduto D-level scale. *Research report 2006-01. CASPR project, Artificial intelligence center, the University of Geogia*.

- Dawkins, R. M. (1916). *Modern Greek in Asia Minor: a study of the dialects of Silli, Cappadocia, and Pharasa*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dhananjayananda, P. (1983). *The phonology of Sgaw Karen with comparisons with Thai*. Master of Arts, Mahidol University.
- Emeneau, M. B. (1980). India and linguistic areas. In A. Dil (Ed.), *Language and linguistic area* (pp. 126-165). Stanford: Stanford University.
- Enfield, N. J. (2006). On Genetic and Areal Linguistics in Mainland South-East Asia: Parallel Polyfunctionality of 'acquire'. In A. Y. A. a. R. M. W. Dixon (Ed.), *In Areal Diffusion and Genetic Inheritance :Problems in Comparative Linguistics* Oxford : Oxford University Press.
- Enfield, N. J. (2011). Linguistic Diversity in Mainland Southeast Asia. *Dynamic of Human Diversity*, pp. 63-79. *Pacific Linguistics*.
- Ervin-Tripp, S. M. (1972). *Sociolinguistic rules of address* (J. B. J. H. Pride, Sociolinguistics, Penguin books Ed.).
- Evan, B. (2004). The role of social network in the acquisition of local dialect norms by Appalachian migrants in Ypsilanti, Michigan. *Language variation and change* 16, pp. 153-167.
- Evans, J. P. (2001). Contact-induced tonogenesis in Southern Qiang. *Language and linguistics* 2.2, 63-110.
- Gilmore, D. (1898). *A grammar of the Sgaw Karen*. Rangoon: American Baptist mission press.
- Haase, M. (1992). *Sprachkontakt und Sprachwandel im Baskenland: Die Einflüsse des Gaskognischen und Französischen auf das Baskische*. Buske Verlag: Hamburg.
- Hazen, K. (2007). The Study of Variation in Historical Perspective *Sociolinguistic Variation Theory, Methods, and Applications* Edited by Robert Bayley and Ceil Lucas. Cambridge: Cambridge University Press.
- Heine, B. (2006). Contact-induced word order change without word order change *Working papers in Multilingualism. Arbeiten zur Mehrsprachigkeit* 76 Hamburg: University of Hamburg.
- Hockett, C. F. (1958). *A Course in Modern Linguistics*. New York: Macmillan.
- Ihemere, K. U. (2006). An integrated approach to the study of language attitudes and change in Nigeria: the case of the Ikwerre of Port Harcourt City. *Selected proceedings of the 36th annual conference on African linguistics*, ed, Olaoba F. Arasanyin and Michael A. Pemberton, pp. 194-207. Somerville, MA: cascadilla proceedings project.
- Jitwiriyant, S. (2012). Ban Pa La-u Sgaw Kaen Tones: an Analysis of Semitones, Quadratic Trendlines and Coefficients. *MANUSYA Journal of Humanities*, 15, 60-77.

- Jones, R. B. (1961). *Karen linguistic studies: description, comparison and texts*. Berkeley: University of California Press.
- Kerdpol, K. (2012). Formant Transitions as Effective Cues to Differentiate the Places of Articulation of Ban Pa La-u Sgaw Karen Nasals. *MANUSYA Journal of Humanities*, Volume 15, 21-38.
- L-Thongkum. (1994). *Tone Change and Language Contact: A Case Study of Mien-Yao and Thai: A Result of Language Contact with Thai*. Paper presented at the the 26th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics, Osaka, Japan.
- L-Thongkum, & Intajamornrak, C. (2009). Tonal evolution induced by language contact: a case study of the T'in (Lua) language of Nan province, Northern Thailand. *Mon-Khmer studies* 38, 57-68.
- L-Thongkum, T. (2011). *Numerals and Classifiers in Modern Karenic Languages and Proto-Karen*. Paper presented at the the 44th International Conference on Sino-Tibetan Languages and Linguistics organized by the Central Institute of Indian Languages, Mysore, India.
- L-Thongkum, T. (2014). Proto-Karen (*k-rjaNA) Fauna. *MANUSYA Journal of Humanities Special Issue Number 20*, 86-123.
- Labov, W. (1972). *Sociolinguistic Patterns*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press
- Labov, W. (1994). *Principles of Linguistic Change Internal Factors*. Cambridge: Blackwell.
- Labov, W. (2001). *Principles of Linguistic Change Social Factors*. Oxford: Blackwell.
- Lai, L.-F., & Hsu, H. (2013). Contact-induced sound change: Analysis of the alveolar lateral fricative in Yami. *ESUKA-JEFUL 4-2*, 31-50.
- Leo, A. R., & Abdullah, A. N. (2013). Language choice and use of Malaysian Tamil Christian youths. *Frontiers of language and teaching, Vol 4*, pp. 149-166.
- Li, P. J.-K. (1982). Linguistic Variations of Different Age Groups in the Atayalic Dialects. *The Tsing Hua Journal of Chinese Studies, new series* 14, 167-191.
- Lynch, A. (2009). A sociolinguistic analysis of final /S/ in Miami Cuban Spanish. *Language Sciences* 31, 766-790.
- Lynch, J. (2005). Final Consonants in Remote Oceanic. *Oceanic Linguistics, Volumn 44, no1*, 90-112.
- Machurick, E. (2012). *Final Consonant Cluster Reduction in African American English*. Master Degree Thesis, the University of Wisconsin.
- Manson, K. (2009). Prolegomena to reconstructing Proto-Karen. *La Trobe Working Papers in Linguistics* 12.

- Matisoff, J. A. (1978). Linguistic diversity and language contact in Thailand. In J. M. W. Bruksasri (Ed.), *Highlanders of Thailand* (pp. 58-86). Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Matisoff, J. A. (1983). Linguistic Diversity and Language Contact. In J. M. W. Bruksasri (Ed.), *Highlanders of Thailand* (pp. 58-86). Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Matisoff, J. A. (2003). *Handbook of Proto-Tibeto-Burman: System and philosophy of Sino-Tibetan reconstruction*. Berkeley: : University of California Press.
- Matisoff, J. A. (2006). Genetic versus contact relationship: prosodic diffusibility in South-East Asian Languages. In A. Y. A. a. R. M. W. Dixon (Ed.), *In areal diffusion and genetic inheritance: problems in comparative linguistics*: Oxford: Oxford University Press.
- Matras, Y. (2007). *Socio-cultural and typological factors in contact-induced change*. Paper presented at the Language contact and morphosyntactic variation and change, Paris, France.
- Milroy, L. (1980). *Language and social network*. Oxford: Basil Blackwell.
- Nettle, D. (1998). Explaining global patterns of language diversity. *Journal of anthropological archaeology* 17, pp. 354-374.
- O' Barr, W. M. (1971). Multilingualism in a rural tanzanian village. *Anthropological linguistics*. Vol. 13, No. 6, pp. 289-300.
- Osthoff, H. a. K. B. (1878). *Morphologische Untersuchungen auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachen*. I. Leipzig.
- Premasriat, S. (1994). Phonetic variation of final trill and final palatals in Khmer dialects of Thailand. *Mon-Khmer Studies* 24, 1-26.
- Ratanakul, S. (2001). Adverbs in Sgaw Karen. *The Mon-Khmer studies journal*, Vol. 34, pp. 127-134.
- Romaine, S. (1978). Postvocalic /r/ in Scottish English: Sound Change in Progress? In P. Trudgill (Ed.), *Sociolinguistic Patterns in British English* (pp. 144-157). Baltimore: University of Park Press.
- Salami, O. L. (1991). Diffusion and focusing: phonological variation and social networks in Ile-Ife, Nigeria. *Language in society* 20, pp. 217-245.
- Sankoff, G. (2002). Linguistic outcome of language contact *The handbook of language variation and change edited by J.K. Chambers, Peter Trudgill, and Natalie Schilling-Estes*: Malden, MA.: Blackwell.
- Sasse, H.-J. (1992). Theory of language death. *Brenzinger* pp, 7-30.
- Senawong, P. (1991). *Aspects of Phonological Transference from English to Thai*. Paper presented at the Pan-Asiatic Linguistics. The Third International Symposium on Language and Linguistics, Chulalongkorn University Bangkok, January 8-10, 1992.

- Shetty, M. (2004). Language Contact and the Maintenance of the Tulu Language in South India. *Texas Linguistic Forum* 47: 183-195. *Proceedings of the Eleventh Annual Symposium about Language and Society – Austin April 11-13, 2003.*
- Smalley, W. A. (1988). Multilingualism in the Northern Khmer population of Thailand. *Language Sciences, Volume 10, pp. 395-408.*
- Spolsky, B. (2010). *Sociolinguistics*. New York: Oxford University Press.
- Stoessel, S. (2002). Investigating role of social networks in language maintenance and shift. *International journal of the sociology of language* 153, pp.93-131.
- Sukkasem, P. (2005). Phonological variations and changes due to language contact: a case study of consonants in four Kuai-Kui (Suai) dialects. *Mon-Khmer Studies* 35, pp.37-54.
- Thomason, S. G. (2001). Contact-induced typological change. Retrieved Jan 20, 2013 <http://www-personal.umich.edu/~thomason/papers/papers.html>
- Thomason, S. G. (2001). *Language contact: an introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Thomason, S. G., & Kaufman, T. (1988). *Language contact, creolization and genetic linguistics*. Berkeley: University of California Press.
- Thurgood, G., & Li, F. (2002). *From Malayic to Sinitic: the restructuring of TSAT under intense contact*. Paper presented at the SEALSXLL: the 12th meeting of the Southeast Asian Society.
- Trudgill, P. (1972). Sex, covert prestige and linguistic change in the urban British English of Norwich. *Language in Society* 1, 175-195.
- Trudgill, P. (2000). *Sociolinguistics, An introduction to language and society*. London: Penguin books.
- Weinreich, U. (1968). *Languages in contact findings and problems*. The Hague: Mouton.
- Weinreich, U., Labov, W., & Herzog, M. (1968). *Empirical foundations for a theory of language change*. Austin: University of Texas Press.
- Wolf, C., & Jimenez, E. (1979). *A Sound Change in Progress: Devoicing of Buenos Aires /z/: MS.*
- กัญญารัตน์ เอี่ยมวันทอง. (2551). ลักษณะทางกลศาสตร์ของสระในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุสุมา เลาะเด. (2547). การเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ระหว่างค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของเสียงสระกับพยัญชนะท้ายในภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่พูดในจังหวัดปทุมธานีกับจังหวัดปัตตานี: การศึกษาทางกลศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชมนาด อินทจามรรักษ์. (2552). เส้นทางสู่การเป็นภาษาวรรณยุกต์ของภาษามัล-โปรที่พูดในจังหวัดน่าน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ณัฐพล พึ่งน้อย. (2553). การศึกษาลักษณะทางกลศาสตร์ของพยางค์ที่ได้รับการลงเสียงหนักและพยางค์ที่ไม่ได้รับการลงเสียงหนักในภาษามลายูถิ่นปัตตานีและภาษาอูรักลาโว้ย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพันธ์ ล. ทองคำ. (2527). บรรณานุกรมภาษาชนกลุ่มน้อยในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิจัยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น้ำทิพย์ ภิงคารวัฒน์. (2551). การเปลี่ยนแปลงของภาษา: ภาษาอังกฤษผ่านกาลเวลา. โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุรีดา หะยียะโก. (2554). พจนานุกรมภาษาไทย-มลายูปัตตานี-มลายูกลาง. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเอเชีย.
- ประพนธ์ จันทวิเทศ. (2532). ภาวะหลายภาษาในบ้านหนองอารีและบ้านลาวเดิม ตำบลดินแดง อำเภอป่าพะยอม จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปราณี กุลละวณิช และคณะ. (2540). ภาษาทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาลีรัฐ ทรัพย์ปรุง. (2537). การแปรของเสียง (*h*) ในภาษาถิ่นสงขลา เขตชุมชนเมือง ตามปัจจัยทางสังคม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พนิดา บัวเลิศ. (2536). คำประสมในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิณรัตน์ อัครวัฒน์กุล. (2546). การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์: กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมระวี เรื่องวัฒน์. (2551). การแปรทางสังคมของพยัญชนะควบกล้ำ (*kw*) และ (*khw*) ในภาษาไทยถิ่นตำบลบ้านแพรง อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ราชบัณฑิตยสถาน. (Ed.) (2542). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รุสสัน อุทัย. (2536). การเปรียบเทียบการสร้างคำในภาษามลายูมาตรฐานและมลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรวิทย์ บารู และคณะ. (2551). พจนานุกรมมลายูถิ่นปัตตานี-ไทย ไทย-มลายูถิ่นปัตตานี. ปัตตานี: โรงพิมพ์มิตรภาพปัตตานี.

- ศรินยา จิตบรรจง. (2551). การแปรของการใช้คำศัพท์ของคนสามระดับอายุในภาษาแสก บ้านปะหว่า ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศรัญธร นิมโพบูลย์. (2539). การแปรของการออกเสียงพยัญชนะท้าย (tʃ, dʒ, ʃ) ในคำภาษาอังกฤษ ของพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินที่เป็นผู้หญิงไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา ภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริกุล กิตติธรรากุล. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดชุมชนกับการเลือกใช้คำศัพท์ของชุมชน ลาวครั้งที่บ้านหนองกระพี้ ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนตูม จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริรัตน์ ชูพันธ์. (2547). การแปรของคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นเกาะสมุยตามถิ่นที่อยู่และอายุของผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ศิริรัตน์ ศิริวิสูตร. (2537). การแปรของเสียงพยัญชนะท้าย (/l/) ในคำยืมภาษาอังกฤษในภาษาไทย ตามวัจนลีลาและพื้นฐานการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะ อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาติ วัฒนะ. (2549). ภาวะหลายภาษาในชุมชนบ้านสวนใหญ่ ตำบลลำปลายมาศ อำเภอลำปลาย มาศ จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุดฤทัย ชัยชนะศักดิ์. (2538). การแปรของ (r) ในภาษาไทยและภาษาเยอรมันตามตัวแปรวัจนลีลาของ นักศึกษาวิชาเอกภาษาเยอรมัน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วิทยานิพนธ์ปริญญา โทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุทธนู ศรีไสย์. (2547). สถิติประยุกต์สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์: กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิดา พูลทรัพย์. (2537). การแปรตามวัจนลีลาของ (ร) และ (ล) ในพยัญชนะควบกล้ำในภาษาไทย กรุงเทพฯ ของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุรียา รัตนกุล. (2529). พจนานุกรมภาษาไทย-กะเหรี่ยงสะกอ. มหาวิทยาลัยมหิดล: สถาบันวิจัยภาษา และวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท.
- สุวัฒน์ เหลี่ยมประวัตติ. (2533). ลักษณะภาษากะเหรี่ยงโปจังหวัดกาญจนบุรี. มหาวิทยาลัยศิลปากร: สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- แสงจันทร์ ตรียกุล. (2529). การแปรของ ร และ ล ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามวัจนลีลา: การศึกษาการ ออกเสียงของผู้ประกาศข่าวประจำสถานีวิทยุกระจายเสียงภาคเอฟ.เอ็ม.ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อมร ทวีศักดิ์. (2543). พฤติกรรมค่าความถี่มูลฐานของเสียงสระ อันเนื่องมาจากอิทธิพลของเสียง พยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย ในภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ : นัยสำคัญต่อทฤษฎีกำเนิด วรรณยุกต์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2532). คำจำกัดความศัพท์ในภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2544). ภาษาศาสตร์สังคม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). ภาษาในสังคมไทย ความหลากหลาย การเปลี่ยนแปลง และการพัฒนา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2549). กว่าจะเป็นนักภาษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรุณี อรุณเรือง. (2533). การแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯตามระดับอายุผู้พูด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อังสนา จามิกรณ์. (2532). การแปรในการออกเสียงพยัญชนะท้ายของคำยืมภาษาอังกฤษที่ลงท้ายด้วยเสียงเสียดแทรก-ปุ่มเหงือก:กรณีศึกษาของข้าราชการกองทัพเรือไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัสนิมิ่ง กาแข็ง. (2544). คำยืมภาษาอาหรับในภาษามลายูถิ่นปัตตานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายละเอียดผู้บอกภาษา

รายละเอียดผู้บอกภาษาเกาะเทรียงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คนที่	ตัวแปรสังคม ¹				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
1	13	12	2	4	20	15
2	13	12	3	4	19	14
3	11	13	3	3	14	12
4	13	14	5	4	17	15
5	10	14	4	3	14	10
6	13	14	5	4	19	14
7	12	15	6	3	17	11
8	11	17	8	2	11	10
9	9	19	7	2	10	9
10	14	20	8	4	24	11
11	14	25	7	4	21	12
12	13	25	8	2	12	10
13	11	26	9	2	9	8
14	14	30	8	2	10	10
15	13	30	9	3	10	10
16	7	32	8	2	8	9
17	11	34	9	2	6	7

¹ ผู้วิจัยใช้ตัวเลข 1- 4 แทนตัวแปรสังคมต่างๆ ได้แก่ 1 = คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย (ตัวแปรภาวะสองภาษา), 2 = อายุ, 3 = คะแนนความใกล้ชิดชุมชน (ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน), 4 = คะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย (ตัวแปรทัศนคติ)

รายละเอียดผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
18	10	36	8	0	8	6
19	5	41	9	2	5	4
20	8	42	10	1	4	3
21	7	45	10	1	5	2
22	6	46	10	1	3	3
23	5	48	10	0	2	2
24	6	50	10	0	2	1
25	4	55	11	0	1	0
26	5	58	11	0	1	0
27	6	61	11	0	0	0
28	3	63	11	0	0	0
29	2	65	11	0	0	0
30	0	70	11	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าเย็บ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
1	13	12	7	1	0	0
2	13	12	8	1	0	0
3	13	14	8	1	0	0
4	14	14	9	1	0	0
5	11	16	10	1	0	0
6	12	16	5	0	0	0
7	12	17	7	0	0	0
8	13	17	8	1	0	0
9	10	26	9	1	0	0
10	11	26	9	0	0	0
11	13	27	8	1	0	0
12	12	28	10	0	0	0
13	13	30	9	0	0	0
14	12	37	9	0	0	0
15	13	38	9	0	0	0
16	12	39	10	0	0	0
17	13	40	10	0	0	0
18	11	44	19	1	0	0
19	14	44	11	0	0	0
20	8	47	10	0	0	0
21	7	51	11	0	0	0
22	12	53	10	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านแม่ปิง ตำบลแม่ฮี้ อำเภอป่าาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
23	7	53	11	0	0	0
24	9	54	11	0	0	0
25	8	54	10	0	0	0
26	10	57	10	1	0	0
27	6	57	10	0	0	0
28	5	62	11	0	0	0
29	2	76	11	0	0	0
30	2	78	11	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านตลาดแขก ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
1	9	12	10	1	0	0
2	10	12	9	2	0	0
3	8	13	8	2	0	0
4	12	13	9	1	0	0
5	11	15	10	0	0	0
6	14	16	8	0	0	0
7	12	19	9	0	0	0
8	12	21	9	0	0	0
9	12	22	10	0	0	0
10	13	24	10	0	0	0
11	12	25	10	0	0	0
12	12	25	10	0	0	0
13	13	28	10	0	0	0
14	14	29	10	0	0	0
15	14	34	8	1	0	0
16	13	35	10	0	0	0
17	13	36	10	0	0	0
18	10	37	10	1	0	0
19	14	38	10	0	0	0
20	13	41	10	0	0	0
21	11	42	11	0	0	0
22	13	43	10	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านตลาดแขก ตำบลมะเร็ด อำเภอเกาะสมุย
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
23	11	46	11	0	0	0
24	12	49	10	0	0	0
25	12	51	10	1	0	0
26	10	52	10	0	0	0
27	13	54	10	0	0	0
28	9	56	10	0	0	0
29	10	57	10	0	0	0
30	14	61	10	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
1	12	12	9	0	0	0
2	11	12	8	0	0	0
3	10	12	9	1	0	0
4	11	14	8	1	0	0
5	11	15	7	1	0	0
6	14	15	7	1	0	0
7	11	19	9	1	0	0
8	9	21	9	0	0	0
9	10	22	10	0	0	0
10	11	22	11	2	0	0
11	12	25	7	2	0	0
12	12	27	10	1	0	0
13	12	33	10	1	0	0
14	10	33	10	1	0	0
15	9	38	10	1	0	0
16	7	39	9	1	0	0
17	10	40	11	0	0	0
18	7	43	11	1	0	0
19	10	43	8	0	0	0
20	11	43	9	2	0	0
21	6	50	11	0	0	0
22	7	50	10	0	0	0

รายละเอียดผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่หมู่บ้านรูสะมิแล ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คนที่	ตัวแปรสังคม				ความถี่ในการใช้รูปแบบใหม่ ของเสียงพยัญชนะท้าย (ครั้ง)	
	1	2	3	4	(๐)	(?)
23	4	54	10	0	0	0
24	4	56	10	0	0	0
25	2	58	9	0	0	0
26	6	59	10	0	0	0
27	1	60	11	0	0	0
28	1	63	11	0	0	0
29	0	65	11	0	0	0
30	0	78	10	0	0	0

ภาคผนวก ข

การถ่ายถอดเสียงประโยคทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (หมู่บ้านป่าละอู)

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย

1) jə2 ɿwɿ3 me2

I eat rice

‘ฉันกินข้าว’

2) mo1 dɔwɿ3 pa4 lɛ2 ma 2 ta4.ma2

mother and father go do work

‘พ่อและแม่ไปทำงาน’¹

3) nɔ4 tɔ4 ku4.ku4 pya2.lə4 hiʔ3 ci3

elder Sister hit younger sister who steal money

‘พี่ต๋องคนที่ขโมยเงิน’

4) jə2 thɔ4 nɛ1 ku4.ku4

I tall than younger sister

‘ฉันสูงกว่าน้อง’

¹ จากการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาชาวกะเหรี่ยงสะกอมากกว่าร้อยละ 95 ว่าเหตุใดจึงพูดว่า ‘แม่และพ่อไปทำงาน’ ไม่ใช่ ‘พ่อและแม่ไปทำงาน’ ผู้วิจัยได้รับคำตอบว่า ชาวกะเหรี่ยงสะกอให้ความสำคัญกับแม่มากกว่าพ่อ หากต้องพูดถึงพ่อกับแม่ พวกเขาจะพูดถึงแม่ก่อน

5) ʔa2.wɛ4 kə1 lɛ2 haʔ3.kwɛ4 ta2.ni2 tə1 hɛ2 cu2
 they will go travel if not come rain

‘พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก’

6) phɔ2.kwa2 pya2lə4 hɛ2 cha4 ta4.doʔ3 ki2.lɛ2 lə4 mi4.thuʔ3
 man who come sell vegetable back since noon

‘ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง’

7) mo1 ku4ku4 ha2.kyi4 kə2 yi2 ci3 tə4
 mother brother try will find money when

si2ŋaʔ phi2 ʔuʔ3.mə2.baʔ3 pha2.duʔ3
 know grandmother sick seriously

‘น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อรู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก’

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (หมู่บ้านป่าละอู)

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย

1) jə2 ʔəʔ3 thi2
 I drink water
 ‘ฉันดื่มน้ำ’

2) nɔ4 dɔʔ3 ku4.ku4 ma2 ta4.ʔəʔ3
 elder sister and younger sister cook food
 ‘พี่กับน้องทำอาหาร’

3) sa2.mi2.jə2 khu2 ji1 lə4 su2
 cat chase mouse that black
 ‘แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ’

4) pa4 ʔa2.niʔ3 ʔa4 nɛ2 mo1
 father age more than mother
 ‘พ่อแก่กว่าแม่’

5) myaʔ3 kə1 pi2.jəʔ3 hiʔ3 ta2.ni2 myaʔ3 ci3 ʔuʔ3
 aunt will build house if aunt money have
 ‘ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน’

6) pho².mi⁴ pya².lə⁴ pye² ʔə³.ki⁴ lə² lə² mi⁴.yɔ

woman who buy cloth go out since morning

‘ผู้หญิงที่ซื้อเสื้อผ้าออกไปตั้งแต่เช้า’

7) jə² no⁴.mi² sa² kə¹ lə² bə^{ʔ3}kə⁴ lə⁴ sə^{ʔ3} kə¹.ti²

I sister intend will go Bangkok when study finish

lə⁴ sə^{ʔ3}.lai² lə⁴ ʔu⁴ lə¹.hi^{ʔ3}

from School where in village

‘พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯเมื่อเรียนจบจากโรงเรียนในหมู่บ้าน’

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (หมู่บ้านแม่ปิง)

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย

1) jə2 ɿv?2 me2

I eat rice

‘ฉันกินข้าว’

2) mo1 dv?2 pa2 lɛ2 ma 2 ta4.ma2

mother and father go do work

‘พ่อและแม่ไปทำงาน’

3) we2nəv1 tɔ2 pi2 pya2.lə2 hi?2 ce?2

elder Sister hit younger sister who steal money

‘พี่ตื๋น้องคนที่ขโมยเงิน’

4) jə2 thv2 ne1 pi2

I tall than younger sister

‘ฉันสูงกว่าน้อง’

5) ʔa2.da?2 kə1 lɛ2 ha?3 me1 tə1 hɛ2 cu2

They will go travel if not come rain

‘พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก’

6) pho².kwa² pya² lo² he² cha² ta²do[?] ke² lo² mi².thu[?]
 man who ที่ come sell vegetable back since noon

‘ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง’

7) mo¹ ?a².pi² kle[?].sa² ka¹ yi² ce[?] lo²
 mother brother try will find money when

se².ja² lo² phi² cha² na[?]
 know that grandmother sick seriously

‘น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อรู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก’

ภาษากะเหรี่ยงสะกอ (หมู่บ้านแม่ปิง)

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย

1) jə2 ʔəʔ2 thi2
 I drink water
 ‘ฉันดื่มน้ำ’

2) wə2.nə2 dəʔ3 pi2 ma2 ta2.ʔəʔ2
 elder sister and younger sister cook food
 ‘พี่กับน้องทำอาหาร’

3) sa2.mi2.jə2 khə2 ji2 lə4 su2
 cat chase mouse that black
 ‘แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ’

4) pa2 ʔa2.niʔ2 ʔa2 ne1 mo1
 father age more than mother
 ‘พ่อแก่กว่าแม่’

5) mi2.khya2 kə1 ma2 deʔ2 me1 mi2.khya2 ceʔ2 ʔi2
 aunt will build house if aunt money have
 ‘ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน’

6) pho².mi² tə² pye² che².kai² khye².tho² lə² mi².yɔ²
 woman who buy cloth go out since morning

‘ผู้หญิงที่ซื้อเสื้อผ้าออกไปตั้งแต่เช้า’

7) jə² wɛ².nɔ² sa².ʔə² kə¹ lɛ² bə².kə² lə² ma².lo²
 I sister intend will go Bangkok when study

plə² lə² jo² lə² ʔə² sa²wə²
 finish from School where in village

‘พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯเมื่อเรียนจบจากโรงเรียนในหมู่บ้าน’

ภาษามลายูถิ่นปัตตานี (หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแล)

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทย

1) sa.jɔʔ ma.ke na.siʔ

I eat rice

‘ฉันกินข้าว’

2) ʔa.jɔʔ de.ŋa mɛʔ yi yi.jɔ

father and mother go work

‘พี่และแม่ไปทำงาน’

3) ka.kɔʔ tɛ ʔa.deʔ ʔɔ.yɛ tu.yi du.wiʔ

elder Sister hit younger sister who steal money

‘พี่ตีส้องคนที่ขโมยเงิน’

4) sa.jɔʔ pi.ŋi pa.dɔ ʔa.deʔ

I tall than elder sister

‘ฉันสูงกว่าน้อง’

5) fɔʔ.jɔ nɔʔ yi ɲa.le ka.lu hu.cɛ dɔʔ tu.yɔŋ

they will go travel if rain not fall

‘พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก’

6) ja.te ใจ.ยูε ma.yi cu.wa ใจ.u.เล yi.ki.เล? bil.๑๓ ti.๓๑๓.ha.yi
 man who com sell vegetable back since noon

‘ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง’

7) ใจ.a.de? me? ใจ.u?.s๑h น๑? ca.yi du.wi? ka.lu ta.hu
 brother mother try will find money when know

m๑? do? sa.ke? ti.y๑?
 grandmother PROG¹ sick seriously

‘น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อรู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก’

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹ Progressive = เหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น, เหตุการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่

ภาษามลายูถิ่นปัตตานี (หมู่บ้านตลาดแขกและหมู่บ้านรูสะมิแล)

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทย

- 1) sa.jw? mi.nu? ?ai
 I drink water
 ‘ฉันดื่มน้ำ’

- 2) ka.kw? de.ŋa ?a.de? wa? na.si?
 elder sister and younger sister cook food
 ‘พี่กับน้องทำอาหาร’

- 3) ku.ciŋ ?a.ma? ti.ku? tu.bw? ce? hi.te
 cat chase mouse that color black
 ‘แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ’

- 4) ?a.jw? tu.wv pa.do mɛ?
 father old than mother
 ‘พ่อแก่กว่าแม่’

- 5) mw?da.yv nv? wa? ?u.mo? ka.lu mw?da.yv ?a.do du.wi?
 aunt will build house if aunt have money
 ‘ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน’

6) ti.nɔ ใจ? bi.li ba.ju tu.be? yi bi.lɔŋ pa.yi
 woman who buy cloth out go since morning

‘ผู้หญิงที่ซื้อเสื้อผ้าออกไปตั้งแต่เช้า’

7) ka.kɔ? ti.nɔ hɔ? ใจ.yɛ ni.ja? nɔ? yi ba.kɔ?
 elder sister of I intend will go Bangkok

ka.lu ŋa.ji ha.bi? di mɔ.kɔ.lɔ? du.do? da.lɛ ka.pɔŋ
 when study finish from school where in village

‘พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯเมื่อเรียนจบจากโรงเรียนในหมู่บ้าน’

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูล

1) ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ

แบบสอบถามรายละเอียดของผู้บอกภาษา _____ หมู่บ้าน _____	
คนที่ _____	
ชื่อ - นามสกุล _____	อายุ _____ ปี
เพศ	☐ ชาย ☐ หญิง
ระดับการศึกษา	☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ ประถมศึกษา
	☐ มัธยมศึกษา ☐ สูงกว่ามัธยมศึกษา
อาชีพ _____	
ที่อยู่ _____	
เบอร์โทรศัพท์ _____	
คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย _____	คะแนน
คะแนนความใกล้ชิดชุมชน _____	คะแนน
คะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย _____	คะแนน

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	yɔ2	แดง		
2	ci3	มือ		
3	kw2	คอ		
4	phu3	ลูก		
5	mɛ1 ku3	หาง		
6	mɛ3	ฟัน		
7	ni3	นม		
8	di3	สะดือ		
9	ci3	เงิน		
10	ki1	เห็ด		
11	li2	หลานตา, ยาย		
12	me2	ข้าว (สุก)		
13	yi3	งู		
14	ta4 cu2	ฝน		
15	de3	กบ		
16	chɔ3	ไก่		
17	ti1	มด		
18	ji1	หนู		
19	phɔ4	ดอกไม้		
20	la4	พระจันทร์		
21	li4	หิน		
22	mi4	พระอาทิตย์		
23	thi2	น้ำ		
24	tə1	หนึ่ง		
25	sə3	สาม		
26	je4	ห้า		
27	xi3	หก		
28	di2	ตัว (สัตว์ 4 ขา)		
29	chi3	สิบ		
30	ʔa3	มาก		
31	lɔ2	ลง		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออกภาษา	หมายเหตุ
32	mi ⁴	นอน		
33	si ⁴	ตาย		
34	ju ²	บิน		
35	khi ³	สอง		
36	ni ²	เขา		
37	xɛ ²	ผอม		
38	cha ⁴	ปวด, เจ็บ		
39	wa ²	ขาว		
40	su ²	ดำ		
41	ci ²	ผูก		
42	ci ⁴	ปีบ		
43	pa ¹	วาง		
44	kə ¹	ไถ่		
45	ye ²	ดี		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	chi?3	ครก		
2	khu?3	ขูด		
3	tha?1	เหล็ก		
4	di?3	ไข่		
5	kha?1	ยิง		
6	chy?3	ซัก		
7	tho?1	ขึ้น		
8	me1 tu?3	ตา		
9	khv?3	เท้า		
10	chu?3	ขน		
11	khu?3	หัว		
12	thi?3	เห็น		
13	ci3 mi?3	นิ้ว (มือ)		
14	ci?3	ซ้าย		
15	thi?3	อวัยวะเพศชาย		
16	li?1	อวัยวะเพศหญิง		
17	hi?3	บ้าน		
18	kə1 si?3	ม้า		
19	pla?3	ปล่อย		
20	cha?3	ดาว		
21	sa?1	หัวใจ		
22	wa?3	เกา		
23	su?3	ตับ		
24	sa?2	คัน		
25	sə?2	สาม		
26	no?2	พี่สาว		
27	de?1	กบ		
28	xɛ?2	มีด		
29	lo?2	เท (อาหาร)		
30	də?2	บ้าน		
31	be?1	ตัว		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้บอกภาษา	หมายเหตุ
32	thoʔ ¹	หมู		
33	sweʔ ³	ถ่าน		
34	ta ⁴ ʔiʔ ³	เมฆ		
35	siʔ ³ saʔ ³	ผลไม้		
36	siʔ ³ laʔ ³	ใบไม้		
37	siʔ ³	ไม้		
38	waʔ ³	ไผ่		
39	khliʔ ³	ธนู		
40	niʔ ³	หัวเราะ		
41	mi ² moʔ ³	ฝัน		
42	chiʔ ³	เปรี้ยว		
43	liʔ ³	เลีย		
44	ʔiʔ ³	กัด		
45	ʔuʔ ³	เผา		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแมปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	khu1	ขุด		
2	chə2	หวาน		
3	yw2	แดง		
4	thi2	น้ำ		
5	thu2	ทอง		
6	khi2	สอง		
7	chi1	เปรี้ยว		
8	ki2	เห็น		
9	to1	ดำ		
10	se2	ไม้		
11	hɛ2	มา		
12	so2	น้ำมัน		
13	si2	ตาย		
14	tho1	นก		
15	tə1	มด		
16	pho2	ลูก		
17	pa2	พ่อ		
18	cɛ2	ตก (ปลา)		
19	the1	อวัยวะเพศชาย		
20	phw2	ดอกไม้		
21	phi2	ปู่, ตา		
22	chw2	ไก่		
23	cha1	ดาว		
24	ye2	ดี		
25	su2	ดำ		
26	xɛ2	พอม		
27	me2	ข้าว (สุก)		
28	mo1	แม่		
29	yi2	งู		
30	ju2	บิน		
31	na1	หู		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแมปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้บอกภาษา	หมายเหตุ
32	no2	โง่		
33	ni2	หัวเราะ		
34	wa2	ไผ่		
35	li2	หลานตา, ยาย		
36	bi2	ข้าวเปลือก		
37	da2	ลูกคนเล็ก		
38	lo2	ลง		
39	mi2	พระอาทิตย์		
40	je2	ห้า		
41	wa2	ขาว		
42	le2	ไป		
43	ma2	ลูกเขย		
44	no2	เขา		
45	ni1	อวัยวะเพศหญิง		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแมปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	naʔ2	เนื้อ		
2	thaʔ2	เหล็ก		
3	diʔ1	ไข่		
4	khaʔ2	ยิง		
5	kiʔ2	ตกใจ		
6	ciʔ2	มือ		
7	thoʔ1	หมู		
8	ʔeʔ2	รัก		
9	ʔoʔ2	กิน		
10	ʔeʔ2	กัด		
11	coʔ2	พี่ชาย		
12	toʔ1	หนา		
13	ceʔ1	ซ้าย		
14	ciʔ2	หัวใจ		
15	teʔ2	พูด		
16	ceʔ2	เงิน		
17	keʔ2	น้อง		
18	kiʔ2	ลาย		
19	koʔ2	ขนม		
20	haʔ2	เที่ยว		
21	khɔʔ3	รอ		
22	chaʔ2	เย็บ		
23	coʔ2	โรงเรียน		
24	saʔ2	คัน		
25	səʔ2	สาม		
26	noʔ2	พี่สาว		
27	deʔ1	กบ		
28	xɛʔ2	มีด		
29	loʔ2	เท (อาหาร)		
30	doʔ2	บ้าน		
31	beʔ1	ตัว		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านแมปิงที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา กะเหรี่ยงสะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้บอกภาษา	หมายเหตุ
32	dɛʔ ₁	ลูกสะไภ้		
33	doʔ ₁	ใหญ่		
34	boʔ ₁	หน่อไม้		
35	koʔ ₁	ชี้เกี้ยว		
36	xoʔ ₂	แปด		
37	ta ₂ bli ₂	ขอบคุณ		
38	wiʔ ₁	อร่อย		
39	bluʔ ₂	แฝดลอก		
40	kiʔ ₁ diʔ ₁	ต้นขา		
41	hiʔ ₂	รับ		
42	loʔ ₂	หมด		
43	maʔ ₂	แข็ง		
44	boʔ ₂	ห่อ		
45	diʔ ₂	ซ้ำ (แฝด)		

แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทยของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ฉันกินข้าว			
2	พ่อและแม่ไปทำงาน			
3	พี่ที่นั่งคนที่ขโมยเงิน			
4	ฉันสูงกว่าน้อง			
5	พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก			
6	ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง			
7	น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อเขารู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก			
รวมคะแนน				

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทยของผู้บอกภาษากะเหรี่ยงสะกอ

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ฉันดื่มน้ำ			
2	พี่และน้องทำอาหาร			
3	แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ			
4	พ่อแก่กว่าแม่			
5	ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน			
6	ผู้หญิงคนที่ซื้อเสื้อออกไปตั้งแต่เช้า			
7	พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯเมื่อเธอเรียนจบจากโรงเรียนที่อยู่ในหมู่บ้าน			
รวมคะแนน				

แบบสอบถามความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ลำดับ	คำถาม	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ท่านสามารถบอกชื่อญาติในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
2	ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
3	ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนบ้านที่ทำงานหรือเรียนที่เดียวกันกับท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
4	ท่านทำงานหรือเรียนในละแวกชุมชน ใช่หรือไม่			
5	เมื่อเพื่อนบ้านจัดงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ ท่านได้ไปร่วมงาน ใช่หรือไม่			
6	เมื่อมีงานใดๆ ในชุมชน เช่น งานทำบุญ งานสงกรานต์ ท่านได้ไปร่วมงาน ใช่หรือไม่			
7	ท่านพูดคุยกับเพื่อนบ้านใช่หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นหน้าก็คุยกัน หรือบังเอิญเจอกันตามที่ต่างๆ ในชุมชน			
8	ท่านมีเพื่อนเป็นชนชาติพันธุ์เดียวกันทั้งหมดใช่หรือไม่			
9	เมื่อมีงานพัฒนาหมู่บ้าน ท่านไปร่วมงานใช่หรือไม่			
10	เมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหมู่บ้าน ท่านไปประชุมด้วยใช่หรือไม่			
11	ท่านสามารถบอกชื่องานเทศกาลประจำปีของชุมชนได้ใช่หรือไม่			
รวมคะแนน				

แบบสอบถามทัศนคติของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	คุณคิดว่าภาษาไทยกับภาษากะเหรี่ยงสะกอ ภาษาใดไพเราะกว่ากัน			
2	เมื่อคุณอยู่ในชุมชนภาษากะเหรี่ยงสะกอ โดยส่วน ใหญ่คุณชอบหรือต้องการที่จะใช้ภาษาใดมากกว่ากัน ภาษากะเหรี่ยงสะกอหรือภาษาไทย			
3	สมมติว่า ถ้าคุณไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น แล้วเจอคนรู้จักที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอได้ บน รถเมล์หรือในที่สาธารณะ คุณจะเลือกใช้ภาษาอะไร ทักทายหรือสื่อสารกับคนนั้น ภาษากะเหรี่ยงสะกอ หรือภาษาไทย			
4	ถ้าเลือกได้คุณอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดภาษา กะเหรี่ยงสะกอหรือภาษาไทย			
5	ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัวคุณอยากสอนให้ เขาพูดภาษาอะไรเป็นภาษาแรก ภาษากะเหรี่ยง สะกอหรือภาษาไทย			
รวมคะแนน				

2) ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกข้อมูลที่ได้จากผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

แบบสอบถามรายละเอียดของผู้บอกภาษา _____ หมู่บ้าน _____
 คนที่ _____

ชื่อ - นามสกุล _____ อายุ _____ ปี

เพศ ชาย หญิง

ระดับการศึกษา ต่ำกว่าประถมศึกษา ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา สูงกว่ามัธยมศึกษา

อาชีพ _____

ที่อยู่ _____

เบอร์โทรศัพท์ _____

คะแนนความสามารถในการใช้ภาษาไทย _____ คะแนน

คะแนนความใกล้ชิดชุมชน _____ คะแนน

คะแนนทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย _____ คะแนน

บันทึกคำพูดต่อเนื่องภาษา _____ หมู่บ้าน _____

คนที่ _____

รายการคำภาษากะเหรี่ยงมลายูถิ่นปัตตานีที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา มลายูถิ่นปัตตานี	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	pi.pi	แก้ม		
2	ka.ki	ขา, เท้า		
3	li.ŋɛ	แขน		
4	si.ku	ข้อศอก		
5	gi.gi	ฟัน		
6	da.gu	คาง		
7	bu.wi	ให้		
8	bi.de	ปิ่น		
9	?i.ke	ปลา		
10	ma.ke	กิน		
11	pi.se	กล้วย		
12	ka.cɛ	ถั่ว		
13	bi.te	ดาว		
14	bu.le	พระจันทร์		
15	mi.le	แก้ว		
16	?a.ka	ราก		
17	pi.sa	มีด		
18	si.se	หวี		
19	?u.la	งู		
20	ku.do	ม้า		
21	ha.tu	ผี		
22	sa.tu	หนึ่ง		
23	du.wɔ	สอง		
24	bi.si?	กระซิบ		
25	bu.ke?	ภูเขา		
26	sa.ke?	ป่วย, เจ็บ		
27	ba.to?	ไอ		
28	ci.cɔ?	จิ้งจก		
29	ka.tɔ?	กบ		
30	?i.te?	เปิด		
31	ki.te?	กัด		

รายการคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (๑)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออกภาษา	หมายเหตุ
32	ke.heʔ	คาย		
33	se.ɲeʔ	เอียง		
34	ci.paʔ	เร็ว		
35	ʔi.kaʔ	ผูก		
36	ki.laʔ	มีด		
37	ʔu.laʔ	หนอน		
38	ku.laʔ	เห็ด		
39	ma.koʔ	ถั่ว		
40	so.yo	สิ้นซึก		
41	ta.hoʔ	ทิ้ง		
42	du.doʔ	นั่ง		
43	pu.yoʔ	หม้อ		
44	ta: koʔ	กล้วย		
45	ka.suʔ	รองเท้า		

รายการคำภาษามลายูถิ่นปัตตานีที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษามลายูถิ่นปัตตานี	ความหมายภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้ออก ภาษา	หมายเหตุ
1	mu.loʔ	ปาก		
2	pi.yoʔ	ท้อง		
3	ya.moʔ	ผม		
4	ti.koʔ	คอ		
5	lu.tuʔ	หัวเข่า		
6	ʔa.noʔ	ลูก		
7	ka.koʔ	พี่สาว		
8	ʔu.de	กึ่ง		
9	si.muʔ	มด		
10	na.muʔ	ยุง		
11	la.laʔ	แมลงวัน		
12	pi.teʔ	มะละกอ		
13	ja.beʔ	องุ่น		
14	pi.doʔ	จำปาตะ		
15	su.yaʔ	ตำราเรียน		
16	ja.loʔ	ยางลบ		
17	bi.leʔ	ห้อง		
18	ki.teʔ	วัด		
19	ta.seʔ	ทะเลสาบ		
20	ge.seʔ	ไม้ขีด		
21	bi.doʔ	แป้ง		
22	ki.ciʔ	เล็ก		
23	na.siʔ	ข้าว		
24	bi.siʔ	กระซิบ		
25	bu.keʔ	ภูเขา		
26	sa.keʔ	ป่วย, เจ็บ		
27	ba.toʔ	ไอ		
28	ci.coʔ	จิ้งจก		
29	ka.toʔ	กบ		
30	ʔi.teʔ	เปิด		
31	ki.teʔ	กัด		

รายการคำภาษากะเหรี่ยงสะกอหมู่บ้านป่าละอูที่มีเสียงพยัญชนะท้าย (?)

ลำดับ ที่	คำศัพท์ภาษา มลายูถิ่นปัตตานี	ความหมาย ภาษาไทย	ข้อมูลจากผู้บอกภาษา	หมายเหตุ
32	ke.heʔ	คาย		
33	se.ɲeʔ	เอียง		
34	ci.paʔ	เร็ว		
35	ʔi.kaʔ	ผูก		
36	ki.laʔ	มีด		
37	ʔu.laʔ	หนอน		
38	ku.laʔ	เห็ด		
39	ma.koʔ	ถั่ว		
40	so.yo	สิ้นซึก		
41	ta.hoʔ	ทิ้ง		
42	du.doʔ	นั่ง		
43	pu.yoʔ	หม้อ		
44	ta: koʔ	กล้วย		
45	ka.suʔ	รองเท้า		

แบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทยของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ประโยคทดสอบความสามารถในการฟังภาษาไทยของผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ฉันกินข้าว			
2	พ่อและแม่ไปทำงาน			
3	พี่ที่นั่งคนที่ขโมยเงิน			
4	ฉันสูงกว่าน้อง			
5	พวกเขาจะไปเที่ยวถ้าฝนไม่ตก			
6	ผู้ชายคนที่มาขายผักกลับไปตั้งแต่ตอนเที่ยง			
7	น้องชายของแม่พยายามจะหาเงินเมื่อเขารู้ว่ายายกำลังป่วยหนัก			
รวมคะแนน				

ประโยคทดสอบความสามารถในการพูดภาษาไทยของผู้บอกภาษามลายูถิ่นปัตตานี

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ฉันดื่มน้ำ			
2	พี่และน้องทำอาหาร			
3	แมววิ่งไล่หนูที่ตัวสีดำ			
4	พ่อแก่กว่าแม่			
5	ป้าจะสร้างบ้านถ้าป้ามีเงิน			
6	ผู้หญิงคนที่ซื้อเสื้อออกไปตั้งแต่เช้า			
7	พี่สาวของฉันตั้งใจจะไปกรุงเทพฯเมื่อเธอเรียนจบจากโรงเรียนที่อยู่ในหมู่บ้าน			
รวมคะแนน				

แบบสอบถามความใกล้ชิดชุมชนของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ลำดับ	คำถาม	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	ท่านสามารถบอกชื่อญาติในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่าน อย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
2	ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนในชุมชนที่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกับท่าน อย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
3	ท่านสามารถบอกชื่อเพื่อนบ้านที่ทำงานหรือเรียนที่เดียวกันกับ ท่านอย่างน้อย 5 คนได้ ใช่หรือไม่			
4	ท่านทำงานหรือเรียนในละแวกชุมชน ใช่หรือไม่			
5	เมื่อเพื่อนบ้านจัดงานต่างๆ เช่น งานแต่งงาน งานศพ ฯลฯ ท่านได้ไปร่วมงาน ใช่หรือไม่			
6	เมื่อมีงานใดๆ ในชุมชน เช่น งานทำบุญ งานสงกรานต์ ท่านได้ไปร่วมงาน ใช่หรือไม่			
7	ท่านพูดคุยกับเพื่อนบ้านใช่หรือไม่ เช่น เมื่อเห็นหน้าก็คุยกัน หรือบังเอิญเจอกันตามที่ต่างๆ ในชุมชน			
8	ท่านมีเพื่อนเป็นชนชาติพันธุ์เดียวกันทั้งหมดใช่หรือไม่			
9	เมื่อมีงานพัฒนาหมู่บ้าน ท่านไปร่วมงานใช่หรือไม่			
10	เมื่อผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหมู่บ้าน ท่านไปประชุมด้วยใช่หรือไม่			
11	ท่านสามารถบอกชื่องานเทศกาลประจำปีของชุมชนได้ใช่หรือไม่			
รวมคะแนน				

แบบสอบถามทัศนคติของผู้บอกภาษา _____

หมู่บ้าน _____ คนที่ _____

ลำดับ	ประโยคทดสอบ	คะแนน		หมายเหตุ
		1	0	
1	คุณคิดว่าภาษาไทยกับภาษามลายูถิ่นปัตตานี ภาษาใดไพเราะกว่ากัน			
2	เมื่อคุณอยู่ในชุมชนภาษามลายูถิ่นปัตตานี โดยส่วนใหญ่คุณชอบหรือต้องการที่จะใช้ภาษาใดมากกว่ากัน ภาษามลายูถิ่นปัตตานี หรือภาษาไทย			
3	สมมติว่า ถ้าคุณไปกรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น แล้วเจอคนรู้จักที่พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีได้ บนรถเมล์หรือในที่สาธารณะ คุณจะเลือกใช้ภาษาอะไร ทักทายหรือสื่อสารกับคนนั้น ภาษามลายูถิ่นปัตตานี หรือภาษาไทย			
4	ถ้าเลือกได้คุณอยากใช้ชีวิตอยู่ในสังคมที่พูดภาษามลายูถิ่นปัตตานีหรือภาษาไทย			
5	ถ้ามีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นในครอบครัวคุณอยากสอนให้เขาพูดภาษาอะไรเป็นภาษาแรก ภาษามลายูถิ่นปัตตานีหรือภาษาไทย			
รวมคะแนน				

ภาคผนวก ง

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายในคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอที่หมู่บ้านป่าละอู
ที่พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ที่หมู่บ้าน
ป่าละอูที่พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง¹ 45 คำ ของผู้บอกภาษาคนที่ 1-10

ลำดับ	คำศัพท์ กะเหรี่ยง สะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ผู้บอกภาษาคนที่									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	yɔ2	แดง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	ci3	มือ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	kw2	คอ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	phu3	ลูก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	me1 ku3	หาง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	me3	ฟัน	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	ni3	นม	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
8	di3	สะดือ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	ci3	เงิน	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
10	ki1	เห็ด	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
11	li2	หลานตา, ยาย	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1
12	me2	ข้าว (สุก)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	yi3	งู	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
14	ta4 cu2	ฝน	1	1	0	0	0	1	1	0	0	1
15	de3	กบ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	chɔ3	ไก่	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	ti4	มด	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ ผู้วิจัยใช้ตัวเลข 0-2 ในตารางเพื่อแทนค่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏ ได้แก่ 0 = รูปแปร [∅],

1 = รูปแปร [ŋ] และ 2 = รูปแปร [k]

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (๐) ในคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ที่หมู่บ้าน
ป่าละอูที่พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง 45 คำ ของผู้บอกภาษาคนที่ 1-10 (ต่อ)

ลำดับ	คำศัพท์ กะเหรี่ยง สะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ผู้บอกภาษาคนที่										
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
42	ci4	ปืบ	2	1	1	2	2	2	2	2	1	1	2
43	pa1	วาง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
44	ka1	ไล่	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	ye2	ดี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

การปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย (?) ในคำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงสะกอ ที่หมู่บ้าน
ป่าละอูที่พบในวจนลีลาแบบระมัดระวัง¹ 45 คำ ของผู้บอกภาษาคนที่ 1-10

ลำดับ	คำศัพท์ กะเหรี่ยง สะกอ	ความหมาย ภาษาไทย	ผู้บอกภาษาคนที่										
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1	chiʔ	ครก	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0
2	khuʔ	ชุด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	thaʔ	เหล็ก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	diʔ	ไข่	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
5	khaʔ	ยิง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	chyʔ	ซัก	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0
7	thoʔ	ขึ้น	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	mɛ̄ tuʔ	ตา	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	khəʔ	เท้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	chuʔ	ชน	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
11	khuʔ	หัว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	thiʔ	เห็น	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	cī miʔ	นิ้ว (มือ)	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1
14	ciʔ	ซ้าย	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
15	thiʔ	อวัยวะเพศชาย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	liʔ	อวัยวะเพศหญิง	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
17	hiʔ	บ้าน	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1
18	kə̄ siʔ	ม้า	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	plaʔ	ปล่อย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	chaʔ	ดาว	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	saʔ	หัวใจ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

¹ ผู้วิจัยใช้ตัวเลข 0-1 ในตารางเพื่อแทนค่ารูปแปรของเสียงพยัญชนะท้ายที่ปรากฏ ได้แก่ 0 = รูปแปร [ʔ]

และ 1 = รูปแปร [k]

ภาคผนวก จ

ผู้บอกภาษาและความถี่ในการปรากฏของรูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย
จำแนกตามชุมชนที่ใช้และไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้ายตามตัวแปรทางสังคม

1) ความสามารถในการใช้ภาษาไทย (ตัวแปรภาวะสองภาษา)

คะแนน ความ สามารถ ในการใช้ ภาษาไทย	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๘)		รูปแปรใหม่ ของ (๖)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๘)		รูปแปรใหม่ ของ (๖)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
0	1	3.3	-	-	-	-	2	2.2	-	-	-	-
1	-	-	-	-	-	-	2	2.2	-	-	-	-
2	1	3.3	-	-	-	-	3	3.3	-	-	-	-
3	1	3.3	-	-	-	-	0	0	-	-	-	-
4	1	3.3	1	1	-	-	2	2.2	-	-	-	-
5	3	10.0	8	2.7	6	2	1	1.1	-	-	-	-
6	3	10.0	5	1.7	4	1.3	3	3.3	-	-	-	-
7	2	6.7	13	6.5	11	5.5	5	5.6	-	-	-	-
8	1	3.3	4	4	3	3	3	3.3	-	-	-	-
9	1	3.3	10	10	9	9	5	5.6	-	-	-	-
10	2	6.7	22	11	16	8	9	10.0	-	-	-	-
11	4	13.3	40	10	37	9.3	12	13.3	-	-	-	-
12	1	3.3	17	17	11	11	20	22.2	-	-	-	-
13	6	20.0	97	16.2	78	13	15	16.7	-	-	-	-
14	3	10.0	55	18.3	33	11	8	8.9	-	-	-	-
รวม	30	100	272	8.9	208	7.3	90	100	-	-	-	-

2) ตัวแปรความใกล้ชิดชุมชน

คะแนน ความ ใกล้ชิด ชุมชน	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้าย						ที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๑)		รูปแปรใหม่ ของ (?)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๑)		รูปแปรใหม่ ของ (?)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
2	1	3.3	20	20.0	15	15	-	-	-	-	-	-
3	2	6.7	33	16.5	26	13	-	-	-	-	-	-
4	1	3.3	14	14.0	10	10	-	-	-	-	-	-
5	2	6.7	36	18.0	29	14.5	1	1.1	-	-	-	-
6	1	3.3	17	17.0	11	11	-	-	-	-	-	-
7	2	6.7	31	15.5	21	10.5	5	5.6	-	-	-	-
8	6	20.0	73	12.2	56	9.3	10	11.1	-	-	-	-
9	4	13.3	30	7.5	29	7.3	17	18.8	-	-	-	-
10	5	16.7	16	3.2	11	2.2	41	45.6	-	-	-	-
11	6	20.0	2	0.3	0	0	16	17.8	-	-	-	-
รวม	30	100	272	11.3	208	8.4	90	100	-	-	-	-

3) ตัวแปรทัศนคติที่มีต่อภาษาไทย

คะแนน ทัศนคติ ที่มีต่อ ภาษาไทย	ชุมชนที่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย						ชุมชนที่ไม่ใช้รูปแปรใหม่ของเสียงพยัญชนะท้าย					
	ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๑)		รูปแปรใหม่ ของ (๒)		ผู้บอกภาษา		รูปแปรใหม่ ของ (๑)		รูปแปรใหม่ ของ (๒)	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	จำนวน (คน)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}	ความถี่ (ครั้ง)	\bar{X}
0	9	30.0	12	1.3	9	1.0	59	65.5	-	-	-	-
1	3	10.0	14	4.7	8	2.7	26	28.9	-	-	-	-
2	8	26.7	48	6.0	67	8.4	5	5.6	-	-	-	-
3	4	13.3	78	19.5	43	10.8	-	-	-	-	-	-
4	6	20.0	120	20.0	81	13.5	-	-	-	-	-	-
รวม	30	100	272	10.3	208	7.3	90	100	-	-	-	-

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ฉ

คำอธิบายสถิติการวิเคราะห์การถดถอย

R คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามจะมีตั้งแต่ 0 ถึง ± 1 (เครื่องหมาย + หรือ - ใช้เป็นเครื่องหมายแสดงทิศทางเท่านั้น) มีการแบ่งระดับความสัมพันธ์ไว้ดังนี้

$0 \leq R < 0.5$ ความสัมพันธ์ระดับน้อยมากถึงน้อย (weak)

$0.5 \leq R < 0.8$ ความสัมพันธ์ระดับปานกลาง (moderate)

$0.8 \leq R \leq 1$ ความสัมพันธ์ระดับสูงถึงสูงมาก (strong)

$R = 1$ หมายถึง ความสัมพันธ์ทางบวกอย่างสมบูรณ์

$R = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

$R = -1$ หมายถึง ความสัมพันธ์ทางลบอย่างสมบูรณ์

R square (R^2) คือ สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ หรือสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เป็นดัชนีที่บอกถึงร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามที่มีผลมาจากตัวแปรอิสระ ตัวอย่าง R square = .927 หมายความว่า ตัวแปรอิสระ สามารถอธิบายความผันแปร (หรือการเปลี่ยนแปลง) ของตัวแปรตามได้ร้อยละ 92.7 สัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ยิ่งมีค่าใกล้ 1.00 มากเท่าใด แสดงว่าสามารถอธิบายค่าของตัวแปรตามได้ดี เนื่องจากตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้นกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันมาก และสมการการประมาณค่าจะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้งานได้มาก แต่ถ้ามีค่าใกล้ 0 แสดงว่า สมการถดถอยสามารถอธิบายค่าของตัวแปรตามได้ไม่ได้ หรือกล่าวโดยสรุปได้ว่า ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันน้อย และสมการการประมาณค่าจะมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้งานได้มาก

Adjusted R Square คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (R Square) ที่มีการปรับแก้ให้มีความเหมาะสม ใช้ในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่มาก เพื่อให้ได้ค่าที่ปรับแล้วอย่างเหมาะสม และงานวิจัยนี้ใช้ค่า Adjust R Square ในการอธิบาย

Std. Error of the Estimate คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ของสมการพยากรณ์ที่ได้

a หรือ constant คือ ค่าคงที่

B คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระที่อยู่ในสมการ (รูปคะแนนดิบ) เป็นความชันของกราฟ สัมประสิทธิ์การถดถอย เป็นค่าของ b ที่เป็นความชันของกราฟเส้นตรงที่เกิดจากสมการเชิง

เส้น ถ้าทราบค่าของ b และค่าของ a (constant) แล้ว ก็จะสามารถพยากรณ์ค่าของตัวแปรตามได้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (X คือ ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น, Y คือ ตัวแปรตาม)

1. ถ้า $B > 0$ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้า X มีค่าสูงขึ้น ค่าของ Y ก็จะมีค่าสูงขึ้นตามไปด้วย
2. ถ้า $B < 0$ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้า X มีค่าสูงขึ้น ค่าของ Y จะต่ำลง
3. ถ้า B มีค่าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย
4. ถ้า $B = 0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย เส้นกราฟที่ได้จะเป็นเส้นตรง ค่าของ Y จะมีค่าเท่ากับค่าคงที่ (a)
5. ถ้า $B = 1$ แสดงว่าความชันของเส้นกราฟมีค่าเท่ากับ 45 องศา ค่า X และ Y จะมีค่าเท่ากัน ในกรณีที่ค่าคงที่ a เท่ากับศูนย์

Beta คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในสมการที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน แสดงถึงขนาดของอิทธิพลของตัวแปรอิสระนั้นๆ หากเป็นการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุซึ่งมีตัวแปรอิสระหลายตัว สามารถนำค่า Beta มาเปรียบเทียบกันได้

Std. Error แสดงค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย บอกถึงการกระจายของค่าสัมประสิทธิ์ หากมีการกระจายมากแสดงว่ามีความแม่นยำหรือเชื่อถือได้น้อย

t คือ ค่าสถิติ สำหรับทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าคงที่ และสัมประสิทธิ์แต่ละตัวในสมการ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ เกิดเมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2522 ที่อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในปีการศึกษา 2544 สำเร็จการศึกษาปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2552 ได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี และได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” จากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY